

5811/02.06.01.03/2025

Salon kaupunki

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

1 Toimintakertomus	4
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	23
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	29
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	35
1.1.6 Ympäristöasiat	38
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	41
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	44
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	46
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	50
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	51
1.3.2 Toiminnan rahoitus	62
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	68
1.5 Kokonaistulot ja -menot	72
1.6 Konsernin toiminta ja talous	73
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	73
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	73
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	75
1.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	76
1.6.6 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	76
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	77
1.6.7 Konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	83
1.6.7.1 Salon vuokratilat	83
1.6.7.2 Yrityssalo Oy	85
1.6.7.3 Salon Kaukolämpö Oy.....	90
1.6.7.4 Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä	92
1.6.7.5 Salo IoT Park Oy	95
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely	97
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	97
2 Talousarvion toteutuminen.....	98
2.1 Tarkastuslautakunta	98
2.2 Keskusvaalilautakunta	101
2.4 Kaupunginvaltuusto.....	103
2.5 Kaupunginhallitus	105
2.6 Konsernipalveluiden toimiala.....	107

2.7	Sivistyspalveluiden toimiala	125
2.8	Elinvoimapalvelujen toimiala	161
2.9	Teknisten palveluiden toimiala	194
2.10	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	206
2.11	Investointiosan toteutuminen.....	210
2.12	Rahoitusosan toteutuminen.....	225
2.13	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	226
3	Tilinpäätöslaskelmat.....	229
3.1	Tuloslaskelma	229
3.2	Rahoituslaskelma.....	230
3.3	Tase.....	231
3.4	Konsernilaskelmat	233
4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	237
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	237
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	241
4.3	Tasetta koskevat liitetiedot	246
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	253
4.6	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	257
4.7	Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös.....	259
4.9	Muut eriytetyt laskelmat	290
5	Luettelot ja selvitykset.....	296
5.1	Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat.....	296
5.2	Sisäiset tulot ja menot	302
6	Luettelo kirjanpitokirjoista	304
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	305

1 Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

2025 oli kuntavaalien vuosi, ja uusi kaupunginvaltuusto aloitti toimintansa kesäkuun alussa. Uusi valtuusto sai syyskaudella eteensä useita merkittäviä linjauksia kuten strategian päivittämisen sekä merkittäviä investointeja sisältävän talousarvion.

Vuoden 2025 merkittävin yksittäinen päätös oli Länsiradan rakentamisen aloittamiseen liittyvä rahoituspäätös joulukuussa. Länsirata on Salolle keskeinen elinvoimainvestointi, jonka vaikutus ulottuu pitkälle tulevaisuuteen, mutta samalla myös merkittävä edunvalvontakysymys seuraavaa hallitusohjelmaa ajatellen.

Talousluvuista ja investoinneista

Taloudellisesti vuosi oli ennakoitua parempi. Vuoden 2025 tilinpäätös toteutui 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot sekä vastaavasti arvioitua pienemmät toimintakulut. Nyt ja aikaisempina vuosina kertynyt ylijäämä toimii tarpeellisena puskurina, kun taloustilanne näyttää ennusteiden valossa seuraavina vuosina heikkenevän.

Kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat 41 miljoonaa euroa ja ulkoiset toimintakulut 169,4 miljoonaa euroa. Menoiltaan suurimman toimialan eli sivistyspalveluiden osuus ulkoisista toimintamenoista oli opetuslautakunnan osalta noin 78 miljoonaa ja vapaa-aikapalveluiden osalta vajaat 9 miljoonaa euroa eli yhteensä 51 prosenttia kaikista ulkoisista menoista. Elinvoimapalveluiden toimialan osuus ulkoisista menoista oli 18 prosenttia ja teknisen 19 prosenttia.

Kaupunki lyhensi vuoden aikana lainojaan noin 1,9 miljoonalla eurolla. Lainaa on nyt 57,2 miljoonaa euroa eli 1 135 euroa asukasta kohden. Keskimäärin kunnissa on lainaa asukasta kohden noin 3 434 euroa eli asukaskohtainen lainamäärämme on huomattavasti alle maan keskiarvon.

Salo investoi vuoden aikana noin 21,7 miljoonalla ja useat investoinnit etenivät suunnittelusta rakentamisvaiheeseen. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus sekä Tehdaskadun kiertoliittymän rakentaminen. Myös jäähallin rakennustyöt käynnistyivät ja jokivarren kunnostusta sekä erilaisia korjausvelkaa kiriviä investointeja jatkettiin. Suurimpana yksittäisenä investointina vuoden 2026 talousarvioon hyväksyttiin Uskelan koulun uudisrakennus.

Väestökehitys on edelleen laskusuuntaista, lasten määrä vähentynyt ja työllisyystilanne on vallitsevassa suhdanteessa ollut heikko. Tämä haastaa myös talouden näkökulmasta kaupunkiamme.

Organisaatio ja henkilöstö

Kaupungin neljän toimialan eli konsernipalvelujen, sivistyspalvelujen, elinvoimapalvelujen ja teknisten palvelujen osalta merkittävimmät muutokset kohdistuivat elinvoimapalveluihin. Työllisyysalueen aloitettua toimintansa kasvoi toimialan henkilöstömäärä noin viidelläkymmenellä henkilöllä. Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintaa myös keskitettiin yhtenäisiin ja ajanmukaisiin tiloihin aivan kaupungin keskustaan.

Vuoden aikana toteutettiin KVTES:n osalta laaja valtakunnallinen tasopalkkauudistus, joka muutti

palkkausjärjestelmän perusteita kokonaisuudessaan. Uudistustyö jatkuu vielä kuluvan vuoden aikana.

Syksyllä käynnistyi työsuojelurahaston osittain rahoittama johtamisen kehittämishanke, jossa esihenkilöitä osallistamalla määritellään kaupungin johtamisen kulmakivet sekä organisaatiokulttuurin tavoitetilä. Hankkeen aluksi toteutettiin koko henkilöstölle suunnattu kysely, jonka tarkoituksena oli tunnistaa kaupungin nykyisen organisaatiokulttuurin ominaispiirteitä ja kehittämiskohteita.

Työelämän laatua mittaavia, henkilöstölle suunnattuja QWL (Quality of Working Life) -kyselyitä toteutettiin aikaisempien vuosien tapaan kaksi.

Kehittämistyötä ja elinvoimatekoja

Strategian kärkihankkeet

Uuden valtuustokauden aluksi päivitettiin kaupunkistrategiaa tarpeellisin osin ja uusi strategia hyväksyttiin joulukuun valtuustossa. Vuoden 2025 toimintaa arvioidaan vielä edeltävien mittareiden pohjalta, ja tilinpäätöksen liitteenä oleva strategiaraportti avaa mittareiden toteutumista tarkemmin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa kaupungin kiinteistöstrategian vuosille 2025–2029. Kiinteistöstrategia palvelee kiinteistöjohtamista ja toimii koko organisaation tasolla sekä valmistelun että päätöksenteon tukena. Kiinteistöstrategia tukee myös omalta osaltaan kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

Asuntomessut on yksi keskeisistä toimenpiteistä strategian Mahdollistava maankäyttö -kärkihankkeessa. Vuoden 2028 asuntomessujen valmistelutyö eteni viime vuonna suunnitellusti. Asuntomessujen projektipäällikkö aloitti työnsä alkuvuodesta ja messualueiden kaavat saatiin suurilta osin valmiiksi. Viime vuoden aikana panostettiin myös tulevien asuntomessujen viestintään ja markkinointiin muun muassa omalla osastolla Oulun asuntomessuilla.

Vuoden 2025 aikana kaupungissa valmisteltiin useita strategisia ohjelmia, joiden päätöksentekokäsittely on alkuvuonna 2026. Lakisääteinen hyvinvointisuunnitelma, elinvoimaohjelma sekä ilmasto- ja ympäristöohjelma ovat kaikki kausiansa päätöksessä, ja uusia ohjelmia on valmisteltu laajassa yhteistyössä organisaation sisällä sekä sidosryhmiä osallistamalla.

Toukokuussa Salo sai UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Toimintasuunnitelman toteutuksessa otettiin useita merkittäviä askeleita lasten osallisuuden ja lapsen oikeuksien paremmaksi huomioimiseksi päätöksenteossa. Toiminta ulottuu kaupungissa jokaiselle palvelualueelle.

Kiinteästi hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää osallisuus- ja yhteisöllisyystyötä jatkettiin Elävät ja yhteisölliset kylät -kärkihankkeen puitteissa. Kaupunginhallitus hyväksyi keväällä kaupungin osallisuusmallin ja osallistuvaa budjetointia päätettiin jatkaa kaupungin pysyvänä toimintatapana. Kevätalvesta avattiin Perniön kirjastotiloissa kuntalaisten toiveisiin perustuen yhteisötila Plakkar.

Tapahtumien Salo -kärkihankkeen myötä syntynyt Avantoralli-hyvinvointitapahtuma järjestettiin helmikuussa toisen kerran ja se on selvästi vakiinnuttamassa paikkaansa persoonallisten salolaisten tapahtumien joukossa. Toukokuussa kaupunkimme keskeinen tapahtuma-alue Salon urheilupuisto nimettiin uudelleen presidentti Sauli Niinistön kunniaksi, ja heinäkuussa uudelleennimetyssä urheilupuistossa järjestettiin Herättäjäjuhlat, joille saapui noin 14 000 vierasta eri puolilta Suomea. Edellisen kerran Herättäjäjuhlat oli järjestetty Varsinais-Suomessa 35 vuotta sitten.

Tapahtumia toimialoilta

Sivistyspalvelut

Opetuspalvelut

Opetuspalveluissa painopisteenä oli yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä toiminnan kehittäminen pitkäjänteisesti ja tutkimusperustaisesti. Yhteisöllisen opiskeluhuollon johtamista kehitettiin systeemisenä kokonaisuutena yhteistyössä Turun yliopiston SOTE-akatemian kanssa. Kehittämistyössä vahvistettiin erityisesti rehtoreiden roolia monialaisen opiskeluhuollon yhteensovittavina johtajina sekä edistettiin yhteisiä rakenteita ja toimintamalleja koulujen arkeen.

Lukeva Salo -kokonaisuudessa lukutaitoa kehitettiin osana OPPIVA SALO -kehittämishjelmaa, ja toimintamalli on saanut huomiota myös valtakunnallisesti lukutaidon ja pedagogisen johtamisen kehittämisen esimerkkinä.

Varhaiskasvatuspalvelut

Salon varhaiskasvatus on lähtenyt systemaattisesti kehittämään lasten leikkiä ja leikin pedagogiikkaa. Leikkiin kannustavassa toimintakulttuurissa tunnustetaan leikin merkitys lapsen hyvinvoinnille ja oppimiselle. Lasten leikkialoitteille, kokeiluille ja elämyksille annetaan tilaa, aikaa ja leikkirauhaa. LEIKKIVÄ SALO – LEIKILLÄ LAADUKKAASEEN PEDAGOGIIKKAAN punaisena lankana on antaa kaikille salolaisille lapsille mahdollisuudet osallistua leikkiin ja kokea osallisuutta kaikissa Salon varhaiskasvatuksen toimipaikoissa riippumatta siitä, missä toimipiteessä lapsi on varhaiskasvatuksessa. Henkilöstö on innolla kehittänyt leikki- ja oppimisympäristöjä yhdessä lasten kanssa.

Opistopalvelut

Salon kansalaisopisto vietti 80-vuotisjuhlavuotta, joka näkyi monipuolisena kaupunkilaisia laajasti tavoittaneena tapahtumatarjontajana.

Musiikkiopisto puolestaan vietti 55-vuotisjuhlavuotta ja opiston toimintaa leimasi vahva tapahtumallisuus.

Liikuntapalvelut

Luontoliikunnalla on todettu olevan Salon seudulla merkittävä vaikutus niin matkailuun ja alueen elinvoimaan kuin kuntalaisten arjen liikunta- ja virkistysmahdollisuuksiin.

Kaupungin strategisten painopisteiden mukaisesti luontoliikuntaan on viime vuosina panostettu entistä suunnitelmallisemmin. Tämä työ konkretisoitui vuonna 2025 laadituksi laajaksi luontoliikunnan ja luonnon virkistyskäytön suunnitelmaksi. Suunnitelman valmistelun yhteydessä kaupungin sisäistä yhteistyötä on tiivistetty, ja samalla on tunnistettu useita luontokohteita, joiden potentiaali on aiemmin jäänyt osin hyödyntämättä.

Työn aikana on myös havaittu, että salolaisilla on aitoa kiinnostusta ja halua osallistua lähialueidensa liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien kehittämiseen. Luontoliikunnan kehittämistyön näkyväksi tekeminen on osaltaan vahvistanut yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä madaltanut kaupunkilaisten kynnyksiä olla yhteydessä luonnossa liikkumiseen liittyvissä kehittämisasioissa.

Luontoliikunta edustaa matalan kynnyksen liikuntaa parhaimmillaan: olosuhteet ovat helposti saavutettavia ja pääosin maksuttomia. Luontoliikunnan kehittämistyötä tullaan jatkamaan suunnitelmallisesti myös

tulevina vuosina.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluissa tavoitteena oli kulttuurin ja taiteen saavutettavuuden parantaminen. Tavoitteeseen päästiin hyvin sekä tapahtumien ja tapahtumamäärien valossa, että alueellisesti tarkastellen. Museopalveluissa pääpaino oli kokoelmatyössä, joka edistyi ennen kaikkea yhteisen museovaraston rakentamispäätöksen myötä. Kirjastojen ydinalueena oli lukuharrastuksen ja lukutaidon tukeminen, mikä heijastui kokoelmatyöhön ja esimerkiksi lainausmäärän kasvuun.

Elinvoimapalvelut

Maankäyttöpalvelut

Kaavoitusohjelman mukaisia kaavahankkeita ja niihin liittyviä maankäyttösopimuksia on viety hyvin eteenpäin. Keskustan kehittämistä ja uusien asuntojen rakentamismahdollisuuksia tuettiin erityisesti asuntomessukaavoin ja Salonjoenranta-alueiden yleissuunnittelulla. Lisäksi tuettiin urheilupuiston kehittymistä asemakaavoittamalla aluetta. Yleiskaavoituksen resursseja ohjattiin edelleen strategian mukaisiin kaavatoihin. Yritysalueiden tulevia laajentamistarpeita edistettiin osayleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnalla mm. Riikin, Lakianummi Korvenmäen sekä Suomusjärven moottoriteliittymäalueille.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Palvelualueen suurin muutos on ollut uusi rakentamislaki on toimeenpantu ripeästi ja pyritty saattamaan se käytäntöön mahdollisimman pienillä haitoilla asiakkaille tarjottavaan palveluun nähden.

Rakennusvalvonnassa rakentamisluvissa luvitettu neliömäärä kasvoi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna ja lupamaksuja kertyi reilusti enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Annetun ohjauksen ja neuvonnan määrä vähintään kaksinkertaistui, mutta siitä huolimatta neuvontapyyntöjen vastausaika lyheni edellisvuoteen verrattuna.

Liikennepalvelut

Liikennepalvelujen vastuulla olevat kuljetukset hoidettiin suunnitellusti ja vuodelle 2025 asetetut tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta Paikun kilpailuttamista.

Iltalinjakokeilu keskusta-Perniö -välillä osoitti käytännössä, että lisäämällä vuorotarjontaa iltoihin parani sekä kuntalaisten palvelujen saavutettavuus että joukkoliikenteen nousumäärät (lähes 40 %:a) ja sitä kautta kaupungin saamat lipputulot (lähes 60 %:a) verrattuna aikaan ennen iltalähtöjä.

Lukuvuoden 2025–2026 alkaessa otettiin tilauskuljetuksina toteutettavissa oppilaskuljetuksissa käyttöön myös toiminnanohjausjärjestelmä Movit lisäosineen. Järjestelmän myötä oppilaiden kuljetustietojen tietosuoja parani ja kaikki tilausajoissa kuljetettavat oppilaat saatiin tasavertaiseen asemaan tiedottamisen suhteen. Lisäksi yhteisten järjestelmän myötä koulujen on jatkossa mahdollista saada aikaisempaa paremmin reaaliaikaista tietoa kunkin päivän kuljetuksissa olevista oppilaistaan.

Keväällä valmistuivat koululaisten kanssa yhdessä Meidän Paikun säännöt osana LYK-toimintaa. Kesällä maksuton joukkoliikenne houkutteli Paikun kyytiin noin 3 prosenttia edellistä kesää enemmän matkustajia.

Työllisyyspalvelut

Salon kaupunki, Someron kaupunki, Tl. Kosken kunta ja Marttilan kunta muodostivat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Salon kaupunki. Alueen kunnat huolehtivat jatkossa yhteistyössä myös kotouttamispalveluiden järjestämisestä. Työllisyysalueen muodostumisen myötä valtiolta siirtyi kuntiin sekä työvoimaa että uusia tehtäviä. Salossa vuosien aikana kertynyt kokemus työllisyyden hoidossa on toiminut hyvänä lähtökohtana uudistuksen toteutuksessa, ja kehittämistyö jatkuu tulevina vuosina.

TE-uudistus toteutui suhteellisen haastavassa työmarkkinatilanteessa. Kotoutumispalveluissa käynnistettiin uuden lain mukaiset palvelut koko kotoutumisalueella. Työvoimapalveluiden kotoutumispalvelut sekä kotoutumishankkeet yhdistettiin samaan tiimiin, jolla varmistetaan kokonaisvaltaiset palvelut ja yhteistyö. Kesällä tehtiin Salon seudun koulutuskuntayhtymän kanssa sopimus maahanmuuttajien kotoutumispalveluista. Tällä parannetaan ja kehitetään tarjottavia palveluja. Myös kansalaisopiston kanssa on tehty hyvää yhteistyötä palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Torikadun toimipiste laajeni, kun kiinteistön remontti valmistui 1.9.2025. Samalla Voimalan palvelupiste ja kaupungintalolla sijainneet kotoutumispalvelut sekä Salon Kela muuttivat Torikadulle. Uutena perustettiin Someron toimipiste, jossa työskentelee kuusi työllisyyspalveluiden työntekijää. Koskella ja Marttilassa asiakaspalvelua toteutetaan kunnanvirastoista vuokratuissa työtiloissa kahden työntekijän toimesta.

***

Vuosi 2025 oli täynnä kehittämistyötä, tapahtumia ja suuria päätöksiä, unohtamatta tärkeintä tehtäväämme kuntalaisten peruspalveluista huolehtien. Tästä haluan osoittaa suuren kiitoksen koko henkilöstöllemme.

***

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Salon tilinpäätös 2025

Asukasluku

50 384

Henkilöstömäärä

1 873

Työttömyysprosentti

12,7

Verotulot

112,4 M€

Toimintakulut
(ulkoiset)

169,4 M€

Valtionosuudet

31,4 M€

Tilikauden ylijäämä

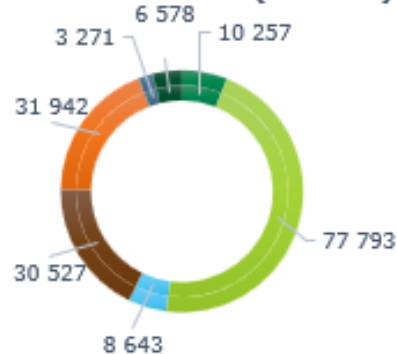
0,1 M€

Toimintatuotot
(ulkoiset)

40,9 M€

Toimintakulut
toimielimittäin (ulkoiset)

- Kaupunginvaltuusto ja -hallitus 6%
- Opetusltk 46%
- Vapaa-ajan ltk 5%
- Elinvoimajaosto 18%
- Tekninen lautakunta 19%
- Rakennus- ja ympäristöltk 2%
- Vesihuoltolaitoksen johtok. 4%

Velka **57,2 M€** 1 135 €/asukas

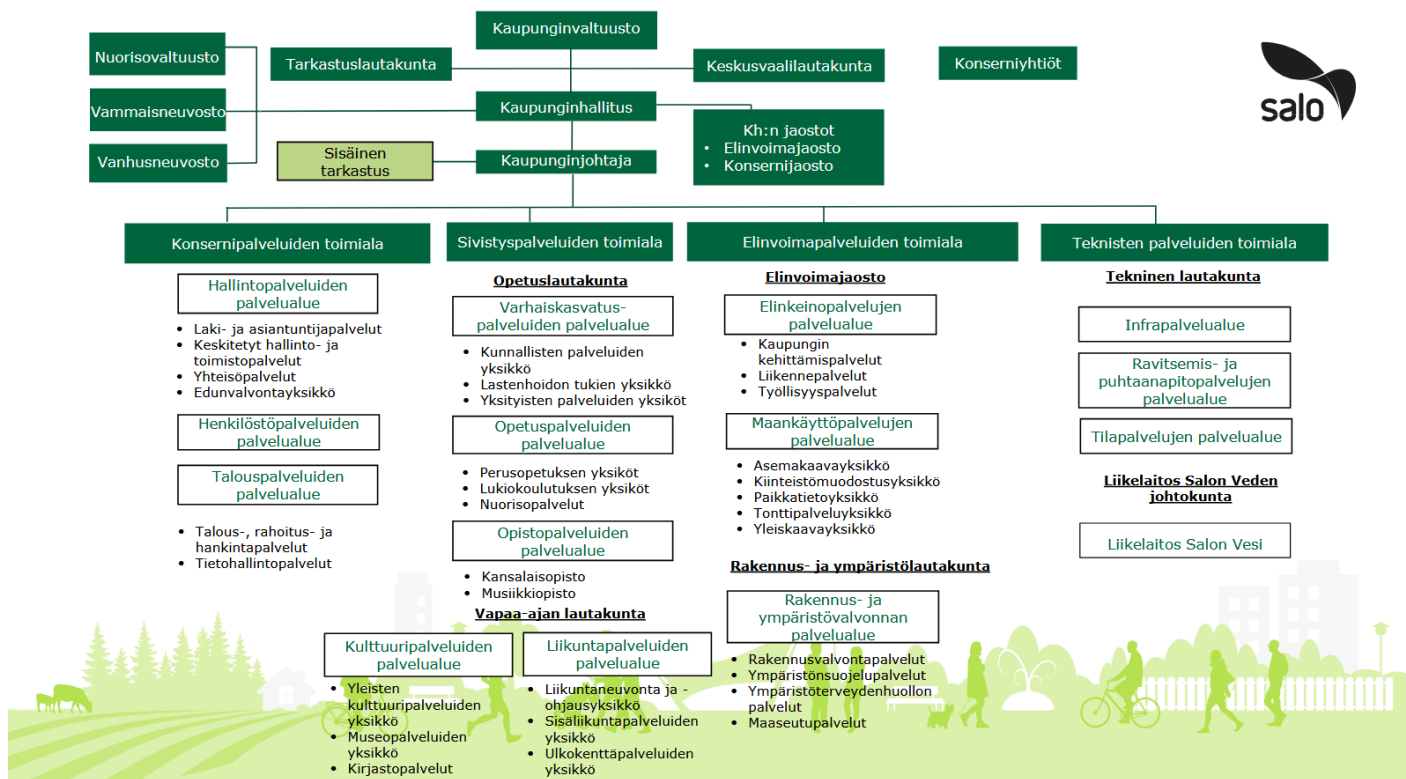
Investoinnit

21,7 M€

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.1.2.1 Organisaatio

1.2.2. Toimielimet 1.1.-31.5.2025

1.2.2.1. Kaupunginvaltuusto

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Valtuustoryhmä
Puheenjohtaja		
Tamminen Heikki	1982	PS
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja		
Parttimaa Satu	1972	SDP
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja		
Suonio-Peltosalo Elina	1961	KOK
Valtuuston 3. varapuheenjohtaja		
Uusitalo Ilkka	1968	KESK
Jäsenet:		
Alanko Kaarlo	1950	SDP
Alaranta Johannes	1978	KESK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Friberg Osmo	1966	PS
Halkilahti Jaakko	1967	KESK
Hellsberg Ralf	1959	KOK
Hellström Pia	1972	VIHR
Huittinen Ulla	1961	KESK
Hyttinen Marjatta	1946	KOK

Härri Anna	1984	VIHR
Järvinen Janne	1971	KESK/ 11.2.2025 asti PS
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Keto-oja Piia	1973	SDP
Koskinen Heimo	1975	PS
Laitinen Mika	1973	PS
Lehti Timo	1959	KESK
Leivonen Sanna	1981	PS
Lundén Mikko	1979	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Lähteenmäki Timo	1960	VAS
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Määttänen Asko	1969	KESK
Nikkanen Saku	1977	SDP
Nummenpalo Mika	1968	LIIK
Nummentalo Juhani	1959	KOK
Nyyssönen Jonna	1973	VIHR
Olkinuora Antti	1959	PS
Paassilta Simo	1943	SDP
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Puopolo Saija-Reetta	1975	VIHR
Riski Johanna	1971	KESK
Rissanen Petteri	1971	PS
Ruokonen Marja	1952	VAS
Räike Kalle	1977	KOK
Saari Ismo	1947	KESK
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Salomaa Pekka	1961	KESK
Sarhola Mika	1990	PS
Schneider Kai	1960	VIHR
Siikonen Stina	1984	KOK
Tammi Timo	1953	SDP
Tapio Marko	1967	KOK
Vesa Simo	1955	SDP
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	1989	KESK
Väistö Janne	1972	KOK
Wallius Jerina	1977	VIHR (sit.), 31.3.2025 asti PS
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK

Valtuuston vaalilautakunta

Jäsenet:

Karhulahti Arttu

puheenjohtaja

Karnisto-Toivonen Saija

1.varapuheenjohtaja

Nyyssönen Jonna

Rissanen Petteri

Uusitalo Ilkka

Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä:

Räike Kalle

Alanko Kaarlo

Ruokonen Marja
Leivonen Sanna
Nummenpalo Mika

1.2.2.2. Kaupunginhallitus

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Puolue
Puheenjohtaja		
Paassilta Simo	1943	SDP
1. varapuheenjohtaja		
Nummentalo Juhani	1959	KOK
2. varapuheenjohtaja		
Riski Johanna	1971	KESK
3. varapuheenjohtaja		
Friberg Osmo	1966	PS
Jäsenet:		
Aaltonen Anu	1968	KOK
Alaranta Johannes	1978	KESK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Huittinen Ulla	1961	KESK
Härri Anna	1984	VIHR
Lundén Mikko	1979	PS
Olkinuora Antti	1959	PS
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK
Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä:		
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Koskinen Heimo	1975	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Lehti Timo	1959	KESK
Poikela Marko	1978	SDP
Määttänen Asko	1969	KESK
Nyysönen Jonna	1973	VIHR
Wallius Jerina	1977	VIHR (sit.), 31.3.2025 asti PS
Järvinen Janne	1971	KESK/ PS 11.2.2025 asti, varajäsen 3.3.2025 asti
Rissanen Petteri	1971	PS, varajäsen 4.3.-31.5.2025
Keto-oja Piia	1973	SDP
Siikonen Stina	1984	KOK

1.2.2.3. Kaupungin lauta- ja johtokunnat

Keskusvaalilautakunta

Tuominen Liisa puheenjohtaja
Laiho Jari J. varapuheenjohtaja
Koskinen Elina
Leivonen Keijo
Suominen Satu

Opetuslautakunta

Mänkäri Marjaana	puheenjohtaja
Lehtinen Päivi	1. varapuheenjohtaja
Pajulo Esa	2. varapuheenjohtaja
Pihakivi Sanna	3. varapuheenjohtaja
Halkilahti Jaakko	
Hurve Anne	
Huttunen Jukka	
Jokinen Kirsi-Maria	
Merivirta Laura	
Poikela Marko	
Salko Petri	
Seitz Elina	
Suominen Olli-Pekka	
Olkinuora Antti	kaupunginhallituksen edustaja
Rrustemi Drin	nuorisovaltuuston edustaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Leivonen Sanna	puheenjohtaja
Hellsberg Ralf	1. varapuheenjohtaja
Määttänen Asko	2. varapuheenjohtaja
Fontell Matti	
Järvinen Janne	jäsen 3.3.2025 asti
Sjöholm Kari	jäsen 4.3.–31.5.2025
Kjellman Saga	
Kotilainen Riika	
Laine Elina	
Meisola Sari	
Ojanperä Asmo	
Puopolo Saija-Reetta	
Saari Ismo	
Sarhola Mika	
Virtanen Mikko	Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
Mäki-Teeri Markku	Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
Riski Johanna	kaupunginhallituksen edustaja
Lamberg Robert	nuorisovaltuuston edustaja

Tarkastuslautakunta

Väistö Janne	puheenjohtaja
Ruohonen Marja	1. varapuheenjohtaja
Tammi Timo	2. varapuheenjohtaja
Hägerth Jarmo	
Hänninen Mika	
Järvinen Ari	
Kirves-Järvinen Taina	
Lindstedt Marja-Liisa	
Pesonen Sari	
Sohlman Jutta	
Tuominen Marita	

Tekninen lautakunta

Kanerva Tauno	puheenjohtaja
Lehtinen Päivi	1. varapuheenjohtaja
Tapio Marko	2. varapuheenjohtaja
Helenius Aune	
Hyttinen Marjatta	
Kymäläinen Maija	
Lehti Pasi	
Nummenpalo Mika	
Suominen Satu	
Turtiainen Taro	
Vesa Simo	
Härri Anna	kaupunginhallituksen edustaja
Sallinen Mikael	nuorisovaltuuston edustaja

Vapaa-ajan lautakunta

Keto-oja Piia	puheenjohtaja
Rissanen Petteri	1. varapuheenjohtaja
Jaakkola Mikko	2. varapuheenjohtaja
Alanko Kaarlo	
Björkstrand Juha	
Blomqvist Mia	
Hirvimäki Jani	
Järvinen Anne	
Karp Maria	
Laaksonen Arttu	
Leppähaara Marja	
Martyugova Sofia	
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	
Yli-Jama Anna-Leena	kaupunginhallituksen edustaja
Margarita Livshits	nuorisovaltuuston edustaja

Yhteistoimintaelin

Virtanen Riina	puheenjohtaja
Olkinuora Antti	varapuheenjohtaja
Aarnio Jyrki	
Liimatainen Anne	
Niemi Mervi	
Palohonka Kaisa	
Parttimaa Satu	
Rask Mari	
Tuomela Asta	

1.2.2.4. Muut toimielimet

Liikelaitos Salon Veden johtokunta

Wallius Jerina	puheenjohtaja
Hellsberg Ralf	varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu	
Eskola Jouni	
Ilola Marika	
Lindholm Sanna	
Tammi Timo	

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden lautamiehet

Jussila Mikko
Kara Lasse
Makkonen Sinikka
Nummila Mika
Palohonka Kaisa

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Hänninen Mika
Ilmarinen Kristiina
Järvinen Ari
Kinnunen Kasper
Mäntylä Päivi
Ojanperä Asmo
Peltonen Aimo
Pihtlahti Kristiina
Riihikankare Ari-Heikki
Saarinen Kari
Saarinen Seija
Siikonen Stina
Suominen Lasse
Vallittu Pertti
Virtanen Timo
Yli-Liipola Hanna

Poliisilaitoksen neuvottelukunta

Jantunen Olavi

Salon palvelutalososäätön hallitus

Pertti Vallittu	puheenjohtaja
Blomqvist Mia	
Kara Lasse	
Ylä-Kotola Pia	

Uskelan opintorahastosäätiön hallitus

Breilin Olli-Pekka (valintakausi 2023-2034)
Halkilahti Jaakko (valintakausi 2015-2026)
Iltanen Maija (valintakausi 2015-2026)
Kara Lasse (valintakausi 2019-2030)
Lehmussaari Pia (valintakausi 2015-2026)
Merilä Jarkko (valintakausi 2023-2034)
Tuominen Kimmo (valintakausi 2019-2030)

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Nieminen Raimo
Breilin Mikko
Veck Heidi Salon kaupungin edustaja

1.2.2.5. Kaupungin edustus kuntayhtymissä

Salon seudun koulutuskuntayhtymän valtuusto

Kalevo Juha
Karhulahti Arttu
Laaksonen Arttu
Lautiala Arja
Leppähaara Marja
Lindstedt Marja-Liisa
Mgvdeladze Marina
Mänki Laura
Sarhola Mika

1.2.2. Toimielimet 1.6.-31.12.2025

1.2.2.1. Kaupunginvaltuusto

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Valtuustoryhmä
Puheenjohtaja		
Riski Johanna	1971	KESK
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja		
Nikkanen Saku	1977	SDP
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja		
Viitanen Friberg Annika	1985	KOK
Jäsenet:		
Aaltonen Anu	1968	KOK
Alanko Kaarlo	1950	SDP
Anttila Jarkko	1981	SDP
Friberg Osmo	1966	PS
Halkilahti Jaakko	1967	KESK
Hilakari Raili	1953	KOK
Huittinen Ulla	1961	KESK
Hurve Anne	1977	VIHR
Hyttinen Marjatta	1946	KOK

Härri Anna	1984	VIHR
Jaatinen Charlotta	1996	VAS
Juva Ilkka	1959	KOK
Järvinen Janne	1971	KESK
Kakko Miko	2004	KOK
Kanerva Tauno	1946	KESK
Karhumäki Juhani	1949	VIHR
Keto-oja Piia	1973	SDP
Kymäläinen Maija	2000	KESK
Lehti Timo	1959	KESK
Lehto Kimmo	1983	SDP
Lundén Mikko	1979	PS
Lähteenmäki Timo	1960	VAS
Maleike-Ruohola Sofia	1964	SDP
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Määttänen Asko	1969	KESK
Nokka Sanna	1974	KESK
Nummentalo Juhani	1959	KOK
Olkinuora Antti	1959	PS
Paassilta Simo	1943	SDP
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Parttimaa Satu	1972	SDP
Pesonen Sari	1981	VIHR
Poikela Marko	1978	SDP
Rissanen Petteri	1971	PS
Ruukonen Marja	1952	VAS
Räike Kalle	1977	KOK
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Siikonen Stina	1984	KOK
Tammi Timo	1953	SDP
Tamminen Heikki	1982	PS
Tekkala Kalle	1983	KD
Valkonen Tanja	1975	SDP
Varajärvi Matti	1978	SDP
Vesa Simo	1955	SDP
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	1989	KESK
Väistö Janne	1972	KOK
Wallius Jerina	1977	VIHR
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK

Valtuuston vaalilautakunta

Jäsenet:

Halkilahti Jaakko
Siikonen Stina
Hurve Anne
Tamminen Heikki
Varajärvi Matti

puheenjohtaja
1.varapuheenjohtaja

Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä:

Kanerva Tauno
Hilakari Raili
Vilen Kirsti
Tekkala Kalle
Parttimaa Satu

1.2.2.2. Kaupunginhallitus

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Puolue
Puheenjohtaja		
Paasilta Simo	1943	SDP
1. varapuheenjohtaja		
Nummentalo Juhani	1959	KOK
2.varapuheenjohtaja		
Lehti Timo	1959	KESK
Jäsenet:		
Aaltonen Anu	1968	KOK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Kymäläinen Maija	2000	KESK
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Ruokonen Marja	1952	VAS
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Tamminen Heikki	1982	PS
Valkonen Tanja	1975	SDP
Wallius Jerina	1977	VIHR
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK
Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä:		
Alanko Kaarlo	1950	SDP
Räike Kalle	1977	KOK
Määttänen Asko	1969	KESK
Hellsberg Ralf	1959	KOK
Poikela Marko	1978	SDP
Huittinen Ulla	1961	KESK
Järvinen Janne	1971	KESK
Lähteenmäki Timo	1960	VAS
Blomqvist Mia	1955	SDP
Friberg Osmo	1966	PS
Keto-oja Piia	1973	SDP
Härri Anna	1984	VIHR
Hilakari Raili	1953	KOK

1.2.2.3. Kaupungin lauta- ja johtokunnat

Keskusvaalilautakunta

Tuominen Liisa puheenjohtaja
Suominen Satu varapuheenjohtaja
Leivonen Keijo
Mäkinen Kalervo
Pihl Nina

Opetuslautakunta

Maleike-Ruohola Sofia	puheenjohtaja
Orrenmaa Anniina	1. varapuheenjohtaja
Juva Ilkka	2. varapuheenjohtaja
Hurve Anne	
Isotupa Kaisa (ent. Villa)	
Kortelainen Mika	
Lehtonen Roosa	
Leppähaara Marja	
Lunden Jore	
Parttimaa Satu	
Poikela Marko	
Rrustemi Gezim	
Sarhola Mika	
Mänkäri Marjaana	kaupunginhallituksen edustaja
Rrusteemi Drin	nuorisovaltuuston edustaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Määttänen Asko	puheenjohtaja
Kakko Miko	1. varapuheenjohtaja
Sjöholm-Nikkanen Anita	2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Marko	
Fontell Matti	
Hilakari Raili	
Karhumäki Juhani	
Korpela Noora	
Kotilainen Riika	
Laine Päivi	
Leiponen Anneli	
Ojanperä Asmo	
Saari Ismo	
Vaha Marianne	Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
Nuoritalo Totti	Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
Valkonen Tanja	kaupunginhallituksen edustaja
Lamberg Robert	nuorisovaltuuston edustaja

Tarkastuslautakunta

Väistö Janne	puheenjohtaja
Tammi Timo	1.varapuheenjohtaja
Kanerva Tauno	2.varapuheenjohtaja
Kirves-Järvinen Taina	
Lautiala Arja	
Lehtinen Päivi	
Mäkilä Juha	
Pesonen Sari	
Seitz Elina	
Tuomela Ella-Maria	
Välkkynen Jari-Matti	

Tekninen lautakunta

Vesa Simo	puheenjohtaja
Kanerva Tauno	1. varapuheenjohtaja
Hyttinen Marjatta	2. varapuheenjohtaja
Järvinen Anne	
Järvinen Janne	
Olkinuora Antti	
Paananen Satu	
Salminen Katri	
Silén Kasper	
Tammi Timo	
Tekkala Kalle	
Uusitalo Kiisa	
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	
Nummentalo Juhani	kaupunginhallituksen edustaja
Sallinen Mikael	nuorisovaltuuston edustaja

Vapaa-ajan lautakunta

Aalto Ari	puheenjohtaja
Keto-oja Piia	1. varapuheenjohtaja
Laaksonen Arttu	2. varapuheenjohtaja
Aalto Henri	
Anttila Miika	
Elo Minna	
Järvinen Taru	
Lehto Kimmo	
Lindgren-Blomerus Nadja	
Martyugova Sofia	
Nenonen Anne	
Rissanen Petteri	
Salakari Jenni	
Wallius Jerina	kaupunginhallituksen edustaja
Livshits Margarita	nuorisovaltuuston edustaja

Yhteistoimintaelin

Korhonen Anna-Kristiina	puheenjohtaja
Virtanen Riina	varapuheenjohtaja
Aarnio Jyrki	
Liimatainen Anne	
Mannervesi Mika	
Niemi Mervi	
Parttimaa Satu	
Rask Mari	
Rönholm Riku	
Stoor Pia	
Tuomela Asta	
Virtanen Teemu	
Söderlund Christina	

1.2.2.4. Muut toimielimet

Liikelaitos Salon Veden johtokunta

Hellsberg Ralf	puheenjohtaja
Nikkilä Olli	varapuheenjohtaja
Eskola Jouni	
Isotupa Kaisa (ent. Villa)	
Järvelä Eija	
Koskinen Heimo	
Meisola Sari	
Tamminen Heikki	kaupunginhallituksen edustaja

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden lautamiehet

Laine Elina
Mänki Laura
Määttänen Asko
Palohonka Kaisa
Pouke Iiro
Riihikankare Ari-Heikki
Salko Petri

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Ahonen Anna
Arffman Jari
Elo Minna
Järvinen Ari
Järvinen Janne
Komulainen Jyrki
Lehtonen Roosa
Lehtovirta Tarja
Maleike-Ruohola Sofia
Mäkinen Marko
Ruha Kai
Saarinen Kari
Sinisalo Mia
Tujunen Eppu
Viitanen Janne
Ylä-Kotola Pia

Poliisilaitoksen neuvottelukunta

Riihikankare Ari-Heikki

Salon palvelutalososäätöön hallitus

Niemelä Tuula puheenjohtaja
Kuisma Petri
Laamanen Tommi 23.9.2025 alkaen

Metsäpalo Mika 22.9.2025 asti
Hellström Pia

Uskelan opintorahastosäätiön hallitus

Breilin Olli-Pekka (valintakausi 2023-2034)
Halkilahti Jaakko (valintakausi 2015-2026)
Iltanen Maija (valintakausi 2015-2026)
Kara Lasse (valintakausi 2019-2030)
Lehmussaari Pia (valintakausi 2015-2026)
Merilä Jarkko (valintakausi 2023-2034)
Tuominen Kimmo (valintakausi 2019-2030)

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Breilin Mikko	varapuheenjohtaja
Hyttinen Marjatta	
Veck Heidi	Salon kaupungin edustaja

1.2.2.5. Kaupungin edustus kuntayhtymissä

Salon seudun koulutuskuntayhtymän valtuusto

Aaltonen Anu
Jokinen Kirsi-Maria
Lehti Timo
Leivonen Sanna
Leppähaara Marja
Matchenkova Natalia
Nummentalo Juhani
Vataja Miika
Vesa Simo

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön ennakoarvion mukaan bruttokansantuote kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Suomen talouden tuotannon taso on selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason ja talouden odotetaankin toipuvan tulevina vuosina. Vuonna 2026 bruttokansantuotteen kasvu on 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028. Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Suomen talous nousi taantumasta ja kasvoi varsin hyvää vauhtia vuoden 2024 kolmannelle neljännekselle saakka. Neljännellä neljänneksellä talous kuitenkin alkoi supistua uudelleen. Vuoden 2025 edetessä supistuminen näyttää kiihtyneen ja Suomi on jälleen taantumassa. Syitä tilanteeseen on useita. Ikääntyvä väestö hidastaa työn ja tuottavuuden kasvua. Taantuva koulutustaso suhteessa kilpailijoihin ja uudistuvan talouden vaatimukseen nakertaa kilpailukykyä ja hidastaa tuottavuuden kasvua. Pitkä yhteinen raja arvaamattoman naapurin kanssa pitää yllä uhkaa ja epävarmuutta yhteiskunnassa. Julkisen talouden rakenteellinen ahdinko saa kotitaloudet varautumaan ja säästämään.

Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Kuluttajien luottamus elpyy hitaasti. Maailmantalouden kasvu pysyttelee melko nopeana, vaikka näkymät vaihtelevat. Yhdysvalloissa talouskasvu on hidastunut jännitteiden keskellä ja inflaation kiihtymisestä on merkkejä. Kiinan kasvunäkymät viittaavat hidastumiseen, kun kotimainen kysyntä ei ole elpynyt kestävästi. Geopoliittiset jännitteet varjostavat näkymiä, mutta energiamarkkinoiden näkymät ovat vakaat.

Suomen vienti on kasvanut loppuvuoden aikana sekä määrissä että hinnoissa mitattuna. Vuoden 2025 osalta suurin yllätys on ollut tavaraviennin voimakas kasvu. Tavaroiden vienti kasvoi tammi-syyskuun aikana USA:n asettamista tavaratulleista huolimatta noin 4 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Vastoin aiempia odotuksia, alkuvuoden haastava talouspoliittinen ympäristö osoittautui vain heikoksi esteeksi Suomen viennille. Viennin vahvan kasvun lisäksi myös tuonti kasvoi voimakkaasti, etenkin energia- ja kaivosteollisuustuotteiden kannattelemana.

Taloukasvun hyytyminen vuonna 2025 ei kohentanut työvoiman kysyntää ja työttömyysaste oli 9,6 prosenttia. Erityisesti julkisen palvelusektorin säästötarpeet hidastivat työllisyyden kohenemista ja osaltaan kasvattivat työttömyyttä. Työttömien lukumäärä lisääntyi tammi-lokakuussa edelliseen vuoteen verrattuna laaja-alaisesti ja runsaasti. Työttömyysasteen tredi nousi lokakuussa yli kymmeneen prosenttiin työvoimasta. Erityisen runsaasti lisääntyi 35-44 vuotiaiden työttömyys. Ammattiryhmissä työttömyyden kasvu kosketti erityisesti erityisasiantuntijoita sekä palvelu- ja myyntiammateissa toimivia. Alkutuotantoammateissa työttömyys supistui. Työllisyysaste laski vuodesta 2024 noin 0,5 prosenttia, Vuosina 2026-2028 talouden pirstyminen auttaa vähentämään työttömyyttä, mutta ammattitaitoiseen työvoimaan kohdistuvat korkeammat osaamisvaatimukset hidastavat tätä kehitystä. Työttömyysasteen arvioidaan vuonna 2026 olevan 9,5 prosenttia, 9,1 prosenttia vuonna 2027 ja 8,5 prosenttia vuonna 2028.

Vuonna 2025 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna keskimääräinen inflaatio oli poikkeuksellinen maltillinen ollen 0,4 prosenttia. Inflaatio on hidastunut Suomessa vuosien 2022-2023 nopean hintojen nousun jälkeen. Vuonna 2026 inflaation arvioidaan olevan 1,2 prosenttia, vuonna 2027 1,8 prosenttia ja vuonna 2028 1,9 prosenttia. Korkojen laskun lisäksi inflaatiota hidastaa energian hintojen lasku. Veronkorotukset ovat nostaneet tavaroiden ja palveluiden hintoja. Palveluiden hintojen nousussa korostuu lisäksi terveyspalveluiden hintojen kehitys, mikä johtuu suurimmaksi osin hyvinvointialueiden palvelumaksujen korotuksista. Tilastokeskuksen mukaan kuluttajat arvioivat talvella inflaation olevan 4,3 prosenttia ja ero toteutuneen ja kuluttajien arvion välillä on ollut mittaushistorian suurin. Riskit inflaation suhteen ovat euroalueella tasaantuneet. Kauppasodan kärjistyminen, puolustusmenojen kasvattaminen Euroopassa ja Ukrainan uudelleen rakentaminen voivat nostaa hintoja, mutta lisääntynyt epävarmuus on heikentänyt kysyntää ja hillinnyt inflaatiota. Myös kuluttajien eriävä käsitys inflaatiosta hillitsee kysyntää heikon työllisyystilanteen lisäksi.

Kuntahallinnossa kulutusmenojen kasvu jatkuu tulevina vuosina voimakkaasti, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat kuntasektorin työvoimakustannuksia, minkä lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027-2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Vuonna 2025 TE-palvelu-uudistus kasvatti kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti. Nykyisin kunnat ovat suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntien talouteen aiempaa voimakkaammin. Tehty uudistus osui heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän. Lisäksi erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Kuntien tehtävät painottuvat koulutus- ja sivistyspalveluihin, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannuksia saataisiin pienennettyä samaa tahtia.

Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde. Tulojen ja menojen epätasapainosta huolimatta vain hieman yli kymmenys kunnista nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2026. Painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousee 7,62 prosenttiin. Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvoivat vuonna 2025 Te-palvelu-uudistuksen laajentaessa kuntien tehtäviä ja rahoitusvastuuta. Valtionosuuksia vähentää kuitenkin samanaikaisesti peruspalveluiden valtionosuuksiin aiemmin kohdennetut vähennykset. Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen.

Tulevien vuosien ennusteeseen sisältyy sekä ylä- että alasuuntaisia riskejä. Kuntahallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan toimintaansa vastaamaan pienevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Lisäksi muut menolisäykset, kuten arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset tai työttömyysetuuksien rahoituskustannukset voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

(Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:61)

Vuoden 2025 ennakkolisten tilinpäätösanalyysien perusteella kuntatien talous heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Tilinpäätösarvot toteutuvat talousarvioita parempina, mihin vaikuttaa kuntien kulukuri sekä sopeutusohjelmat. TE-palvelu-uudistus lisäsi kuntien kuluja ja toimintakulut kasvoivat 5,3 prosenttia. Kuntien omat sopeuttamisohjelmat hillitsivät kulukasvua muilla palveluelueilla ja kuntien kulut kasvoivat lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Kuntien toimintakuluja kasvatti myös sopimuskorotukset, jotka lisäsivät palkkakustannuksia 2,8 prosenttia. Kuntaliiton tekemän arvion mukaan TE-tehtävät eivät siirtyneet valtiolta kunnille kustannusneutraalisti. Arvion mukaan uudistuksen kustannukset olivat noin 200-300 miljoonaa euroa korkeammat kuin kunnille siirtynyt rahoitus. Toimintatuotot kasvoivat tilinpäätösarvioiden mukaan edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna noin 0,5 prosenttia. Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 5,3 prosenttia toteutuen pääosin työllisyyden hoidon aiheuttaminen lisäkustannustan vuoksi.

Kuntien vuosikate heikkeni vuodesta 2024 ja eikä vuosikate riittänyt kattamaan poistoja. Verotulot eivät kasvaneet ja valtionosuudet kasvoivat 19 prosenttia. Alustavien tietojen mukaan vuonna 2025 negatiivisen tuloksen teki 107 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulo oli negatiivinen 89 kunnassa. Varsinais-Suomen kuntien toimintakate heikkeni 220 euroa/asukasa ja oli -2724 euroa/asukas vuonna 2025.

Kuntien verotulot ei vät kasvanut vuodesta 2024. Kunnallisverot laskivat 0,2 prosenttia eli noin -0,2 miljardia euroa. Vuonna 2025 oikaistiin verovuoden 2024 kunnallisveroa, jonka vaikutus oli reilu -150 miljoonaa euroa. Kuntien yhteisöverot laskivat 4,4 prosenttia eli noin -0,8 miljardia euroa. Kiinteistöverojen määrä

kasvoi 2,1 prosenttia eli noin 0,5 miljardia euroa. Vuonna 2024 otettiin käyttöön uusi kaivosmineraalivero, joka kasvatti verotuloja yhteensä noin 0,2 miljardia euroa. Verotulojen määrä oli kokonaisuudessaan 13,9 miljardiin euroon, ollen lähes vuoden 2024 tasolla. Varsinais-Suomen kuntien verotulot laskivat 6 euroa/asukas ja olivat yhteensä 2354 euroa/asukas vuonna 2025.

Valtionosuuksien kokonaismäärä kasvoi 660 miljoonaa euroa vuonna 2025, josta pääosa muodostuu työvoimapalveluiden ja kotoutumislain uudistuksesta (607 miljoonaa euroa) sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun siirrosta (216 miljoonaa euroa). Sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien lopullisten laskelmien mukaan kunnille maksettiin liikaa valtionosuuksia vuonna 2023 yhteensä noin 0,5 miljardia euroa. Tätä pysyvää 0,5 miljardin euron vähennystä valtionosuuksissa kompensoitiin määräaikaisella 192 miljoonan euron valtionosuuden lisäyksellä vuonna 2024. Tämä erä tullaan perimään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027. Lisäksi vuonna 2023 liikaa maksetut valtionosuudet vähennetään kuntien valtionosuuksista vuosina 2025-2027. Varsinais-Suomen kuntien valtionosuudet kasvoivat 99 euroa/asukas ja olivat yhteensä 652 euroa/asukas vuonna 2025.

Kuntien vuosikate heikkeni 0,4 miljardia euroa vuodesta 2024. Kuntien vuosikate oli yhteensä 2,85 miljardia euroa ja asukasta kohti 511 miljardia euroa. Kuntien tilikauden tulos heikkeni 0,3 miljardia euroa vuodesta 2024 ja oli yhteensä 0,74 miljardia euroa. Varsinais-Suomen kuntien tilikauden tulos heikkeni 99 euroa/asukas ja oli vuonna 2025 yhteensä -2 euroa/asukas.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen noin 4,8 miljardia euroa. Käyttötalouden heikentyminen johti siihen, että osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Kuntien lainakanta kasvoi yhteensä noin 0,7 miljardilla eurolla ja oli yhteensä 19,8 miljardia euroa. Varsinais-Suomen kuntien investointimenot kasvoivat 5 euroa/asukas ollen yhteensä 835 euroa/asukas vuonna 2025. Lainakanta Varsinais-Suomen kunnissa kasvoi 508 euroa/asukas ja oli yhteensä 3844 euroa/asukas vuonna 2025.

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden tiedot on raportoitu Valtiokonttorin automaattisen talousraportoinnin kautta. Tietojen osalta on huomioitava, että 7 kuntaa ja 6 kuntayhtymää ei raportoinut tietojaan määräajassa Valtiokonttorille, ja puuttuvien tietojen osalta laskelmissa on käytetty vuoden 2024 tilinpäätöstietoja. Lopulliset vuoden 2025 tilinpäätökset saadaan huhtikuun puolivälissä.

(Lähde: Valtiokonttori, Valtiovarainministeriö, Kuntaliitto)

Kaupungin talouden toteutuminen

Vuoden 2025 alusta alkaen TE-uudistus vaikutti merkittävästi kaupungin toiminnallisiin vastuisiin, kun työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta ovat muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana Salon kaupunki toimii. Salon kaupunki vastaa palveluiden tuottamisesta sekä ottaa vastaan liikkeenluovutuksessa valtiolta siirtyvät työntekijät. TE-uudistuksen lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus toi kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Alueen kunnat huolehtivat jatkossa yhteistyössä myös kotouttamispalveluiden järjestämisestä.

Vuonna 2025 toimintakulujen volyyymi kasvoi TE-palvelu-uudistuksen takia. TE-uudistuksen myötä kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi ja pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksista.

Vuonna 2025 kaupungin tulos oli 0,1 miljoonaa euroa positiivinen. Vuonna 2024 ylijäämä oli 4,0 miljoonaa

euroa ja vuonna 2023 ylijäämä oli 16,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 positiivisen tuloksen jälkeen taseessa olevat kertyneet ylijäämät nousevat 48,7 miljoonaan euroon. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot sekä vastaavasti arvioitua pienempinä toteutuneet toimintakulut.

Talousarviota 2025 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 116,5 miljoonaa euroa. Verotulot eivät kuitenkaan kehittyneet arvion mukaisesti ja toteutuivat 112,4 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 4,2 miljoonaa euroa. Verotulojen muutettua talousarviota heikompi toteuma johtui pääsääntöisesti kunnallisverojen odotettua pienemmästä kertymästä vuodelle 2025. Kunnallisveroja kertyi 86,2 miljoonaa euroa alittaen muutetun talousarvion 3,1 miljoonalla eurolla. Yhteisöverot toteutuivat 9,6 miljoonan euron suuruisena ja alittivat muutetun talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Kiinteistöverot toteutuivat 16,6 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 31,4 miljoonaa euroa, joka on 0,8 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Kuntien laskennalliset valtionosuudet kasvoivat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 johtuen pääasiassa työvoimapalveluiden ja kotoutumislainuudistuksesta. Salon kaupungin osalta TE-uudistuksen perusteella tuleva valtionosuusrahoitus vuonna 2025 oli yhteensä 8,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 ulkoisia toimintatuottoja kertyi 40,9 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat noin 2,3 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen valtiolta kaupungille vaikutti toimintatuottoihin lisäävästi 1,1 miljoonaa euroa. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä korvauksia saatiin noin 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Mikäli ei huomioida työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen vaikutusta tuottoihin, oli toimintatuottojen kasvu 3,1 prosenttia.

Ulkoiset toimintakulut toteutuivat 169,4 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 10,6 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia. Kaupungin toimintakuluista henkilöstökulut olivat yhteensä 101,2 miljoonaa euroa ja kasvua edelliseen vuoteen 4,1 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia. Henkilöstökustannukset ovat nousseet valtakunnalliset palkkatarkistusten myötä. Palvelujen ostot olivat yhteensä 37,5 miljoonaa euroa ja kasvua oli 1,5 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Avustukset olivat yhteensä 11,4 miljoonaa euroa ja kasvua oli 5,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen. Te- ja kotoutumisen palvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen valtiolta kaupungille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät toimintakuluja yhteensä 11,2 miljoonaa euroa. Mikäli ei huomioida työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämistä vastuu siirtymisen vaikutuksia sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutoksen vaikutusta toimintakuluihin, toimintakulut toteutuivat hieman vuoden 2024 tasoa alhaisempina.

Kaupungin vuosikate oli positiivinen 15,7 miljoonaa euroa. Kun poistot ja arvonalennukset ovat 16,1 miljoonaa ja poistoeron muutos 0,5 miljoonaa euroa oli kaupungin talous vuonna 2025 tasapainossa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,1 miljoonaa euroa. Taseeseen on kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 48,6 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa sitä, että vuoden 2025 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 48,7 miljoonaan euroon eli 966 euroa per asukas (asukasmäärä 50.384).

Investointeja rahoitettiin 21,7 miljoonalla eurolla, joka oli 2,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuoden aikana toteutettiin lukuisia korjausinvestointeja, joissa keskeisenä tavoitteena on muun muassa nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen, energian säästö sekä tilojen sisäilmaolosuhteiden parantaminen. Investointien toteuma alitti muutetun talousarvion, mikä johtui monista syistä, kuten lupaprosessien pitkät käsittelyajat erityisesti vesilupien osalta, projektiaikataulujen venyminen yli vuoden vaihteen sekä muutamien hankkeiden osalta tietoiset päätökset panostaa esiselvitys- ja suunnitteluvaiheisiin ennen toteutusta.

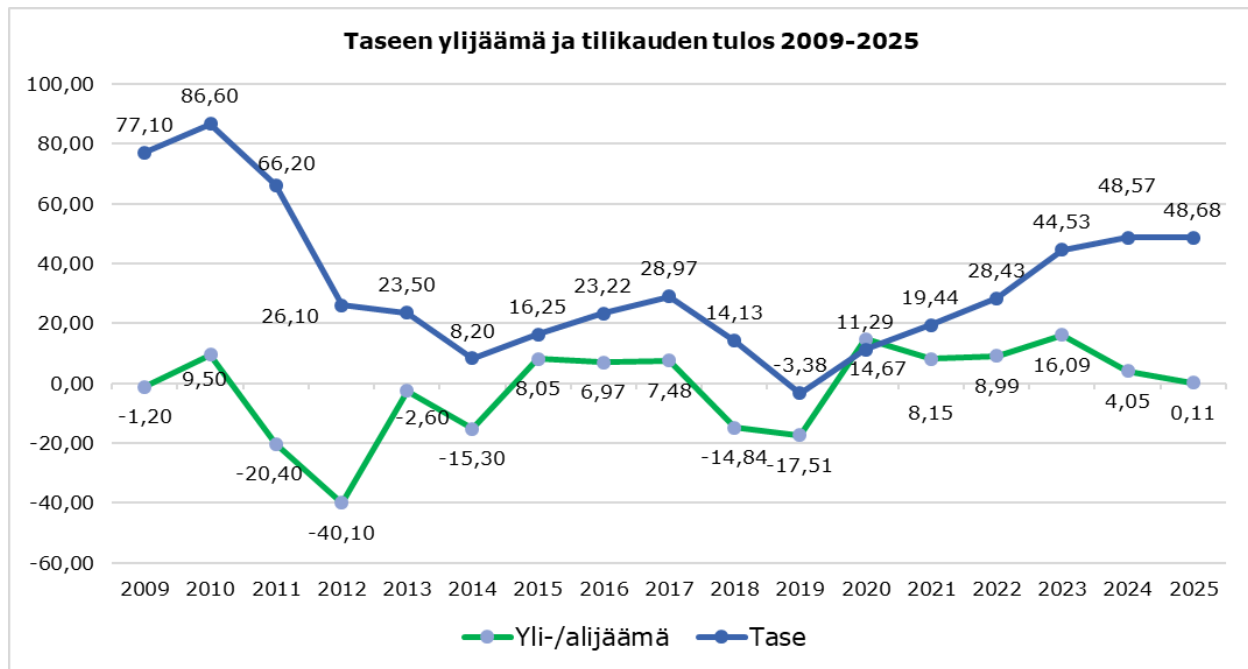
Kaupungin lainakanta pieneni 1,9 miljoonaa euroa vuoden aikana. Lainamäärä vuoden lopussa on 57,2 miljoonaa euroa ja lainaa per asukas on yhteensä 1.135 euroa. Konsernin lainakanta pieneni 4,0 miljoonaa euroa vuoden aikana ja lainaa per asukas on yhteensä 1.548 euroa.

Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta kasvoi ja oli vuoden 2025 alustavien tunnuslukujen perusteella 3 547 euroa per asukas ja konsernin (vuosi 2024) 7 254 euroa per asukas, näihin verrattuna kaupungin lainakanta on alhainen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen tunnusluvut.

Suorite	TP 2024	TP 2025	Muutos
asukasluku	50 867	50 384	-483
työttömyysprosentti	11,7	12,7	1,0
henkilöstömäärä	1 891	1 873	-18
henkilötyövuodet	1 832	1 830	-2
toimintatuotot (ulkoiset, M euroa)	38,6	40,9	2,3
toimintakulut (ulkoiset, M euroa)	158,8	169,4	10,6
Palvelujen ostot (ulkoiset, M euroa)	36,0	37,5	1,5
Toimintakate (M euroa)	-120,2	-128,5	-8,3
Verotulot (M euroa)	113,5	112,4	-1,1
Valtionosuudet (M euroa)	26,2	31,4	5,2
Vuosikate (M euroa)	19,7	15,7	-4,0
Tilikauden yli-/alijäämä (M euroa)	4,0	0,1	-3,9
Investoinnit, brutto (M euroa)	19,2	21,7	2,5
Investoinnit, netto (M euroa)	18,3	20,6	2,3
Lainamäärä 31.12. (M euroa)	59,1	57,2	-1,9
Lainaa/asukas	1 161	1 135	-26
Konsernin tilikauden yli-/alijäämä (M euroa)	5,1	-0,4	-5,5
Konsernilainakanta 31.12. (M euroa)	82,0	78,0	-4,0
Konsernilaina euroa/asukas	1 612	1 548	-64

Vuoden 2025 tilinpäätöksen tunnusluvuilla tilikauden ylijäämä on 0,1 miljoonaa euroa ja taseeseen kertynyt ylijäämä 48,7 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty taseen ylijäämän ja tilikauden tuloksen kehitys ajalla 2009-2025.

Työllisyys- ja väestökehitys

Elinvoimakeskusten katsauksen mukaan Salossa työvoiman määrä oli 2025 joulukuussa 23 261 henkilöä, lisäystä vuoden takaiseen +220 henkilöä. Työttömyysaste oli Salossa vuonna 2025 11,7 % (koko maa 11,9 %). Keskimäärin Salossa oli vuonna 2025 kuukausittain yhteensä 4694 työnhakijaa, joista työttömien osuus oli 53 % eli 2499 henkilöä.

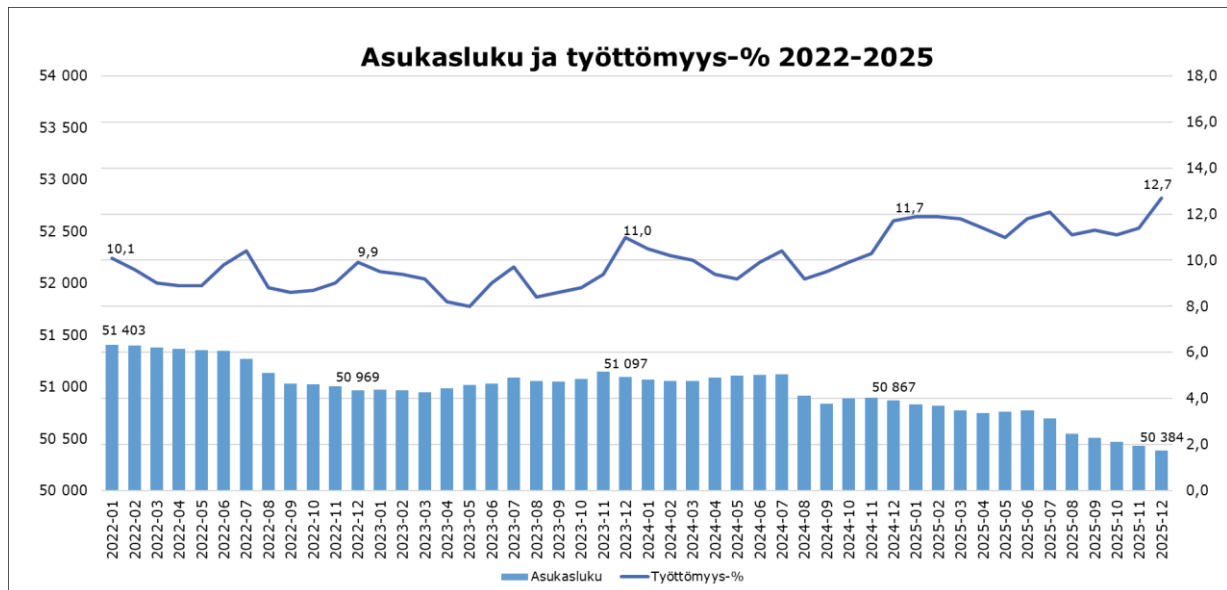
Vuoden 2025 lopussa Salossa oli 2958 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti oli 12,7 (koko maa 13 %). Vuotta aiemmasta (12/2024) työttömien määrä on kasvanut edelleen 261 henkilöä. Lomautettujen määrä oli 258 henkilöä ja siinä laskua vuoden takaiseen oli -73 henkilöä. Työttömien miesten määrä oli naisia isompi; 1479 miestä ja 1217 naista työttömänä työnhakijana. Nuorisotyöttömyys on kasvussa myös Salossa. Joulukuussa 2025 Salossa oli 575 nuorta työnhakijaa, joista työttömiä ja lomautettuja nuoria oli 341 (2024: 539, työttömät ja lomautetut 320 nuorta).

Salon työllisyysalueella oli vuonna 2025 yhteensä 3164 avointa työpaikkaa. Laskua vuoden takaiseen oli -941 (2024: 4105 työpaikkaa).

Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan. Joulukuussa työllisyysalueella oli jo 1264 pitkäaikaistyötöntä (12/2024 +389), joista Salossa 1056 (+321).

Kunnan osarahoittamasta työmarkkinatuesta siirryttiin 1.1.2025 alkaen uuteen rahoitusmalliin, jossa kuntien maksuvelvoite käynnistyy jo 100 maksetun työttömyystukipäivän kohdalla ja se nousee porrastetusti 100-700 päivän aikana ollen 10-50 % työttömyysturvan perusosasta. Salon kaupunki maksoi uuden lain mukaisia maksuja vuonna 2025 yhteensä 6 411 777 euroa. Talousarvioon varattu vuoden 2023 laskelmaan perustuva laskelma ylittyi 892 697 eurolla. Tähän merkittävimpinä syinä olivat vaikeasta työllisyystilanteesta johtuva työnhakijoiden runsas määrä sekä työttömyysjaksojen pitkittyminen.

Joulukuussa 2025 Salon asukasluku oli 50 384. Vuoden aikana asukasluku laski 486 henkilöllä. Nettomaahanmuutto toi vuonna 2025 Saloon 286 uutta asukasta. 31.12.2025 Salossa asui 4807 vieraskielistä eli 9,5 % väestöstä.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talous- ja tuloperusteiden muutokset

Kaupungin tuloveroprosenttiin ei tehty muutoksia vuodelle 2025. Vuoden 2025 tuloveroprosentti oli 8,1. Kiinteistöverotulojen määräytymisen perusteita ei muutettu vuodelle 2025. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen 0,93, maapohja 1,3, vakinaiset asunrakennukset 0,55, muut asuinrakennukset 1,30, voimalaitokset 2,50 ja rakentamaton rakennuspaikka 3,00.

Muutokset avaavassa taseessa

Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä valtiolta siirtyi kaupungin palvelukseen TE-palveluista henkilöstöä, joihin liittyvän lomapalkkavelan valtio korvasi työllisyysalueille vuoden aikana. Siirtyneen lomapalkka vaikutukset 1.1.2025 alkavaan taseeseen ovat seuraavat: Muu saaminen (tili 1810) 353.298,34 euroa (saatavan lisäys) Lomapalkkavelka (tili 2580) 353.298,34 euroa (velan lisäys).

Olennaiset organisaatiomuutokset

Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Samassa yhteydessä valtion työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettiin ja kunnille siirrettiin näihin tehtäviin liittyvät resurssit. Lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus toi kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Muutoksessa kotoutumispalveluiden kokonaisvastuu siirtyi kunnille.

Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen ja sen yhteiset kotoutumispalvelut, jonka vastuukuntana toimii Salon kaupunki. Salon kaupunki vastaa palveluiden tuottamisesta sekä otti vastaan liikkeenluovutuksessa valtiolta siirtyvät työntekijät. TE-palveluudistuksen yhteydessä valtiolta siirtyi kaupungin palvelukseen arviolta 45 työntekijää. Salossa kaupunginvaltuusto hyväksyi yhteisen työllisyysalueen muodostamisen 23.10.2023 kokouksessaan sekä sopimuksen yhteisen kotoutumispalvelun järjestämiseksi 3.2.2025 kokouksessaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.12.2024 Salon kaupungin hallintosäännön 1.1.2025 alkaen. TE-palveluiden uudistuksen kaupunginhallituksen elinvoimajaosto toimii työllisyysalueen työvoimaviranomaisena. Sivistyspalveluiden toimialalla aiemmin toiminut vapaa-aikapalveluiden palvelualue jaettiin kahdeksi palvelualueeksi; liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden palvelualueiksi. Muutoksen yhteydessä 1.1.2025 alkaen vapaa-aikajohtajan virka lakkautettiin ja perustettiin liikuntapalvelupäällikön virka.

Olellaiset muutokset tilinpäätösvouden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksiä talousarvion tulo- ja menoarvioihin seuraavasti:

Lisämäärärahoista on päätetty valtuustossa

- 3.2.2025 § 5 yhteensä 90.000 euroa investointiprojektille 9432 Perniön kevyenliikenteen siltayhteyden saneeraus sekä vastaavasti 90.000 euron lisämääräraha kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys
- 3.2.2025 § 6 yhteensä 222.320 euroa investointiprojektille 9434 Tehdaskadun/Tehdaskujan/Meriniitynkadun kiertoliittymä sekä vastaavasti 222.320 euron lisämääräraha kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys.
- 19.5.2025 § 48 yhteensä 7 miljoonaa euroa antolainasaamisten lisäykseen lainan myöntämiseksi Salon Vuokratalot Oy:lle sekä vastaavasti 7 miljoonan euron lisämääräraha kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys.
- 1.9.2025 § 33 yhteensä 250.000 euroa Salorankatu 10:n remontille sekä vastaavasti 250.000 euroa kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys.
- 1.12.2025 § 67 yhteensä 470.000 euroa Salonrankatu 10 kiinteistön ostamiseksi sekä vastaavasti 470.000 euroa kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys.
- 1.12.2025 § 68 yhteensä 850.000 euroa Liikelaitos Salon Vedelle myyntituottojen alentamisen osalta 150.000 euroa sekä toimintakuluja lisäyksen osalta 700.000 euroa sekä vastaavasti 850.000 euroa kohtaan pitkäaikaisten lainojen lisäys.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Vuoden 2025 sitovuustaso valtuustoon nähden on käyttötaloudessa ollut toimielimen ulkoinen toimintakate ja konsernipalveluissa toimialan ulkoinen toimintakate. Toimielinten selvitykset toiminnan sisällöstä ja tavoitteiden toteutumisesta kuvataan toimielinten talouden toteutumisvertailun yhteydessä.

Investoinneissa valtuustoa sitovat määrärahat on ryhmitelty seuraavasti investoinnit netto:

Korvausinvestoinnit

- Rakennukset yhteensä
- Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
- Koneet ja kalusto yhteensä

Laajennusinvestoinnit

- Rakennukset projekteittain
- Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
- Koneet ja kalusto yhteensä

Uusinvestoinnit

- Rakennukset projekteittain
- Maa- ja vesialueet yhteensä

Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
Koneet ja kalusto yhteensä
Osakkeet ja osuudet yhteensä

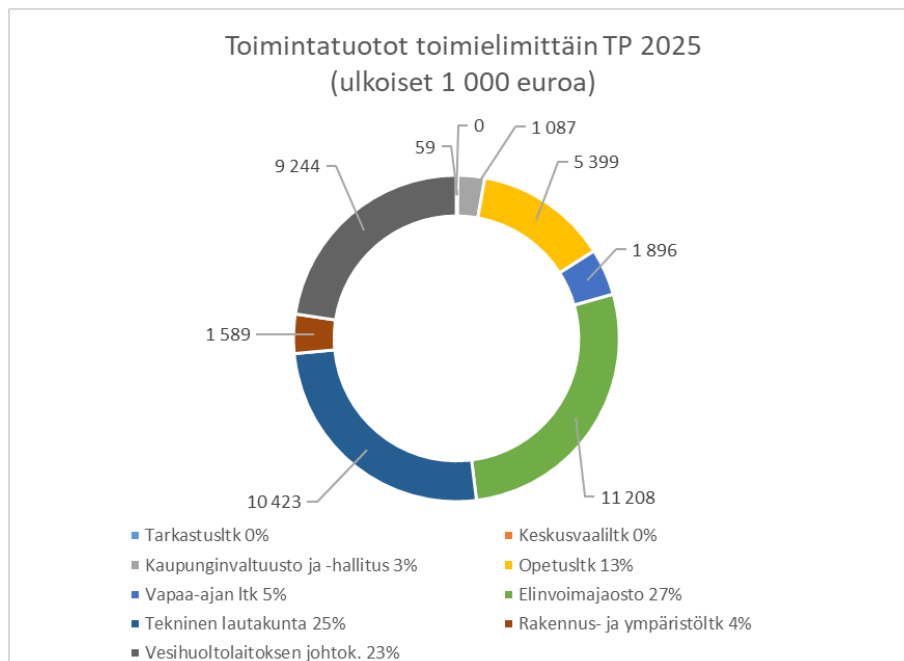
Vesilaitos
Investoinnit netto

Investointiosan toteutuminen -taulukossa valtuustoa sitovat määrärahat on korostettu taustavärillä.

Toteutuneet toimintatuotot- ja kulut sekä olennaiset poikkeamat talousarvioon

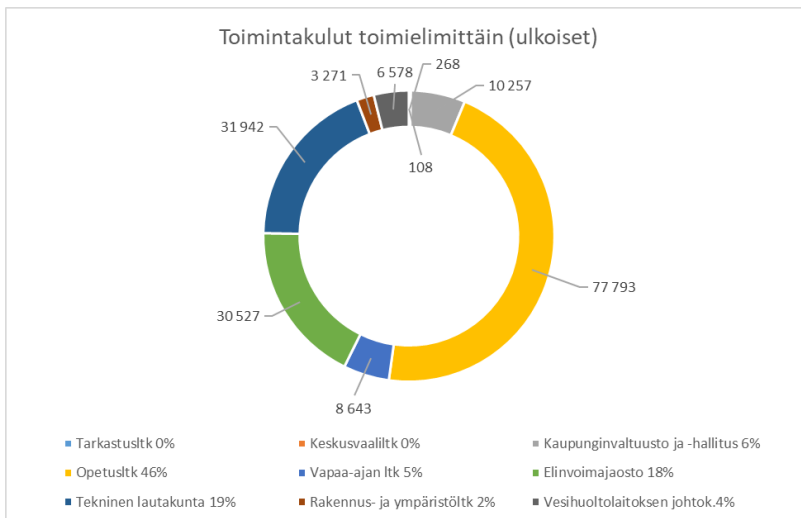
Kaupungin toimintatuotot (ulkoiset) olivat yhteensä 40,9 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 2,9 miljoonaa euroa. Ylitystä talousarvioon nähden tapahtui kaikissa toimintatuottolajeissa, mutta pääasiassa toimintatuottojen parempi toteuma johtui myyntituottojen (1,2 miljoonaa euroa) ja muiden tuottojen (1,1 miljoonaa euroa) arvioitua paremmasta toteumasta.

Alla olevassa kuvassa on esitetty toimintatuottojen (ulkoiset) jakautuminen toimielimittäin.

Kaupungin toimintakulut (ulkoiset) olivat yhteensä 169,4 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 3,9 miljoonaa. Toimintakululajeista ainoastaan avustukset toteutuivat muutettua talousarviota suurempina (0,7 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 3,5 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa ja muut toimintakulut 0,2 miljoonaa euroa.

Alla olevassa kuvassa on esitetty toimintakulujen (ulkoinen) jakautuminen toimielimittäin.

Kaupunginhallituksen alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat yhteensä 10,1 miljoonaa euroa ja alittivat muutetun talousarvion 1,8 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 1,1 miljoonan euron suuruisena ja ylittivät muutetun talousarvion vajalla 0,3 miljoonalla eurolla. Ulkoinen toimintakate toteutui vajaan -9,0 miljoonan euron suuruisena ja 2,1 miljoonaa euroa parempana kuin muutetussa talousarviossa. Henkilöstökulut toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 1,1 miljoonaa euroa paremmin kuin muutettu talousarvio. Työterveyshuollon määrärahat 1,3 miljoonaa euroa oli varattu keskitetysti kaupunginhallituksen talousarvioon, josta ne vuoden aikana siirrettiin käytön mukaan kunkin yksikön talousarvioon.

Sivistyspalveluissa aloitettiin perusopetuslain muutoksien ja oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen. Perusopetuksessa lapsimäärä on laskenut ja siitä johtuen varattiin vähemmän tuntiresurssia oppilasmäärän mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lapsien määrä laski jonkin verran verrattuna edelliseen vuoteen. Nuorisopalveluissa tapahtui paljon ja yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa vahvistettiin.

Opetuslautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat 77,8 miljoonaa euroa ja alittivat muutetun talousarvion noin 0,2 miljoonaa euroa. Kasvua vuodesta 2024 yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 26,9 miljoonaa euroa ja perusopetuksen 38,9 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut vähenivät vuodesta 2024 noin 0,3 miljoonaa euroa ja perusopetuksen toimintakulut kasvoivat vuodesta 2024 noin 0,7 miljoonaa euroa.

Ulkoiset toimintatuotot opetuslautakunnalla olivat 5,4 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion noin 0,6 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintakulut pysyivät lähellä vuoden 2024 tasoa. Opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate oli -72,4 miljoonaa euroa ja alitti muutetun talousarvion 0,7 miljoonaa euroa.

Vapaa-ajan palveluissa talous toteutui pääosin talousarvion mukaisesti ja taloudellista tasapainoa vahvistivat erityisesti museopalvelujen ja liikuntapalvelujen kasvaneet toimintatuotot. Museoiden yhteisvarastohanke eteni rakentamispäätökseen ja jäähallin rakentamistyöt alkoivat elokuussa 2025. Vapaa-ajan lautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat 8,6 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 1,9 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 0,3 miljoonaa euroa ja toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 0,3 miljoonaa euroa. Vapaa-ajan lautakunnan ulkoinen toimintakate oli -6,7 miljoonaa euroa ja toteutui lähes talousarvion mukaisesti.

Elinvoimapalveluiden osalta vuoden 2025 suurin muutos aiempaan oli Työllisyyspalveluissa 1.1.2025 alkaen toteutuneet TE2024- ja KOTO24-uudistukset, joiden myötä Salon työllisyysalueen toiminta käynnistyi ja Salon kaupunki alkoi järjestää julkiset työvoimapalvelut sekä kotoutumispalvelut työllisyysalueen kunnille.

Muutosten myötä työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen tehtäväalueen toiminta ja henkilöstömäärä laajeni merkittävästi edellisvuoteen verrattuna.

Elinvoimajaoston alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat 30,5 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 11,2 miljoonaa euroa. Jaoston ulkoinen toimintakate oli -19,3 miljoonaa euroa ja siten alitti muutetun talousarvion noin 2,8 miljoonaa euroa. Maankäyttöpalveluiden ulkoiset toimintatuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat, liikennepalveluiden ulkoiset toimintakulut olivat talousarvioon verrattuna noin 0,9 miljoonaa euroa paremmalla tasolla ja työllisyyspalveluiden ulkoiset toimintatuotot olivat muutettua talousarviota 0,6 miljoonaa euroa korkeammat ja toimintakulut olivat muutettua talousarviota 0,9 miljoonaa euroa paremmalla tasolla.

Maankäyttöpalveluissa maa- ja vesialueiden vuokrat toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa paremmin kuin muutetussa talousarviossa, mutta puunmyyntituotot jäivät 0,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienemmiksi Korvenmäen alueen puukaupan toteutumisen siirryttyä aiottua myöhemmäksi luvitusprosessin johdosta. Liikennepalveluiden kuljetuskustannuksissa sopimusten indeksikorotukset jäivät talousarviossa arvioitua pienemmiksi ja lisäksi talousarviossa oli varauduttu muiden kuljetuspalvelujen määrärahoissa uuden sopimuskauden kustannusvaikutuksiin, tämä kustannusnousu ei kuitenkaan realisoitunut hyvin onnistuneen hankinnan myötä. Työllisyyspalveluissa maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä korvauksia saatiin 0,7 miljoonaa euroa arvioitua enemmän, henkilöstökulut jäivät 0,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmalla tasolle, koska kaikki tehtävät eivät olleet koko vuotta täytettyinä ja palvelujen ostoihin liittyvistä kuluista säästyi 1,3 miljoonaa euroa TE-uudistuksen mukaisena ensimmäisenä vuonna, mutta kunnan maksaman työttömyyden rahoitusosuuden kustannus oli noin 1,0 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempi kustannus.

Rakennusvalvonnassa merkittävä asia oli 1.1.2025 voimaan tullut uusi rakennuslaki, joka toi muutoksia rakentamisen lupamuotoihin, jälkivalvontaan ja asiakasneuvontaan. Rakennusvalvonnan tuotot olivat muutettua talousarviota korkeammalla tasolla, rakennusvalvonnan lupamäärät pienenivät rakentamislain muutoksen myötä, mutta luvittamisen muu volyyymi oli suurempaa kuin talousarviossa oli ennakoitu ja lisäksi yksittäiset isommat hankkeet nostivat lupatuottoja. Ympäristöterveydenhuollossa henkilöstökulut jäivät muutettua talousarviota pienemmiksi, koska kaikki tehtävät eivät olleet koko vuotta täytettyinä. Myös ympäristönsuojelussa ja maaseutupalveluissa toteutunut toimintakate oli muutettua talousarviota paremmalla tasolla. Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten palvelujen ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 1,6 miljoonaa euroa. Ulkoinen toimintakate oli -1,7 miljoonaa euroa ja siten alitti muutetun talousarvion 0,3 miljoonalla eurolla.

Tekniset palvelut jatkoi palvelutuotannon ja prosessien kehittämistä. Keskeisenä painopisteenä toimialalla on kaupungin kiinteän omaisuuden kunnossapito ja sen mukauttaminen vastaamaan tulevia tarpeita. Tähän liittyen laadittiin pitkän aikavälin suunnitelmallisuutta tukeva kiinteistöstrategia ja lisäksi vuoden aikana toteutettiin vuosikorjauksia ja merkittävä määrä investointihankkeita sekä tuleviin investointitarpeisiin liittyviä suunnitteluhankkeita.

Teknisen lautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat noin 32,4 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 10,6 miljoonaa euroa. Ulkoinen toimintakate oli -21,9 miljoonaa euroa ja alitti muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa. Infrapalveluiden osalta toimintakulut olivat 0,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmalla tasolla työkonpalvelujen sopimuksen mukaisen vuosi-indeksin laskettua selvästi edellisestä vuodesta ja lisäksi vuoden 2025 talviolosuhteet olivat suotuisat. Tilapalveluiden ulkoinen toimintakate oli 0,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmalla tasolla. Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelujen ulkoinen toimintakate oli 0,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikommalla tasolla johtuen pääosin arvioitua suuremmista sijaiskuluista ja koneiden ja laitteiden korjauskuluista.

Liikelaitos Salon Veden toimintakatteen toteuma on 2,9 miljoonaa euroa, kun muutettu talousarvio oli 2,7

miljoonaa euroa. Vuoden 2025 toimintakate oli siten muutetun talousarvion toimintakatetta 0,2 miljoonaa euroa parempi. Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -1,4 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot olivat muutettua talousarviota noin 0,5 miljoonaa euroa paremmat. Veden myyntitulot olivat ennakoitua suuremmat ja laskutettu määrä kasvoi edellisvuodesta veden osalta 0,9 prosenttia ja jäteveden osalta 2,0 prosenttia. Toimintakulut ylittyivät yhteensä 0,3 miljoonaa euroa verrattuna muutettuun talousarvioon. Toimintakulujen osalta ylitykset selittyvät suurelta osin kiinteistöjen kunnossapidon kasvulla, laitteiden ja rakennusten korjauskuluilla sekä materiaalien uusimisesta ja täydennyshankinnoista, jotka on tehty vesihuoltopalveluiden toimintavarmuuden varmistamiseksi.

Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden sekä käyttötaloulosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan toteutumisvertailut esitetään luvussa Talousarvion toteutuminen.

Verotulot

Talousarviota 2025 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 116,5 miljoonaa euroa. Verotuloennuste vuodelle 2025 oli syyskuun julkaisun tilanteessa hieman vajaa 113 miljoonaa euroa. Verotulot eivät kuitenkaan kehittyneet arvion mukaisesti ja toteutuivat 112,4 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 4,2 miljoonaa euroa. Verotulojen muutettua talousarviota heikompi toteuma johtui pääsääntöisesti kunnallisverojen odotettua pienemmästä kertymästä vuodelle 2025. Kunnallisveron ennustettua heikompi kehitys selitti osin myös kunnallisverokertymien jaksotustekijät. Kunnallisveroja kertyi 86,2 miljoonaa euroa alittaen muutetun talousarvion 3,1 miljoonalla eurolla. Yhteisöverot toteutuivat 9,6 miljoonan euron suuruisena ja alittivat muutetun talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Kiinteistöverot toteutuivat 16,6 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 31,4 miljoonaa euroa, joka on 0,8 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Kuntien laskennalliset valtionosuudet kasvoivat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 johtuen pääasiassa työvoimapalveluiden ja kotoutumislainuudistuksesta. Salon kaupungin osalta TE-uudistuksen perusteella tuleva valtionosuusrahoitus vuonna 2025 oli yhteensä 8,4 miljoonaa euroa.

Tilikauden yli-/alijäämä

Muutetun talousarvion alijäämä oli -4,2 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä toteutui 4,2 miljoonaa euroa positiivisemmin kuin muutettu talousarvio. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Bruttoinvestointimenoja kirjattiin 21,7 miljoonaa euroa, joka alitti muutetun talousarvion 5,2 miljoonalla eurolla. Korvausinvestointeja toteutui 14,8 miljoonaa euroa, laajennusinvestointeja 0,8 miljoonaa euroa ja uusinvestointeja 6,0 miljoonaa euroa

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Koko kaupungissa työskenteli vuoden 2025 lopussa 1.873 henkilöä (1.891). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 1.623 henkilöä (1.528) ja määräaikaisen henkilöstön määrä 250 henkilöä (363). Henkilötyövuosia tehtiin 1.830 (1.832).

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärät vuosina 2022-2025. Vuosina 2022-2023 Salon kaupungissa työskenteli muutamia henkilöitä oppisopimuksella ja muissa harjoittelijan tehtävissä. Heidän lukumääränsä on mukana vuosien 2022-2023 henkilöstön kokonaislukumäärissä.

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietyssä päivänä 31.12. Henkilöstöraportissa henkilötyövuoden laskennassa käytetään Kuntatyöntajien suosituksen mukaista HTV2-lukua. Luvusta on vähennetty kaikki palkattomat poissaolot.

Palvelualue	Henkilötyövuosi 2023
Yhteensä	1 846
Hallintopalvelut	47
Henkilöstö- ja talouspalvelut	29
Lukiokoulutus ja musiikkiopisto	79
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	599
Varhaiskasvatuspalvelut	446
Vapaa-ajan palvelut	175
Terveystieteiden palvelut	
Sosiaalitoimen palvelut	
Vanhuspalvelut	
Kaupunkikehityspalvelut	409
Rakennus- ja ympäristövalvonta	35
Liikelaikokset	23

Palvelualue	HTV2 2024
Yhteensä	1 832
Hallintopalvelut	43
Henkilöstöpalvelut	
Talouspalvelut	23
Varhaiskasvatuspalvelut	437
Opetuspalvelut	650
Opistopalvelut	84
Vapaa-aikapalvelut	
	108
Elinkeinopalvelut	65
Maankäyttöpäalvelut	28
Rakennus- ja ympäristöpäalvelut	39
Infrapalvelut	33
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut	230
Tilapalvelut	48
Liikelaikokset Salon Vesi	28

Palvelualue	HTV2 2025
Yhteensä	1 830
Hallintopalvelut	39
Henkilöstöpalvelut	
Talouspalvelut	15
Varhaiskasvatuspalvelut	23
Opetuspalvelut	422
Opistopalvelut	637
Opistopalvelut	80
Kulttuuripalvelut	
	56
Liikuntapalvelut	51
Elinkeinopalvelut	97
Maankäyttöpäalvelut	29
Rakennus- ja ympäristöpäalvelut	39
Infrapalvelut	32
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut	227
Tilapalvelut	51
Salon Vesi	28

Sairauspoissaoloja vuoden aikana oli 28.214 päivää, mikä on 15,4 kalenteripäivää / htv 2.

Vuonna 2024 30.962 päivää, mikä on 16,9 kalenteripäivää / htv2. Sairauspoissaolokalenteripäiviä lukumääräisesti eniten varhaiskasvatuksen palvelualueella. Suhteutettuna henkilötyövuosiin sairauspoissaolopäiviä on eniten ravitsemis- ja puhtaanapidon palvelualueella.

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 101,2 miljoonaa euroa ja kasvoivat 4,1 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna eli 4,2 prosenttia.

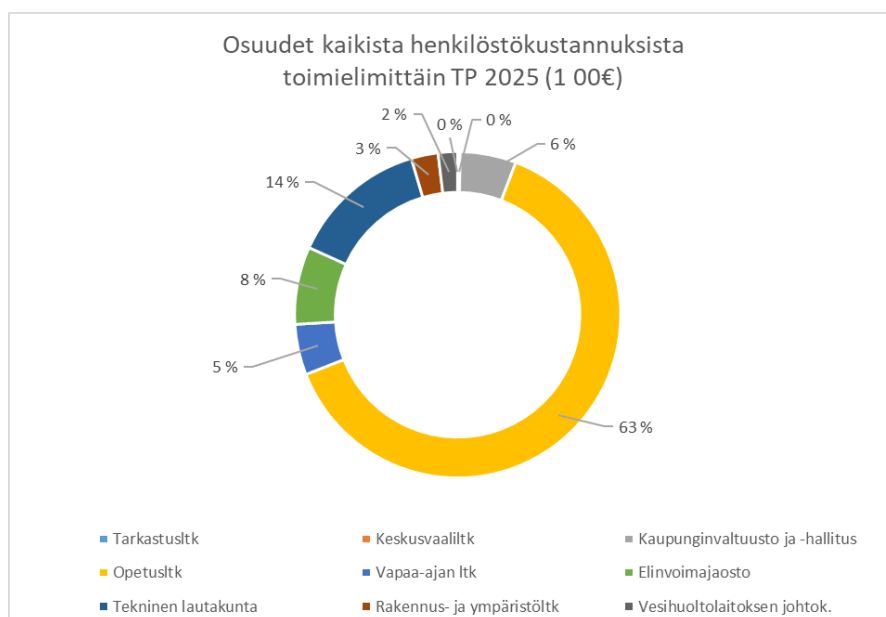
Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstökustannukset vuosilta 2022-2025 ja muutos edellisen vuoden toteumaan.

Henkilöstökustannukset (1.000 euroa)	2022	2023	2024	MTA2025	TP 2025
Palkat ja palkkiot	136 743	76 241	78 083	82 386	81 618
Muutosprosentti	4,0	-44,2	-0,7	5,5	4,5
Eläkekulut	28 603	15 892	16 562	17 244	16 865
Muut henkilösivulut	4 952	2 886	2 496	2 114	2 713
Yhteensä	170 298	95 019	97 141	101 744	101 196
Muutosprosentti	3,3	-44,2	-0,3	4,7	4,2

Henkilöstöä koskevien tunnuslukujen osalta vertaillen tietoja aiempiin vuosiin tulee ottaa huomioon, että vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää. Vakituisen henkilökunnan määrän kasvuun vaikuttivat vuonna 2025 työllisyyspalveluiden siirtyminen valtiolta kaupungin hoidettavaksi, mutta myös palvelusuhteiden vakinaistaminen tilanteissa, joissa perustetta määräaikaiseen palvelusuhteeseen ei ollut. Henkilöstön kokonaismäärä kuitenkin laski miltei prosentin. Merkittävimmät muutokset palvelualueilla tapahtuivat elinkeinopalveluissa (lisäys 32 htv) sekä varhaiskasvatuspalveluissa (vähennys -15 htv) ja opetuspalveluissa (-13 htv).

Salon kaupungin henkilöstöä koskevista tarkemmista tiedoista ja tunnusluvuista vuodelta 2025 on laadittu oma erillinen henkilöstökertomus.

Alla olevassa kuvassa on esitetty kaupungin henkilöstökustannusten osuudet toimielimittäin kaikista kaupungin henkilöstökustannuksista.

Seuraavassa taulukossa on eritelty kaupungin henkilöstökustannusten euromääräinen toteutuminen toimielimittäin.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Salon kaupunki							
Palkat	-78 082 904	-82 386 025	0	-82 386 025	-81 617 807	99,1 %	-768 218
Henkilösivukulut	-19 058 227	-19 328 627	-30 000	-19 358 627	-19 578 473	101,1 %	219 846
Tarkastuslautakunta							
Palkat	-30 112	-42 057	0	-42 057	-28 760	68,4 %	-13 297
Henkilösivukulut	-1 971	-1 295	0	-1 295	-1 656	127,9 %	361
Keskusvaalilautakunta							
Palkat	-322 428	-164 000	0	-164 000	-197 881	120,7 %	-33 881
Henkilösivukulut	-39 340	-25 182	0	-25 182	-31 065	123,4 %	-5 883
Kaupunginvaltuusto							
Palkat	-109 492	-201 174	0	-201 174	-137 718	68,5 %	-63 456
Henkilösivukulut	-8 287	-4 311	0	-4 311	-6 720	155,9 %	2 409
Kaupunginhallitus							
Palkat	-4 209 052	-4 647 178	0	-4 647 178	-4 415 259	95,0 %	-231 919
Henkilösivukulut	-1 043 261	-1 069 432	0	-1 069 432	-1 068 636	99,9 %	-796
Opetuslautakunta							
Palkat	-51 391 742	-52 207 818	0	-52 207 818	-51 912 430	99,4 %	-295 388
Henkilösivukulut	-12 122 237	-11 903 711	0	-11 903 711	-12 061 154	101,3 %	157 443
Vapaa-ajan lautakunta							
Palkat	-3 873 679	-3 912 642	0	-3 912 642	-4 119 046	105,3 %	206 404
Henkilösivukulut	-946 881	-931 023	0	-931 023	-966 282	103,8 %	35 259
Elinvoimajaosto							
Palkat	-4 090 814	-6 484 567	0	-6 484 567	-6 097 281	94,0 %	-387 286
Henkilösivukulut	-1 150 434	-1 705 516	0	-1 705 516	-1 686 642	98,9 %	-18 874
Rakennus- ja ympäristölautakunta							
Palkat	-2 068 193	-2 277 682	0	-2 277 682	-2 154 066	94,6 %	-123 616
Henkilösivukulut	-525 665	-543 288	0	-543 288	-538 697	99,2 %	-4 591
Tekninen lautakunta							
Palkat	-10 672 806	-10 974 437	0	-10 974 437	-11 023 437	100,4 %	49 000
Henkilösivukulut	-2 842 147	-2 761 517	0	-2 761 517	-2 803 345	101,5 %	41 828
Liikelaitos Salon vesi							
Palkat	-1 314 587	-1 474 470	0	-1 474 470	-1 531 929	103,9 %	57 459
Henkilösivukulut	-41 911	-37 131	-30 000	-67 131	-52 082	77,6 %	-15 049

1.1.6 Ympäristöasiat

Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman edistyminen 2021–2025

Ohjelmasta lyhyesti

Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma 2021–2025 sisälsi neljä päätavoitetta: hiilineutraalius 2035, kiertotalouden edistäminen, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä lähivesien tilan parantaminen. Ohjelma koostui 85 toimenpiteestä, joita on toteutettu laajasti koko kaupungin organisaatioissa ja konserniyhtiöissä. Ohjelmakausi päättyi vuoden 2025 lopussa.

Salon kaupunkiorganisaatio

Tilapalvelut

Tilapalveluissa toteutettiin järjestelmällisesti energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ilmanvaihtokoneiden uusimisia energiatehokkaimmiksi, siirtymistä LED-valaistukseen sekä aurinkosuojien asentamista lämpökuorman vähentämiseksi. Lämmitysöljyn kulutusta vähennettiin siirtymällä maalämpöön Suomusjärven kirjastossa ja Särkisalokodissa. Lisäksi Komisuon koulussa korvattiin suora sähkölämmitys maalämmöllä. Vuonna 2025 käynnistettiin uuden jäähallin rakentaminen, jossa painotetaan energiatehokkuutta, yhteiskäyttöratkaisuja ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita tukevia kestävä kehityksen periaatteita.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Ruokalista kehitettiin ilmasto- ja ympäristövaikutukset huomioiden, ja jokaisella aterialla oli tarjolla kasvisruokavaihtoehto. Lähiruokaa hyödynnettiin mahdollisuuksien mukaan, ja luomutuotteiden osuus elintarvikkeista pysyi 23 prosentissa. Ruokahävikkiä vähennettiin järjestelmällisellä seurannalla: biojätteen määrä punnittiin ja hävikkiä raportoitiin päivittäin. Hävikin hallintaa tuki ylijäämäruoan jakelun laajentaminen, joka kattoi vuonna 2025 yhteensä neljä koulua. Puhtaanapidossa lisättiin ekologisten pesu- ja puhdistusaineiden sekä kierrätysmateriaalista valmistettujen mikrokuituvälineiden käyttöä.

Maankäyttö ja kaavoitus

Kaavoituksessa hyödynnettiin KILVA-työkalua ilmastovaikutusten arviointiin. Kaavoituksen painopiste on ollut yhdyskuntarakenteen täydentämisessä ja joukkoliikennettä tukevassa suunnittelussa. Asemakaavatöihin sisällytettiin yksityiskohtaisempia hulevesien käsittelyä koskevia määräyksiä.

Infrapalvelut

Viheralueiden kunnossapitoa kehitettiin valtakunnallisen RAMS 2020 -luokituksen mukaisesti. Viheralueilta poistettiin kurturuusuistutuksia ja kartoitettiin pihlaja-angervon esiintymiä. Vuonna 2025 hyväksyttiin kaupungin metsäohjelma, joka ohjaa ilmastomuutokseen sopeutumista, luonnon monimuotoisuuden vahvistamista ja virkistyskäyttöä.

Liikennepalvelut

Joukkoliikenteen matkustajamäärät jatkoivat kasvuaan vuonna 2025 ja matkoja tehtiin noin 1,5 % enemmän kuin vuonna 2024 ja yli 20 % enemmän kuin vuonna 2022. Syyskuussa 2025 päätettiin palveluajan laajentamisesta seuraavalla sopimuskaudella. Oppilaskuljetusten ja palveluliikenteen uusi sopimuskausi käynnistyi kesäkuussa 2025, ja kuljetusten päästöt vähenevät biodieselin ja sähköajoneuvojen käytön myötä. Pyöräily- ja kävelyreitit parannettiin ja liikenneturvallisuutta kehitettiin.

Sivistys-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kestävän kehityksen tavoitteet on sisällytetty opetussuunnitelmiin ja varhaiskasvatuksen arkeen. Ulkopedagogiikkaa hyödynnetään vakiintuneena toimintatapana. Kulttuuripalveluissa on lisätty lähikulttuuritarjontaa ja käytetty digitaalisia ratkaisuja. Liikuntapalvelut ovat edistäneet luonnossa liikkumista ja luontoliikuntamestarin tehtävä on vakiintunut.

Hankintapalvelut

Kaupunki lisäsi vastuullisuus- ja hiilineutraaliuskriteerejä hankintoihin. Työkonehankinnoissa suosittiin vähäpäästöistä kalustoa, ja uusi sähköenergian hankintasopimus mahdollisti hiilineutraalin sähkön hankinnan. Vuonna 2025 hankittu sähkö oli hiilineutraalia.

Yhteisöpalvelut

Ilmasto- ja ympäristöasioihin liittyvää viestintää lisättiin osana kaupungin strategiaviestintää. Viestinnässä lisättiin ympäristöaiheista sisältöä ja parannettiin saavutettavuutta. Lisäksi viestittiin aktiivisesti kampanjoista, jotka lisäävät tietoisuutta ympäristövastuullisista valinnoista ja edistävät kestäviä toimintatapoja. Kaupunki oli osallisena useassa kestävä kehityksen maakunnallisessa ja valtakunnallisessa viestintäkampanjassa.

3. Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelussa edistettiin luonnon monimuotoisuutta ja vesistöjen tilaa hankkeiden, ennallistamistoimien sekä valvonnan avulla. Vesien tilan parantamiseen liittyviä toimia toteutettiin erityisesti jätevesivalvonnan, vesinäytteenoton ja hanketoiminnan kautta. Neljän pohjavesialueen suojelusuunnitelmat päivitettiin. Salon kaupungilla oli käynnissä kaksi ulkopuolisesti rahoitettua vesiensuojeluhanketta: Halikonlahden selvityshanke sekä Uskelanjoen valuma-alueen kehityshanke.

Ympäristön viihtyisyyttä ja luonnon monimuotoisuutta edistettiin myös talkootoiminnalla. Järjestettiin Siisti biitsi- ja Salo siistiks! -roskienkeruutalkoot sekä kuusi vieraslajitalkoot. Vuonna 2025 myönnetyt yhdistysavustukset kohdistuivat pääosin järvien kunnostustoimiin.

Konserniyhtiöt

Salon Kaukolämpö Oy

Vuonna 2025 Salon Kaukolämpö Oy tehosti tuotannon- ja jakelun optimointijärjestelmän käyttöä, joka kattaa koko tuotannosuunnittelun sekä lämpövaraston ohjauksen. Kaukolämpöverkon energiatehokkuutta parannettiin tarkastamalla kaikki kaivot, lisäämällä olosuhdemittauksia sekä uusimalla tai lisäeristämällä vanhoja betonikaivoja. Toimien arvioidaan vähentävän lämpöhävikkiä noin 40–50 MWh vuodessa.

Lounavoima Oy

Lounavoima Oy osallistui Lounapuiston kiertotaloushankkeisiin, lisännyt alueen tunnettavuutta ja tukenut yritysten siirtymää kiertotalouden mukaisiin ratkaisuihin. Lounavoiman ja kaukolämmön syvälämpövarasto otettiin kokonaisuudessaan käyttöön. Syvälämpökaivoihin varastoitu hukkalämpö hyödynnetään talvella kaukolämmön tuotannossa, mikä tehostaa energiankäyttöä ja vähentää hiilidioksidipäästöjä.

Yrityssalo Oy

Yrityssalo Oy toimii tiiviissä yhteistyössä Salon kaupungin ja konserniyhtiöiden kanssa ja edisti osana toimintaansa kestävä kehitystä, kiertotaloutta ja vähähiilistä liiketoimintaa. Käynnissä oli useita kestävä kehitystä edistäviä hankkeita. Yhteistyö kaupungin kanssa konkretisoitui muun muassa yhteisissä kiertotalous- ja maatalousfoorumeissa, jotka kokosivat keskeisiä sidosryhmiä yhteen edistämään kestävä kehitystä ja elinvoimaa. Yrityssalolla oli käynnissä vuosina 2024–2026 toteutettava Biokaasusta

liiketoimintaa 2024–2026 -hanke, jossa kehitetään biokaasuun sekä bio- ja kiertotalouteen perustuvia uusia liiketoimintamahdollisuuksia Salon seudulla.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH)

LSJH lopetti omat tekstiilien kierrätystoimintonsa, ja poistotekstiilien lajittelu hankitaan vuodesta 2026 alkaen ostopalveluna Kestävän kierrätyksen yhdistys Ekotorilta. Valtakunnallisen poistotekstiilikeräyksen koordinoitua jatkettiin alle 40 prosentin asukaskattavuudella. Biojätteen erilliskeräystä tehostettiin valvonnalla ja uusien biojäteastioiden käyttöönotolla. Vuonna 2025 seurattiin yli 10 000 asukkaan taajamien omakotitalojen erilliskeräyksen toteutumista. Kiinteistöille, joilla ei ollut biojäteastiaa tai ilmoitettua kompostointia, toimitettiin biojäteastia ja järjestettiin tyhjennykset neljän viikon välein.

Salon alueen saostus- ja umpisäiliölietteet käsiteltiin keskusjätevedenpuhdistamolla. Vuonna 2025 valmistui selvitys uuden vastaanottoapaikan toteutuksesta, ja investointia esitettiin vuosille 2026–2027. Kiinteistöjen jätevesijärjestelmien kartoitus valmistui, ja lietetyhjennykset kilpailutettiin neljään urakka-alueeseen. Jätteenkuljetuksia tehostettiin reittioptimoinnilla, ja kalusto toimii biokaasulla tai uusiutuvalla polttoaineella täyttäen EURO6-päästövaatimukset.

Salon Vuokratalot Oy

Salon Vuokratalot Oy toteutti energiatehokkuutta parantavia remontteja uudistamalla muun muassa lämmitysjärjestelmiä, valaistusta ja ikkunoita. Energiatehokkuutta edistetään kohdekohtaisesti rakennusten erityispiirteet huomioiden pääosin peruskorjausten yhteydessä, siirtymällä nykyaikaisiin ja energiatehokkaisiin ratkaisuihin, kuten LED-valaistukseen, huoneistokohtaisiin vesimittareihin sekä uusiutuviin tai vähäpäästöisempiin lämmitysmuotoihin. Vuonna 2025 yhdessä kerrostalo-kohteessa siirryttiin öljylämmityksestä vesi-ilmalämpöpumppujärjestelmään, ja samalla käynnistyi uuden energiatehokkaan kerrostalon hankesuunnittelu, jonka rakentaminen ajoittuu vuosille 2026–2027.

Liikelaitos Salon Vesi

Ympäristöministeriön rahoittama Kokonaisvaltainen kaupunkivesien riskienhallinta Salossa (KaVeRi) -hanke toteutettiin 2024–2025. Hankkeen tavoitteena oli vähentää jätevedenpuhdistuksen aiheuttamaa vesistökuormitusta ja viemäroinnin ylivuotohaittoja. Hankkeessa valmistui Salon Veden vuotavuuden vähentämisen toimintamalli. Verkoston vuotovesien määrät ovat Salossa edelleen suuremmat kuin kansallisesti keskimäärin. Lisäksi hankkeessa edistettiin Salon kaupungin hulevesiohjelman toimeenpanoa ja kaupunginvaltuusto teki lokakuussa 2025 vesihuoltolain 17 a §:n mukaisen päätöksen hulevesien hallinnan järjestämisestä ja rahoittamisesta Salon kaupungissa.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Arvio tulevasta Salon talouden kehityksestä

Vuoden 2025 alusta alkaen TE-uudistus vaikutti merkittävästi kaupungin toiminnallisiin vastuisiin, kun työvoimapalveluiden järjestämistä vastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta ovat muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana Salon kaupunki toimii. Salon kaupunki vastaa palveluiden tuottamisesta sekä ottaa vastaan liikkeenluovutuksessa valtiolta siirtyvät työntekijät. TE-uudistuksen lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus toi kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Alueen kunnat huolehtivat jatkossa yhteistyössä myös kotouttamispalveluiden järjestämisestä.

Kaupungin toimintakulut ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana. Vuoden 2023 osalta toimintakulujen lasku johtui hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Tuolloin toimintakulujen kasvun vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, joskin valmistavan opetuksen aiemmin kasvanut määrä tasaantui vuoden 2024 aikana.

Vuonna 2025 toimintakulujen volyymi kasvoi TE-palvelu-uudistuksen takia. TE-uudistuksen myötä kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi ja pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuusten rahoituksista. Vuoden 2026 toimintakulujen kasvuun vaikuttaa erityisesti henkilöstökustannusten kasvu. Tulevina vuosina kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027-2028. Sote-uudistuksen jälkeen ja TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta, kuntien peruspalvelutuotannon painopiste pysyy varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kuitenkaan oppilaiden määrän väheneminen ei tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa lähivuosina liittyy hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen siirtymäajan päättymiseen. Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueiden tuli vuokrata sote-kiinteistöt vähintään kolmeksi vuodeksi ja vuodesta 2026 alkaen vuokrasopimukset voidaan irtisanoa. Mikäli vuokrausta edelleen jatketaan, pitää kuntien yhtiöittää omistukseensa jääneet sote-kiinteistöt. Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleen neuvotteluiden tulokset heikentävät kuntien vuokratuloja noin 150 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen. Muutoksen vaikutus kaupungin toimintatuottoihin vuonna 2026 on vajaa – 8 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokratuottojen sekä vuokrattuihin kiinteistöihin liittyvien kustannusten poistuminen huomioitiin vuoden 2026 talousarviossa. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä valmistellaan, mutta päätöstä yhtiöittämisen mallista ei vielä tilinpäätöksen laadinnan hetkellä ole tehty eikä yhtiöittämisen muista mahdollisista taloudellisista vaikutuksista ole vielä tietoja eikä niitä näin ollen huomioitu taloussuunnitelmavuosilla.

Pidemmän aikavälin haaste kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy asukasluvun ja väestön ikärakenteen muutokseen. Asukasluvussa tapahtuvat muutokset vaikuttavat suoraan kaupungin verotuloihin ja valtionosuuksiin. Valtionosuudet määräytyvät pääosin asukkaiden ikärakenteen perusteella, minkä johdosta ikärakenteessa tapahtuva muutos on merkittävässä roolissa. Salon kaupungin verotulojen (verotulot ja

valtiosuudet) kasvu tulevaisuudessa on ennusteiden mukaan vaisua ja tulojen kasvu on pienempää kuin toimintakatteen kehitys. Mikäli talous toteutuu ennusteiden mukaisesti, edellyttää se toimia jo tulevalle suunnitelmakaudelle.

Kaupungin investointitaso on ollut vuosia Salon kokoiselle kunnalle maltillinen. Tulevina vuosina investointitasot tulevat väijäämättä kasvamaan korjausvelan kasautuessa alhaisten investointivuosien jälkeen. Vuoden 2025 talousarvioon varattiin talousarviokäsittelyssä joulukuussa määrärahoja merkittäviin investointeihin kuten Uskelan kouluun, jäähalliin sekä korjausvelan kirimiseen. Kasvavien investointien vaikutus rahoitukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä uhkaa kaupungin taloutta keskimääräistä alhaisemman lainakannan takia, mutta investointitasojen noustessa tulee varautua myös poistotason kasvuun, joka vaikuttaa tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Taloussuunnitelmavuodet eivät ole tämän hetkisten arvioiden mukaan tasapainossa talouden osalta, mutta ottaen huomioon taseeseen kertyneen ylijäämän, on taloussuunnitelma tasapainossa. Suunnitelmavuosiin kohdistuu epävarmuustekijöitä muun muassa mahdollisen tulevan kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen osalta. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtiosuusjärjestelmän kokonaisuus oli tarkoitus uudistaa vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Valtiosuus uudistuksen oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta, mutta syksyllä uudistus kaatui ja siirtyi eteenpäin. Lisäksi käynnissä olevan kiinteistöverouudistuksen mahdollisia vaikutuksia ei vielä voida arvioida. Hallitusohjelmaan sisältyy myös kuntien normituksen keventämishjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä sekä edistää kuntien uudistumista ja kuntien erilaisuuden huomioimista. Valmistella on myös hankintalain uudistus, joka esityksen mukaan toteutuessaan aiheuttanee muutuskustannuksia muun muassa kilpailuttamista ja mahdollisia yhtiöjärjestelyjä koskien. Myös työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus talouteen, sillä kuntien rahoitusvastuu työllisyyden hoidosta ovat aiempaa laajemmat. Kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen ja kiinteistöverouudistuksen vaikutuksista ei vielä ole tietoja eikä niitä näin ollen ole huomioitu suunnitelmavuosilla.

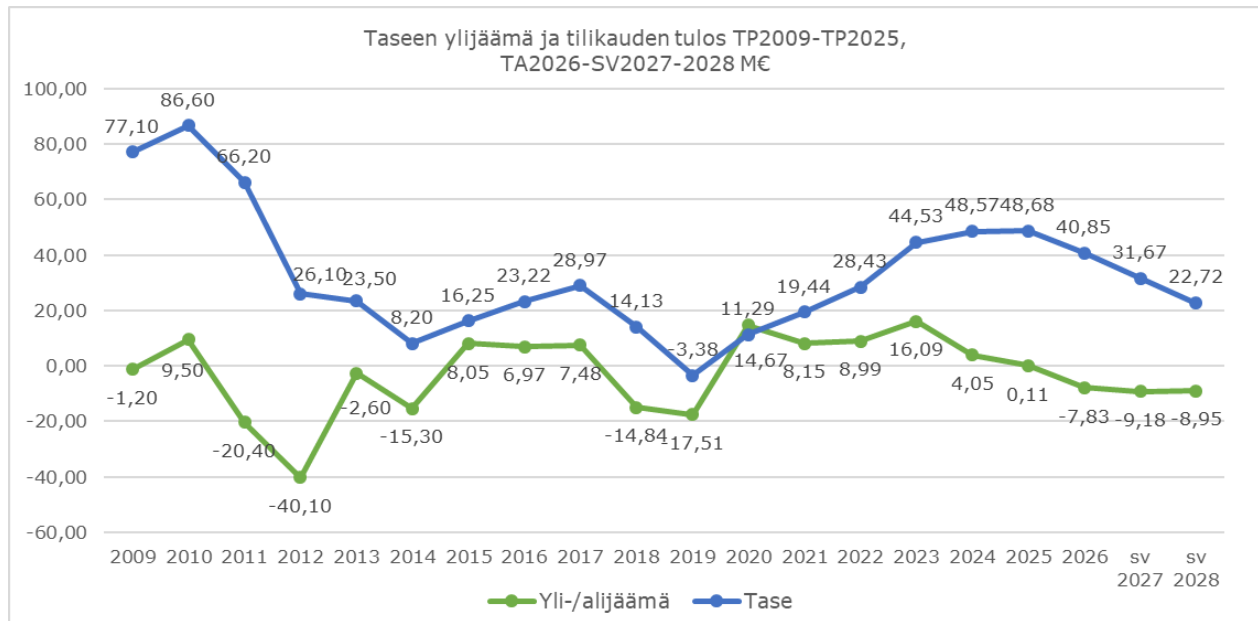
Kaupungin talous on kääntymässä hyvien vuosien jälkeen heikompaan ja tulorahoitus ei riitä kattamaan menoja, ja vaikka tilanne ei vaadi äkillisiä toimia, tulee alijäämääseen talouteen suhtautua vakavasti. Kaupungin on tehtävä pitkäkestoisia ratkaisuja talouden pitämiseksi tasapainossa.

Kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluiden toimialan alaisista palveluista. Haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa hintojen noususta sekä kunta-alan yleistä ansiokehitystä nopeammasta ansiokehityksestä, työvoiman saatavuusongelmat ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatukseen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisesta. Lisäksi nykyisin työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.

Kestävä talous tuleville suunnitelmakausille lähtee siitä, että talous on tasapainossa eli vuosikate on vähintään poistojen tasolla. Vetovoimaisen kasvukaupungin elinvoiman ylläpitäminen edellyttää merkittäviä infra- ja palvelurakennelainastoja. Kaupungin lainamäärä asukasta kohti on maan keskimääräistä tasoa alempi. Talousarviovuodelle 2026 korkokustannuksia on hieman nostettu ja korkokustannusten arvioinnissa on huomioitu mahdollinen lainamäärän kasvu sekä mahdollinen korkotason nousu.

Vuoden 2025 talousarvio oli toinen, joka laadittiin kaupunginvaltuuston vuoden 2022 joulukuussa hyväksymän Avaimet kaikkiin oviin -kaupunkistrategian tavoitteiden ympärille. Strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävän talouden Salo. Tilinpäätöksen liitteeksi on laadittu erillinen strategiaporotti.

Oheisessa taulukossa on esitetty kaupungin tilikauden yli-/alijäämä sekä taseen ylijäämän toteutuma vuosina 2009 - 2025 ja arviot taloussuunnitelmavuosille 2026–2028.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeen tavoitteena on, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esihenkilöiden toimesta ja riskienhallintatyöryhmä ohjaa toimintaa.

Riskienhallintasuunnitelmat ovat osa talousarvion laadintaprosessia ja riskien toteutumista arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden palvelualuekohtaisten riskienhallintasuunnitelmien perusteella riskienhallintatyöryhmä on koonnut näkemyksensä koko kaupunkitasoisista keskeisistä riskeistä. Vaikuttavuudeltaan ja todennäköisyydeltään eli riskiarvoltaan suurimmiksi arvioidut asiakokonaisuudet on arvioitu koko kaupungin keskeisiksi riskeiksi. Riskienhallintasuunnitelmat päivitetään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Kokonaisvaltainen riskienhallinta sisältää myös työsuojelun ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvän toiminnan, joiden osalta on olemassa omat työryhmänsä ja toimintaprosessit.

Valmiuteen liittyvä työ

Varautumisen arjen häiriötilanteisiin on tarkoitus huomioida normaalin toimintojen suunnittelun yhteydessä. Vuoden aikana tehtiin moniammatillisesti varautumisohjeistuksia, tutustuttiin varautumiseen liittyviin ohjelmistoihin sekä tehtiin materiaalihankintoja.

Vuoden aikana kaupunginjohtajan johtoryhmän yhteyteen perustettu varautumisen johtoryhmä jatkoi varautumiseen liittyvien asioiden käsittelyä. Varautumisen johtoryhmä kokoontui pääsääntöisesti alkuvuodesta joka toinen viikko ja loppuvuodesta kuukausittain.

Salon edustaja osallistui myös alueelliseen Turvallisuusfoorumiin ja sen alatyöryhmiin.

Vuoden aikana toteutettiin yksi tulipaloon liittyvä oma harjoitus. Valtakunnalliseen Taisto-harjoitukseen osallistuttiin syksyllä.

Työsuojeluriskit

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Vuoden aikana työsuojeluun liittyviä ohjeita on tehty työntekijöiden ja esihenkilöiden työn tueksi mm. erityistyölasien hankintaan ja vahingoittumiseen työtehtävissä, tulkki- ja käännöspalvelun käyttöön sekä verialtistus- ja pistotapaturmiin. Lisäksi jatkettiin lukuvuoden alussa 2024 aloitettua työturvallisuushavaintojen palkitsemiskokeilua. Työsuojelupäällikkö tai -valtuutettu osallistui myös kesänuorten perehdyttämiseen sekä ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden kehittämispäiviin.

Sisäilmatyö jatkui edelleen vuoden aikana. Työsuojelu oli aktiivisesti mukana eri kohdekohtaisissa sisäilmatyöryhmissä työsuojelupäällikön toimiessa puheenjohtajana ja kyseessä olevan palvelualueen työsuojeluvaltuutetun toimiessa sihteerinä. Vuoden aikana perustettiin uusi kohdekohtainen sisäilmatyöryhmä tiedottamisen tukemiseen. Lisäksi moniammatillisesti on laadittu sisäilmasto-ohjeen päivittäminen.

Kentältä tulleisiin havaintoihin epäasiallisesta ja haasteellisesta käytöksestä (asiakkaat, huoltajat, omaiset) on myös reagoitu. Väkivallan uhkatilanteiden määrät olivat edelleen suuria. Suurin osa uhkatilanteista tapahtuu lasten ja nuorten kanssa toimittaessa.

Työntekijöiden jaksamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Salon kaupungin vakuutusyhtiö on ollut vuonna 2025 IF Vahinkovakuutusyhtiö Oyj. Vakuutettaviin kohteisiin ja vakuutusturvaan ei ole tehty erityisiä muutoksia vuoden aikana. Kaupungin kannalta merkittävien vakuutuskohteiden on lakisääteinen tapaturmavakuutus, jonka kohteena on kaupungin henkilöstö. Ilmoituksia tapaturmista tehtiin vuonna 2025 (2024) Vakuutusyhtiö Ifin 126 (130).

Kaupungin vakuutusturva kilpailutettiin vuoden 2025 aikana ja kaupunki päätti ottaa käyttöön vakuutusmeklarin palvelut vakuutusten hoidossa. Vahinkoilmoitusten tekeminen on edelleen kaupungin henkilöstön vastuulla.

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan riskit

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 2.12.2024 § 88 Salon kaupungin Varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet. Periaatteissa on käsitelty rahoitus- ja sijoitustoimintaan liittyviä riskejä sekä määritelty niihin liittyvät riskienhallintakeinot. Varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaan korkoriskiä hallitaan hajauttamalla lainasalkkua kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin, lainajakaumalla sekä korkosuojauksilla. Suojauksilla voidaan hallita tai poistaa esim. korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan koronvaihtosopimuksella muuttaa kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee. Suojaussopimus on erillinen sopimus, jolla suojataan yksi tai useampi laina tai tietty osa lainasalkusta tai tuleva rahoitustarve ennen sen nostamisajankohtaa.

Korkoriskin hallitsemiseksi ja suojautuakseen lainojen korkovaihteluilta kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksen. Korkoriskin hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenoja ja parantamaan niiden ennustettavuutta.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan säädökset

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä koko kaupunkikonsernissa. Hallintosäännössä on määritelty lauta- ja johtokuntien, kaupunginjohtajan ja esihenkilöiden vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2013 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja näiden pohjalta on kaupunginhallitus hyväksynyt yksityiskohtaisemman sisäisen valvonnan ohjeen vuonna 2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 2017 riskienhallinnan toimintaohjeen. Ohjeet tullaan päivittämään ja tuodaan päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.

Sisäisen valvonnan tehtävät

Kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan sisäisen valvonnan tehtävät ovat:

- varmistaa kaupungin arvojen, eettisten periaatteiden ja hyvän hallinnon perusteiden noudattaminen
- edistää organisaation voimavarojen tehokasta ja taloudellista käyttöä
- varmistaa kaupungin tulojen perintä
- taata kaupungin omaisuuden huolellinen hoito
- varmistaa tietojärjestelmien tarkoituksenmukaisuus ja tietoturvallisuus
- taata esitettävien tietojen oikeellisuus, luotettavuus ja ajantasaisuus
- valvoa sovellettavien lakien sekä kaupungin omien sääntöjen ja ohjeiden noudattamista

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on tarkoitus varmistaa, että kaupungin toiminta on lainmukaista sekä taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esihenkilöiden työtehtävä. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä rutiineja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esihenkilöille. Lisäksi toimialojen johtoryhmille ja osin palvelualueille on järjestetty kertausta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisistä asioita ja korostettu esihenkilöiden roolia.

Salon kaupungilla on käytössä ilmiantokanava väärinkäytösepäilyille. Ilmiantokanava on tarkoitettu Salon kaupungin omassa toiminnassa havaittujen väärinkäytösten ilmoittamiseen. Ilmoituskanava on Salon kaupungin verkkosivuilla niin kuntalaisten kuin työntekijöiden saatavilla ilmoituksen tekoa varten. Ilmoituksen voi jättää anonyymisti ja niiden käsittelyyn on määritelty kaupunkikonsernissa menettelytavat. Vuoden 2025 aikana ilmoituksia on tehty neljä kappaletta ja ne on käsitelty kaupungin hallinnossa.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan selonteon laatimisen tueksi toimialueen ja palvelualueen johtajille lähetettiin kysely, joka sisälsi kysymyksiä sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Kysely toimitettiin yhteensä 17 henkilölle, joista 15 vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli 88 %.

Vastaajia ohjeistettiin käymään kyselyn kysymyksiä läpi palvelualueensa johtoryhmissä mahdollisimman laajan näkemyksen saamiseksi. Näin samalla lisätään esihenkilöiden tietämystä sisäisen valvonnan järjestämisestä ja vastuista.

Kyselyssä arvioitiin ohjeiden tuntemusta ja noudattamista, johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestämistä, tavoitteiden asettamista ja seurantaa, riskienhallintaa, informaation ja kommunikaation toteutumista sekä

muuta sisäisen valvonnan kannalta keskeisiksi arvioituja asioita.

Kyselyssä oli kaikkiaan 32 kysymystä, joihin vastaukset tuli antaa asteikolla 1-5 (1=Heikosti, 2=Välttävästi, 3=Kohtuullisesti, 4=Hyvin ja 5=Erinomaisesti) ja lisäksi oli vastausvaihtoehdot en osaa sanoa tai ei koske johtamaani palvelua. Näiden lisäksi oli kysymys siitä, onko yksikössä havaittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan epäkohtia ja onko ne jo korjattu. Mikäli epäkohtia oli havaittu, pyydettiin kyselyssä niitä kuvaamaan tarkemmin avoimessa vastauksessa.

Lisäksi kyselyn lopussa oli kaksi kysymystä koskien hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja siihen mahdollisesti liittyviä riskejä, joita vastaajat arvioivat toiminnassa olevan. Kyseessä olivat avoimet vastaukset, joissa vastaajat voivat tuoda esiin oman näkemyksensä.

Kyselyn lopussa oli lisäksi mahdollista antaa sanallista palautetta kyselystä. Näiden palautteiden perusteella jatkokehitetään kyselyä edelleen. Aiemmin vastauksissa on toivottu tietoa siitä, mihin saadut tulokset johtavat. Kyselyn tulokset käydään läpi kaupungin johdon kanssa ja lisäksi riskienhallintatyöryhmä kokoontuu kevään 2026 aikana käsittelemään kyselyssä esiin nousseita asioita ja tilinpäätöksen toimintakertomuksessa esitettyjä riskejä.

Seuraavassa tuodaan esiin erityisesti niitä asiakokonaisuuksia, joissa vastausten keskiarvot olivat kyselyn alhaisimmat (ka. alle 4). Tällöin on keskimääräisesti arvioitu, että toiminta on kohtuullisella tai sitä heikommalla tasolla. Vastaavasti esiin nostetaan myös niitä asioita, jotka ovat kyselyn mukaan hyvällä tasolla tai joissa on muutoksia aiempaan vuoteen verrattuna.

Kyselyssä tiedusteltiin, ovatko **kaupungin nykyiset säännöt ja ohjeet riittävänä tukena ja asianmukaisia yksikön johtamisen ja hallinnon järjestämiseksi** (ka. 3,7). Ohjeita on määrällisesti paljon ja haaste on niiden ajan tasalla pitäminen sekä mahdollisesti epävarmuus siitä, ovatko kaikki ohjeet tiedossa ja huomioitu toiminnassa. Lisäksi kuntien toimintaa ohjaavaan lainsäädäntöön ja asetuksiin tulee usein muutoksia nopealla aikataululla ja niiden päivittäminen kaupungin omaan ohjeistukseen vaatii ripeää asian valmistelua ja haltuunottoa koulutuksella ja perehdytyksellä.

Arviot **sääntöjen tuntemisesta** (ka. 4,1) ja niiden **noudattamisesta** (ka. 4,3) olivat hyvällä tasolla. Suurin osa vastaajista piti kaupungin sääntöjä ja ohjeita riittävinä ja yksikön johtamista tukevina, ja henkilöstö tuntee keskeiset ohjeet ja menettelytavat. **Ohjeiden, sääntöjen ja menettelytapojen noudattamatta jättämiseen reagoidaan** hyvin (ka. 4,4). Tämän kysymyksen osalta on huomioitava, että yksi vastaaja on todennut, että ei osaa sanoa ja yhden vastauksen mukaan asia ei koske johtamaansa palvelualueita. Esihenkilön tehtävänä on reagoida, mikäli yksikössä ilmenee ohjeiden, sääntöjen tai menettelytapojen noudattamatta jättämistä.

Kyselyn huonoimman vastauksen on saanut **tukevatko tietojärjestelmät toimintaa** (ka. 2,9). Myös aiempina vuosina tämä kysymys on arvioitu alhaisella tasolla ja nyt arvio on vielä laskenut aiemmasta vuodesta. **Olemassa olevat tietojärjestelmät** arvioidaan sinällään melko **luotettaviksi** (ka. 3,6). Tietojärjestelmien kehittäminen ja tiedolla johtaminen ovat olleet pitkään kaupungin kehittämiskohteita. Osin tiedolla johtamiseen liittyy myös se, että sisäisen tiedonkulun järjestämisessä arvioitiin olevan vielä kehitettävää, jotta **ylimmällä johdolla olisi luotettavaa, ajantasaista ja riittävää tietoa päätöksenteon tueksi** (ka. 3,6). **Henkilöstön osalta työtehtäviensä hoitamiseen käytettävissä oleva luotettavan, ajantasaisen ja riittävän tiedon** on arvioitu olevan paremmalla tasolla (ka. 3,9). **Kaupungin kaikesta päätöksenteosta saatavilla olevan tiedon riittävyys, oikeellisuus ja ajantasaisuus** on arvioitu keskiarvoltaan arvolla 3,5. Tiedon riittävyyden ja ajantasaisuuden arviot ovat pääsääntöisesti samalla tasolla kuin aiempina vuonna eli näissä koetaan olevan edelleen parantamisen varaa.

Salon kaupungissa on pitkään tehty työhyvinvoinnin kehittämistyötä QWL-kyselyyn perustuen. **Esihenkilöt käyvät** kiitettävän hyvin **QWL-tulokset läpi säännöllisesti** (ka. 4,7). Huomioitavaa on, että yksi vastaaja ei ole

osannut vastata ja yhden mukaan asia ei koske johtamaansa palvelualueita. Vastaajajoukko on palvelualueiden ja toimialojen esihenkilöt, joiden keskeinen tehtävä on huolehtia henkilöstön työhyvinvoinnista ja sen kehittämisestä.

Kaupungin strategia päivitettiin uudelle valtuustokaudelle vuoden 2025 lopussa. Arvioiden perusteella yksiköiden **toiminta vastaa hyvin kaupungin strategiaa** ja siitä johdettuja tavoitteita sekä **viestitty henkilöstölle** (kummankin ka. 4,3).

Kaupungin yhteinen riskienhallinta on vastauksissa saanut keskiarvon 3,8. Riskien hallintaan liittyviä asioita käsitellään talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä. Poikkeustilanteet ja niihin varautuminen on ollut viime vuosina esillä huomattavasti aiempaa enemmän. **Poikkeustilanteiden toimintatapojen tiedossa olo yksikön henkilöstöllä** on arvioitu olevan keskiarvoltaan tasolla 3,7.

Henkilöstön työturvallisuuteen liittyvät asioiden säännöllinen seuranta on saanut keskiarvoltaan korkean arvion (ka. 4,6). Huomioitavaa kuitenkin on, että yhden vastaajan osalta on vastaus, että ei koske johtamaani palvelualueita ja kahden vastaan osalta vastaus on en osaa sanoa.

Kehittämiskohteita jatkossa ovat **yksiköiden toiminnan dokumentointi, seuranta- ja raportointikäytäntöjen riittävyys ja asianmukaisuus** (ka. 3,4) sekä yksikön **sopimushallinta ja seuranta** (ka. 3,3), joissa on ollut kyselyn alhaisimpia tuloksia. Asioiden dokumentointi ja sopimushallinta ovat keskeisiä sisäisen valvonnan osa-alueita, joissa kyselyn perusteella on edelleen kehitettävää.

Aiempaan vuoteen verrattuna **hankintojen tekemisen ohjeistus ja vastuutus** (ka. 4,3) ja **hankintojen tekemisen asiantuntijuus** (ka. 4,2) on arvioitu aikaisempaa paremmaksi. Hankintojen toteuttamiseen on aiemmin kaupungin hallinnossa kiinnitetty erityistä huomioita ja järjestetty myös koulusta ja lisätty tietämystä hankintojen toteuttamisesta. Vastausten perusteella voi arvioida tämän tuottaneen myönteistä tulosta. Edelleen osin haasteelliseksi asiakokonaisuudeksi on koettu **tiedonhallintaan ja arkistointiin liittyvät asiat** (ka. 3,5), mutta niihin liittyvien **ohjeiden noudattaminen** (ka. 4,1) on hyvällä tasolla.

Kaupungissa on aloitettu erillinen johtamisen kehittämishanke vuoden 2025 lopussa ja yksiköissä on toteutettu **johtamisen kehittämistyötä** (ka. 4,2). Kysymykseen, **onko yksikössäsi tehty sisäisen valvonnan/riskienhallinnan kehittämistyötä**, on annettu vastauksissa keskiarvoksi 4,0. Lähes puolet vastaajista on todennut yksikössä aiemmin havaitun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan epäkohtia. Positiivista on, että vastaajien mukaan havaitut epäkohdat on pääsääntöisesti jo korjattu tai korjaustoimenpiteet ovat työn alla. Vain kahden vastaajan mukaan korjaavia toimenpiteitä ei vielä ole tehty. Epäkohtien tarkemmassa kuvauksessa on tuotu esiin konkreettisia havaintoja esimerkiksi hankinnoissa, työturvallisuudessa, sopimushallinnassa sekä työaikakirjauksissa.

Osalla vastaajista ei oman yksikön toiminta ole sellaista, että hyvinvointialueen kanssa tehtäisiin yhteistyötä tai olisi suoranaisia yhdyspintoja. Yleisesti on todettu, että työntekijätasolla yhteistyö on sujuvampaa kuin organisaatiotasolla. Muuttuvat toimintamallit kuormittavat ja edellyttävät asioiden tiedottamista ja uudelleen sopimista. Asioiden selvittäminen ja vastausten saaminen tapahtuu viiveellä. Yhteistyön puutteiden on nähty pahimmillaan johtava siihen, että kaupunki tekee puutteellisilla tiedoilla ratkaisuja, jotka osoittautuvat myöhemmin epäedulliseksi. Kaupungin toiminnan ja talouden kannalta ratkaisut voivat olla epätarkoituksenmukaisia ja tilojen käyttöön liittyy epävarmuutta. Positiiviseksi on koettu yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa.

Alla olevassa taulukossa on kokonaisuudessaan nähtävissä yhteenveto kyselyn tuloksista.

- 1=Heikosti
- 2=Välttävästi
- 3=Kohtuullisesti
- 4=Hyvin
- 5=Erinomaisesti
- 6=En osaa sanoa
- 7=Ei koske johtamaani palvelua

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

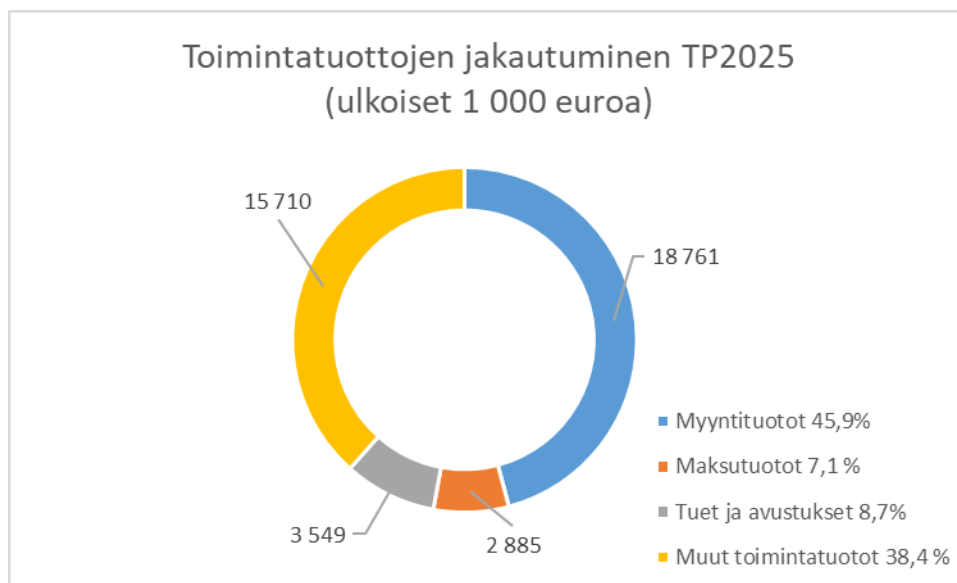
Salon kaupunki	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	
	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	40 906	38 646
Toimintakulut	-169 388	-158 834
Toimintakate	-128 482	-120 189
Verotulot	112 385	113 494
Valtionosuudet	31 442	26 212
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	816	836
Muut rahoitustuotot	773	858
Korkokulut	-1 231	-1 516
Muut rahoituskulut	-15	-19
Vuosikate	15 689	19 677
Poistot ja arvonalentumiset	-16 107	-16 166
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-418	3 511
Tilinpäätössiirrot	535	535
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	116	4 046
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	24,1	24,3
Vuosikate / Poistot, %	97,4	121,7
Vuosikate, €/asukas	311	387
Asukasmäärä	50 384	50 867

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 40,9 miljoonan euron suuruisena ja kasvoivat noin 2,3 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kaupungille vaikutti toimintatuottoihin lisäävästi 1,1 miljoonaa euroa. Mikäli ei huomioida työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen vaikutusta tuottoihin, oli toimintatuottojen kasvu 3,1 prosenttia.

Alla olevassa kuvassa on toimintatuottojen jakautuminen eri tuottolajeihin kaikista toimintatuotoista.

Myyntituotot toteutuivat 18,8 miljoonan euron suuruisina, kasvaen vuodesta 2024 yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Kasvuun vaikutti työllisyys- ja kotoutumisalueen kuntalaskutuksen toteutuminen 1,4 miljoonan euron suuruisena (vuonna 2024 yhteensä 0,05 miljoonaa euroa) ja maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvän korvauksen toteutuminen lähes 3,0 miljoonan euron suuruisena. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä korvauksia saatiin noin 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Maksutuotot toteutuivat 2,9 miljoonan euron suuruisina ja olivat lähes samalla tasolla kuin vuonna 2024.

Tuet ja avustukset laskivat 0,9 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Työllistämistuen poistuminen laski avustuksia yhteensä 0,2 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Valtio korvasi työvoimaviranomaisille sellaiset työvoimaviranomaisten vastattavaksi siirtyneet tuki- ja korvauspäätösten sidonnat, jotka kohdentuivat järjestämisvastuun siirtoa edeltävään aikaan. Salon kaupunki sai näitä korvauksia yhteensä 1,3 miljoonaa euroa.

Muut toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna vajaa 0,3 miljoonaa euroa ja toteutuivat 15,7 miljoonan euron suuruisina. Rakennusten vuokratuotot laskivat noin 0,3 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin 1,0 miljoonaa euroa, kun vuonna 2024 niitä kirjattiin yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset toimintatuottoihin

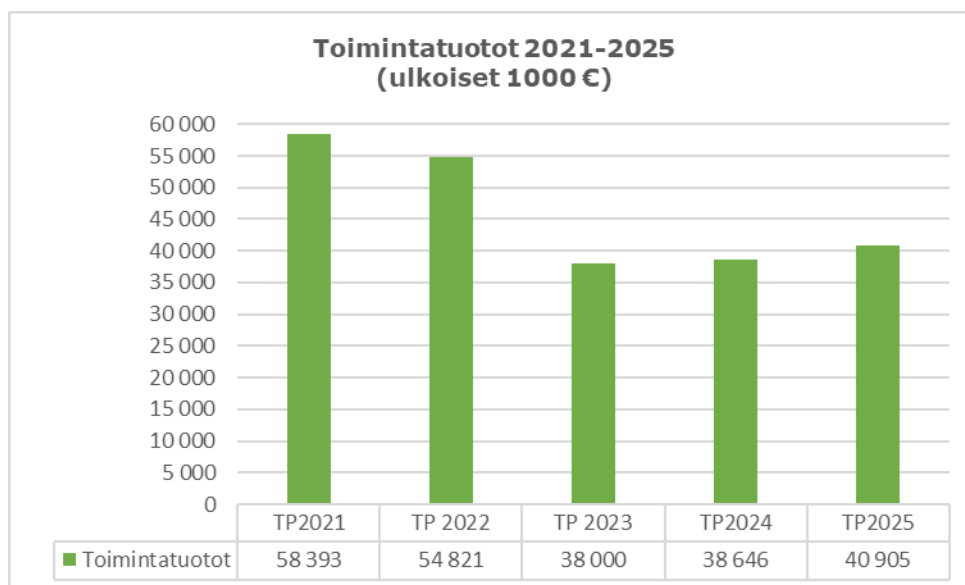
Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodesta 2023 alkaen kunnilta poistuivat sote-perusteiset

asiaksmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot. Vuosien 2021 ja 2022 osalta tulee huomioida, että valtio maksoi kunnille koronaan liittyvän avustuksen valtionavustuksena, joka kirjautui toimintatuottoihin. Vuonna 2020 vastaavat tuet kunnille maksettiin valtionosuuksien mukana. Vuonna 2022 toimintatuotot pitivät sisällään koronasta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin myönnetyn avustuksen, jonka suuruus oli yhteensä 4 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 koronaan liittyvän avustuksen suuruus oli 7,6 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden siirtyminen pois Salon kaupungilta 1.1.2023 alkaen vaikutti toimintatuottoihin vähentävästi 25,8 miljoonaa euroa (2022). Työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen kaupungille vaikutti toimintatuottoja lisäävästi 1,1 miljoonaa euroa.

Sote-uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen toimintatuotot vuosilta 2021-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2025 kanssa. TE-palvelu-uudistuksesta johtuen vuoden 2025 toimintatuotot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

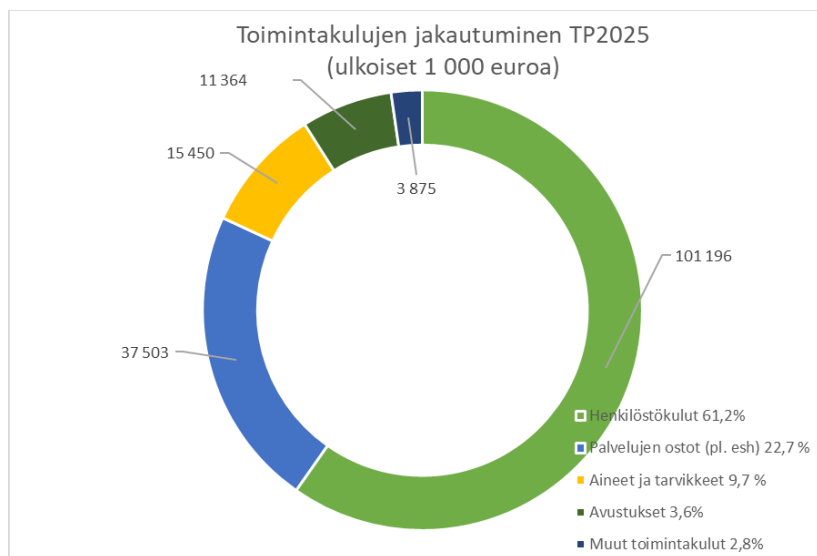
Alla olevassa taulukossa ulkoisten toimintatuottojen kehitys vuosina 2021-2025.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 169,4 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 10,6 miljoonaa euroa eli 6,6 prosenttia. Kaupungin toimintakuluista suurimmat kululajit ovat henkilöstökulut 101,2 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 37,5 miljoonaa euroa. Työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämismenestävien siirtyminen valtiolta kaupungille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät toimintakuluja yhteensä 11,2 miljoonaa euroa. Mikäli ei huomioida työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämismenestävien siirtymisen vaikutuksia sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutoksen vaikutusta toimintakuluihin, toimintakulut toteutuivat hieman vuoden 2024 tasoa alhaisempina.

Alla olevassa kuvassa on toimintakulujen jakautuminen eri kululajeihin kaikista toimintakuluista.

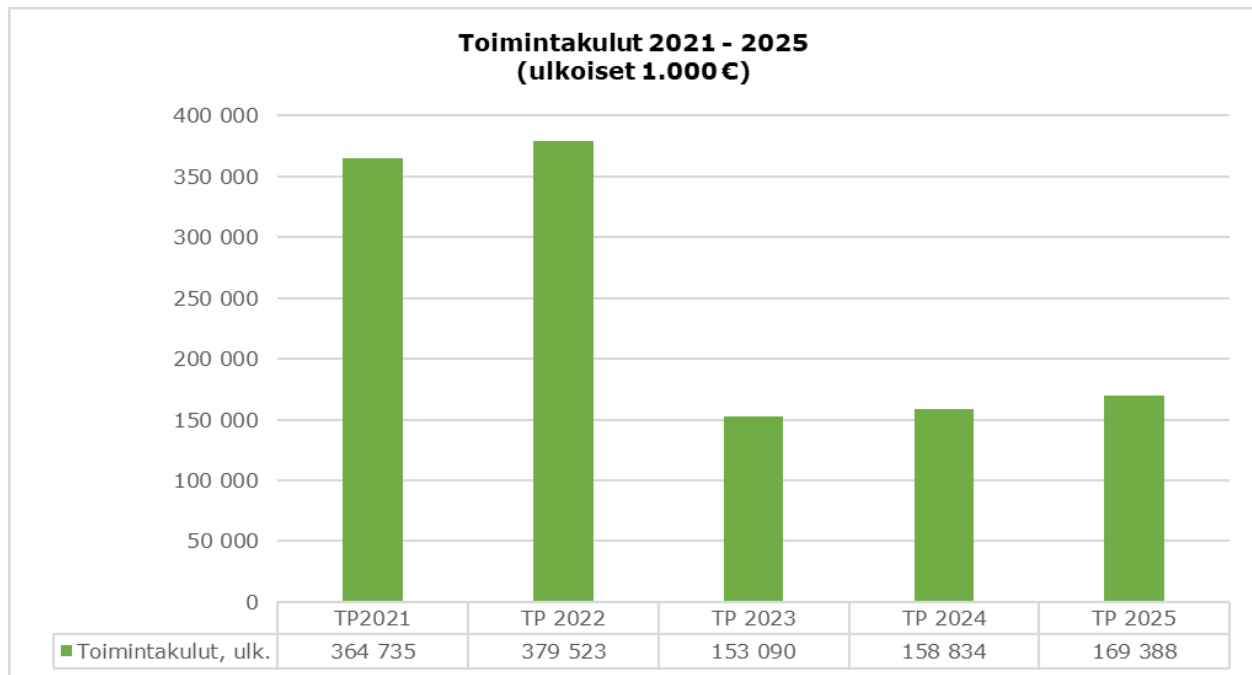
Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset toimintakuluihin

Vuoden 2023 osalta toimintakulujen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Kaupungin kokonaiskustannusten laskusta sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten osuus oli 225,1 miljoonaa euroa (vrt. 2022). Tuolloin toimintakulujen kasvun vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle.

Vuonna 2025 työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämismenestävien siirtyminen valtiolta kaupungille vaikutti toimintakuluihin lisäävästi 7,5 miljoonaa euroa. Lisäksi muutos rahoitusvastuussa lisäsi kaupungin toimintakuluja 3,7 miljoonaa euroa. Työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämismenestävien siirtyminen kaupungille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät toimintakuluja yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Sote-uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen toimintakulut vuosilta 2021-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2025 kanssa. TE-palvelu-uudistuksesta johtuen vuoden 2025 toimintakulut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoiset toimintakulut vuosina 2021-2025.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain vuosina 2021-2025 (1.000 euroa) ja muutos vuonna 2025 verrattuna edelliseen vuoteen. Palvelujen ostot esitetty ilman erikoissairaanhoidon vaikutuksia, jotka olivat osa vuoden 2021-2022 palvelujen ostoja.

Ulkoiset toimintakulut	2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025	Muutos
Henkilöstökulut	164 925	170 298	95 019	97 142	101 196	4,2 %
Palvelujen ostot (pl. esh)	81 170	93 359	33 607	36 013	37 503	4,1 %
Aineet ja tarvikkeet	20 230	21 584	14 975	15 461	15 450	-0,1 %
Avustukset	15 103	13 848	5 967	5 702	11 364	99,3 %
Muut toimintakulut	5 700	6 924	3 521	4 516	3 875	-14,2 %
Yhteensä	293 127	306 013	153 090	158 834	169 388	6,6 %

Henkilöstökulut

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 101,2 miljoonaa euroa ja kasvoivat 4,1 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kunta-alan sopimusratkaisut sekä työllisyyspalveluiden henkilöstön siirtyminen valtiolta kaupungin palvelukseen kasvattivat henkilöstökustannuksia vuoteen 2024 verrattuna.

Koko kaupungissa työskenteli vuoden 2025 lopussa 1.873 henkilöä (1.891). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 1.623 henkilöä (1.528) ja määräaikaisen henkilöstön määrä 250 henkilöä (363). Henkilötyövuosia tehtiin 1.830 (1.832).

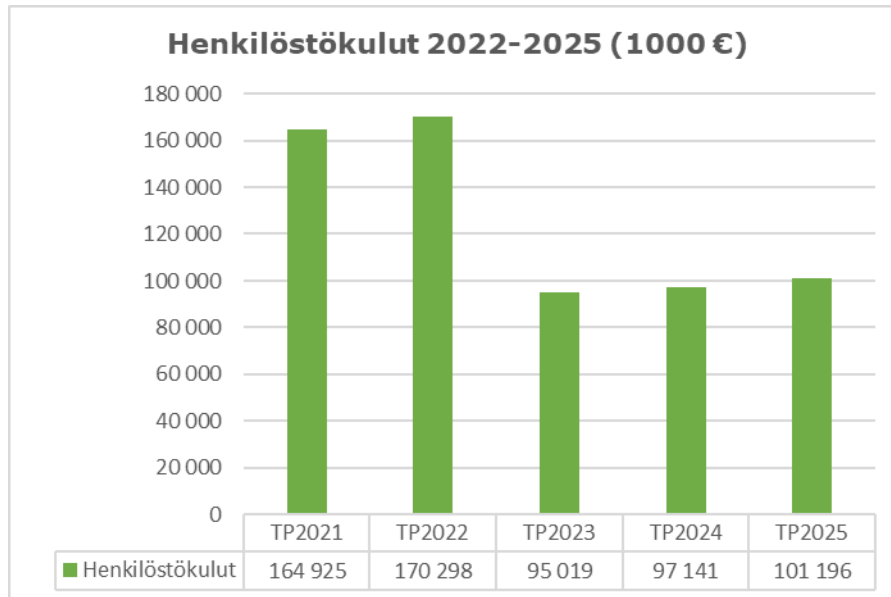
Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset henkilöstökustannuksiin

Vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää, joista 1.324 oli vakituisessa ja 337 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Edellä mainituista syystä henkilöstökulut vuodelta 2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2025 kanssa.

Työllisyyspalveluissa toteutui 1.1.2025 kaksi merkittävää uudistusta: TE2024 ja KOTO24. Muutosten myötä toiminta laajeni ja työllisyyspalveluissa työskenteli vuonna 2025 yhteensä 86 työntekijää. Näistä suurin osa

eli 65 HTV työskenteli työllisyysalueen tehtävissä. Uudistuksessa valtiolta siirtyi 42 (+ 4 tyhjää virkaa) työntekijää Salon kaupungin työntekijöiksi. Lisäksi työllisyysalueen uusiin virkasuhteisiin palkattiin 16 työntekijää. Someron kaupungilta siirtyi yksi virkasuhteessa oleva työntekijä. Edellä mainituista syystä henkilöstökulut vuodelta 2025 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa kuvassa on esitetty henkilöstökulujen kehitys vuosilta 2021-2025.

Palvelujen ostot

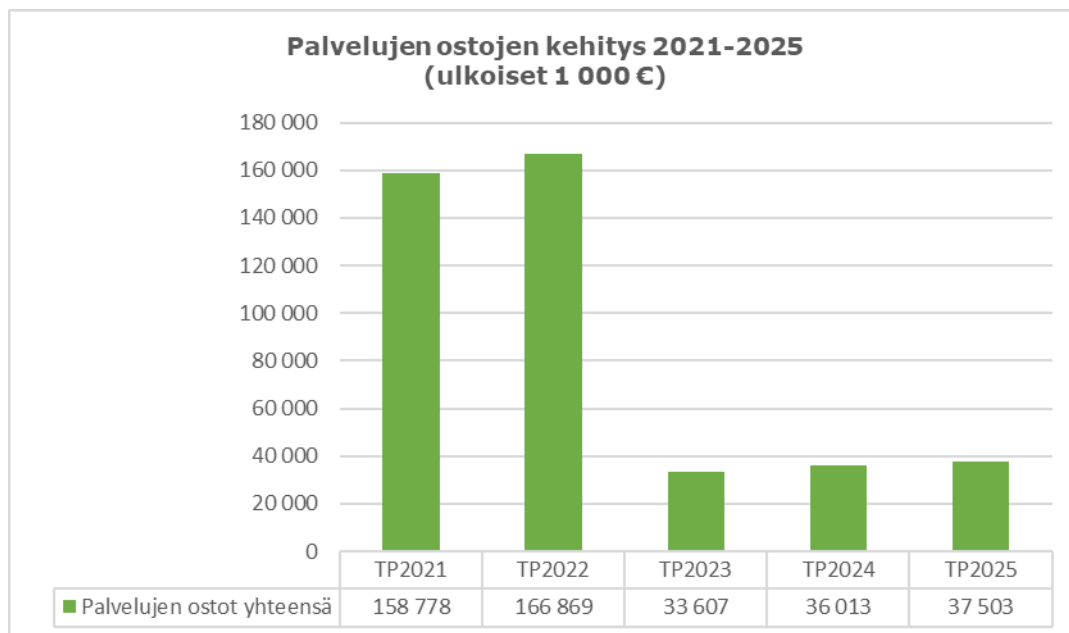
Palvelujen ostot olivat yhteensä 37,5 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,5 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Vuonna 2025 työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kaupungille vaikutti palvelujen ostoihin lisäävästi 1,8 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluiden ostot kasvoivat muutoksesta johtuen 1,5 miljoonaa euroa vuodesta 2024.

Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen lasku vuoden 2023 osalta johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Palvelujen ostojen hintojen nousujen vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Edellä mainituista syistä palvelujen ostot vuosilta 2021-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Vuonna 2025 työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kaupungille vaikutti palvelujen ostoihin lisäävästi 1,8 miljoonaa euroa. Tästä johtuen palvelujen ostot vuosilta 2023-2024 eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2025 kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty palvelujen ostojen kehitys vuosilta 2021-2025.

Aineet ja tarvikkeet

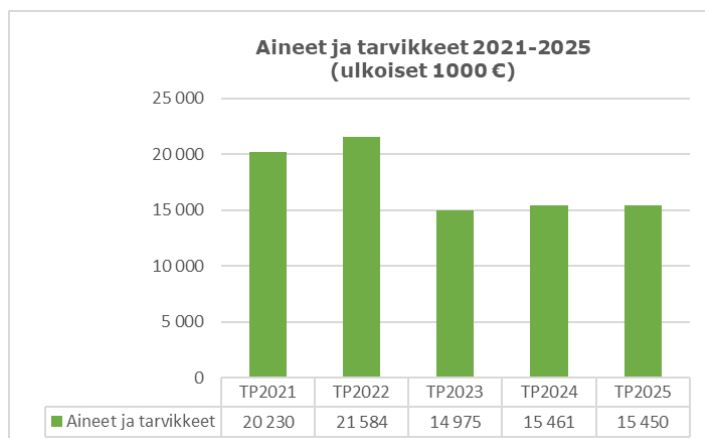
Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 15,5 miljoonan euron suuruisina ja toteutuivat lähes saman suuruisina edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin suurimpia aineisiin ja tarvikkeisiin kuuluvia ostoja ovat elintarvikkeet, lämmitys ja sähkö. Sähkön osalta kustannukset laskivat 0,2 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024. Elintarvikkeiden ja lämmityksen osalta toteumat olivat lähes vuoden 2024 tasolla. Ilmasto-olosuhteet aiheuttavat vaihtelua lämmön ja sähkön kulutuksessa eri vuosina.

Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset aineiden ja tarvikkeiden kustannuksiin

Kustannusten lasku vuonna 2023 johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Aineiden ja tarvikkeiden ostojen osalta sosiaali- ja terveystalouden kustannusten osuus oli noin 6,8 miljoonaa euroa (vrt. 2022). Hintojen nousujen vaikutukset jäivät tuolloin hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Edellä mainituista syistä aineiden ja tarvikkeiden ostot vuosilta 2021-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2025 kanssa.

Vuonna 2025 työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen valtiolta kaupungille ei vaikuttanut merkittävästi aineiden ja tarvikkeiden kustannuksiin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty aineiden ja tarvikkeiden kustannukset vuosina 2021- 2025.

Avustukset

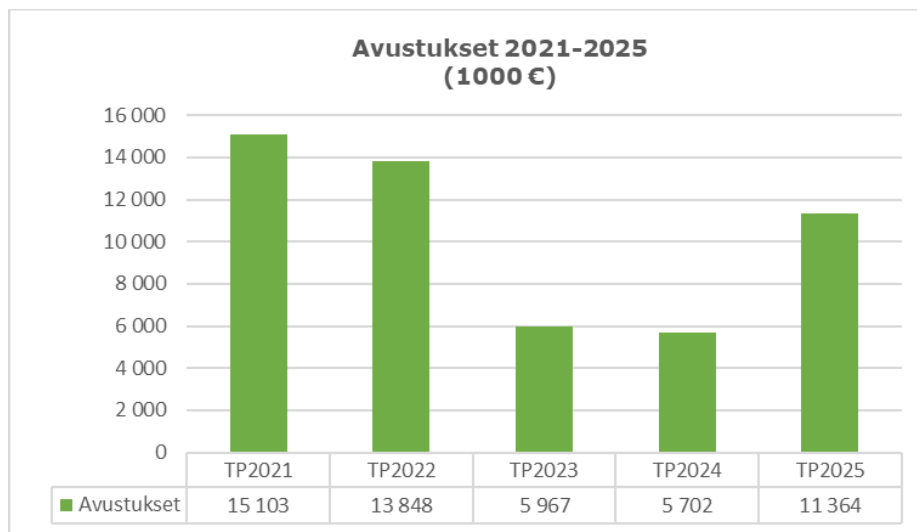
Avustukset toteutuivat 11,4 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat noin 5,7 miljoonaa euroa eli 99,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2025 työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämismääräsiirto kaupunkille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät avustuksiin kirjattavia kustannuksia yhteensä 3,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 työmarkkinatuen kuntaosuus oli yhteensä 3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2025 kaupungin rahoitusosuus työttömyydestä oli yhteensä 6,6 miljoonaa euroa.

Toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutukset avustuksiin

Avustusten lasku vuonna 2023 johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta, jolloin avustuskustannuksista poistui kokonaan mm. omaishoidon tuki ja vammaisavustukset, yhteensä noin 6,1 miljoonaa euroa. Edellä mainitusta syystä avustusten kustannukset vuosilta 2021-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2025 kanssa.

Vuonna 2025 työllisyys- ja kotoutumisen palvelujen järjestämismääräsiirto kaupunkille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät avustuksiin kirjattavia kustannuksia yhteensä 3,7 miljoonaa euroa. Edellä mainitusta syystä avustusten kustannukset vuodelta 2025 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty avustusten kustannukset vuosina 2021- 2025.

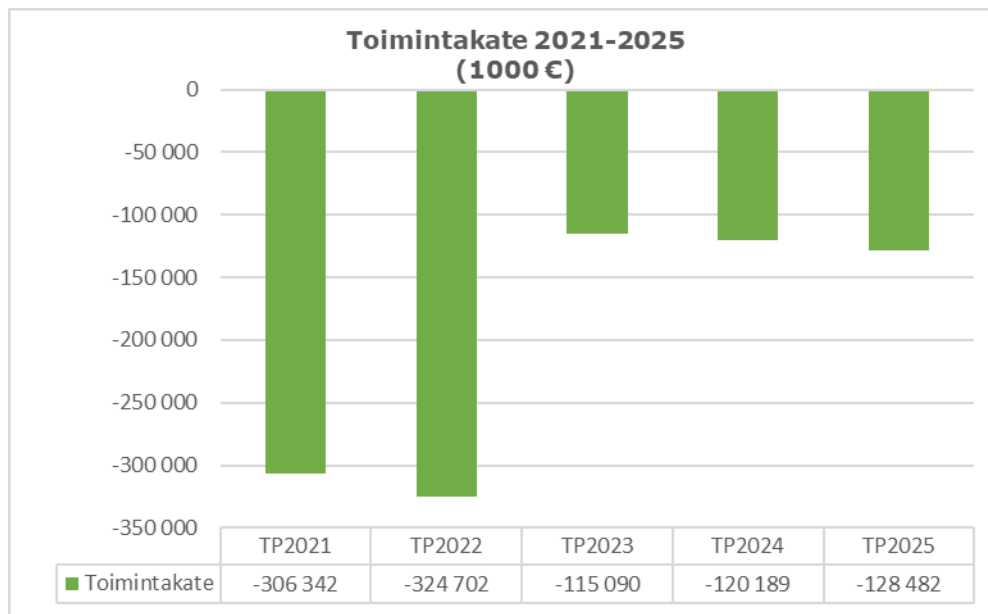

Toimintakate

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista jää niistä vähennettyjen toimintatuottojen jälkeen katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate tilinpäätösvuonna oli -128,5 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkeni 8,3 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot kattavat 24,1 prosenttia toimintakuluista. Tunnusluku hieman pieneni edelliseen vuoteen verrattuna.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakatteen kehitys vuosina 2021-2025.

Verotulot

Verolaji	2021	2022	2023	2024	2025
Tuloveroprosentti	20,75	20,75	8,11	8,1	8,1
Kiinteistöveroprosentti					
Yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
Yleinen maapohja	0,93	0,93	0,93	1,3	1,3
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
voimalaitokset	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
rakentamaton rakennuspaikka	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
yleishyödyllinen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Talousarviota 2025 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 116,5 miljoonaa euroa. Veroennustekehikkoa päivitettiin syyskuussa pääosin kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Lisäksi ennusteessa huomioitiin verontilitykset elokuuhun asti sekä Verohallinnon syyskuun alussa julkaisema ennakkotieto valmistuvasta vuoden 2024 verotuksesta. Verotuloennuste vuodelle 2025 oli syyskuun julkaisun tilanteessa hieman vajaa 113 miljoonaa euroa. Verotulot eivät kuitenkaan kehittyneet arvion mukaisesti ja toteutuivat 112,4 miljoonan euron suuruisina. Verotulot toteutuivat 1,1 miljoonaa euroa pienempinä kuin edellisvuotena ja alittivat muutetun talousarvion 4,2 miljoonaa euroa.

Kunnallisveroja kertyi 86,2 miljoonaa euroa alittaen muutetun talousarvion 3,1 miljoonalla eurolla. Työllisyyden kehitys ei ole saavuttanut maan hallituksen asettamia tavoitteita. Työttömyys on sitä vastoin kasvanut ja tämä näkyi heikkoina kunnallisveron kertyminä. Tilastokeskuksen mukaan 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli 9,7 % viime vuonna, mikä oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Koko maan kunnallisverokertymä ei lopulta kasvanut lainkaan viime vuonna.

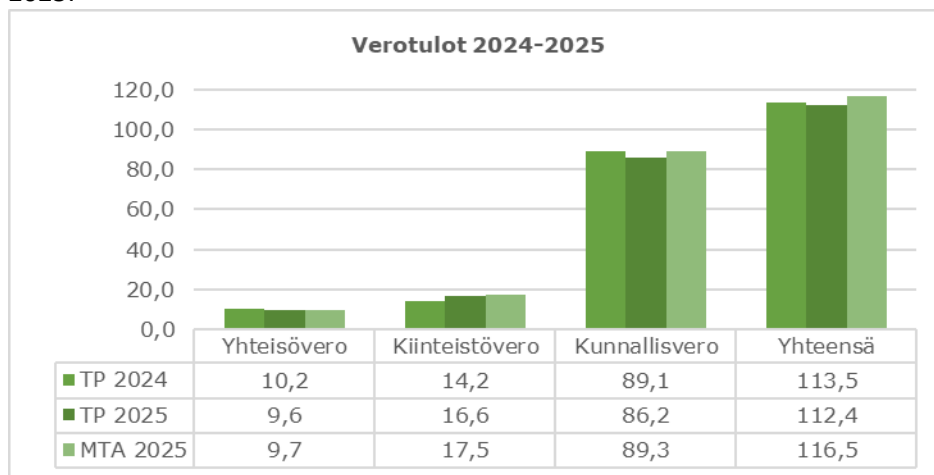
Kunnallisveron ennustettua heikompa kehitystä selittää osin myös kunnallisverokertymien jaksotustekijät. Joulukuussa 2024 oikaistiin silloin arvioitua verovuoden 2024 kunnallisveron ryhmäosuutta positiivisesti noin 150 miljoonalla eurolla. Vuoden 2025 aikana huomattiin, että kyseinen oikaisu oli perusteeton. Verovuoden

2024 kunnallisveroa oikaistiin negatiivisesti vuonna 2025 lopulta yli 150 miljoonan euron edestä. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi vuoden 2025 heikkoa kehitystä hämärtää hieman myös vuonna 2024 kertyneet verohännät, toisin sanoen ennen soteuudistusta maksuunpannut kunnallisverot.

Yhteisöverot toteutuivat 9,6 miljoonan euron suuruisena ja alittivat muutetun talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Ennustettua heikompi toteuma selittyi pääosin verovuoden 2024 ennustettua heikommalla kehityksellä ja siten odotettua matalammilla lisäennakoilla alkuvuonna 2025.

Kiinteistöverot toteutuivat 16,6 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa. Kiinteistöverojen toteuma kasvoi kuitenkin 2,4 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024. Nousu johtuu pääosin vuonna 2024 verovuosien 2021-2023 kiinteistöverotilityksiin tehdyistä oikaisuista, joiden yhteisvaikutus kiinteistöverotuottoon oli 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Kokomaan tasolla kiinteistöveron noin 20 miljoonaa euroa heikompi toteuma vuonna 2025 selittyi pääosin arvioitua heikommilla verotusarvoilla ja rakennusalan heikosta kysynnästä.

Alla olevassa taulukossa on eritelty verotulot vuodelta 2024, muutettu talousarvio 2025 ja toteuma vuodelta 2025.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 31,4 miljoonaa euroa, joka on 0,8 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Kuntien laskennalliset valtionosuudet kasvoivat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 johtuen pääasiassa työvoimapaalveluiden ja kotoutumislainuudistuksesta. Salon kaupungin osalta TE-uudistuksen perusteella tuleva valtionosuusrahoitus vuonna 2025 oli yhteensä 8,4 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriö päätti 24.6.2025 lisätä kunnille myönnettävää kunnanperuspalvelujen valtionosuutta 1,58 euroa asukasta kohden vuodelle 2025 valtion vuoden 2025 II lisätalousarvioon perustuen. Salon kaupungin osalta päätös lisäsi peruspalvelujen valtionosuutta 0,08 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö päätti 3.11.2025 korjata Salon kaupungin esi- ja perusopetuksen pidennetyn oppivelvollisuuden valtionosuutta hallintolain (434/2003) 50 §:n nojalla suostumukseen perustuen. Korjaus vähensi opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta Salon kaupungin osalta 0,1 miljoonaa euroa.

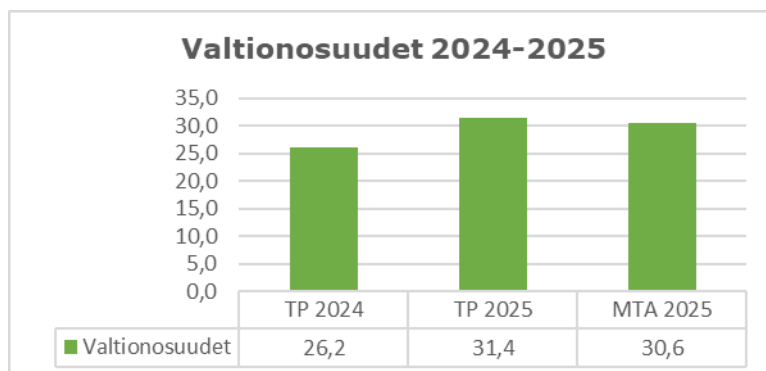
Valtiovarainministeriö tarkisti kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen määrän koko maan tasolla eurolleen siirtyviä kuluja vastaavaksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023. Tulojen ja kustannusten erotus otettiin huomioon kuntien valtionosuudessa vuodesta 2024 alkaen. Koko maan tasolla tehdyn tarkistuksen perusteella kuntien valtionosuuksiin osoitettiin vuonna 2024 noin 500 miljoonan euron lisäsiirtotarve. Vuonna 2025 jälkitarkistuksesta johtuva pysyvä lisäsiirtotarve pysyi ennallaan.

Jälkikäteistarkistuksesta johtuva pysyvä valtionosuuden lisäsiirtotarve Salon kaupungin osalta oli yhteensä 4,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 kunnille kompensoitiin lisäsiirtotarpeiden aiheuttamaa muutosta. Määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta vuonna 2024 oli Salon kaupungin osalta 1,8 miljoonaa euroa.

Jälkikäteistarkistuksesta johtuvan valtionosuuden pysyvän lisäsiirtotarpeen (4,6 miljoonaa euroa) lisäksi vuoden 2023 valtionosuuksien jälkikäteistarkistuksessa havaitut liikaa maksetut valtionosuudet peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruina erinä. Vuonna 2025 jälkikäteistarkistuksesta johtuva lisäsiirtotarve vuodelta 2023 vähensi Salon kaupungin valtionosuuksia -1,6 miljoonaa euroa. Määräaikaisen vuonna 2024 tehdyn lisäyksen takaisinperinnän osuus vuonna 2025 oli -0,6 miljoonaa euroa. Sote-siirtolaskelmasta aiheutuvia heikennyksiä tasaamaan maan hallitus päätti kehysriihessä lisätä valtionosuuksia 277 miljoonaa euroa, mikä puolestaan pienentää kunnan omarahoitusosuutta 50 euroa/asukas. Tämän lisäyksen vaikutus vuoden 2025 valtionosuuksiin oli Salon osalta 2,5 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan sote-erien vaikutus kaupungin valtionosuuksiin oli vuonna 2025 yhteensä -5,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 ns. liikaa maksettu valtionosuus vähentää vuosien 2025-2027 ajan Salon kaupungin valtionosuuksista reilu 1,5 miljoonaa euroa vuodessa. Määräaikaisen vuonna 2024 tehdyn lisäyksen takaisinperintä vähentää vuosien 2025-2027 ajan Salon kaupungin valtionosuuksia noin 0,6 miljoonaa euroa vuodessa.

Alla olevassa taulukossa on eritelty valtionosuudet vuodelta 2024, muutettu talousarvio 2025 ja toteuma vuodelta 2025.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä toteutuivat 0,3 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat vuodesta 2024 noin 0,1 miljoonaa euroa. Korkotuotot toteutuivat 0,8 miljoonan euron suuruisina ja olivat lähes vuoden 2024 tasolla. Korkokulut toteutuivat 1,2 miljoonan euron suuruisina ja laskivat 0,3 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024. Koronvaihtosopimus pienensi korkokustannuksia vuonna 2025 yhteensä 0,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 yhteensä 0,7 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuosikate on tilinpäätöksessä positiivinen 15,7 miljoonaa euroa. Laskua viime vuoteen verrattuna on vajaa 4,0 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate on keskeinen arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Kun tulorahoituksen riittävyyttä mittaava tunnusluku on 100 prosenttia, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kaupungin vuosikate vuonna 2025 oli 97 prosenttia poistoista, joten talous ei ole tällä mittarilla laskettuna ihan tasapainossa.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistot on kirjattu kaupunginvaltuuston 7.12.2009 § 194 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Muutetussa talousarviossa suunnitelman mukaisiksi poistoiksi oli varattu 16,4 miljoonaa euroa ja lopulliseen tuloslaskelmaan kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja 16,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 poistot toteutuivat 16,2 miljoonan euron suuruisina. Arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2025 yhteensä 0,07 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 yhteensä 0,04 miljoonaa euroa.

Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei kirjattu.

Investoinnit

Bruttoinvestointimenoja kirjattiin 21,7 miljoonaa euroa, joka alitti muutetun talousarvion 5,2 miljoonalla eurolla. Korvausinvestointeja toteutui 14,8 miljoonaa euroa, laajennusinvestointeja 0,8 miljoonaa euroa ja uusinvestointeja 6,0 miljoonaa euroa

Tilikauden yli-/alijäämä

Muutetun talousarvion alijäämä oli -4,2 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä toteutui 4,2 miljoonaa euroa positiivisemmin kuin muutettu talousarvio. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,1 miljoonaa euroa.

Toimintatuottoja kertyi 40,9 miljoonaa euroa ja toimintakuluja kirjattiin 169,4 miljoonaa euroa. Salon kaupungin vuosikate oli 15,7 miljoonaa euroa positiivinen. Kun poistot ja arvon alennukset ovat 16,1 miljoonaa euroa niin kaupungin talous ei aivan ole tasapainossa. Tilikauden tulos on -0,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ylijäämä poistoero-kirjausten jälkeen on 0,1 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä muuttui edelliseen vuoteen verrattuna -3,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2024 tilikauden ylijäämä oli 4,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2023 tilikauden ylijäämä oli 16,1 miljoonaa euroa. Taseeseen oli kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 48,6 miljoonaa euroa. Tästä olennaiset omaisuuden luovutusvoitot vuonna 2015 Liikelaitos Salon kaukolämpölaitoksen yhtiöittäminen Salon Kaukolämpö Oy:ksi (6,0 miljoonaa euroa) ja vuonna 2018 neljän eri tytäryhteisön purkamisen kaupungin taseeseen (2,1 miljoonaa euroa), investointivaraukset 31.12. (-8,3 miljoonaa euroa) ja Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämän liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat (2,2 miljoonaa euroa). Vuoden 2025 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 48,7 miljoonaan euroon eli 966 euroa per asukas (asukasmäärä 50 384). Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot sekä vastaavasti arvioitua pienempinä toteutuneet toimintakulut.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	15 689	19 677
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 413	-599
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-21 681	-19 231
Rahoitusosuudet investointimenoihin	689	20
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	1 373	1 287
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 343	1 154
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-232	-1 136
Antolainasaamisten vähennys	588	628
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 419	-6 790
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 573	5 372
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 210	1 404
Rahoituksen rahavirta	-281	-523
Rahavarojen muutos	-5 624	631
Rahavarat 31.12.	4 181	9 805
Rahavarat 1.1.	9 805	9 174

Rahoituslaskelman tunnusluvut

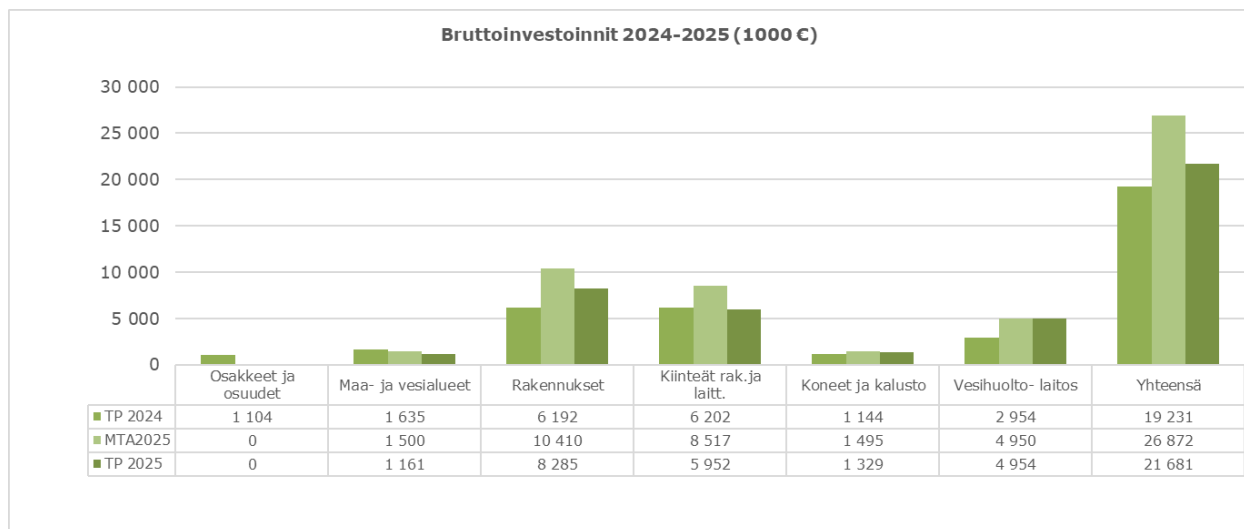
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	34 829 468,04	56 328 967,97
Investointien tulorahoitus, %	74,7	102,4
Laskennallinen lainanhoitokate	2,0	2,4
Lainanhoitokate	2,2	2,6
Kassan riittävyys, pv	8	19
Asukasmäärä	50 384	50 867

Investoinnit

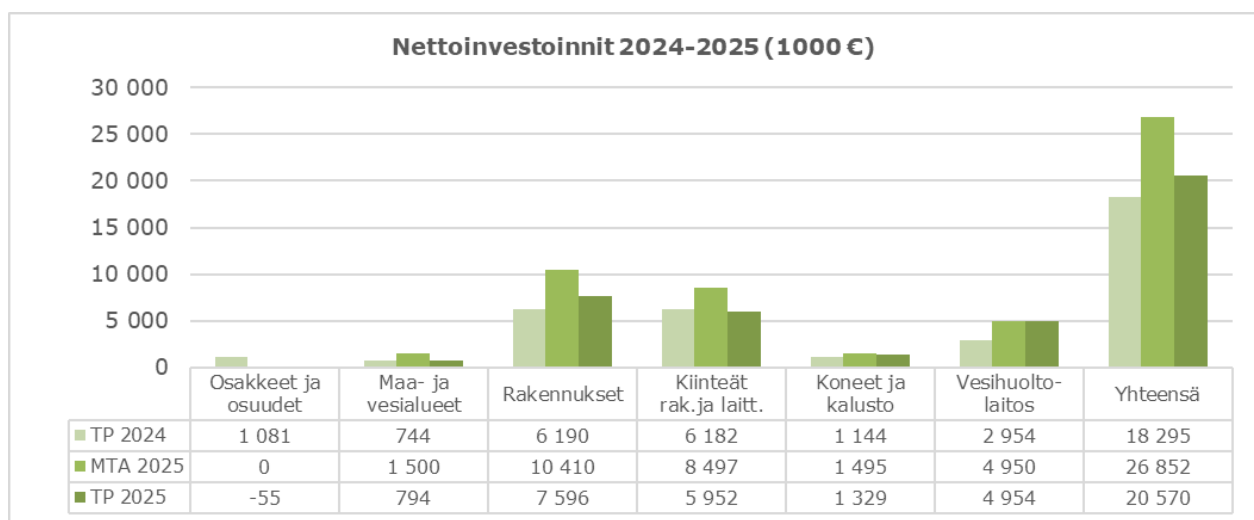
Investointien kokonaiskulut tilinpäätösvuonna olivat 21,7 miljoonaa euroa ja nettokulut pysyvien vastaavien luovutustulot huomioiden olivat 19,6 miljoonaa euroa. Investointien kokonaiskulut alittivat muutetun talousarvion noin 5,1 miljoonaa euroa ja kasvoivat vuodesta 2024 yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Korvausinvestoinnit toteutuivat 14,8 miljoonan euron suuruisina, laajennusinvestoinnit 0,8 miljoonan euron suuruisina ja uusinvestoinnit 6,0 miljoonan euron suuruisina.

Vuoden aikana toteutettiin lukuisia korjausinvestointeja, joissa keskeisenä tavoitteena on muun muassa nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen, energian säästö sekä tilojen sisäilmaolosuhteiden parantaminen. Muutetun talousarvion alitus johtui monista syistä, kuten lupaprosessien pitkät käsittelyajat erityisesti vesilupien osalta, projektiaikataulujen venyminen yli vuoden vaihteen sekä muutamien hankkeiden osalta tietoiset päätökset panostaa esiselvitys- ja suunnitteluvaiheisiin ennen toteutusta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin bruttoinvestointien vertailu vuodet 2024, muutettu talousarvio vuodelta 2025 ja toteuma vuonna 2025.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin nettoinvestointien (pl. pysyvien vastaavien luovutustulot) vertailu vuodet 2024, muutettu talousarvio vuodelta 2025 ja toteuma vuonna 2025.

Rakennukset

Korvausvestoinnit olivat vuonna 2025 yhteensä 4,1 miljoonaa euroa. Merkittävimpinä hankkeina olivat rakennusten sisäilma- ja energiansäästökorjaukset sekä lämmitystapamuutokset yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Salohallin korjaukseen käytettiin 0,2 miljoonaa euroa, Hermannin veteraanipajan julkisivun korjaukseen käytettiin vajaa 0,2 miljoonaa euroa ja Salorankatu 10:n remonttiin käytettiin reilu 0,2 miljoonaa euroa. Moision koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmän uusimiseen käytettiin reilu 0,2 miljoonaa euroa.

Uusinvestoinnit olivat yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Jäähallin uudistarakentamiseen käytettiin yhteensä 3,2 miljoonaa euroa ja Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikön rakentamiseen 0,3 miljoonaa euroa. Salorankatu 10 rakennukseen käytettiin yhteensä vajaa 0,5 miljoonaa euroa.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Korvausinvestoinnit olivat vuonna 2025 yhteensä 5,3 miljoonaa euroa. Horninkadun saneeraamiseen käytettiin 1,1 miljoonaa euroa ja Tehdaskadun/Meriniitynkadun kiertoliittymän rakentamiseen käytettiin 0,3 miljoonaa euroa. Puistojen, leikkipaikkojen sekä koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostamiseen käytettiin yhteensä 0,8 miljoonaa euroa. Uusinvestoinnit toteutuivat yhteensä 0,6 miljoonan euron suuruisina.

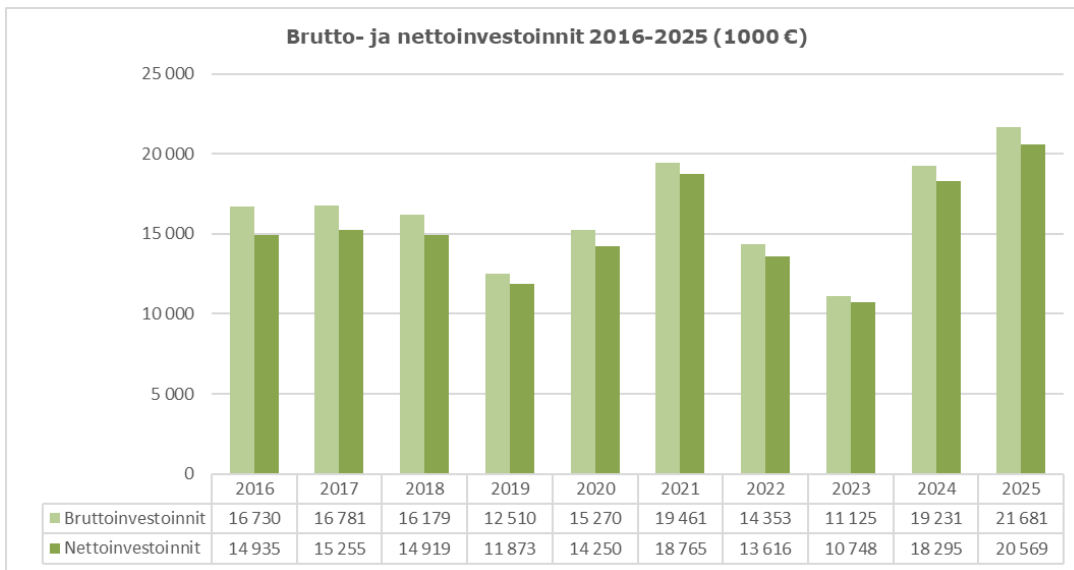
Koneet ja kalusto

Korvausinvestoinnit olivat yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Opetuslautakunnan hankkeet Armfeltin koulun opetustilojen av-remontti sekä Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys olivat yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Vapaa-aika palveluiden hankkeet olivat yhteensä 0,6 miljoonaa euroa, josta suurimpana toteutui jäänhoitokoneiston kylmäkontti 0,58 miljoonaa euroa. Teknisen lautakunnan hankkeet toteutuivat yhteensä 0,2 miljoonan euron suuruisina.

Liikelaitos Salon vesi

Vesihuoltolaitoksen investointihankkeita toteutettiin vajalla 5,0 miljoonalla euroa, investointien taso nousu vuodesta 2024 vajaa 2,0 miljoonaa euroa. Suurimpana hankkeena oli vesitornien saneeraus, jonka toteuma vuonna 2025 oli yhteensä 1,4 miljoonaa euroa, muita hankkeita olivat muun muassa Horninkadun vesihuollon saneeraus 0,7 miljoonaa euroa, viemäriverkostojen laajennus toiminta-alueella 0,6 miljoonaa euroa sekä keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus 0,5 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Salon kaupungin investointikulujen kehitys vuosina 2016-2025.

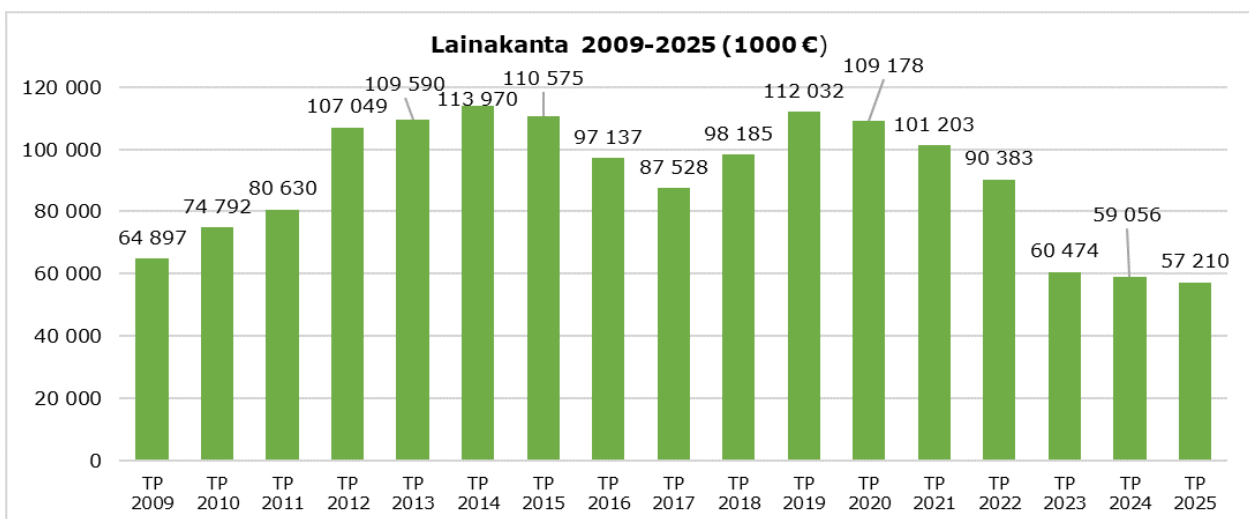

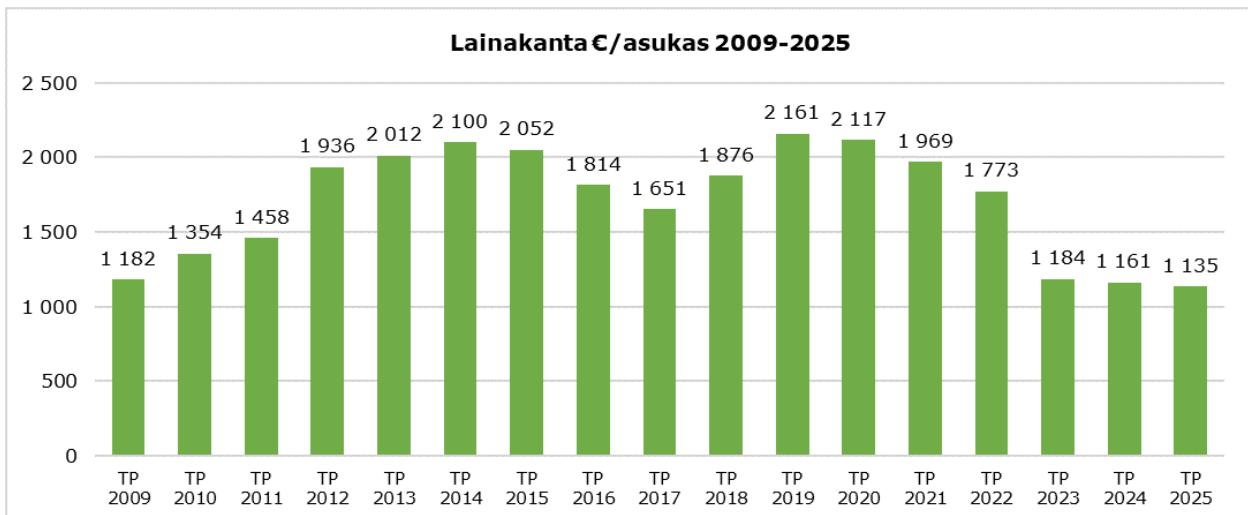
Lainakanta

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 6,4 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisten lainojen (kuntatodistukset) määrä nousi 5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on vuoden 2025 lopussa yhteensä 40,0 miljoonaa euroa.

Lainakanta vuoden 2025 lopussa on 57,2 miljoonaa euroa eli 1.135 euroa per asukas. Lainakanta väheni tilinpäätösvuoden aikana 59,1 miljoonasta eurosta 57,2 miljoonaan euroon eli 1,9 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainamäärä väheni 26 euroa per asukas. Lainamäärän vähenemistä selittää, että talous oli lähes tasapainossa vuonna 2025. Kaupungin lainakanta on kaupungin historian alhaisimmalla tasolla.

Alla olevissa kuvissa on eritelty kaupungin kokonaislainakanta vuosina 2009-2025 sekä lainakanta euroa/asukas vuonna 2009-2025.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen. Negatiivinen luku tarkoittaa, että menoja on jouduttu kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,3 miljoonaa euroa negatiivinen.

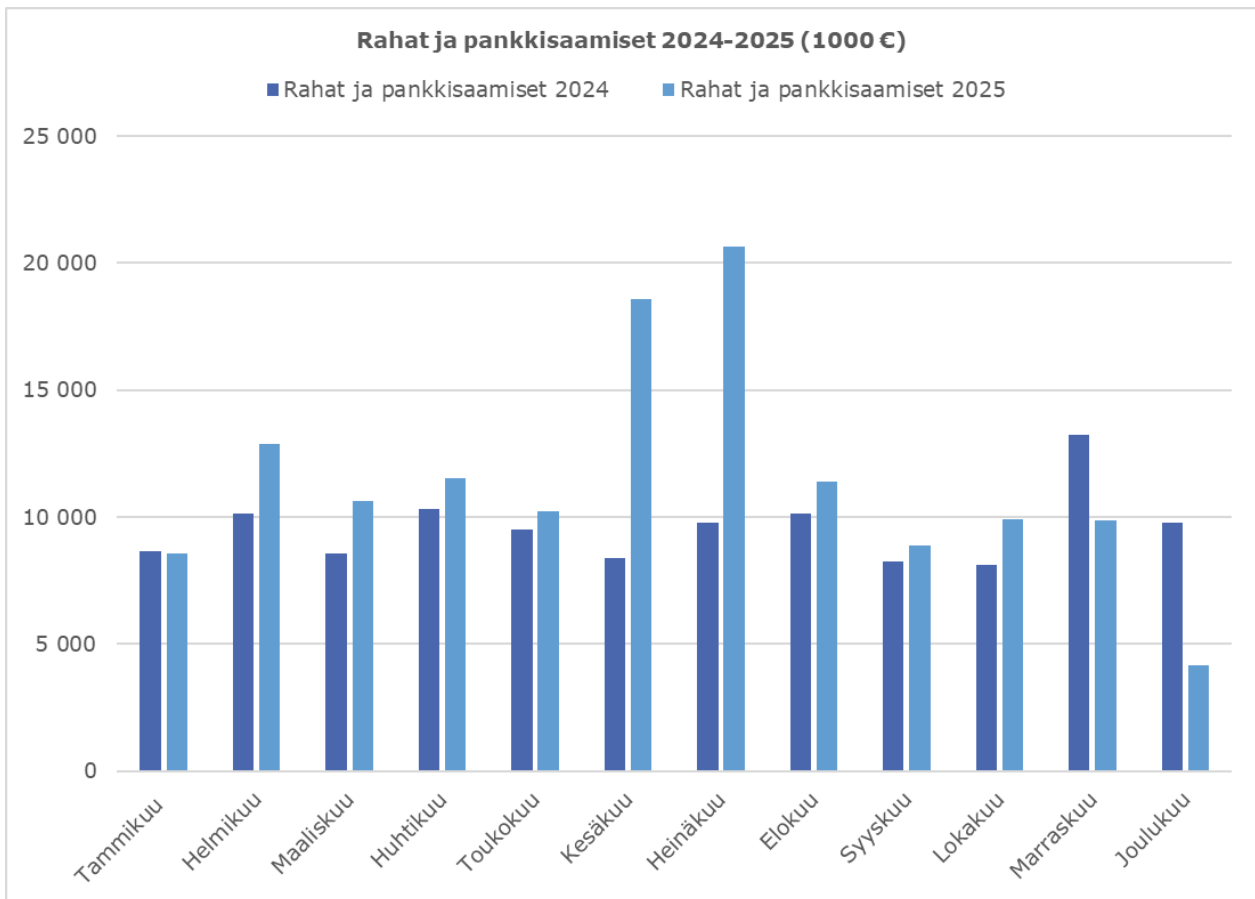
Tunnusluvuista toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden aikana. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen tunnusluku on positiivinen.

Tilinpäätöksen investointien tulorahoitus 74,7 prosenttia osoittaa, että ettei investointeja ole kokonaan pystytty rahoittamaan tulorahoituksella.

Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Mikäli tunnusluku on yli 2, kunnan lainanhoitokyky on hyvä, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluku on alle 1. Lainanhoitokate tilinpäätösvoonna oli 2,2 joten kaupungin lainanhoitokyky oli hyvä.

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Rahan riittävyys oli 8 päivää.

Alla olevassa taulukossa on esitetty rahat ja pankkisaamiset kuukausittain vuosilta 2024- 2025.

Maksuvalmiutta parannettiin vuoden aikana nostamalla tarvittaessa kuntatodistuslainoja.

Kuntatodistuslainoja oli vuoden lopussa yhteensä 40,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus laski 48,1 prosentista 46,7 prosenttiin.

Antolainat

Sosiaalinen luototus siirtyi vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueiden toiminnaksi eikä kaupunki voi nykyisin enää myöntää sosiaalista luottoa. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 19.5.2025 § 48 myöntää Salon vuokratalot Oy:lle enintään 7,0 miljoonan euron lainan asuinvuokratalon rakentamiseksi Isohärjäkadun varrelle. Salon Vuokratalot Oy:n ilmoittaman mukaan, yhtiöllä on tarve nostaa myönnetty laina vasta alkuvuonna tai keväällä 2026. Kaupunginvaltuusto päätti 01.12.2025 § 69, että määrärahat siirrettiin vuoden 2026 talousarvioon

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

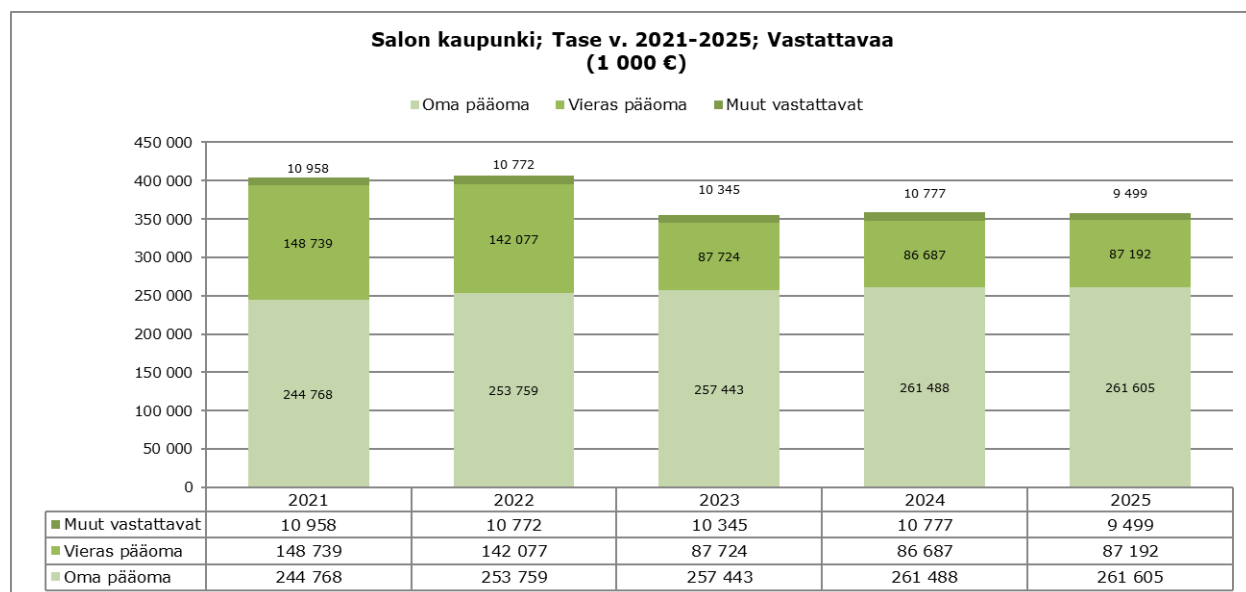
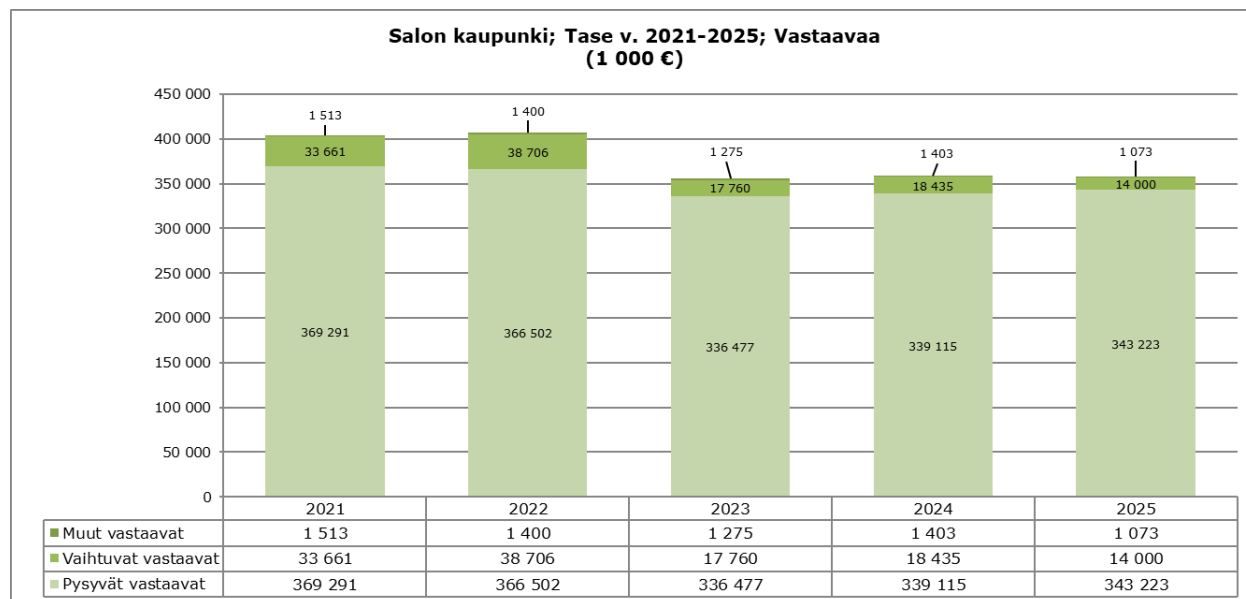
Vastaavaa	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Pysyvät vastaavat	343 223	339 115
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Aineelliset hyödykkeet	294 246	289 725
Maa- ja vesialueet	112 743	111 816
Rakennukset	99 209	104 332
Kiinteät rakenteet ja laitteet	63 571	64 984
Koneet ja kalusto	3 233	2 530
Muut aineelliset hyödykkeet	736	736
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	14 755	5 328
Sijoitukset	48 977	49 390
Osakkeet ja osuudet	25 202	25 260
Osakkuusyhteisöosuudet	5 607	5 607
Muut lainasaamiset	18 168	18 524
Toimeksiantojen varat	1 073	1 403
Valtion toimeksiannot	585	702
Lahjoitusrahastojen varat	489	700
Vaihtuvat vastaavat	14 000	18 435
Vaihto-omaisuus	0	0
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Saamiset	9 819	8 630
Lyhytaikaiset saamiset	9 819	8 630
Myyntisaamiset	6 357	5 877
Lainasaamiset	644	0
Muut saamiset	1 555	356
Siirtosaamiset	1 264	2 397
Rahoitusarvopaperit	13	13
Osakkeet ja osuudet	13	13
Rahat ja pankkisaamiset	4 168	9 792
Vastaavaa	358 296	358 953

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

69

Vastattavaa	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Oma pääoma	261 605	261 488
Peruspääoma	211 374	211 374
Muut omat rahastot	1 544	1 544
Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	48 571	44 526
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	116	4 046
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	7 183	7 717
Poistoero	7 183	7 717
Pakolliset varaukset	0	462
Muut pakolliset varaukset	0	462
Toimeksiantojen pääomat	2 316	2 598
Valtion toimeksiannot	585	702
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 725	1 888
Muut toimeksiantojen pääomat	7	8
Vieras pääoma	87 192	86 687
Pitkäaikainen	15 338	19 566
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 676	16 754
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	2	2
Ostovelat	0	263
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 660	2 548
Lyhytaikainen	71 855	67 121
Joukkovelkakirjalainat	40 000	35 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 078	6 419
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	456	883
Saadut ennakot	960	957
Ostovelat	9 650	8 903
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 082	1 581
Siirtovelat	14 630	13 378
Vastattavaa	358 296	358 953
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	75,2	75,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	46,7	48,1
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€	48 688	48 571
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	966	955
Lainakanta 31.12., 1000€	57 210	59 056
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 135	1 161
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	62 701 611	64 124 445
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 244	1 261
Lainasaamiset, 1000€	18 168	18 524
Asukasmäärä	50 384	50 867
Henkilöstömäärä	1 830	1 891

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kaupungin taseen kehitys vuosina 2021–2025.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 tai sitä alempi prosenttiluku merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätöksessä kaupungin omavaraisuusaste on 75,2 prosenttia. Tulos on yli tavoitetason ja tunnusluku pysyi samalla tasolla verraten edelliseen vuoteen.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osuus käyttötuloista tarvittaisiin velkojen maksuun kerralla. Mitä pienempi tunnusluku, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluku ei kuitenkaan saisi ylittää 50 prosenttia. Velkojen maksuun kerralla tarvittaisiin 46,7 prosenttia kaupungin käyttötuloista. Luku on parantunut 1,4 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin lainamäärä vuoden lopussa on 57,2 miljoonaa euroa. Lainojen määrä on vähentynyt 1,9

miljoonaa euroa vuoden takaisesta. Lainamäärän laskua selittää se, että talous on vuonna 2025 ollut kestävällä tasolla. Vuosikate on positiivinen, joten käyttötaloutta ei ole jouduttu rahoittamaan lainarahalla. Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 6,4 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on yhteensä 40,0 miljoonaa euroa, jossa lisäystä 5 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Kokonaislainamäärä asukasta kohden on 1.135 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 26 euroa pienempi kuin edellisellä vuonna.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Tulot	2025 1 000 €	%	Menot	2025 1 000 €	%
Varsinainen toiminta	185 317	96,2%	Varsinainen toiminta	171042	85,8
Toimintatuotot	40 905	21,2%	Toimintakulut	169 388	85
Verotulot	112 385	58,4%	Valmistus omaan käyttöön	0	0%
Valtionosuudet	31 442	16,3%	Korkokulut	1 231	0,6%
Korkotulot	816	0,4%	Muut rahoituskulut	15	0%
Muut rahoitustuotot	773	0,4%	Satunnaiset kulut	0	0%
Satunnaiset tuotot	0	0,0%	Tulorahoituksen korjauuserät		
Tulorahoituksen korjauuserät			+/- Pakollisten varausten muutos	462	0,2%
- Eläkevaraukset	0	0,0%	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-54	0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 004	-0,5%			0%
Investoinnit	2 062	1,1%	Investoinnit	21 681	10,9%
Rahoitusos. investointimenoihin	689	0,4%	Investointimenot	21 681	10,9%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1373	0,7%			
Rahoitustoiminta	5161	2,7	Rahoitustoiminta	6 651	3,3%
Antolainasaamisten vähennykset	588	0,3%	Antolainasaamisten lisäykset	232	0,1%
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0%	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 419	3,2%
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	4 573	2,4%	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0%
Oman pääoman lisäykset	0	0%	Oman pääoman vähennykset	0	0%
Kokonaistulot yhteensä	192 540	100%	Kokonaismenot yhteensä	199 374	100%

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Kunta	Omistus%
Kuntayhtymät		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	88,84615
Varsinais-Suomen Kiinteistö kuntayhtymä	Salo	35,11171
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,74424
Tytäryhteisöt		
Koy Ollefore	Salo	51,33
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(Yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100,00
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100,00
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100,00
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92,00
Salon Kuntakiinteistöt Oy	Salo	100,00
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,60
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36,00
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Salon kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.5.2017 § 44 ja kaupunginvaltuusto on tämän jälkeen hyväksynyt konserniohjeeseen muutoksia 21.6.2021 § 73 ja 13.6.2022 § 47. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2024 § 46 päivitetyn konserniohjeen liitteen, joka tuli voimaan heti.

Konserniohjeen liitteessä on määritelty yhteisöjen yhtiökokousedustajien sekä hallitusedustajien määräävät tahot kaupunkiorganisaation sisällä sekä viranhaltijayhteyshenkilöt liitteessä mainituille yhteisöille. Viranhaltijayhteyshenkilöiden tehtävänä on toimia tiedonvälittäjinä kaupungin eri toimijoiden ja konserniohjeessa mainittujen yhteisöjen välillä ja siten edistää yhteistyötä kaupungin ja yhteisöjen välillä.

Konserniohjeen tarkoitus on parantaa kaupungin omistuksessa olevien yhtiöiden kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, jonka tehtävänä on mm. konserniohjaus ja -valvonta, on kokoontunut

8 kertaa vuonna 2025. Konsernivalvontaa ja omistajaohjausta koordinoiva sisäinen konserniryhmä on toiminut aktiivisesti vuoden aikana.

Kaupunginvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien valtuustoihin. Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja tai nimetyt johtavat viranhaltijat valitsevat edustajat tytär- ja osakkuus- yhteisöjen yhtiökokouksiin ja nimeää ehdokkaat hallituksen jäseniksi konserniohjeen mukaisesti. Kaupunginhallitus ja nimetyt viranhaltijat ovat antaneet tarvittaessa toimintaohjeita tytäryhteisöjen hallintoon valituille edustajille. Talousarviossa asetettiin tavoitteet ja mittarit keskeisille strategisille yhteisöille. Tavoitteiden toteumasta on raportoitu kaupunginvaltuustolle maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun tilanteen mukaan.

Sidosyksikköasemassa olevilta yhtiöiltä tehdy hankinnat

Ostot, jotka tehtiin sidosyksikköasemassa olevilta yhtiöiltä vuonna 2025 (miljoonaa euroa):

Yhtiö	Omistusosuus	Ostot/vuosi
Numera Palvelut Oy (ent. Sarastia Oy)	1,61 %	1,3
Länsirannikon työterveys Oy	6,0 %	1,2
Waltti Solutions Oy	1,99 %	0,1
Kuntien Tiera Oy	1,80 %	0,7
Monetra Oulu Oy	1 osake	0,1
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy	19,73 %	0,1
Koha-Suomi Oy	2,79 %	0,02
Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy	21 osaketta	0,05
Kaarea oy	0,00 %	0,00

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20.2.2024 työryhmän valmistelemaan hankintalain muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Työryhmä luovutti hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia).

Kaupungissa tehtiin vuoden aikana tarkastelua, jossa arvioitiin sidosyksikköasemassa olevilta yhtiöiltä tehtäviä hankintoja ja yhtiöiden tuottamien palveluiden merkitystä kaupungin palveluntuotannon kannalta. Merkittävimiksi sidosyksiköiksi tunnistettiin Numera Palvelut Oy ja Länsirannikon työterveys Oy.

Numera Palvelut Oy käynnisti hankintalainsäädäntöön ehdotettujen muutosten ja vallitsevan tilanteen myötä toimenpiteet palvelutoiminnan uudelleen järjestämiseksi. Vuoden aikana toteutuneen liiketoimintakaupan seurauksena palvelun toimittamiseen liittyvät resurssit siirtyvät Administerin tytäryhtiölle. Sopimuksen mukaan sopimuksen siirtäminen kolmannelle edellyttää Salon kaupungin suostumusta. Suostumus sopimuksen siirtämiseen annettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 23.2.2026 § 46.

Numera Palvelut Oy:n sidosyksikköasemaa koskeva tilanne, liiketoimintakauppa ja joka tapauksessa hankintalakiin odotettavissa olevat muutokset huomioon ottaen kaupunki ryhtyy valmistelemaan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen hankinnan kilpailuttamista taikka muulla tavoin järjestämistä.

Omistuksissa tapahtuneet muutokset

Kaupunginhallitus päätti 14.4.2025 § 137 myydä Kaarea Oy:n osakkeet. Hinta kaupungin omistamista kaikista 35.244 kappaleesta yhtiön osakkeita on 9,11 euroa per osake eli yhteensä 321.072,84 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 23.2.2026 §56 myydä Salon kaupungin omistamat yhteensä 21 Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osaketta 476,91 euron kauppahinnalla, 22,71 euroa osakkeelta.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Salo IoT Park Oy teki kolmannen miljoonatuloksen peräkkäin ja yhtiön liikevaihto sekä käyttöaste kasvoivat. Yhtiön liikevaihto oli lähes 8,4 miljoonaa euroa ja se kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,8 prosenttia. Tilikauden voitto oli 1,2 miljoonaa euroa ja se laski vuodesta 2024 yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa vuoteen 2024 kohdistuneista kiinteistöverojen palautuksista. Tilojen käyttöaste nousi 60,2%:iin edellisen tilikauden 59,6%:sta.

Yksi yhtiön isoimmista vuokralaisista on Varsinais-Suomen hyvinvointialue, jonka toiminta campuksella tulee edelleen laajenemaan. Hyvinvointialueen sote-toiminnoille on rakenteilla 3000 neliömetrin laajennus entisen 4000 neliön lisäksi. Varhan kanssa on solmittu suunnittelusopimus Campuskodin laajentamista 30 paikkaisesta 84 paikkaiseksi. Rakennusurakka on kilpailutuksessa ja tavoitteena on saada tilat luovutetuksi käyttäjälle vuoden 2027 aikana. Jatkossa Varhalla on kampuksella yli 10 000 neliometriä toimitilaa. Sopimuksella tulee olemaan kampuksen liikevaihtoa ja voittoa nostava vaikutus vuodesta 2026 alkaen.

Suurin vuokralainen yhtiöllä on neliöissä ja henkilöstössä loncor-akkutehdas. Yhtiö remontoi viime vuonna vuokrattavaksi Merikaaren ravintolatilan, jonka vuokraustoiminta on lähtenyt hyvin käyntiin.

Salon Vuokratalot Oy rakennuttaa vapaarahoitteen asuinvuokratalon Salon kaupungilta vuokrattavalle tontille Isohärjängkadun varrella. Salon Vuokratalot Oy pyysi investointihankkeen käynnistämiseen kaupungin konsernijaoston ennakkokantaa ja konsernijaosto antoi kokouksessaan 10.3.2025 § 11 investointihankkeen käynnistämiseksi myönteisen ennakkokannan.

Hankesuunnitelman mukaan taloon tulee kuusi asuinkerrosta, joista jokaiseen kuusi asuntoa eli yhteensä 36 asuntoa. Sen lisäksi kohteeseen rakennetaan kaavan mukaisesti autotallit tai katokset jokaista huoneistoa varten. Hankesuunnitelman yhteydessä on helmikuussa 2025 laadittu hankkeen kustannusarvio, joka on 7 miljoonaa euroa (sis. alv 25,5 %). Rakennushanke on tarkoitettu rahoitettavaksi kokonaan lainalla ja Salon vuokratalot haki tarkoitukseen lainaa kaupungilta.

Yhtiön esittämän rahoitusluonnostelman perusteella yhteensä 7 000 000 euron laina oli perusteltua jakaa 4 000 000 euron määräiseen vieraan pääoman ehtoiseen lainaan ja 3 000 000 euron määräiseen pääomalainaan. Kaupunginvaltuusto päätti 19.5.2025 § 48 myöntää Salon Vuokratalot Oy:lle lainaa yhteensä enintään 7.000.000 euroa niin, että siitä enintään 3.000.000 euroa myönnetään pääomalainana ja jäljelle jäävä osuus vieraan pääoman ehtoisena lainana. Salon Vuokratalot Oy:llä on yhtiön ilmoittaman mukaan tarve nostaa haettu laina vasta alkuvuonna tai keväällä 2026. Tästä johtuen määrärahat oli tarkoitukseenmukaista ja tarpeen siirtää vuoden 2026 talousarvioon, josta kaupunginvaltuusto päätti 1.12.2025 § 69.

Kaupunginvaltuusto päätti 4.3.2024 § 18, että Kiinteistö Oy Halikonrinne, Kiinteistö Oy Hirviluhta ja Kiinteistö Oy Tiilitehtaanpiha fuusioidaan Salon Vuokratalot Oy:öön osakeyhtiölainamukaisesti. Sulautuminen tapahtui helmikuussa 2025.

Salon Kaukolämpö Oy:n liikevaihto jäi budjetoidusta 6,5 % ja lämmön myynti 6,8 % alku- ja loppuvuoden lämpimämpien kelien johdosta. Yhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 21,2 % pienempi kuin budjetoitu. Yhtiön ykköshanke on ollut Lounavoiman lämpövaraston rakentaminen, joka on edennyt hyvin. Kaikki (6 kpl) lämpövaraston reiät on saatu porattua ja lämpöpumppujen asennus on valmis. Lämpövarastoa on saatu ladattu osittain kesänäikana ja se on ollut käytössä lämmityskauden aikana. Lounavoiman tuotanto

on toiminut erinomaisesti ja se on tuottanut kaukolämpöä yli budjetoidun. Sähkönmyynnin tuloutus alittaa budjetoidun noin 19,8 %:lla alhaisen sähkön hinnan johdosta.

Vuonna 2025 liitettiin kaukolämpöön 20 uutta asiakasta sekä vahvistettiin kaukolämmön runkoverkkoa uusimalla vanhaa verkkoa ja sulkuventtiilikaivoja saneeraamalla.

Vuonna 2023 perustettiin Salon Kuntakiinteistöt Oy -niminen yhtiö, jonka perustamisesta kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 23.10.2023 § 78. Yhtiöllä ei ollut vuonna 2023 ollut lainkaan toimintaa vaan yhtiön toiminta käynnistyi vuonna 2024. Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, markkinoida, vuokrata ja myydä Salon kaupungin alueella kiinteistöjä tai rakennuksia. Perustamispäätös liittyi aiemmin Kiskon vanhustentukiyhdistys ry:n omistamaan kiinteistöön, jonka Salon Kuntakiinteistöt Oy osti vuonna 2024. Tulevaisuudessa yhtiölle voidaan siirtää omistukseen tai hallintaan muitakin Salon kaupungin omistamia kiinteistöjä tai rakennuksia, joissa kaupungin suora omistus ei markkinaneutraliteetin ja siitä seuraavan yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi enää ole mahdollista.

Salon kaupungilla on edelleen muutamia yksittäisiä asunto-osakkeita ja asuntoja, joiden osalta on sovittu periaate, että ne laitetaan myyntiin sitä mukaa, kun ne vapautuvat. Vuonna 2025 myytiin muutamia kohteita. Asunto-osakkeiden ja asuntojen jatkotoimenpiteistä on olemassa kohdekohtainen suunnitelma, jonka mukaisesti osakkeiden ja asuntojen myyntejä valmistellaan toimielinten päätettäväksi.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjaus sekä sen vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja konserniohjeeseen. Konsernivalvontaa on hoitanut kaupunginhallitus, konsernijaosto, konsernijohto ja sisäinen konserniryhmä sekä kaupungin nimeämät yhtiökokousedustajat ja yhtiöiden hallitukseen valitut jäsenet. Myös toimialoilla yksittäiset asiantuntijaviranhaltijat ovat käytännön työssään ohjanneet konserniyhteisöjä. Työtä on koordinoitunut sisäinen konserniryhmä.

Konsernijaoston kokouksissa on käsitelty strategisten yhtiöiden ja yhteisöjen sekä muiden tytäryhteisöjen ajankohtaiskatsauksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 2.9.2024 § 60 Salon kaupungin omistajapolitiikan. Omistajapolitiikka on osa kunnan strategista johtamista ja se sisältää periaatteet, joilla johdetaan, ohjataan ja valvotaan kunnan toimintaa. Omistajapolitiikalla linjataan muun muassa se, missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudella tavoittelee. Omistajapolitiittiset linjaukset konkretisoituvat kunnan johdolle ja konserniyhteisöille asetettuina tavoitteina sekä esimerkiksi rahoitus- ja investointipäätöksinä.

1.6.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernitilinpäätös noudattaa rakenteeltaan peruskunnan tilinpäätöstä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen. Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut ovat samat kuin peruskunnalla.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	65 696	64 569
Toimintakulut	-206 489	-197 024
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	82	-254
Toimintakate	-140 711	-132 710
Verotulot	111 748	113 108
Valtionosuudet	50 483	46 366
Korkotuotot	212	212
Muut rahoitustuotot	600	752
Korkokulut -	-1 839	-2 077
Muut rahoituskulut -	-39	-38
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-39	-1 152
Vuosikate	20 454	25 613
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 056	-20 177
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvon alentumiset	-1 036	-226
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-638	5 209
Tilinpäätössiirrot	160	0
Tilikauden verot	-331	-223
Laskennalliset verot	374	120
Vähemmistöosuudet	-5	9
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-440	5 114

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	31,8	32,8
Vuosikate / Poistot, %	97,0	125,5
Vuosikate, €/asukas	406,0	503,5
Asukasmäärä	50 384	50 867

Konsernin tilikauden alijäämä on -0,4 miljoonaa euroa ja muutos edellisen vuoteen on 5,6 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatuotoilla katetaan 31,8 prosenttia toimintakuluista. Vuosikate tilinpäätösvuonna oli 20,5 miljoonaa euroa ja se laski 5,2 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Vuosikate ei täysin kata 20,1 miljoonan euron suunnitelman mukaiset poistojen, eikä tulo-rahoitus ole ollut riittävä.

**Konsernin rahoituslaskelma ja sen
tunnusluvut**

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	20 454	25 613
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-331	-223
Tulorahoituksen korjauserät	-1 579	-419
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 135	-24 576
Rahoitusosuudet investointimenoihin	689	20
Pysyvien vastaavien luovutustulot	2 714	4 267
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 188	4 681
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	53	-7
Antolainasaamisten vähennykset	48	102
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 013	-9 412
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 991	5 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po muutos	48	1 067
Vaihto-omaisuuden muutos	41	-76
Saamisten muutos	376	-610
Korottomien velkojen muutos	1 466	-202
Rahoituksen rahavirta	-1 990	-1 640
Rahavarojen muutos	-6 178	3 041
Rahavarat 31.12.	17 458	23 636
Rahavarat 1.1.	23 636	20 595
	-6 178	3 041

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, €	15 105 429,58	42 128 872,96
Investointien tulorahoitus, %	80,4	104,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	2,2
Lainanhoitokate	2,1	2,4
Kassan riittävyys, pv	26	37

Konsernin investointien kokonaismenot tilinpäätösvuonna olivat 26,1 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit sisältäen pysyvien vastaavien luovutustulot olivat 22,7 miljoonaa euroa. Vuosikate ei kattanut nettoinvestoinnista, toiminnan ja investointien rahavirta oli 4,2 miljoonaa euroa negatiivinen. Luku kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen.

Konsernin lainakanta oli yhteensä 78 miljoonaa euroa ja laskua edelliseen vuoteen 4,0 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen 2024 tunnusluku on positiivinen 15,1 miljoonaa euroa ja on heikentynyt edellisestä vuodesta.

Investointien tulorahoitusprosentti 80,4 prosenttia osoittaa, että investointeja ei pystytty rahoittamaan kokonaan tulorahoituksella. Laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku on 1,9 ja tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2 ja tyydyttävä, kun se on 1-2.

Konsernitase ja sen tunnusluvut	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	382 991	380 335
Aineettomat hyödykkeet	280	76
Aineettomat oikeudet	13	11
Muut pitkävaikutteiset menot	62	65
Enn.maksut ja keskeneräiset hyödykkeet	205	0
Aineelliset hyödykkeet	351 428	350 098
Maa- ja vesialueet	115 318	114 311
Rakennukset	142 845	150 403
Kiinteät rakenteet ja laitteet	63 574	64 989
Koneet ja kalusto	5 336	4 350
Muut aineelliset hyödykkeet	9 447	9 690
Enn.maksut ja keskeneräiset	14 907	6 356
Sijoitukset	31 283	30 161
Osakkuusyhteisöosuudet	17 819	16 537
Muut osakkeet ja osuudet	8 069	8 126
Muut lainasaamiset	4 636	4 652
Muut saamiset	759	844
Toimeksiantojen varat	2 781	3 023
Vaihtuvat vastaavat	29 488	35 729
Vaihto-omaisuus	214	254
Saamiset	11 816	11 839
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	11 816	11 839
Rahoitusarvopaperit	7 637	6 802
Rahat ja pankkisaamiset	9 821	16 834
Vastaavaa yhteensä	415 260	419 087

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

81

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Vastattavaa		
Oma pääoma	292 870	293 469
Peruspääoma	211 374	211 374
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	42	42
Muut omat rahastot	1 687	1 847
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	80 207	75 093
Tilikauden yli- / alijäämä	-440	5 114
Vähemmistöosuudet	183	178
Pakolliset varaukset	0	462
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	462
Toimeksiantojen pääomat	4 024	4 218
Vieras pääoma	118 183	120 759
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	31 619	37 879
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 651	5 839
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 374	44 136
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	34 539	32 906
Vastattavaa yhteensä	415 260	419 087

Konsernitaseen tunnusluvut

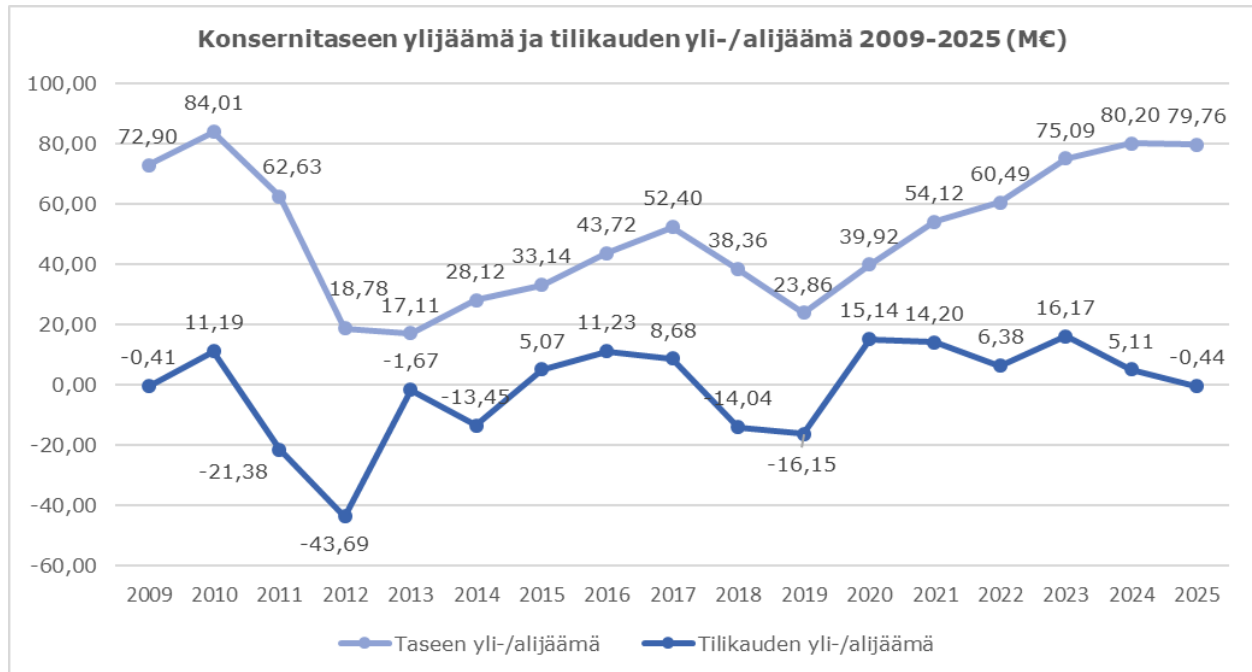
Omavaraisuusaste %	70,8	70,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	51,3	53,4
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, 1000€	79 767	80 207
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, €/asukas	1 583	1 577
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	77 993	82 015
Konsernin lainat, €/asukas	1 548	1 612
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	86 782 065	90 127 846
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 722	1 772
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	4 636	4 652
Asukasmäärä	50 384	50 867

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 prosentin ylittävää omavaraisuutta. Konsernin omavaraisuusaste on edellisen vuoden aikana hieman parantunut sen ollessa 70,8 prosenttia. Omavaraisuusaste ylittää tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, jos velat maksettaisiin kerralla. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Velkojen maksuun kerralla pitäisi käyttää hieman yli puolet eli 51,3 prosenttia käyttötuloista. Tunnusluku on parantunut hieman viime vuodesta.

Tilikauden ylijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää tilinpäätösvuosi mukaan lukien 79,8 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa lainaa oli 78 miljoonaa euroa ja se väheni 4,0 miljoonalla eurolla edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Konsernilla on lainoja 1.548 euroa asukasta kohden, kun se vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 1.612.

Konsernin taseen ylijäämän kehitys vuosina 2009–2024 .

Vuosien 2009–2013 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014–2023 kanssa kirjaustavan muutoksista johtuen.

1.6.7 Konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

1.6.7.1 Salon vuokratilat

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on vuokra-asuntojen ylläpitäminen. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kohtuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kunnan eri alueilla.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Yhtiö toteuttaa kaupungin strategiaa asukkaiden hyvinvointia koskevien tavoitteiden osalta. Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja edullisesta ja laadultaan hyvästä asuntokannasta. Asumisviihtyvyyden lisääminen on tärkeää yhtiön kilpailukyvyn parantamiseksi. Asunnot pidetään hyvässä kunnossa jatkuvan remontoinnin avulla. Asumisviihtyvyyttä pyritään lisäämään korostamalla yhteisöllisyyttä, hyvinvoinnin huomioon ottamista ja yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Salon kaupungin asuntopoliittisen ohjelman visiona on, että kaupungin kaikille asukkaille olisi tarjolla heidän elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä viihtyisä ja toimiva asuinympäristö. Visio tukee Salon kaupungin strategista tavoitetta suunnata alueen voimavarat kaupungin elinvoiman palauttamiseen, työpaikkojen lisäämiseen ja väestön kasvuun sekä tulevaisuuden kilpailukyvyn edistämiseen.

Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kohtuuhintainen ja monimuotoinen asuminen eri asukasryhmille. Tällä hetkellä kotikuntastatuksen hakijoiden määrä on lisännyt merkittävästi asunnonhakijoiden määrää etenkin Salon keskusta-alueella. Tulevaisuuden asumistarpeisiin erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien osalta kaupungin tulee varautua varmistamalla laadukas asuminen ja palveluiden järjestäminen, keinoina esteettömyyden varmistaminen sekä asunnottomuuden ehkäisy.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Talouden hoidon peruspilarina on omakustannusperiaate, jonka perusteella yhtiö kerää varat, joilla yhtiö ylläpitää rakennusten kuntoa, suorittaa peruskorjaamista sekä asuntojen korjauksia vahinkojen sattuessa. Tuottojen pitää kattaa ylläpitokustannukset ja lainojen lyhennykset ja korot.

Kaupungin omistamaa vuokra-asumista tulee kehittää alueilla, joissa luonnolliseen kysyntään perustuvat vuokratilat kattavat asuntojen ylläpitokustannukset. Tämä tarkoittaa Salon Vuokratilat Oy:n kannalta sitä, että toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa ja tarpeettomista ja kannattamattomista kohteista luovutaan. Näistä kohteista pyydetään erikseen konserniohjeen mukaista ennakkokäsitystä. Tavoitteena on kannustaa myös asukastoimikuntien aktiivisuutta, jolla mahdollisesti lisättäisiin asukasviihtyvyyttä ja yhteenkuuluvuutta. Luoda henki ”tämä on meidän yhteinen asuinympäristö”, jossa haluamme viihtyä. Em. tavoitteet ovat toteutuneet tilikauden aikana suunnitelmien mukaisesti

Merkittäviä kehittämistoimia

Uudisrakennushankkeen eteenpäin vieminen sekä suunnitteilla olevien remonttien toteuttaminen ja sisäisten toimintatapojen nykyaikaistaminen. Asuntojen käyttöastetta on saatu nostettua vuoden aikana lähes kaksi prosenttia.

Salkutus on saatettu ajan tasalle ja päivitetty tilanteiden muuttuessa.

Onnistumisina voidaan pitää mm. kymmenien vuosien aikana kertyneen korjausvelan merkittävää purkamista. Olemme teettäneet viimeisen kahden vuoden aikana mm. käyttövesiputkistoremontteja 9 kiinteistössä joista viimeiset valmistuvat kuluvan vuoden aikana. Lisäksi tilikauden aikana on tehty ikkuna- ja parvekeoviremontteja, lämmitysjärjestelmien muutoksia ja lukuisia kattoremontteja. Lisäksi olemme saneeranneet hyvällä sijainnilla olevia huonokuntoisia asuinhuoneistoja yli 100 kpl.

Toiminnalliset tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Käyttöaste	92	93	92
Vaihtuvuus %	20	20	20
Henkilöstömäärä 31.12.	8	8	9
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	8 975 517	8 600 000	9 804 652
Liikevoitto (€)	37,65	40	40
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	-561 542	600 000	-1 924 293
Nettoinvestoinnit (€)	1 253 000	600 000	1 832 182
Korkotulot kaupungille (€)	204 694	170 000	148 249
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€) (fuusio)	16 349 286	16 232 400	16 230 523
Lainat kaupungilta (€)	4 122 413	4 122 000	4 122 413
Omavaraisuusaste %	40	42	42

Kiinteistöyhtiöt: Halikonrinne, Tiilitehtaanpiha ja Hirviluhta sulautuivat Salon Vuokratalot Oy:öön 4.2.2025. Yhtiöiden varojen ja velkojen siirtyminen on kirjattu Salon Vuokratalojen taseeseen sulautumishetken arvojen mukaisesti.

Yhtiön talous on toteutunut tehtyjen päätösten mukaisesti. Tilikauden aikana on edelleen jatkettu korjausvelan purkamista. Kaikkiin korjauksiin, peruskorjauksiin ja kunnossapitoon käytetty yhteensä 3 440 637 euroa.

1.6.7.2 Yrityssalo Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Yhtiön toiminta-ajatus

Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon kaupungin strategisen tavoitteen mukaisesti Salosta tulee Suomen yritysystävällisin kunta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Yrityssalo kehittää jatkuvasti palveluitaan niin, että ne parhaiten vastaavat alueen yritysten tarpeita.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Elinvoimainen Salo - Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Työnantajien saatavilla on kasvun turvaamiseksi riittävästi osaavaa henkilöstöä. Kaupunki edistää yritysten mahdollisuuksia luoda lisää työpaikkoja ja löytää osaajia. Kaupunki huolehtii yritysten tarvitsemista puitteista ja menestymisen edellytyksistä kaavoituksella ja osaavan työvoiman löytämistä tukevilla palveluilla. Elinvoima kumpuaa niin vireästä maaseudusta kuin viihtyisästä keskustastakin.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Edistää osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja työperäistä maahanmuuttoa yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Lisätä Salon alueen yritysten työpaikkojen tunnettavuutta ja edesauttaa yritysten rekrytointeja

Kestävän talouden Salo - Kestävän talouden Salossa verotulopohjaa vahvistavat menestyvät yritykset sekä muuttovoitto. Talouden tasapainoa edistävät kustannustehokkaat, vaikuttavat ja ennaltaehkäisevät palvelut. Salo toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi. Kaupungin elinkeinoelämä monipuolistuu ja vuoropuhelu vahvistuu. Yritysten menestys ja korkea työllisyys vahvistavat kaupungin tulopohjaa.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Kehittää yritysten toimintaedellytyksiä sekä edesauttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä.
- Lisätä Salon tunnettavuutta yritysten sijoittumispaikkana
- Kehittää palveluitaan kustannustehokkaammaksi ja parantaa niiden saavutettavuutta
- Lisätä alueen yritysten välistä yhteistyötä

Hyvinvoiva Salo - Salo tarjoaa sekä nykyisille että uusille asukkailleen mahdollisuuksia työhön ja yrittäjyyteen, hyvään elämään ja jatkuvaan oppimiseen.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrittämistä harkitsevat tai sitä aloittavat saavat laadukkaita palveluja kannattavan yritystoiminnan käynnistämiseksi.

Osaava ja kansainvälinen Salo kärkihanke - Salossa huolehditaan työvoiman saatavuudesta koulutuspolkujen sujuvuudella, osaavan ulkomaisen työvoiman houkuttelulla ja hyvällä oppilaitosyhteistyöllä

sekä toiselle että korkea-asteelle. Osaamisen ja kansainvälisyyden kärkihanke edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kehittää Salon elinvoimaa ja kasvumahdollisuuksia.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Salon alueen yritysten tunnettavuus lisääntyy lähimaakuntien toisen- ja korkea-asteen oppilaiden ja oppilaitosten keskuudessa.
- Yrityssalo yhteistyössä muiden kaupunkien ja alueen yritysten kanssa muodostaa verkostoja yritysten kansainvälistymisen ja kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.

Kiertotalouden edelläkävijä kärkihanke - Lounavoiman ekovoimalaitos mahdollistaa kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Salossa. Voimalaitoksen ympärille on mahdollista rakentaa uusia innovaatioita ja yritystoimintaa. Keskinäinen vuoropuhelu kiertotalouden eri toimijoiden kesken on olennaista suotuisan lopputuloksen löytymiseksi. Kaupunki huolehtii sujuvista luvituksien ja maankäyttöön liittyvistä prosesseista.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Lounapuiston alueen tunnettavuus yritysten sijoittumispaikkana lisääntyy
- Lounapuistoon sijoittuu monipuolisesti erilaisia yrityksiä muodostaen paikallisia- ja alueellisia ekosysteemejä.

TE-palveluiden uudistus - Salon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, mikä antaa hyvän pohjan TE-palveluiden uudistuksen läpiviennille.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrityssalo osallistuu aktiivisesti Salon työllisyysalueen palvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen niin, että työnantajapalvelut paremmin auttavat yrityksiä niiden rekrytointitarpeissa.
- Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille.

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toiminnalliset tavoitteet			
Määritellään EPO-tiimissä			
Henkilöstömäärä 31.12.	13	13	14,5
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	1 046 190	950 000	1 078 634
Liikevoitto (€)	26	0	1 968
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	10	0	1 802
Nettoinvestoinnit (€)	0	0	0
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	263 356	250 000	0
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	72	74	73

Keskeinen tavoite	Tavoitteiden saavuttaminen 1-12/ 2025
<p>Elinvoimainen Salo - Yrityssalon tavoitteena on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistää osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja työperäistä maahanmuuttoa yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. - Lisätä Salon alueen yritysten työpaikkojen tunnettavuutta ja edesauttaa yritysten rekrytointeja 	<p>Yrityssalon Töihin Saloon -sivuston avulla alueen yritysten avoimille työpaikkailmoituksille on saatu Duunitori integraation avulla laajaa näkyvyyttä potentiaalisten työnhakijoiden ja alanvaihtajien keskuudessa.</p> <p>Yrityssalo järjesti yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa kaksi Töihin Saloon -rekrytapahtumaa. Helmikuun tapahtumaan osallistui 32 ja lokakuun tapahtumaan 28 näytteilleasettajaa. Kävijöitä Töihin Saloon -rekrytapahtumassa oli molemmilla kerroilla lähes 1 500. Tapahtumassa mukana olleet yritykset raportoivat saaneensa yhteydenottoja potentiaalisilta työnhakijoilta.</p> <p>Yrityssalo on alkuvuonna järjestänyt 4 verkostotilaisuutta ja HR-verkostotapaamisia, joissa on käsitelty työperäisen maahanmuuton mahdollisuuksia ja monikulttuurisuuden hyötyjä työyhteisöissä. Lisäksi Yrityssalo on ollut elokuussa mukana Metallia Salosta tapahtumassa.</p>
<p>Kestävän talouden Salo - Yrityssalon tavoitteena on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kehittää yritysten toimintaedellytyksiä sekä edesauttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä. - Lisätä Salon tunnettavuutta yritysten sijoittumispaikkana - Kehittää palveluitaan kustannustehokkaammaksi ja parantaa niiden saavutettavuutta - Lisätä alueen yritysten välistä yhteistyötä 	<p>Uusyrittötoiminta: Yrityssalo on edesauttanut uusien yritysten syntyä ja tarjonnut alkavan yrityksen neuvontaa sekä järjestänyt tilaisuuksia sekä suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Vuoden 2025 aikana Saloon perustettiin 310 uutta yritystä (39 enemmän kuin vuonna 2024)</p> <p>Yrityssalon neuvontapalvelut ovat olleet saavutettavia sekä kasvokkain että etänä suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Aina asiakkaan tarpeiden mukaan. Neuvontaa on annettu liiketoiminnan aloittamiseen, kehittämiseen, kasvuun, rahoitukseen ja kansainvälistymiseen liittyen. Palveluiden käyttö on ollut aktiivista raportointijaksolla, ja saadun palautteen mukaan ne ovat tukeneet yrityksiä päätöksenteossa ja liiketoiminnan kehittämisessä.</p> <p>Yrityssalon avoimet tilaisuudet ovat rakentuneet viiden päätavoitteen varaan: ne vahvistavat verkostoitumista ja kumppanuuksia, tukevat liiketoiminnan uudistamista ja kilpailukyvyyn kehittämistä sekä vauhdittavat kasvua ja laajentumista uusille markkina-alueille. Lisäksi tilaisuudet kehittävät osaamista, johtamista ja työelämää (mm. rekrytointi ja monimuotoisuus) ja auttavat yrityksiä etenemään rahoituksen, TKI-toiminnan, pilotointien ja investointien poluilla. Näin ne yhdistävät käytännön kontaktit ja konkreettiset kehitystoimet yritysten arkeen ja kasvuun.</p> <p>Hanketoiminta: Vuonna 2025 Yrityssalossa on ollut käynnissä 13 kehittämishanketta.</p>

	<p>Elinvoimaviestintä: Yrityssalo on toteuttanut laajan invest in digikampanjan (videoita, automatisoitu datapaketti) fokuksena biotalous. Tavoitteena on saada näkyvyyttä biotalouden kasvukeskuksena sekä houkutella investointeja ja uusia yrityksiä Saloon. Lisäksi on julkaistu Miksi Salo – Salon TOP5 video. Se on toteutettu yhteistyössä Salon Kauppakamariosaston kanssa.</p>
<p>Hyvinvoiva Salo - Yrityssalon tavoitteena on: -Yrittämistä harkitsevat tai sitä aloittavat saavat laadukkaita palveluja kannattavan yritystoiminnan käynnistämiseksi.</p>	<p>Ryhmäpalveluna on suomeksi toteutettu useita (22 kpl, vuonna 2025) alkavien yrittäjien INFOMO teemawebinaaria ja lähipalveluna kaksi STARTTAAMO valmennuskokonaisuutta (8 iltapäivää läsnä). Englanninkielisen yrittäjäyryskurssiohjelman teematyöpajoja on järjestetty vieraskielisille alkaville yrittäjille KotoSalo KotoSomero-projektin osana. Alueen yrittäjäyhdistysten kanssa on toteutettu kaikille yrittäjille avoin tapahtumasarja 'Yrittäjän iltavapaa', joka keskittyy pienyrittäjien hyvinvointiin ja jaksamiseen.</p>
<p>Osaava ja kansainvälinen Salo kärkihanke - Yrityssalon tavoitteena on: - Salon alueen yritysten tunnettavuus lisääntyy lähimaakuntien toisen- ja korkea-asteen oppilaiden ja oppilaitosten keskuudessa. - Yrityssalo yhteistyössä muiden kaupunkien ja alueen yritysten kanssa muodostaa verkostoja yritysten kansainvälistymisen ja kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.</p>	<p>Yrityssalo käynnisti 08/2025 uuden ESR-hankkeen, jossa tavoitteena on kannustaa työnantaja kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointiin. Hankkeessa järjestetään livekohtaamisia työnantajien ja opiskelijoiden kanssa ja esitellään kv-opiskelijoille Saloa työssäkäyntialueena. Yrityssalon TKI-projektissa rakennetaan mentorointiverkostoa yritysten TKI-toiminnan tueksi yhdessä mm. korkeakoulujen kanssa ja tiivistetään yhteistyötä eri korkeakouluihin yritysten TKI-valmiuksien lisäämiseksi. Yhdessä kaupungin ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa valmisteltiin vuonna 2025 Salon TKI-profiilia. 2025 Yrityssalon toteuttama GSAI-startupien kasvuo-ohjelma vahvisti Salon startupien kansainvälistä kasvua kehittämällä kansainvälistymisosaamista, tukemalla kohdemarkkinavalintoja ja go-to-market -suunnitelmia sekä avaamalla verkostoja ja kumppanuuksia kohti kansainvälisiä asiakkuuksia. Energiatohokkaat sähköistysratkaisut -hankkeessa on järjestetty kaksipäiväinen seminaari, johon osallistui asiantuntijoita ja vaikuttajia eri puolilta Suomea.</p>
<p>Kiertotalouden edelläkävijä kärkihanke - Yrityssalon tavoitteena on: - Lounapuiston alueen tunnettavuus yritysten sijoittumispaikkana lisääntyy - Lounapuistoon sijoittuu monipuolisesti erilaisia yrityksiä muodostaen paikallisia- ja alueellisia ekosysteemejä.</p>	<p>Yrityssalossa on käynnissä biotalouden kehittämishanke, jonka tavoitteena on koota maaseudun toimijoita biotalouden ekosysteemiin sekä edistää teollisen mittakaavan biokaasutuotannon käynnistymistä alueella. – Jussi S.</p> <p>Invest in Salo sivuille on rakennettu erillinen palveluportaali https://investinsalo.fi/fi/salo-bio-ja-kiertotalouden-kasvukeskus sekä automatisoitu</p>

	<p>datapaketti biotalouden mahdollisuuksista</p> <p>Yrityssalo koordinoi Lounapuisto -kehittämistiimin toimintaa (säännölliset kk-palaverit, Lounapuisto -aamukahvien järjestäminen)</p>
<p>TE-palveluiden uudistus - Yrityssalon tavoitteena on:</p> <p>- Yrityssalo osallistuu aktiivisesti Salon työllisyysalueen palvelujen suunnitteluun tavoitteena, että työnantajapalvelut paremmin auttavat yrityksiä heidän rekryointitarpeissaan</p>	<p>Yrityssalo oli vuonna 2025 kehittämässä ja pilotoimassa alueellisen ennakoinnin toimintamallia ja työkaluja ennakoitiedon keräämiseksi yhdessä Salon seudun ammattiopiston ja kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Kevään aikana toteutettiin toimintamallin pilotointi yrityshaastattelujen toteutuksesta ja kehitetyn mallin ja työkalun avulla alueella haastateltiin noin 300 yrityksen edustajaa.</p> <p>Yrityssalo päivitti Salon työvoiman kysynnän ja tarjonnan ennakoinnin –selvityksen ja selvityksen tuloksia on jaettu eri yhteistyötahoille.</p>

1.6.7.3 Salon Kaukolämpö Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito -, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia -alan liiketoiminta.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. (Salon Kaukolämpö Oy:n yhtiöjärjestys 2014).

Yhtiön toiminta-ajatuksena on harjoittaa toimialansa mukaista toimintaa Salon kaupungin konsernin kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla osakeyhtiön toimintaedellytykset huomioiden. Yhtiö omistaa yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa mankala-periaatteella toimivan Lounavoima Oy:n, jonka omistama Korvenmäen ekovoimalaitos tuottaa pääosan yhtiön tarvitsemasta lämpöenergiasta.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon yhtenä kärkihankkeena on olla kiertotalouden edelläkävijä. Lounavoima ja ympärille rakentuva Lounapuisto mahdollistavat kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Salossa.

Salon kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Salon Kaukolämpö on vahvasti mukana tukemassa tavoitetta.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Lämmön toimituksessa ei ollut asiakkaille näkyviä keskeytyksiä pois lukien normaaleista kunnossapitotöistä aiheutuvia lyhyitä keskeytyksiä.

Vuonna 2025 liitettiin kaukolämpöön 20 uutta asiakasta sekä vahvistettiin kaukolämmön runkoverkkoa uusimalla vanhaa verkkoa ja sulkuventtiilikaivoja saneeraamalla.

Yhtiö maksaa vuosittain tuloa kaupungille korkoina kaupungilta saaduista lainoista. Yhtiö voi maksaa osinkoa hyvästä tuloksesta, jos investointitarpeiden jälkeen se on mahdollista. Yhtiö maksoi osinkoa kaupungille 200 000 euroa.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Lämmön tuotannon automaatiojärjestelmän uudistaminen.

- Automaatiojärjestelmän uudistaminen etenee, mutta on aikataulusta hieman myöhässä mm. laitosten alkuperäisten dokumentointien puutteitten takia. Uuden järjestelmän on tarkoitus olla kokonaisuudessaan käytössä syksyllä 2026 Salo-Halikko verkon osalta. Perniön ja Perttelin osalta muutokset tehdään vuosien 2027 ja 2028 aikana.

Asiakasmittausten uudistus ja asiakasportaalin kehittäminen.

- Kaukolämpömittareiden vaihtoprojekti on edennyt hyvin. Mittareita on vaihdettu noin 1150 kpl ja loput saadaan vaihdettua kevään 2026 aikana. Uusi asiakasportaalit on otettu käyttöön talven aikana.

Kaukolämmön menoveden lämpötilan automaattinen/älykäs ohjaus.

- Kaukolämmön tuotannon ja -jakelun optimointijärjestelmä on ollut tuotannollisessa käytössä. Järjestelmän kehittämistä jatketaan edelleen hyödyntämällä uusista kaukolämpömittareista saatavia mittaustietoja.

Lämpövaraston käyttöönotto kokonaisuudessaan.

- Lämpövarasto saatiin käyttöön syksyn 2025 aikana. Varaston kaikkia kaivoja ei vielä päästy lataamaan viime kesänä, mutta tulevana kesänä kaikki kaivot saadaan lataukseen.

Laadulliset tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimitusvarmuus - toimituskatkoksia 0 h/v	1	< 1	< 1
Toiminnalliset tavoitteet			
Laskutettu energia GWh	199,56	201	188,01
Laskutus €/MWh (alv 0 %)	62,42	66,20	67,14
Henkilöstömäärä 31.12.	8	10	8
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	13 931 008	15 000 000	14 190 424
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	1 047 880	1 800 000	1 528 267
Nettoinvestoinnit (€)	-124 343	350 000	1 089 546
Korkotulot kaupungille (€)	458 672	400 000	482 215
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	13 069 380	12 300 000	12 222 693
Lainat kaupungilta (milj. €)	8 849 316	8 500 000	8 509 866
Omavaraisuusaste %	36,4	>30%	39,4%

Alku- ja loppuvuoden lämpimämpien kelien johdosta yhtiön liikevaihto jäi budjetoidusta 6,5 % ja lämmön myynti 6,8 %. Yhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 21,2 % pienempi kuin budjetoitu.

Lounavoiman tuotanto on toiminut erinomaisesti ja se on tuottanut kaukolämpöä yli budjetoidun. Sähkönmyynnin tuloutus alittaa budjetoidun noin 19,8 %:lla alhaisen sähkön hinnan johdosta.

Kulutusmaksua korotettiin 1.1.2025 alkaen 3 €/MWh (0,3 c/kWh) ja perusmaksuja 3 % (alv 0 %). Uutta kaukolämpöverkkoa rakennettiin vuonna 2025 yhteensä 1 066 m ja vanhaa verkkoa saneerattiin 540 m. Vuoden lopussa asiakkaita kaukolämpöverkossa oli 1 348 kpl. Yhtiön tilausteho vuoden lopussa oli 132 MW.

Yhtiön ykköshanke on ollut Lounavoiman lämpövaraston rakentaminen, joka on edennyt hyvin. Kaikki (6 kpl) lämpövaraston reiät on saatu porattua ja lämpöpumppujen asennus on valmis. Lämpövarastoa on saatu ladattu osittain kesäaikana ja se on ollut käytössä lämmityskauden aikana.

Nevelin ja yhtiön välinen sopimus lämmönhankinnasta 1.1.2026 – 31.12.2028 on hyväksytty 29.10.2025.

Yhtiön hallitus on kokoontunut seisemän kertaa.

1.6.7.4 Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä

Omistus: Omistus: Salon kaupunki 88,85 %.

Toiminta-ajatus

Toimialana on ammatillinen koulutus. Toiminta-ajatuksena on osaamista työelämän tarpeisiin.

Kytkeä kaupungin strategiaan

SSKKY:n omaan tuloskorttiin kirjatut strategiset painopisteet tavoitteineen tukevat kaupungin strategian painopistealueita. Pedagogiset ratkaisut liittyvät kokonaisuutena sujuvien prosessien painopistealueeseen. Työelämäpalautte ja opiskelijoiden työllistyminen mittaavat olennaisesti aktiivisen yrittäjyyden toteutumista. Palveluiden tuottamisen indikaattorit mittaavat kestävää taloutta. Ammattiylpeyden painopistealueella on läheinen yhteys osavaan henkilöstöön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

2200 opiskelijavuotta, tutkintojen määrän pitäminen 840:ssä, tutkinnon osien suorituspäätyminen 7300, työnantajapalautteen parantaminen 4,3:een, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen määrän nosto 84 %:iin.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Kuntayhtymän strategia on uudistettu maaliskuussa 2025.

Uuden strategian tavoitteet ovat:

- Asiakastyytyväisyys paranee.
- Työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtyminen on valtakunnallisesti kymmenen parhaan joukossa verrattuna muihin monialaisiin ammatillisen koulutuksen järjestäjiin
- Oppimistulokset johtavat valtakunnallisessa vertailussa kolmen parhaan joukossa olevaan opiskelija- ja työelämäpalautteeseen.
- Opintojen keskeyttäminen pysyy alle valtakunnallisen keskiarvon.
- Opintojen läpäisyaste kolme vuotta opintojen aloittamisesta on valtakunnallisesti kymmenen parhaan joukossa verrattuna muihin monialaisiin ammatillisen koulutuksen järjestäjiin.
- Henkilöstön tyytyväisyys työpaikkaan paranee tasaisesti.

Toiminnan kehittämisen painopistealueet, joiden kautta em. tavoitteet saavutetaan ovat: vastuullisuus; opetus ja oppiminen; sekä asiakaslähtöisyys. Mittareina toimivat asiakastyytyväisyys, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opintojen keskeyttämisaste, opintojen läpäisyaste sekä henkilöstön tyytyväisyys. Näiden tavoitearvot löytyvät tuloskortista.

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liitteenä oleva tuloskortti			
Henkilöstömäärä 31.12.	228	236	229
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	24 736 000	23 372 000	23 778 000
Toimintakate (€)	3 439 000	1 623 000	2 046 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	1 408 000	-301 000	-61 000
Nettoinvestoinnit (€)	1 111 000	860 000	722 000
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	2 266 667	2 268 000	2 267 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	86	85	86

Olennaiset tapahtumat

Vuoden 2026 alussa muuttuivat laki ammatillisesta koulutuksesta sekä ammatillisen koulutuksen rahoitusta määrittelevä laki opetuksen ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Lainsäädännön muutosten myötä kuntayhtymälle myönnettiin uusi järjestämislupa, jossa jatkuvan oppimisen suorit määrä on rajattu vuoden 2026 alusta enimmillään 944 opiskelijavuoteen. Oppivelvollisten opiskelijoiden osalta rajoituksia ei ole. Rahoitusjärjestelmän muuttuminen siten, että se painottaa entistä enemmän suoritteita eli tutkintoja ja tutkintojen osia ja vaikuttavuutta eli työllistymistä ja jatko-opintoihin sijoittumista, lisäsi kuntayhtymän vuodelle 2026 saamaa rahoitusta, vaikka kokonaissuoritemäärä onkin laskussa.

Koulutuksen järjestäjien yhteistyön lisäämiseksi käynnistettiin kaksi neuvottelua. Niistä toisen tavoitteena oli käynnistää yhdistymisneuvottelut Peimarin koulutuskuntayhtymän kanssa. Tämä hanke ei toistaiseksi ole edennyt. Toisessa hankkeessa tavoitteena oli käynnistää yhteistyö ammattiopisto Spesian kanssa siten, että Saloon saadaan ammatillisen erityisopetuksen palveluita. Hanke etenee siten, että ammattiopisto Spesia vuokraa Hyvoninkadulta tarvittavat tilat, jotka kunnostetaan ammatillisen erityisopetuksen tarpeisiin. Ammattiopisto Spesian tuottaman TUVA- ja TELMA-koulutuksen lisäksi on sovittu ammatillisen opetuksen toteuttamisesta yhteistyössä ns. Akseli-mallilla, jossa valituilla SSKKY:n koulutusaloilla Spesian opiskelijat opiskelevat tuettuina ammattiin.

Salon työllisyysalueen toiveiden mukaisesti maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusten toteuttaminen siirrettiin sopimusperusteisesti kuntayhtymälle. Tässä yhteydessä Salon seudun koulutus Oy:n kotoutumiskoulutusten henkilökunta siirtyi kuntayhtymän palvelukseen.

Osana uuden strategian toteuttamista SSKKY:ssä käynnistettiin toimenpiteet organisaatorakenteen yksinkertaistamiseksi (uusi organisaatio astui voimaan 1.1.2026) sekä toimenpiteet kansallisten ammatillisen koulutuksen vastuullisuushankkeiden Vaski, Strapetsi ja Strapetsi II -henkkeiden tulosten viemiseksi käytäntöön.

SSKKY tulokortti 1-12/2025					
STRATEGINEN PAINOPISTE	INDIKAATTORI	MITTARI	2025		2024
			Tavoite	Toteutuma	Toteutuma
Opetus ja oppiminen	Opiskelijapalautte	Kansallinen amispalautte (alkupalautte 1/4, loppupalautte 3/4 - vähintään)	4,4	4,3	4,4
	Työelämäpalautte	Valtakunnallinen työelämäpalautte (työpaikka- ja työpaikkaohjaajakyselyn keskiarvo)	4,3	4,2	4,3
	Hakeutuminen koulutukseen	Aloitettavien OKM-rahoitettujen tutkinnon ja/tai tutkinnon osien suorittajien määrä (vähintään)	1760	1 580	2027
		Opiskelijavuodet	2200	2101	2468
		Opiskelijavirtauma	4000	4128	4670
	Tutkintojen suorittaminen	Suoritettujen koko tutkintojen määrä (vähintään)	840	953	954
		Läpäisyaste (3 vuotta opintojen aloittamisesta, vähintään)	69 %	64 %	64 %
	Tutkinnon osien suorittaminen	Suoritetut tutkinnon osat (vähintään kpl)	7300	8662	8815
	Keskeyttäminen	Keskeyttäneiden osuus kaikista opiskelijoista (enintään, ei sisällä SSKKY:n sisällä koulutusalaan vaihtaneita)	10 %	9,6 %	9,5 %
	Opiskelijoiden sijoittuminen	1 vuosi tutkinnon jälkeen päätoimiset työlliset + päätoimiset opiskelijat + työlliset opiskelijat	84 %	80 %	77 %
Työyhteisö	Henkilöstön vaihtuvuus	Päättäneiden toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden määrä / henkilökunnan kokonaismäärä vuoden lopussa (enintään)	10 %	6,0 %	5,0 %
	Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely. Ast eikkö 1..5. (vähintään)	3,7	3,7	3,6
	Sairauspoissaolot	Poissaolo sairauden tai tapaturman vuoksi keskimäärin/työntekijä (enintään)	10	7	7
	Benchmarking	Toteutuneiden benchmarkingien määrä (muut kuin opetus)	3	6	Uusi mittari 2025
	Osaamisen ylläpito ja kehittäminen	Toimiminen oman opetusalan työehtäivissä, kv-liikkuvuusjaksolle osallistuminen, oman alan substanssiin liittyvä koulutus, benchmarking vierailu, osallistuminen hanketoimintaan (osuus opetushenkilökunnasta, vähintään)	90 %	100 %	100 %
Tieto	Ympäristövaikutukset	CO ₂ eq päästöt/henkilö (henkilömäärä = toteutuneet henkilöt yövuodet + toteutuneet opiskelijavuodet), kg	400	430	397
	Laatu	Suurten (yli tuhat tavoitteellista opiskelijavuotta) monialaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien opiskelijavuotta kohti saama suoritte- ja vaikuttavuusrahoitus	6	5	9

1.6.7.5 Salo IoT Park Oy

Omistus: Salon kaupungin osakkuusyhteisö 36 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Salon kaupungissa sijaitsevaa kiinteistöä, vuokrata kiinteistöä ja sen tiloja sekä luovuttaa kiinteistön käyttöoikeuksia. Yhtiö voi tuottaa aula-, posti- ja cateringpalveluita, start-up-valmennuksen palveluita, huolehtia yritysten tukipalveluiden organisoinnista sekä tuottaa asiakkaitensa toimintaa tukevia palveluja. Lisäksi yhtiö voi tuottaa ja tarjota liiketoimintaa tukevaa tutkimusta, koulutusta, yritysrahoitusta, tapahtumia ja muita yhteistyöhankkeita. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää Salo IoT Campuksesta maailmanluokan innovaatioyhteisö.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Elävä ja kehittyvä Salo IoT Campus tuo elinvoimaa, työpaikkoja ja sen myötä asukkaita Saloon. Kampuksen toiminta tukee erityisesti kaupunkistrategian työavainta tuottaen yrityksille ja työnantajille maailmanluokan ympäristön, johon kuulumisen tuottaa lisäarvoa sekä yrityksille että heidän työntekijöilleen. Salo IoT Campus pyrkii houkuttelemaan Saloon uusia yrityksiä ja huippuosaajia sekä tarjoaa asiakasyrityksilleen palveluja ja edellytyksiä yritysten kasvun ja kehittymisen tueksi. Kampus on luonut Saloon oman älykkään teknologian yhteisön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Kampuksen tavoitteena oli kasvattaa yritysmäärää kampuksella, nostaa vuokrausastetta ja vastata kampuksella jo olevien ja kampukselle tulevien yritysten tarpeisiin kehittämällä tiloja ja palveluita kampuksella. Luoda tila- ja palvelumahdollisuuksia uusille yrityksille ja toimialoille.

Kampuksen vuosi 2025 sujui ylittäen tavoitteet. Yksittäisistä tavoitteista yritysten lukumäärä ei noussut, mutta sekä tilojen käyttöaste että asiakkaiden tyytyväisyys nousivat uuteen kaikkien aikojen ennätykseen.

Merkittäviä kehittämistoimia

Salo IoT Campus pyrki kasvamaan vuoden 2025 aikana asiakasyritys-, työntekijämäärän sekä käytössä olevien tilojen suhteen.

Myynnin tavoitteena oli saada kasvatettua kaikkien asiakassegmenttien määrää; start-up-yritykset, kasvuyritykset, ankkurivuokralaiset, oppilaitokset ja palvelut. Kampuksen vuokrattavia tiloja modernisoimalla mahdollistetaan epäkäytännöllisten avotoimistojen vuokraus.

Kampuksella toimiva ylläpito- ja palveluverkosto on luotu ja sen laatua ja tehokkuutta mitataan säännöllisesti. Kampuksen asiakasyritysten päättäjiltä saama suositteluindeksi NPS on erittäin korkealla tasolla. Tavoitteena on ylläpitää tämä taso. Ylläpidon tavoitteeksi on asetettu laadun lisäksi palvelumyynti asiakkaille sekä ylläpidon kustannus- ja energiansäästö.

Laadulliset tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TP2025
Asiakastyytyväisyys, NPS	76,6	60,0	82,0
Henkilöstömäärä 31.12.	4	4	4
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	8 063 293	8 214 593	8 373 202
Käyttökate (€)	4 246 041	2 482 773	3 205 728
Liikevoitto (€)	3 265 396	1 582 773	2 156 136
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2 781 767	1 142 773	1 760 219
Vakavaraisuus			
Velan määrä (t€)	9 941	12 000	9 827
Lainat kaupungilta (milj. €)	4,5	4,5	4,5

Kampuksen vuosi sujui suunnitellusti. Taloudellisesti kampus ylitti budjetoidun.

Uusia vuokrasopimuksia solmittiin vuoden 2025 aikana 23 kappaletta, vastaten 857 m²:n tiloja. Vuokrasopimuksia päättyi 14 kappaletta, vapauttaen 686 m²:ä. Lisäksi kampuksen sisällä uusiin tiloihin muutti tai lisätiloja vuokrasi seitsemän yritystä. Tilojen käyttöaste nousi 60,2%:iin edellisen tilikauden 59,6%:sta.

Varhan kanssa tehdyn vuokrasopimuksen mukaisesti kampus saneeraa kesäkuuhun 2026 mennessä Varhan sosiaali-, vammais- ja lapsiperhepalveluiden yksiköille sekä mielenterveys- ja päihdeyksiköille, työikäisten sosiaalipalveluille ja TYKS psykiatrian toiminnoille Kamman 2.kerrokseen yhteiskäyttöiset vastaanotto- ja toimistotilat. Vuokrasopimus kattaa tyhjänä olleet lähes 3 000 m² tilat. Kampus tulee rahoittamaan investoinnin sekä omalla pääomallaan että nostettavalla pankkilainalla. Sopimuksella tulee olemaan kampuksen liikevaihtoa ja voittoa nostava vaikutus vuodesta 2026 alkaen. Työmaa etenee aikataulussa ja budjetissa huolimatta urakka-aikana tapahtuneesta putkiurakoitsijan konkurssista.

Varhan kanssa on solmittu suunnittelusopimus Campuskodin laajentamista 30 paikkaisesta 84 paikkaiseksi. Rakennusurakka on hankintalain mukaisessa kilpailutuksessa ja tavoitteena on saada tilat luovutetuksi käyttäjälle vuoden 2027 aikana.

Rakennusurakka Centro 2B:ssä valmistui aikataulussa ja budjetissa. Saneerauksessa rakennettiin pieniä toimistoja Centron 2.kerroksen avotilaan. Vapaana on vielä pientoimistoja uusille asiakkaille. Valmistuneista tiloista suurin osa on vuokrattu ja käytössä.

Kampuksen tapahtumat jatkuivat tutulla korkealla laadulla ja laajuisena. Kampuksen asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS nousi kaikkien aikojen korkeimpaan lukemaan 82,0 vuoden 2025 kyselyissä.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
TILIKAUDEN TULOS	3 511 101	-3 513 701	-1 491 419	-5 005 120	-418 098	8,4 %	4 587 022
Poistoeron lisäys (-)	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Poistoeron vähennys (+)	534 524	534 520	0	534 520	534 524	100,0 %	4
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	4 045 625	-2 979 181	-1 491 419	-4 470 600	116 427	-2,6 %	4 587 027

Salon kaupungin vuoden 2025 tilikauden tuloksesta ehdotetaan tehtäväksi seuraavat tilinpäätössiirrot:

Tilikauden tulos: -148.097,77 euroa
Poistoeron lisäys: euroa
Poistoeron vähennys: 534.524,46 euroa
Varausten muutos: euroa

Tilikauden ylijäämä: 116.426,69 euroa

Tilikauden ylijäämä esitetään siirrettäväksi oman pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	0	0	135	135	135	100,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	135	135	135	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-76 466	-119 000	-331	-119 331	-108 203	90,7 %	11 127
Henkilöstökulut	-32 083	-43 352	0	-43 352	-30 416	70,2 %	12 936
Palvelujen ostot	-44 375	-75 648	-331	-75 979	-77 761	102,3 %	-1 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	0	0	0	-18	0,0 %	-18
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
TOIMINTAKATE	-76 466	-119 000	-196	-119 196	-108 069	90,7 %	11 127
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-76 466	-119 000	-196	-119 196	-108 069	90,7 %	11 127
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-76 466	-119 000	-196	-119 196	-108 069	90,7 %	11 127

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	0	0	135	135	135	100,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	135	135	135	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-81 716	-124 270	-331	-124 601	-112 635	90,4 %	11 966
Henkilöstökulut	-32 083	-43 352	0	-43 352	-30 416	70,2 %	12 936
Palvelujen ostot	-47 221	-78 518	-331	-78 849	-79 788	101,2 %	-940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	0	0	0	-18	0,0 %	-18
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-2 404	-2 400	0	-2 400	-2 413	100,5 %	-13
TOIMINTAKATE	-81 716	-124 270	-196	-124 466	-112 500	90,4 %	11 966
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-81 716	-124 270	-196	-124 466	-112 500	90,4 %	11 966
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-81 716	-124 270	-196	-124 466	-112 500	90,4 %	11 966
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-81 716	-124 270	-196	-124 466	-112 500	90,4 %	11 966

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	0	0	135	135	135	100,0 %	0
Toimintakulut	-76 466	-119 000	-331	-119 331	-108 203	90,7 %	11 127
TOIMINTAKATE	-76 466	-119 000	-196	-119 196	-108 069	90,7 %	11 127
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-5 250	-5 270	0	-5 270	-4 431	84,1 %	839
TOIMINTAKATE	-5 250	-5 270	0	-5 270	-4 431	84,1 %	839

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana yhteensä 14 kertaa. Edellisen valtuustokauden tarkastuslautakunta piti kevätkaudella seitsemän kokousta, ja uuden valtuustokauden 2025–2029 tarkastuslautakunta aloitti työnsä syyskaudella, kokoontuen niin ikään seitsemän kertaa. Valtuustokauden vaihtumisen vuoksi tarkastuslautakunta päätti, ettei perinteistä katselmuskierrosta toteuteta vuonna 2025, vaan kierros järjestetään vuoden 2026 keväällä, vuoden 2025 arvioinnin yhteydessä.

Uusi tarkastuslautakunta aloitti toimintansa laatimalla koko valtuustokauden arvioinnin työohjelman. Vuoden 2025 arvioinnin painopistealueeksi valittiin elinkeinopalveluiden toimiala, johon kuuluvat elinvoimajaoston alainen elinkeinopalvelujen palvelualue sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alainen rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualue. Painopistealuetta koskevien viranhaltijakuulemisten lisäksi lautakunta on kuullut kokouksissaan kaupungin viranhaltija johtoa ja luottamushenkilöitä ajankohtaisista

asioista. Suoritettujen kuulemisten perusteella tarkastuslautakunta valmistelee vuosittaisen arviointikertomuksen, jossa arvioidaan strategisten tavoitteiden toteutumista ja talouden seurantaa. Arviointikertomus laaditaan valtuuston päätöksenteon tueksi sekä tiedoksi kuntalaisille.

Tarkastuslautakunta jatkoi tiedotuskäytäntöä, jossa kokouksen jälkeen laaditaan keskeisistä kokouksessa käsitellyistä asioista tiedote. Tiedottamisen tavoitteena on kuntalaisten tietoisuuden lisääminen arviointikertomuksesta ja ylipäänsä kunnan toiminnasta.

Tarkastuslautakunta on päättänyt edelleen kehittää työskentelytapojaan ja tarkastelee perinteisen arviointikertomuksen ohella myös yksittäisten hankkeiden toteutusprosesseja. Ensimmäiseksi kohteeksi valittiin Salon kaupungin uusi jäähalli, mikä tarjoaa lautakunnalle mahdollisuuden seurata hanketta suunnittelusta rakennuksen valmistumiseen saakka. Yksittäisten hankkeiden tarkastelussa tavoitteena on perehtyä prosesseihin kattavasti ja pitkäjänteisesti koko valtuustokauden ajan.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat osallistuneet tarkastus- ja arviointitoimintaan liittyviin koulutuksiin. Koulutukset ovat erityisen tärkeitä uuden valtuustokauden alussa, sillä ne tukevat lautakunnan jäsenten perehdyttämistä tehtäviinsä.

Tarkastuslautakunnan työskentelyn tukemisen organisointia muutettiin. Tarkastuslautakunnan esityksestä hallintosääntöön lisättiin pykälään tarkastuslautakunnan kokoukset kohta: "Tarkastusasiantuntija toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa suorittaessaan ulkoiseen tarkastukseen liittyviä tai muutoin tarkastuslautakunnan toimivaltaan kuuluvia tehtäviä".

Tilintarkastuspalvelut on hankittu vuosille 2024-2026 BDO Auditor Oy:ltä ja vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Sari Isaksson.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteuma on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Tarkastuslautakunta on jatkanut hallinnon seurannan sekä arviointikertomuksen laadinnan vastuualueet jäsentensä kesken varmistaakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen kattavan arvioinnin. Riskinä voi olla, että lautakunta ei saa tehtäviensä edellyttämää riittävää ja olennaista tietoa, mikä voi johtaa puutteellisiin havaintoihin.

2.2 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	289 927	5 000	0	5 000	58 773	1 175,5 %	53 773
Myyntituotot	289 927	5 000	0	5 000	58 773	1 175,5 %	53 773
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-409 889	-240 682	0	-240 682	-268 463	111,5 %	-27 781
Henkilöstökulut	-361 767	-189 182	0	-189 182	-228 946	121,0 %	-39 764
Palvelujen ostot	-34 086	-24 500	0	-24 500	-22 208	90,6 %	2 292
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 036	-8 100	0	-8 100	-6 648	82,1 %	1 452
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-10 999	-18 900	0	-18 900	-10 662	56,4 %	8 238
TOIMINTAKATE	-119 962	-235 682	0	-235 682	-209 689	89,0 %	25 993
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-119 962	-235 682	0	-235 682	-209 689	89,0 %	25 993
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-119 962	-235 682	0	-235 682	-209 689	89,0 %	25 993

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	289 927	5 000	0	5 000	58 773	1 175,5 %	53 773
Myyntituotot	289 927	5 000	0	5 000	58 773	1 175,5 %	53 773
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-464 136	-308 162	0	-308 162	-306 155	99,3 %	2 007
Henkilöstökulut	-361 767	-189 182	0	-189 182	-228 946	121,0 %	-39 764
Palvelujen ostot	-68 294	-73 190	0	-73 190	-49 906	68,2 %	23 284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 299	-8 100	0	-8 100	-7 535	93,0 %	565
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-29 775	-37 690	0	-37 690	-19 769	52,5 %	17 921
TOIMINTAKATE	-174 209	-303 162	0	-303 162	-247 382	81,6 %	55 780
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-174 209	-303 162	0	-303 162	-247 382	81,6 %	55 780
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-174 209	-303 162	0	-303 162	-247 382	81,6 %	55 780
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-174 209	-303 162	0	-303 162	-247 382	81,6 %	55 780

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	289 927	5 000	0	5 000	58 773	1 175,5 %	53 773
Toimintakulut	-409 889	-240 682	0	-240 682	-268 463	111,5 %	-27 781
TOIMINTAKATE	-119 962	-235 682	0	-235 682	-209 689	89,0 %	25 993
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-54 247	-67 480	0	-67 480	-37 692	55,9 %	29 788
TOIMINTAKATE	-54 247	-67 480	0	-67 480	-37 692	55,9 %	29 788

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuonna 2025 on järjestetty alue- ja kuntavaalit. Keskusvaalilautakunta on vastannut vaalien järjestämiseen liittyvistä keskusvaalilautakunnan tehtävistä Salon kaupungissa ja tehnyt tältä osin tarvittavat päätökset ja toimet. Vaalien järjestämiseen osallistuu laaja-alaisesti huomattava määrä kaupunkikonsernin henkilöstöä.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Keskusvaalilautakunnan ulkoiseksi toimintakatteeksi asetettiin vuoden 2025 talousarviossa -235.682 euroa ja toteutunut ulkoinen toimintakate oli -209.689 euroa. Talousarviossa asetettu ulkoinen ja sisäinen yhteenlaskettu toimintakate oli -303.162 euroa ja toteutunut yhteenlaskettu toteuma -247.382 euroa. Keskusvaalilautakunnan talouden toteuma on pysynyt talousarvion mukaisten määrärahojen puitteissa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vaaliorganisaatio näyttöytyy jossakin määrin haavoittuvana henkilöstöresurssien osalta ja

olemassa olevan tietotaidon välittäminen vaaleja organisoivalle henkilöstölle pysyy olennaisena huomiopisteenä. Huomiota vaativana seikkana on myös tunnistettu vaalien toimielimien muodostamiseen liittyvät haasteet erityisesti liittyen äänestysalueiden ja vaalilautakuntien lukumäärään sekä toimielimiin saatavissa olevaan henkilöstöön.

2.4 Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569
Henkilöstökulut	-117 779	-205 485	0	-205 485	-144 438	70,3 %	61 047
Palvelujen ostot	-22 226	-75 800	0	-75 800	-38 392	50,6 %	37 408
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 225	-13 550	0	-13 550	-7 421	54,8 %	6 129
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-24 443	-16 000	0	-16 000	-11 015	68,8 %	4 985
TOIMINTAKATE	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-285 018	-421 755	0	-421 755	-299 196	70,9 %	122 559
Henkilöstökulut	-117 779	-205 485	0	-205 485	-144 438	70,3 %	61 047
Palvelujen ostot	-72 233	-126 390	0	-126 390	-75 772	60,0 %	50 618
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 227	-13 550	0	-13 550	-7 635	56,3 %	5 915
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-84 779	-76 330	0	-76 330	-71 351	93,5 %	4 979
TOIMINTAKATE	-285 018	-421 755	0	-421 755	-299 196	70,9 %	122 559
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-285 018	-421 755	0	-421 755	-299 196	70,9 %	122 559
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-285 018	-421 755	0	-421 755	-299 196	70,9 %	122 559
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-285 018	-421 755	0	-421 755	-299 196	70,9 %	122 559

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569
TOIMINTAKATE	-174 673	-310 835	0	-310 835	-201 266	64,8 %	109 569
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-110 345	-110 920	0	-110 920	-97 930	88,3 %	12 990
TOIMINTAKATE	-110 345	-110 920	0	-110 920	-97 930	88,3 %	12 990

2.5 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 017 892	1 433 760	-441 284	992 476	1 260 924	127,0 %	268 449
Myyntituotot	749 916	639 260	0	639 260	741 893	116,1 %	102 633
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	232 063	694 500	-441 284	253 216	234 864	92,8 %	-18 352
Muut toimintatuotot	35 913	100 000	0	100 000	284 167	284,2 %	184 167
Toimintakulut	-10 868 781	-12 919 250	1 082 704	-11 836 547	-10 056 912	85,0 %	1 779 635
Henkilöstökulut	-5 252 313	-5 716 610	0	-5 716 610	-5 483 894	95,9 %	232 716
Palvelujen ostot	-4 091 749	-6 348 370	1 082 704	-5 265 667	-4 072 931	77,3 %	1 192 735
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122 561	-118 100	0	-118 100	-189 140	160,2 %	-71 040
Avustukset	-479 041	-350 000	0	-350 000	-365 618	104,5 %	-15 618
Muut menot	-923 118	-386 170	0	-386 170	54 672	-14,2 %	440 842
TOIMINTAKATE	-9 850 889	-11 485 490	641 419	-10 844 071	-8 795 987	81,1 %	2 048 083
Rahoitustuotot ja -kulut	1 722 832	1 390 710	0	1 390 710	1 907 414	137,2 %	516 704
VUOSIKATE	131 577 932	137 090 126	641 419	137 731 545	136 938 510	99,4 %	-793 035
Poistot	-24 746	0	0	0	-2 500	0,0 %	-2 500
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	132 014 858	137 551 796	641 419	138 193 215	137 397 682	99,4 %	-795 533

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	3 214 025	3 847 450	-441 284	3 406 166	3 589 608	105,4 %	183 443
Myyntituotot	2 946 049	3 052 950	0	3 052 950	3 070 466	100,6 %	17 516
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	232 063	694 500	-441 284	253 216	234 864	92,8 %	-18 352
Muut toimintatuotot	35 913	100 000	0	100 000	284 278	284,3 %	184 278
Toimintakulut	-13 861 126	-15 361 370	1 082 704	-14 278 667	-12 603 796	88,3 %	1 674 871
Henkilöstökulut	-5 252 313	-5 716 610	0	-5 716 610	-5 483 894	95,9 %	232 716
Palvelujen ostot	-4 248 414	-6 499 660	1 082 704	-5 416 957	-4 209 567	77,7 %	1 207 389
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127 748	-118 100	0	-118 100	-194 939	165,1 %	-76 839
Avustukset	-479 041	-350 000	0	-350 000	-365 618	104,5 %	-15 618
Muut menot	-3 753 610	-2 677 000	0	-2 677 000	-2 349 995	87,8 %	327 005
TOIMINTAKATE	-10 647 101	-11 513 920	641 419	-10 872 501	-9 014 187	82,9 %	1 858 313
Verotulot	113 493 942	116 545 000	0	116 545 000	112 384 905	96,4 %	4 160 095
Valtionosuudet	26 212 047	30 639 906	0	30 639 906	31 442 178	102,6 %	802 272
Rahoitustuotot ja -kulut	1 722 832	1 390 710	0	1 390 710	1 907 414	137,2 %	516 704
VUOSIKATE	130 781 720	137 061 696	641 419	137 703 115	136 720 310	99,3 %	982 805
Poistot	-24 746	0	0	0	-2 500	0,0 %	-2 500
TILIKAUDEN TULOS	130 756 974	137 061 696	641 419	137 703 115	136 171 810	99,3 %	985 305
Poistoeron muutos	461 672	461 670	0	461 670	461 672	100,0 %	2
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	131 218 646	137 523 366	641 419	138 164 785	137 179 482	99,3 %	985 303

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 017 892	1 433 760	-441 284	992 476	1 260 924	127,0 %	268 449
Toimintakulut	-10 868 781	-12 919 250	1 082 704	-11 836 547	-10 056 878	85,0 %	1 779 668
TOIMINTAKATE	-9 850 889	-11 485 490	641 419	-10 844 071	-8 794 683	81,1 %	2 049 387
Sisäinen							
Toimintatuotot	2 196 133	2 413 690	0	2 413 690	2 328 684	96,5 %	-85 006
Toimintakulut	-2 992 345	-2 442 120	0	-2 442 120	-2 548 188	104,3 %	-106 068
TOIMINTAKATE	-796 212	-28 430	0	-28 430	-219 504	772,1 %	-191 074

Sisäinen valvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa sekä kohdentaa siihen tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ovat sisäinen tarkastaja ja tarkastusasiantuntija.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2024 § 211. Kaupunginjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, jonka mukaan tarkastuksia toteutetaan. Tarvittaessa on mahdollista suorittaa tarkastuksia vuoden aikana esiin nousseiden erityiskysymysten pohjalta.

Vuoden 2025 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet oppilaskoneiden hallinta, palkkioiden maksatus tytäryhtiöissä, etätyöohjeistuksen noudattaminen ja valvonta, hankintojen toteuttaminen, ylityötuntien kirjaaminen ja hyväksyminen. Kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritettiin ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Vuoden 2025 vuosisuunnitelmaan sisältynyt investointien suunnittelun sekä henkilöstön rekrytointiohjeen tarkastukset valmistuvat vuoden 2026 puolella.

Tarkastusten havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi tarkastuksen yhteydessä asianomaisten yksiköiden vastuuhenkilöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi ja toimitettu tiedoksi esihenkilölle. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja tarkastuksissa tehtyjen havaintojen edellyttämistä toimenpiteistä. Erityisistä havainnoista raportoidaan välittömästi kaupunginhallitukselle. Tarkastuksista on laadittu raportit ja käteiskassojen tarkastuksista yhteenveto.

Tarkastuksissa tehtyjen suositusten toteutumista arvioidaan suoritettavissa jälkitarkastuksissa ja tarvittaessa seuranta jatketaan, mikäli toiminnassa on edelleen kehittämistä. Jälkitarkastuksissa on pääsääntöisesti todettu suositukset toteutuneiksi. Tarkastuskohteilta pyydetään palaute tarkastuksen toteuttamisen jälkeen. Saadut palautteet huomioidaan yksikön toiminnan edelleen kehittämisessä.

Sisäinen tarkastus seuraa vuosittain niiden yhdistysten ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä ja niihin liittyy riskejä.

Sisäisen tarkastuksen toiminnan kehittämistä on vuoden aikana jatkettu luomalla laadunvarmistus- ja kehittämisohjelma. Sisäiselle tarkastukselle on tunnusomaista jatkuva seuranta tarkastusten toteutumisen osalta, tarkastuksista saatavan palautteen huomioiminen toiminnan kehittämisessä ja seuraavien tarkastusten suunnittelussa. Hallitukselle tehtävän vuosittaisen raportoinnin yhteydessä arvioidaan sisäisen

tarkastuksen toimintaa, kehittymistä ja laadunvarmistus- ja kehittämisohjelman mahdollisia päivitystarpeita.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talous on toteutunut talousarvion mukaisesti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Sisäisen tarkastuksen riskinä on se, että tarkastukset eivät kohdennu oleellisiin asioihin tai niiden yhteydessä ei havaita kaikkia olennaisia asioita.

2.6 Konsernipalveluiden toimiala

Konsernipalveluiden tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	963 720	558 680	-442 999	924 941	982 386	106,2 %	57 445
Myyntituotot	746 601	635 030		635 030	736 601	116,0 %	101 571
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	200 601	694 500	-442 999	251 501	233 149	92,7 %	-18 352
Muut toimintatuotot	16 518	38 410	0	38 410	12 635	32,9 %	989
Toimintakulut	-8 958 737	-11 323 612	1 086 912	-10 236 701	-8 958 737	87,5 %	-1 277 963
Henkilöstökulut	-4 781 384	-5 088 172	0	-5 088 172	-4 912 145	96,5 %	-176 027
Palvelujen ostot	-3 366 347	-5 468 690	1 086 912	-4 381 779	-3 356 583	76,6 %	-1 025 196
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 919	-105 670	0	-105 670	-106 704	101,0 %	1 034
Avustukset	-456 931	-330 000	0	-330 000	-345 818	104,8 %	-15 818
Muut menot	-249 113	-331 080	0	-331 080	-237 487	71,7 %	-93 593
TOIMINTAKATE	-7 977 973	-9 955 672	643 912	-9 311 760	-7 976 352	85,7 %	-1 335 408
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-25	0,0 %	-13
VUOSIKATE	-7 977 973	-9 955 672	643 912	-9 311 760	-7 976 376	85,7 %	-1 335 382
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 977 973	-9 955 672	643 912	-9 311 760	-7 976 376	85,7 %	-1 335 382

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	963 720	1 367 940	-442 999	924 942	982 386	106,2 %	-57 445
Toimintakulut	-8 942 693	-11 323 612	1 086 912	-10 236 701	-8 958 737	87,5 %	-1 277 963
TOIMINTAKATE	-7 977 973	-9 955 672	643 912	-9 311 760	-7 976 352	85,7 %	-1 335 408
Sisäinen							
Toimintatuotot	2 196 133	2 413 690	0	2 413 690	2 328 572	96,5 %	85 118
Toimintakulut	-406 402	-392 370	0	-392 370	-411 404	104,9 %	19 034
TOIMINTAKATE	1 789 731	2 021 320	0	2 021 320	1 917 168	94,8 %	104 152

Laki- ja asiantuntijapalvelut

Vastuhenkilö: kaupunginlakimies

Toiminnan kuvaus: Huolehtii päätöksentekopalveluista.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	41 145	32 940	2 732	35 672	37 981	106,5 %	2 309
Myyntituotot	35 732	32 530	0	32 530	35 249	108,4 %	2 719
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 601	0	2 732	2 732	2 732	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	2 813	410	0	410	0	0,0 %	-410
Toimintakulut	-686 021	-649 950	-6 703	-656 653	-649 485	98,9 %	7 168
Henkilöstökulut	-647 599	-620 440	0	-620 440	-609 634	98,3 %	10 806
Palvelujen ostot	-29 681	-22 820	-6 703	-29 523	-31 229	105,8 %	-1 706
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 986	-2 710	0	-2 710	-2 954	109,0 %	-244
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-4 755	-3 980	0	-3 980	-5 668	142,4 %	-1 688
TOIMINTAKATE	-644 876	-617 010	-3 971	-620 981	-611 504	98,5 %	9 477
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-644 876	-617 010	-3 971	-620 981	-611 504	98,5 %	9 477
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-644 876	-617 010	-3 971	-620 981	-611 504	98,5 %	9 477

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	41 145	32 940	2 732	35 672	37 981	106,5 %	2 309
Toimintakulut	-686 021	-649 950	-6 703	-656 653	-649 485	98,9 %	7 168
TOIMINTAKATE	-644 876	-617 010	-3 971	-620 981	-646 753	104,2 %	-25 772
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-22 275	-22 350	0	-22 350	-20 269	90,7 %	2 081
TOIMINTAKATE	-22 275	-22 350	0	-22 350	-20 269	90,7 %	2 081

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Laki- ja asiantuntijapalvelut tuottavat päätöksenteon tuen palvelut asioiden valmistelun elinkaaren aikana hallintoteknisesti ja sisällöllisesti. Tehtäviin kuuluu kaupunkitasoinen ennakollinen ja jälkikäteinen oikeuspalvelu, vaalien järjestämisvastuu, tietosuojatyö, koulutus, kokouksissa ja työryhmissä avustaminen, sekä päätöksiä täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät. Henkilöstöresurssi on pysynyt vakiintuneena tällä tilikaudella, toisin yhtä vapaata on hoidettu osan tilikautta palveluostolla. Työtyytyväisyydestä on huolehdittu tiheällä kehityskeskustelusyklillä ja seuraamalla ja reagoimalla työelämän laadun kyselyn tuloksiin ja saatuun palautteeseen.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat sisältävät edellä mainitun palveluosoton.

Riskit ja epävarmuustekijät

Palvelutuotantoon liittyy jonkin verran henkilöstöressurssiriskiä, jota saadaan tosin eliminoitua ristiinsijaistuksilla. Muuttuvan sääntelyn ja toimialojen käytänteiden oikeellisuuden varmistaminen edellyttää riittävää seuranta- ja läsnäoloa toimialojen arkipäivässä. Uutena asiatyypinä tuleva tekoälyn ja automatiikan hallinta, sekä myös lisääntyvä vastuullisuustietous edellyttävät ymmärryksen lisäämistä niistä. Ajoittain nousevat monimutkaisemmat valmistelutehtävät sitovat henkilöresurssia, jota ei todellisuudessa pystytä riittävässä määrin vapauttamaan paikoin ohuehkosta asiantuntijajoukosta muiden tehtävien kärsimättä.

Keskityt hallinto- ja toimistopalvelut

Vastuhenkilö: Hallintopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Keskityt hallinto- ja toimistopalvelut tuottavat päätöksenteon ja palvelutuotannon hallinnollisia asiantuntija- ja tukipalveluja henkilöstö- ja toimielinorganisaatiolle ja vastaavat luottamushenkilöorganisaation toimintaympäristöstä. Keskitytyihin hallinto- ja toimistopalveluihin kuuluvat kirjaamo, toimistopalvelut, kaupunginarkisto ja tiedonhallinta, Halikon virastotalon hallintopalvelut, monistamo-, postitus- ja vahtimestaripalvelut sekä kaupungintalon ja Halikon virastotalon infopisteet.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	50 101	16 020	3 291	19 311	13 545	70,1 %	-5 765
Myyntituotot	13 092	16 020	0	16 020	10 255	64,0 %	-5 765
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	37 006	0	3 291	3 291	3 291	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	3	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-1 045 604	-1 259 402	-8 074	-1 267 476	-1 096 058	86,5 %	171 418
Henkilöstökulut	-784 693	-871 702	0	-871 702	-838 531	96,2 %	33 171
Palvelujen ostot	-136 807	-254 090	-8 074	-262 164	-125 714	48,0 %	136 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 294	-40 510	0	-40 510	-37 848	93,4 %	2 662
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-86 810	-93 100	0	-93 100	-93 964	100,9 %	-864
TOIMINTAKATE	-995 504	-1 243 382	-4 783	-1 248 165	-1 082 512	86,7 %	165 653
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-9	0,0 %	-9
VUOSIKATE	-995 504	-1 243 382	-4 783	-1 248 165	-1 082 522	86,7 %	165 643
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-995 504	-1 243 382	-4 783	-1 248 165	-1 082 522	86,7 %	165 643

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	50 101	16 020	3 291	19 311	13 545	70,1 %	-5 765
Toimintakulut	-1 045 604	-1 259 402	-8 074	-1 267 476	-1 096 058	86,5 %	171 418
TOIMINTAKATE	-995 504	-1 243 382	-4 783	-1 248 165	-1 092 460	87,5 %	155 705
Sisäinen							
Toimintatuotot	160 090	145 430	0	145 430	136 373	93,8 %	-9 057
Toimintakulut	-147 194	-147 350	0	-147 350	-139 372	94,6 %	7 978
TOIMINTAKATE	12 895	-1 920	0	-1 920	-2 999	156,2 %	-1 079

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Keskitytyissä hallinto- ja toimistopalveluissa hallinnon tukipalvelut toteutettiin suunnitellusti. Keskityt hallinto- ja toimistopalvelut osallistuivat Alue- ja kuntavaalien 2025 järjestämiseen ja luottamushenkilöorganisaation toiminnan käynnistämiseen. Uuden valtuustokauden toimielinten kokoukset käynnistettiin ongelmitta ja ensimmäisten kokousten yhteyteen järjestettiin asianhallintajärjestelmän koulutusta. Luottamushenkilöiden palkkionmaksuun otettiin käyttöön uusi versio Personec-järjestelmästä.

Tiedonhallintamallityötä tehtiin edelleen yhteistyössä tietohallinnon ja toimialojen kanssa.

Tiedonhallintamalli sekä tiedonhallinnan järjestämisen vastuut hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 25.8.2025. Sekä asianhallintajärjestelmän tietosuojan vaikutustenarviointi että sähköisen arkiston tietosuojan vaikutustenarviointi valmistuivat vuoden 2025 aikana.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Salon kaupungin välisen sopimuksen mukainen arkistoaineistojen erottelu ja siirto saatiin toteutettua lokakuun alussa. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintaan siirrettiin aineistoa yhteensä 230 hyllymetriä.

Dynasty-asianhallintajärjestelmä päivitettiin uuteen versioon marraskuussa 2025 ja uudesta Dynasty 10.5 -versiosta järjestettiin henkilöstölle perehdytystä. Jo aiempina vuosina aloitetussa Dynasty 6.4 -tietokantojen migraatiotyössä tietokannat saatiin siirrettyä Dynasty 10 -versioon, mutta keskustelu toiminnallisuuksista jatkuu järjestelmätoimittajan kanssa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talous toteutui talousarvion mukaisena. Talousarvion kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökustannuksista ja henkilöstömäärä on pysynyt vakiona vuonna 2025.

Riskit ja epävarmuustekijät

Keskittyneissä hallinto- ja toimistopalveluissa merkittävimmät riskit liittyvät henkilöresurssien riittävyyteen ja järjestelmien toimivuuteen. Henkilöresurssit pysyivät vuonna 2025 vakiona. Tämän vuoksi normaalityön lisäksi tulleet vaativat työvaiheet, kuten luottamushenkilöorganisaation toiminnan käynnistäminen sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Salon kaupungin välisten arkistoaineistojen siirto pystyttiin toteuttamaan häiriöttä. Asianhallintajärjestelmä Dynastyn osalta migraatio- ja versiopäivitykset ovat aiheuttaneet ylimääräistä työtä vuonna 2025. Versiopäivityksessä asianhallintajärjestelmään tuli useita virheellisiä toiminnallisuuksia, joiden korjaaminen järjestelmätoimittajan kanssa on ollut hidasta.

Yhteisöpalvelut

Vastuhenkilö: Viestintäpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Yhteisöpalveluihin kuuluvat kaupungin viestintä ja markkinointi sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinointi mukaan lukien ehkäisevä päihde- ja mielenterveys-työ, ikäkeskustoiminta sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	145 938	179 720	2 514	182 234	138 712	76,1 %	-43 522
Myyntituotot	36 101	73 220	0	73 220	39 861	54,4 %	-33 359
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	107 490	102 500	2 514	105 014	96 511	91,9 %	-8 503
Muut toimintatuotot	2 347	4 000	0	4 000	2 340	58,5 %	-1 660
Toimintakulut	-1 646 167	-1 631 242	-6 167	-1 637 409	-1 631 555	99,6 %	5 855
Henkilöstökulut	-613 303	-571 442	0	-571 442	-622 231	108,9 %	-50 789
Palvelujen ostot	-487 894	-639 200	-6 167	-645 367	-570 140	88,3 %	75 227
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 834	-33 400	0	-33 400	-47 330	141,7 %	-13 930
Avustukset	-456 431	-330 000	0	-330 000	-333 318	101,0 %	-3 318
Muut menot	-53 705	-57 200	0	-57 200	-58 536	102,3 %	-1 336
TOIMINTAKATE	-1 500 229	-1 451 522	-3 654	-1 455 176	-1 492 843	102,6 %	-37 667
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-4	0,0 %	-4
VUOSIKATE	-1 500 229	-1 451 522	-3 654	-1 455 176	-1 492 847	102,6 %	-37 671
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 500 229	-1 451 522	-3 654	-1 455 176	-1 492 847	102,6 %	-37 671

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	145 938	179 720	2 514	182 234	138 712	76,1%	-43 522
Toimintakulut	-1 646 167	-1 631 242	-6 167	-1 637 409	-1 631 531	99,6 %	5 878
TOIMINTAKATE	-1 500 229	-1 451 522	-3 654	-1 455 176	-1 492 843	1042,6%	-37 667
Sisäinen							
Toimintatuotot	9 657	0	0	0	5 740	0,0 %	5 740
Toimintakulut	-40 486	-40 890	0	-40 890	-44 429	108,7 %	-3 539
TOIMINTAKATE	-30 830	-40 890	0	-40 890	-38 688	94,6 %	2 202

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yhteisöpalveluissa jatkui organisaatiouudistuksen jälkeisen toiminnan vakiinnuttaminen niin palvelun sisällä kuin koko organisaation tasolla sekä yhteistyömallien kehittäminen eri sidosryhmien kanssa.

Kaupungin verkkosivuilla otettiin käyttöön tekoälyä hyödyntävä käänös- ja äänityökalu, joka parantaa merkittävästi monikielisten asukkaiden, Salossa vierailevien matkailijoiden sekä saavutettavuutta tarvitsevien henkilöiden käyttökokemusta. Työkalun avulla sisällöt kääntyvät kahdeksalle eri kielelle ja sisällöt voi myös kuunnella samoilla kielillä sekä myös suomeksi.

Kaupungin intranetin uudistustyö aloitettiin toukokuussa ja uudistettu sivusto avataan maaliskuussa 2026.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelu-uudistuksen siirtymävaiheen viestintä toteutui onnistuneesti. Vuoden 2025 aikana jatkettiin toimintamallien kehittämistä sekä toteutettiin palveluiden uusiin ja yhtenäisiin toimitiloihin siirtymistä tukenut viestintäkokonaisuus.

Raportointikaudella viestinnässä ja markkinoinnissa keskeiset tapahtumien valmistelu- ja toteutustehtävät liittyivät Saulin Niinistön Urheilupuiston nimeämistilaisuuteen, Herättäjäjuhliin, Oulun Asuntomessujen messunäkyvyyteen, Taiteiden Yähön, Salon Syysmarkkinoihin ja Kurpitsaviikkoihin. Näiden tehtävien osalta tehtiin tiivistä yhteistyötä muiden palvelualojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lisäksi viestintä oli omassa roolissaan ollut myötävaikuttamassa Unicefin Lapsiystävällinen kunta – tunnustuksen arviointikriteerien toteutumiseen ja tunnustuksen saamiseen.

Kaupunkimarkkinoinnin osalta toteutettiin mm. sähköistä kohdennettua markkinointia kärkinä kaupunkistrategian mukaisesti tapahtumat sekä luonto- ja retkeilykohteet sekä osallistuttiin yritysten kanssa Matka2025-messuille ja kehitettiin yhteistyönä lähiruokamarkkinointia kuten Salofood.fi-sivustoa videoineen.

Vuoden loppua kohden Salon Asuntomessujen tonttihaun ennakkomarkkinoinnin valmistelu ja toteutus edellytti yhä kasvavaa työpanosta.

Salolaisten hyvinvoinnin tilasta, hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta ja toimista valmistui laaja hyvinvointikertomus 2021–2025, jonka valtuusto hyväksyi toukokuussa. Hyvinvoinnin edistämisen avustuksia jaettiin 32 yhdistykselle yhteensä 206 290 €. Vuosien 2026–2030 hyvinvointisuunnitelman valmistelua tehtiin sisäisessä hyte-työryhmässä ja yhteistyössä eri palvelujen kanssa. Suunnitelman valmistelussa kuntalaisia kuultiin hyvinvointikyselyllä ja nuoria haastatteluin. Suunnitelmaluonnos eteni lautakuntien ja vaikuttamistoimielimien lausunnoille loppuvuonna ja etenee päätöksentekoon vuoden 2026 alussa. Kaupunki myös hyväksyttiin jäseneksi THL:n koordinoimaan Terve Kunta -verkostoon.

Lasten ja nuorten nikotiinituotteiden käyttöön liittyvä puuttumismalli on otettu käyttöön syyskuun alusta perusopetuksessa, lukioissa ja nuorisopalveluissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi Salon osallisuusmallin, jossa kerrotaan, mitä osallisuus tarkoittaa ja millä eri tavoilla kuntalaiset voivat osallistua kaupungin päätöksentekoon, kehittämiseen ja toimintaan. Mallista tehtiin myös kuntalaisesite sekä luotiin verkkosivut www.salo.fi/osallistujavaikuta. Tulevaisuudessa osallisuuden edistämisen toimet sisältyvät hyvinvointisuunnitelmaan. Osallistuvaa budjetointia päätettiin jatkaa kaupungin pysyvänä toimintatapana.

Kärkihankkeessa Elävät ja yhteisölliset kylät jatkettiin aktiivista kehittämistyötä kylien kanssa, mm. kylien yhdistysten verkostotapaamisten, After work -kyläkahvien ja kylillä kylätreffien muodossa. Lisäksi yhdistysten pyynnöstä järjestettiin myös yhdistystapaamia kylillä. Perniön kirjaston alakerrassa avattiin uusi yhteisötila Plakkar. Yhteisötilojen Kirsikka ja Majakka valmistelutyöt alkoivat loppuvuodesta 2025. Kylien yhdistyksille suunnattu uutiskirje otettiin käyttöön ja kylät olivat esillä yhdistysten iltatorilla teemalla Tervetuloa kyliin. Kylien joulunavauksia järjestettiin yhteensä kuusi yhteistyössä yhdistysten kanssa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Yhteisöpalvelujen talous toteutui suunnitellusti eikä olennaisia poikkeamia ollut.

Riskit ja epävarmuustekijät

Viestinnässä ja markkinoinnissa merkittävimmät riskit liittyvät häiriö- ja poikkeustilanteisiin, jolloin viestintäkanavien käyttö häiriintyy tai keskeytyy kokonaan esimerkiksi palvelunestohyökkäyksessä tai laajamittaisessa sähkökatkoksessa. Häiriö- ja poikkeustilanteet edellyttävät yhteisöpalvelujen lisäksi kriisiviestintäosaamista myös muualla organisaatiossa.

Viestinnän kenttä on jatkuvassa muutoksessa ja tulevat kehityslinjat ovat joskus vaikeasti ennakoitavissa. Viestinnän henkilöitymisen ja maalittamisen lisääntyminen kasvattavat työn kuormitusta. Informaatiovaikuttamisen tunnistaminen edellyttää jatkuvaa varuillaanoloa ja oman osaamisen kehittämistä.

Yhteisiin toimintamalleihin liittyvä työ hyvinvointialueiden kanssa on edelleen kesken ja hyvinvointialueiden talustilanteen heikentyessä on vaarana, että erityisesti ennaltaehkäisevän toiminnan edellytykset heikkenevät. Myös kolmannen sektorin avustusten leikkaussuunnitelmat lisäävät painetta kaupungin suuntaan. Oman toiminnan keskeisenä haasteena on, että hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet eivät tavoita niitä kaikkein eniten tarvitsevia.

Edunvalvonta

Vastuhenkilö: Edunvalvoja

Toiminnan kuvaus: Edunvalvonnassa hoidetaan edunvalvontatehtäviä holhoustoimilain (442/1999) mukaisesti. Holhoustoimen tarkoituksena on valvoa niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät vajaavaltaisuuden, sairauden, poissaolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	369 773	330 000	1 177	331 177	389 687	117,7 %	58 510
Myyntituotot	365 662	330 000	0	330 000	387 995	117,6 %	57 995
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	4 111	0	1 177	1 177	1 177	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	515	0,0 %	515
Toimintakulut	-316 342	-351 976	-2 888	-354 864	-299 870	84,5 %	54 994
Henkilöstökulut	-279 230	-301 676	0	-301 676	-268 844	89,1 %	32 832
Palvelujen ostot	-31 106	-35 000	-2 888	-37 888	-27 341	72,2 %	10 547
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 206	-7 800	0	-7 800	-879	11,3 %	6 921
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-2 799	-7 500	0	-7 500	-2 806	37,4 %	4 694
TOIMINTAKATE	53 431	-21 976	-1 711	-23 687	89 817	-379,2 %	113 504
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	53 431	-21 976	-1 711	-23 687	89 817	-379,2 %	113 504
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	53 431	-21 976	-1 711	-23 687	89 817	-379,2 %	113 504

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	369 773	330 000	1 177	331 177	389 687	117,7 %	58 510
Toimintakulut	-316 342	-351 976	-2 888	-354 864	-299 870	84,5 %	54 994
TOIMINTAKATE	53 431	-21 976	-1 711	-23 687	89 817	-379,2 %	113 504
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-16 431	-16 000	0	-16 000	-14 716	92,0 %	1 284
TOIMINTAKATE	-16 431	-16 000	0	-16 000	-14 716	92,0 %	1 284

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Oikeuspalveluvirasto aloitti toimintansa vuoden 2025 alussa. Salon kaupungin ja Lounais-Suomen edunvalvontapiirin sopimus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta siirtyi Oikeuspalveluvirastolle.

Toimiston päämiesten määrä kasvoi vuonna 2025. Toimintaa on pyritty kehittämään ja tehostamaan esimerkiksi kehittämällä työhön liittyviä prosesseja sekä asiakastietojärjestelmän ja muiden järjestelmien avulla.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteuma oli positiivinen suhteessa talousarvioon. Toiminnassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Edunvalvonnassa merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät henkilöstöön sekä järjestelmiin.

Talouspalvelut

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	297 877	147 580	8 858	156 438	253 162	161,8 %	96 724
Myyntituotot	270 103	113 580	0	113 580	231 699	204,0 %	118 119
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	16 419	0	8 858	8 858	11 684	131,9 %	2 825
Muut toimintatuotot	11 356	34 000	0	34 000	9 780	28,8 %	-24 220
Toimintakulut	-3 781 541	-4 298 683	-21 734	-4 320 417	-3 711 128	85,9 %	609 289
Henkilöstökulut	-1 457 041	-1 748 083	0	-1 748 083	-1 555 768	89,0 %	192 315
Palvelujen ostot	-2 244 588	-2 399 200	-21 734	-2 420 934	-2 089 931	86,3 %	331 003
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 593	-7 000	0	-7 000	-9 191	131,3 %	-2 191
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-77 319	-144 400	0	-144 400	-56 238	38,9 %	88 162
TOIMINTAKATE	-3 483 664	-4 151 103	-12 876	-4 163 979	-3 457 966	83,0 %	706 013
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-3	0,0 %	-3
VUOSIKATE	-3 483 664	-4 151 103	-12 876	-4 163 979	-3 457 969	83,0 %	706 010
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 483 664	-4 151 103	-12 876	-4 163 979	-3 457 969	83,0 %	706 010

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	297 877	147 580	8 858	156 438	253 162	161,8 %	96 724
Toimintakulut	-3 781 541	-4 298 683	-21 734	-4 320 417	-3 711 128	85,9 %	609 289
TOIMINTAKATE	-3 483 664	-4 151 103	-12 876	-4 163 979	-3 457 966	83,0 %	706 013
Sisäinen							
Toimintatuotot	2 017 670	2 268 260	0	2 268 260	2 175 943	95,9 %	-92 317
Toimintakulut	-90 194	-91 120	0	-91 120	-102 192	112,2 %	-11 072
TOIMINTAKATE	1 927 475	2 177 140	0	2 177 140	2 073 751	95,3 %	-103 389

Talous-, rahoitus- ja hankintapalvelut

Vastuuhenkilö: Talousjohtaja

Toiminnan kuvaus: Talouspalvelut vastaa talouden kokonaisuudesta, kaupunkitasoisten talousprosessien ohjeistuksesta ja koordinoinnista. Keskeisimmät prosessit vuoden aikana ovat lakisääteinen talousraportointi, talousarvio, tilinpäätös sekä talouden raportointi. Lisäksi talouspalvelut tuottaa pääosan kaupungin osto- ja myyntireskontraan liittyvistä tehtävistä.

Hankintapalvelut valmistelelee yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa kynnysarvot ylittävät hankinnat sekä myös pienhankintoja. Hankintapalvelut opastaa ja avustaa kaupungin yksikköjä hankintaprosessin eri vaiheissa, myös pienhankinnoissa. Lisäksi hankintapalvelut koordinoi kaupungin keskitettyjen hankintojen valmistelua

Tavoitteena on tuottaa toimialoille laadukkaita sekä ammattitaitoisia talouden tukipalveluita, jotka vastaavat

toimialojen palvelutarpeita.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	88 023	103 300	4 583	107 883	73 114	67,8 %	-34 769
Myyntituotot	70 928	69 300	0	69 300	59 364	85,7 %	-9 936
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 739	0	4 583	4 583	4 583	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	11 356	34 000	0	34 000	9 167	27,0 %	-24 833
Toimintakulut	-1 688 525	-1 759 875	-11 244	-1 771 119	-1 537 640	86,8 %	233 479
Henkilöstökulut	-749 235	-843 275	0	-843 275	-784 449	93,0 %	58 826
Palvelujen ostot	-933 010	-899 600	-11 244	-910 844	-745 801	81,9 %	165 043
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-416	-3 000	0	-3 000	-2 801	93,4 %	199
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-5 864	-14 000	0	-14 000	-4 590	32,8 %	9 410
TOIMINTAKATE	-1 600 502	-1 656 575	-6 661	-1 663 236	-1 464 526	88,1 %	198 710
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-1 600 502	-1 656 575	-6 661	-1 663 236	-1 464 526	88,1 %	198 710
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 600 502	-1 656 575	-6 661	-1 663 236	-1 464 526	88,1 %	198 710

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	88 023	103 300	4 583	107 883	73 114	67,8 %	-34 769
Toimintakulut	-1 688 525	-1 759 875	-11 244	-1 771 119	-1 537 640	86,8 %	233 479
TOIMINTAKATE	-1 600 502	-1 656 575	-6 661	-1 663 236	-1 537 640	86,8 %	233 479
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-41 483	-42 680	0	-42 680	-53 245	124,8 %	-10 565
TOIMINTAKATE	-41 483	-42 680	0	-42 680	-53 245	124,8 %	-10 565

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Konsernipalveluiden 2025-2027 toimintastrategian mukaisesti talouspalveluissa on edistetty mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen. Kaupungissa otettiin käyttöön Kuntavertailupalvelu, jossa on mahdollista tehdä palvelukohtaisia vertailuja muihin kuntiin ja palvelusta saatavaa tietoa voidaan hyödyntää muun muassa päätöksenteon tukena. Talouden raportoinin osalta tavoitteena on muun muassa luoda automaattisesti päivittyvät raportit sekä toimivat raportointijärjestelmät, jotka tukevat omalta osaltaan tiedolla johtamisen kehittämistä. Kehittämistyötä uuden talouden raportointijärjestelmän luomiseksi jatkettiin, ja uusi raportointijärjestelmä otetaan käyttöön alkuvuonna 2026.

Vuoden aikana otettiin käyttöön Opiferus Talousdokumentti -ratkaisu. Talousdokumenttien laadinta Salon kaupungissa on aina sisältänyt paljon manuaalisesti tuotettavia osioita, jotka on mahdollista toteuttaa nykyaikaisemmilla ratkaisuilla. Dokumenttien laadinnassa on mahdollista nykyisin hyödyntää rajapintoja muun muassa taloushallinnon järjestelmien ja julkisten tietolähteiden välillä. Talousdokumentti -ratkaisulla kaupungissa yhdenmukaistetaan ja sujuvoitetaan talousdokumenttien laadintaprosessia sekä pienennetään siihen liittyviä aikataulu- ja henkilöriskejä. Syksyllä aikana automatisoitiin Talousarvio -dokumenttia. Vuoden

2025 Tilinpäätös on ensimmäinen, joka on laadittu Opiferus -talousdokumenttiratkaisulla. Muiden talousdokumenttien automatisointia tarkastellaan erikseen vaiheittain tulevien vuosien aikana. Ratkaisun käyttöä on mahdollista laajentaa lisäksi osavuosikatsauksiin sekä kuukausiraportteihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi Salon kaupungin hankintapoliittisen ohjelman vuosille 2024-2028 kokouksessaan 2.9.2024. Hankintapoliittinen ohjelma kaudelle 2024-2028 hyväksyttiin elokuussa 2024. Ohjelmakausi on alussa ja siten tavoitteet eivät ole vielä suurelta osin toteutuneet. Hankintapoliittisen ohjelman vieminen palvelualueille on myös vielä osin kesken. Osaa tavoitteista on kuitenkin toteutettu ja esimerkiksi hiilineutraaleja hankintoja on kilpailutettu. Käyttäjiä on myös osallistettu hankinnoissa.

Salon kaupungissa on kilpailutettu ja valmisteltu vuonna 2025 erittäin paljon hankintoja, noin 105 kpl. Kilpailutusten määrä on hyvin suuri varattuihin resursseihin nähden ja vaikuttaa myös olennaisesti palvelualueiden toimintaan.

Hankintapalvelujen resursseissa oli vajausta henkilöstömuutoksista johtuen, mikä vaikutti siihen, että hankintojen kehittämiseen ei jäänyt aikaa, vaan resurssit riittävät käytännössä vain kilpailutusten tekemiseen ja läpivientiin.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouspalveluiden toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempinä. Henkilöstökulujen osalta pienempään toteumaan vaikutti koko vuoden täyttämättönä olleen laskentasihteerin tehtävästä käyttämättä jääneet henkilöstökulut. Palvelujen ostoihin oli talousarviossa varattu määrärahat talousdokumenttien automatisointi -ratkaisun kokonaishankintaan. Kaikkien talousdokumenttien automatisointi ei tapahdu yhden vuoden aikana, joten kokonaishankintaan varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Lisäksi rahoitus- ja pankkipalvelut sekä kunnan osuus verotuskustannuksiin toteutuivat arvioitua pienempinä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Talouspalveluissa suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Työtehtävien uudelleen järjestelemisellä ja luomalla toimivia sijaisjärjestelyitä on pyritty parantamaan prosessien sujuvuutta ja työntekijöiden jaksamista.

Tietohallintopalvelut

Vastuhenkilö: Tietohallintopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tietohallinto tuottaa kaupungin toimialoille, kaupunkikonsernille ja toimielimille tieto- ja viestintäteknisen infrastruktuurin sekä vastaa sen ylläpidosta, tuesta ja kehittämisestä. Tietohallinto on myös mukana operatiivisten tietojärjestelmien, kuntalaisille suunnattujen sähköisten asiointipalvelujen sekä prosessien digitalisoinnin kehittämisessä yhdessä palvelualueiden kanssa. Keskeisimmät palvelut ovat tukipalvelut, konesali- ja kapasiteettipalvelut, päätelaitepalvelut, tietoliikennepalvelut, puhe- ja viestintäpalvelut, tulostuspalvelut sekä tietojärjestelmäpalvelut.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	209 855	44 280	4 276	48 556	180 049	370,8 %	131 493
Myyntituotot	199 175	44 280	0	44 280	172 334	389,2 %	128 054
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	10 680	0	4 276	4 276	7 101	166,1 %	2 825
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	613	0,0 %	613
Toimintakulut	-2 093 017	-2 538 808	-10 490	-2 549 298	-2 173 488	85,3 %	375 810
Henkilöstökulut	-707 807	-904 808	0	-904 808	-771 319	85,2 %	133 489
Palvelujen ostot	-1 311 578	-1 499 600	-10 490	-1 510 090	-1 344 131	89,0 %	165 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 177	-4 000	0	-4 000	-6 390	159,7 %	-2 390
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-71 455	-130 400	0	-130 400	-51 648	39,6 %	78 752
TOIMINTAKATE	-1 883 162	-2 494 528	-6 215	-2 500 743	-1 993 439	79,7 %	507 303
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-3	0,0 %	-3
VUOSIKATE	-1 883 162	-2 494 528	-6 215	-2 500 743	-1 993 442	79,7 %	507 300
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 883 162	-2 494 528	-6 215	-2 500 743	-1 993 442	79,7 %	507 300

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	209 855	44 280	4 276	48 556	180 049	370,8 %	131 493
Toimintakulut	-2 093 017	-2 538 808	-10 490	-2 549 298	-2 173 488	85,3 %	375 810
TOIMINTAKATE	-1 883 162	-2 494 528	-6 215	-2 500 743	-1 993 439	79,7 %	507 303
Sisäinen							
Toimintatuotot	2 017 670	2 268 260	0	2 268 260	2 175 943	95,9 %	-92 317
Toimintakulut	-48 711	-48 440	0	-48 440	-48 947	101,0 %	-507
TOIMINTAKATE	1 968 959	2 219 820	0	2 219 820	2 126 996	95,8 %	-92 824

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Palvelinympäristö uusittiin kokonaisuudessaan, mukaan lukien virtuaalipalvelimet, levyjärjestelmät ja varmistusratkaisut.

Tietoturvallisuuden kehittämistä jatkettiin edelleen ja tiedonhallintalain mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa edistettiin. Erityisesti M365-ympäristön sekä paikallisten palveluiden teknistä tietoturvaa vahvistettiin. Henkilöstölle tarjottiin myös M365-ympäristöön sekä kyberturvallisuuteen liittyviä koulutuksia.

Käyttövaltuushallintajärjestelmä päivitettiin ja sen prosesseja on tehostettu ja laajennettu. Keskitetyn tietovaraston ja raporttien kehittämistä on jatkettu. Päätelaitte- ja pääsynhallintaan liittyviä uudistuksia on työstyetty.

Loputkin hyvinvointialueelle tuotetut ICT-palvelut saatiin alasajettua eikä Varhalle tuoteta enää suoria ICT-palveluita.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempinä johtuen pääosin viivästyneistä kehityshankkeista ja hankinnoista.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstöressurssien riittävyys aiheutti edelleen haasteita. Liian suuri osa resursseista kuluu jatkuvien palveluiden tuottamiseen, tukipalveluun sekä järjestelmien ylläpitämiseen. Kehittämishankkeet pitkittyvät tai siirtyvät tulevaisuuteen resurssipulan vuoksi.

Henkilöstöpalvelut

Vastuhenkilö: Henkilöstöjohtaja

Toiminnan kuvaus: Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tukea henkilöstön mahdollisuuksia tuottaa palveluita huolehtimalla siitä, että työnantaja huomioi henkilöstönäkökulman kaikessa toiminnassaan. Henkilöstöpalveluiden pääperiaatteena on tukea erityisesti esimiesten toteuttamaa lakien, asetusten, työehtosopimusten ja Salon kaupungin toimintakäytäntöjen mukaista oikeudenmukaista henkilöstöjohtamista.

Toiminnallaan henkilöstöpalvelut edistää Salon kaupungin strategian toteutumista tukemalla työnantajaa henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisen sekä hyvän johtamisen ja positiivisen työnantajamielikuvan kehittämisessä.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	58 886	661 680	-461 571	200 109	149 298	74,6 %	-50 811
Myyntituotot	25 911	69 680	0	69 680	31 543	45,3 %	-38 137
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	32 975	592 000	-461 571	130 429	117 755	90,3 %	-12 674
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-1 466 017	-3 132 359	1 132 478	-1 999 881	-1 570 642	78,5 %	429 239
Henkilöstökulut	-999 517	-974 829	0	-974 829	-1 017 137	104,3 %	-42 308
Palvelujen ostot	-436 270	-2 118 380	1 132 478	-985 902	-512 228	52,0 %	473 675
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 005	-14 250	0	-14 250	-8 502	59,7 %	5 748
Avustukset	-500	0	0	0	-12 500	0,0 %	-12 500
Muut menot	-23 724	-24 900	0	-24 900	-20 275	81,4 %	4 625
TOIMINTAKATE	-1 407 131	-2 470 679	670 907	-1 799 772	-1 421 344	79,0 %	378 428
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-1 407 131	-2 470 679	670 907	-1 799 772	-1 421 352	79,0 %	378 420
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 407 131	-2 470 679	670 907	-1 799 772	-1 421 352	79,0 %	378 420

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	58 886	661 680	-461 571	200 109	149 298	74,6 %	-50 811
Toimintakulut	-1 466 017	-3 132 359	1 132 478	-1 999 881	-1 570 642	78,5 %	429 239
TOIMINTAKATE	-1 407 131	-2 470 679	670 907	-1 799 772	-1 421 344	79,0 %	378 428
Sisäinen							
Toimintatuotot	8 717	0	0	0	10 516	0,0 %	10 516
Toimintakulut	-89 822	-74 660	0	-74 660	-90 427	121,1 %	-15 767
TOIMINTAKATE	-81 105	-74 660	0	-74 660	-79 911	107,0 %	-5 251

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 merkittävin uudistus henkilöstöasioissa oli tasopalkkauudistus 1.10.2025. Muutos koski Salossa n. 1.200 työntekijää/viranhaltijaa yleisessä kunnallisessa virka- ja työehtosopimuksessa (KVTES) ja

opetusalan sopimuksen varhaiskasvatuksen liitteessä (OVTES, osio G), ja oli suurin palkkauudistus 20 vuoteen. Prosessi toteutettiin perusteellisella tavalla, sisältäen 29 valmistelevaa työnantajaneuvottelua, kolme ohjausryhmänä toimineen palkkausryhmän kokousta sekä 17 neuvottelua työnantajan ja työntekijöiden edustajien kesken. Kaupunginhallituksen päätettävänä oli syyskuun lopussa tasokuvaukset, joita tulevien vuosien aikana tarkennetaan, muutetaan ja kehitetään niin valtakunnantason tarkentuvien ohjeiden kuin Salon kokemusten perusteella. Lokakuussa kaupunginhallituksen päätettävänä oli järjestelyerän käyttö, jolla tasopalkkajärjestelmän ensimmäinen vaihe toteutetaan. Järjestelyerän vaikutus vuositasolla on n. 160.000 €.

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Sopimuskauden pituus on 34 kuukautta, eikä sopimusta voi irtisanoa. Palkantarkistukset sopimuskaudella ilmenevät seuraavasta taulukosta:

		KVTES	OVTES pL osio G	OVTES osio G	TS	TTES
1.6.2025	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,45 % (Liite 15 0,80 %)	0,40 %	0,25 %	0,50 % + 0,15 %	0,40 %
1.6.2025	Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)**	-	-	-	0,15 %	0,40 %
1.10.2025	Yleiskorotus	2,50 % / 53 €	2,50 %		2,50 % / 53 €	2,50 %
1.8.2026	Yleiskorotus	2,27 %	2,27 %		2,27 %	2,27 %
1.10.2026	Paikallinen järjestelyerä	0,20 %	0,20 %		0,20 %*	0,20 %*
1.10.2026	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %***	0,40 %***	0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Yleiskorotus****	2,00 %	2,00 %		2,00 %	2,00 %
1.4.2027	Paikallinen järjestelyerä****	0,40 %	0,40 %		0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %*****	0,40 %*****	0,40 %*	0,40 %*
1.2.2028	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %*	1,00%*

Henkilökunnan määrässä on tapahtunut vuoden 2025 aikana rakenteellisia muutoksia. Verrattuna vuoden 2024 viimeisen päivän tilanteeseen, vakinaisen henkilökunnan määrä on kasvanut 6,2 prosenttia ja määräaikaisen henkilökunnan määrä on laskenut 25,6 prosenttia. Vakituisten henkilökunnan määrän kasvuun vaikuttivat työllisyyspalveluiden siirtyminen valtiolta kaupungin hoidettavaksi mutta myös palvelussuhteiden vakinaistaminen tilanteissa, joissa perustetta määräaikaiseen palvelussuhteeseen ei ollut. Henkilöstön kokonaismäärä kuitenkin laski miltei prosentin. Merkittävimmät muutokset palvelualueilla tapahtuivat elinkeinopalveluissa (lisäys 32 htv) sekä varhaiskasvatustalveissa (vähennys -15 htv) ja opetuspalveluissa (-13 htv).

Kaupungin työntekijöiden keski-ikä vuoden lopussa oli 48,6 vuotta. Suurin ikäryhmä ovat 55–59-vuotiaat. Yli 55-vuotiaiden osuus kaupungin koko henkilökunnasta on yli 34 %. Kevan ennuste vuosien 2026 – 2030 eläköitymisistä on 340 työntekijää, mikä on 16,9 % kaupungin henkilökunnasta. Eläköitymisajankohta on kuitenkin jokaisen työntekijän oma valinta, eikä ennuste ole yhtäpitävä tulevan toteutuman kanssa. Vuoden 2026 alussa voimaantulleessa työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa ko. ikäryhmä on nostettu yhdeksi painopistealueeksi:

Työkyvyn ja työssä jatkamisen tuki

•Työterveyshuolto tukee aktiivisesti työntekijöiden työkykyisyyttä. Toimintasuunnitelmakauden aikana painotetaan erityisesti osatyökykyisten ja yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työssä jatkamista työterveysyhteistyössä työnantajan kanssa.

Sairauspoissaolot jatkoivat aiempien vuosien kehitystä ja vähenivät henkilötyövuotta kohden laskettuna 15,4 päivään. Vähennyistä vuodesta 2024 oli 1,4 päivää. Kalenteripäivinä poissaoloja oli 28.214 päivää. Sairauspoissaolojen kustannus oli n. 3 M€, mikä henkilötyövuotta kohden laskettuna on 1.646 €.

Työelämän laadun mittaamista jatkettiin jo kuudetta vuotta peräkkäin. Menetelmä on vakiintunut säännölliseksi toimintatavaksi. Keväisin toteutetaan myös esihenkilöiden osaamisen itsearviointikysely. Nämä kaksi kyselyä täydentävät toisiaan. Työelämän laadun kyselystä esihenkilö saa yksikkönsä numeeristen tulosten lisäksi sanallisen suosituksen siitä, millaisin henkilöstöjohtamisen keinoin hänen on mahdollista edistää työelämän laatua ja ennakoida tulevaa. Esihenkilöiden osaamisen itsearviointi -kysely on johtamisosaamisen työkalu, jossa esihenkilö arvioi omaa osaamistaan ja kokemustaan niistä henkilöstöjohtamisen käytännöistä, joiden avulla työelämän laatua ylläpidetään ja edistetään. Näin lisättiin myös tiedolla johtamista ja vaikuttavuutta työelämän laadun näkökulmista. Kertomusvuonna QWL-raportointi muuttui sähköiseksi Power BI-pohjaiseksi menetelmäksi. Syksyllä työelämän laadun kyselyssä QWL-indeksi oli 69,5 ja johtamisen indeksi 58,1.

Vuoden 2025 aikana 21 henkilöä suoritti FCG:n ”Esihenkilöpassikoulutuksen”. Toimintatapaa tullaan jatkamaan tulevina vuosina. Näiden lisäksi esihenkilötyötä tuettiin kaupunginjohtajan johtamisiltapäivien annilla, esihenkilöinfoilla, esihenkilöklinikoilla ja esihenkilöiden iltapäiväkahveilla. Keväällä kaupungin hankehakemus laaja-alaisesta johtamisjärjestelmän uudistamisesta hyväksyttiin työsuojelurahastossa, ja hanke käynnistyi syyskuussa. Syksyn aikana painopiste oli johtoryhmän tahtotilan luomisessa ja sisäisen toiminnan kehittämisessä ja vuoden 2026 aikana kohteena on koko esihenkilökunta. Hankehakemuksen mukaan kokonaiskustannukset ovat 51.995 €, josta työsuojelurahaston osuus on 41.600 €.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Henkilöstöpalveluiden menot ja tulot toteutuivat n. 80 %:sesti. Työterveyshuollon kulut olivat 1.227.000 €, mikä alitti talousarvioon varatun määrärahan reilulla 130.000 eurolla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstöpalveluiden suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Vuonna 2024 valmistelussa ollut raportointiuudistus ei henkilöstöhallinnon tietojen osalta edennyt suunnittelua pidemmälle. Useasta syystä jo monta vuotta kestänyt poikkeustilanne on johtanut henkilöstöhallinnollisten prosessiriskien aktivoitumiseen.

2.7 Sivistyspalveluiden toimiala

Opetuslautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	5 538 869	4 591 820	254 840	4 846 660	5 399 439	111,4 %	552 779
Myyntituotot	1 208 172	1 143 920	0	1 143 920	1 539 965	134,6 %	396 045
Maksutuotot	2 124 187	1 918 000	0	1 918 000	1 943 503	101,3 %	25 503
Tuet ja avustukset	2 151 585	1 502 300	254 840	1 757 140	1 830 334	104,2 %	73 194
Muut toimintatuotot	54 926	27 600	0	27 600	85 636	310,3 %	58 036
Toimintakulut	-77 381 741	-77 318 729	-625 258	-77 943 987	-77 793 357	99,8 %	150 630
Henkilöstökulut	-63 513 979	-64 111 529	0	-64 111 529	-63 973 584	99,8 %	137 945
Palvelujen ostot	-8 872 790	-7 717 670	-625 258	-8 342 928	-8 658 561	103,8 %	-315 633
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 839 473	-2 013 570	0	-2 013 570	-1 821 765	90,5 %	191 805
Avustukset	-1 403 968	-1 504 000	0	-1 504 000	-1 461 939	97,2 %	42 061
Muut menot	-1 751 530	-1 971 960	0	-1 971 960	-1 877 508	95,2 %	94 452
TOIMINTAKATE	-71 842 871	-72 726 909	-370 418	-73 097 327	-72 393 918	99,0 %	703 409
Rahoitustuotot ja -kulut	-490	0	0	0	-75	0,0 %	-75
VUOSIKATE	-71 843 362	-72 726 909	-370 418	-73 097 327	-72 393 993	99,0 %	703 333
Poistot	-728 929	-457 380	0	-457 380	-658 801	144,0 %	-201 421
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-72 572 291	-73 184 289	-370 418	-73 554 707	-73 052 794	99,3 %	501 912

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	5 603 850	4 695 510	254 840	4 950 350	5 468 316	110,5 %	517 966
Myyntituotot	1 237 653	1 213 920	0	1 213 920	1 583 160	130,4 %	369 240
Maksutuotot	2 124 187	1 918 000	0	1 918 000	1 943 409	101,3 %	25 409
Tuet ja avustukset	2 151 585	1 502 300	254 840	1 757 140	1 830 334	104,2 %	73 194
Muut toimintatuotot	90 426	61 290	0	61 290	111 413	181,8 %	50 123
Toimintakulut	-106 422 283	-107 284 309	-625 258	-107 909 567	-107 423 266	99,5 %	486 301
Henkilöstökulut	-63 513 979	-64 111 529	0	-64 111 529	-63 973 584	99,8 %	137 945
Palvelujen ostot	-27 279 022	-27 139 340	-625 258	-27 764 598	-27 539 815	99,2 %	224 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 857 997	-2 013 570	0	-2 013 570	-1 841 358	91,4 %	172 212
Avustukset	-1 403 968	-1 504 000	0	-1 504 000	-1 461 939	97,2 %	42 061
Muut menot	-12 367 317	-12 515 870	0	-12 515 870	-12 606 569	100,7 %	-90 699
TOIMINTAKATE	-100 818 433	-102 588 799	-370 418	-102 959 217	-101 954 950	99,0 %	1 004 267
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-490	0	0	0	-75	0,0 %	-75
VUOSIKATE	-100 818 924	-102 588 799	-370 418	-102 959 217	-101 955 025	99,0 %	1 004 192
Poistot	-728 929	-457 380	0	-457 380	-658 801	144,0 %	-201 421
TILIKAUDEN TULOS	-101 547 853	-103 046 179	-370 418	-103 416 597	-102 613 826	99,2 %	802 771
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-101 547 853	-103 046 179	-370 418	-103 416 597	-102 613 826	99,2 %	802 771

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	5 538 869	4 591 820	254 840	4 846 660	5 399 439	111,4 %	552 779
Toimintakulut	-77 381 741	-77 318 729	-625 258	-77 943 987	-77 793 357	99,8 %	150 630
TOIMINTAKATE	-71 842 871	-72 726 909	-370 418	-73 097 327	-72 393 918	99,0 %	703 409
Sisäinen							
Toimintatuotot	64 981	103 690	0	103 690	68 877	66,4 %	-34 813
Toimintakulut	-29 040 543	-29 965 580	0	-29 965 580	-29 629 908	98,9 %	335 672
TOIMINTAKATE	-28 975 562	-29 861 890	0	-29 861 890	-29 561 032	99,0 %	300 858

Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden hallinto

Vastuuhenkilö: Sivistyspalveluiden johtaja

Toiminnan kuvaus: Sivistyspalveluiden toimialaan kuuluvat seuraavat palvelualueet: varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut ja opistopalvelut sekä vapaa-ajanpalvelut. Opetuslautakunnan alaisuudessa toimivat kolme edellä mainittua. Vapaa-aikapalvelut toimii vapaa-ajan lautakunnan alaisuudessa.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	5 925	0	2 072	2 072	2 072	100,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 925	0	2 072	2 072	2 072	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-201 213	-209 539	-5 083	-214 622	-202 586	94,4 %	12 036
Henkilöstökulut	-171 695	-176 849	0	-176 849	-167 714	94,8 %	9 135
Palvelujen ostot	-25 964	-26 140	-5 083	-31 223	-30 687	98,3 %	535
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-788	-3 850	0	-3 850	-1 377	35,8 %	2 473
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-2 767	-2 700	0	-2 700	-2 807	104,0 %	-107
TOIMINTAKATE	-195 289	-209 539	-3 011	-212 550	-200 514	94,3 %	12 036
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-195 289	-209 539	-3 011	-212 550	-200 514	94,3 %	12 036
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-195 289	-209 539	-3 011	-212 550	-200 514	94,3 %	12 036

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	5 925	0	2 072	2 072	2 072	100,0 %	0
Toimintakulut	-201 213	-209 539	-5 083	-214 622	-202 586	94,4 %	12 036
TOIMINTAKATE	-195 289	-209 539	-3 011	-212 550	-200 514	94,3 %	12 036
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-12 266	-10 860	0	-10 860	-7 391	68,1 %	3 469
TOIMINTAKATE	-12 266	-10 860	0	-10 860	-7 391	68,1 %	3 469

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Lapsiystävällinen kunta -tunnustus myönnettiin Salon kaupungille toukokuussa 2025 ja on voimassa vuodet 2026-2027.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteumassa ei olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Erityisluokanopettajien rekrytointihaasteet, oppilaiden vaativa erityisen tuen tarve edellyttää henkilöstöltä korkeaa ammatillista osaamista.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottojen laskeva trendi ja heikko ennustettavuus.

Vapaan sivistystyön rahoituspohjan heikkeneminen.

Vapaa-aikapalvelujen kiinteistökannan korjausvelka sekä henkilökunnan riittävyys.

Valtion päätökset kulttuurin rahoitukselle kohdistavat kaupungin omaan päätöksentekoon suuria odotuksia.

Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta sekä lastenhoidon tuista, varhaiskasvatuksen palvelusetelistä ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 648 842	1 251 320	101 297	1 352 617	1 434 353	106,0 %	81 735
Myyntituotot	160 681	181 320	0	181 320	240 955	132,9 %	59 635
Maksutuotot	883 971	860 000	0	860 000	845 953	98,4 %	-14 047
Tuet ja avustukset	572 749	210 000	101 297	311 297	311 876	100,2 %	578
Muut toimintatuotot	31 441	0	0	0	35 570	0,0 %	35 570
Toimintakulut	-27 204 667	-26 606 136	-248 536	-26 854 672	-26 870 401	100,1 %	-15 728
Henkilöstökulut	-20 376 799	-19 887 906	0	-19 887 906	-20 036 064	100,7 %	-148 158
Palvelujen ostot	-5 036 822	-4 625 260	-248 536	-4 873 796	-4 744 293	97,3 %	129 504
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234 550	-292 980	0	-292 980	-297 536	101,6 %	-4 556
Avustukset	-1 311 538	-1 402 000	0	-1 402 000	-1 366 039	97,4 %	35 961
Muut menot	-244 957	-397 990	0	-397 990	-426 469	107,2 %	-28 479
TOIMINTAKATE	-25 555 825	-25 354 816	-147 239	-25 502 055	-25 436 048	99,7 %	66 007
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0	0	0	-48	0,0 %	-48
VUOSIKATE	-25 555 826	-25 354 816	-147 239	-25 502 055	-25 436 096	99,7 %	65 959
Poistot	-85 895	-85 890	0	-85 890	-5 969	6,9 %	79 921
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-25 641 720	-25 440 706	-147 239	-25 587 945	-25 442 064	99,4 %	145 881

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 648 842	1 251 320	101 297	1 352 617	1 434 353	106,0 %	81 735
Toimintakulut	-27 204 667	-26 606 136	-248 536	-26 854 672	-26 870 401	100,1 %	-15 728
TOIMINTAKATE	-25 555 825	-25 354 816	-147 239	-25 502 055	-25 436 048	99,7 %	66 007
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-7 312 028	-7 438 000	0	-7 438 000	-7 284 809	97,9 %	153 191
TOIMINTAKATE	-7 312 028	-7 438 000	0	-7 438 000	-7 284 809	97,9 %	153 191

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lasten määrä on jonkin verran laskenut verrattuna edelliseen vuoteen. Ikäluokkien koko vaikuttaa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistuvien määrään. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus oli vuoden vaihteessa 15,7 %. Kahden palvelutuottajan toiminnan päättyminen syyskaudella on vaikuttanut yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden laskuun.

Lastenhoidon tukien saajien määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen. Pienten alle kolmevuotiaiden lasten osuus on edelleenkin lisääntynyt varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen järjestämiskustannukset ovat nousseet viime vuosien aikana. Kustannusnousun takana on monta eri tekijää; varhaiskasvatuksen kuluja ovat lisänneet useat lainsäädännön ja toimintaympäristön muutokset. Esimerkiksi asiakasmaksulainsäädännön muutokset ja asiakasmaksujen indeksitarkistukset ovat

vähentäneet maksutuottoja. Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutos ja varhaiskasvatuksen mitoitussääntelyn tarkentaminen ovat lisänneet kustannuksia sekä elokuusta voimaan tullut esiopetusta koskeva perusopetuslain tuen uudistus.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Ei olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Korkeakoulutetun pätevän henkilöstön erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien rekrytointihaasteet ovat jatkuneet ja osin vaikeuttaneet lakisääteisen, henkilöstömitoituksella määritellyn, toiminnan järjestämistä.

Asiakasmaksutuottojen laskeva trendi ja heikko ennustettavuus.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Esiopetus		
Esiopetuksessa olevia lapsia 20.9. (lkm)	364	350
Kuljetukseen osallistuvat lapset (lkm)	57	37
Lasten päiväkodit		
Päiväkodit 31.12. (lkm)	24	24
Täyttöaste (%)	89,29	88,72
Perhepäivähoito		
Perhepäivähoitajat 31.12 (lkm)	18	14
Täyttöaste (%)	86,72	89,29

Opetuspalvelut

Perusopetus

Vastuhenkilö: Opetusjohtaja

Toiminnan kuvaus: Opetuspalvelut tuottavat perusopetusta opetussuunnitelman mukaisesti.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	2 610 793	2 053 000	120 226	2 173 226	2 642 007	121,6 %	468 781
Myyntituotot	960 639	860 000	0	860 000	1 230 357	143,1 %	370 357
Maksutuotot	721 895	545 000	0	545 000	580 739	106,6 %	35 739
Tuet ja avustukset	921 803	648 000	120 226	768 226	804 450	104,7 %	36 224
Muut toimintatuotot	6 456	0	0	0	26 461	0,0 %	26 461
Toimintakulut	-38 224 887	-38 753 971	-294 979	-39 048 950	-38 903 746	99,6 %	145 204
Henkilöstökulut	-33 028 516	-34 098 041	0	-34 098 041	-33 695 157	98,8 %	402 884
Palvelujen ostot	-3 050 410	-2 426 250	-294 979	-2 721 229	-3 165 435	116,3 %	-444 206
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 056 154	-1 098 650	0	-1 098 650	-1 045 915	95,2 %	52 735
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-1 089 808	-1 131 030	0	-1 131 030	-997 239	88,2 %	133 791
TOIMINTAKATE	-35 614 094	-36 700 971	-174 753	-36 875 724	-36 261 739	98,3 %	613 985
Rahoitustuotot ja -kulut	-14	0	0	0	-15	0,0 %	-15
VUOSIKATE	-35 614 108	-36 700 971	-174 753	-36 875 724	-36 261 754	98,3 %	613 969
Poistot	-606 240	-302 690	0	-302 690	-547 974	181,0 %	-245 284
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-36 220 348	-37 003 661	-174 753	-37 178 414	-36 809 729	99,0 %	368 685

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	2 610 793	2 053 000	120 226	2 173 226	2 642 007	121,6 %	468 781
Toimintakulut	-38 224 887	-38 753 971	-294 979	-39 048 950	-38 903 746	99,6 %	145 204
TOIMINTAKATE	-35 614 094	-36 700 971	-174 753	-36 875 724	-36 261 739	98,3 %	613 985
Sisäinen							
Toimintatuotot	25 083	25 070	0	25 070	19 487	77,7 %	-5 583
Toimintakulut	-18 606 184	-19 405 900	0	-19 405 900	-19 166 527	98,8 %	239 373
TOIMINTAKATE	-18 581 101	-19 380 830	0	-19 380 830	-19 147 040	98,8 %	233 790

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Perusopetuspalvelut tuottivat perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetuksen ja oppimisen jatkuvaa kehittämistä toteutettiin Oppiva Salo – kehittämisohjelman mukaisesti. Perusopetuspalvelut osallistuva osana kehittämistyötä aktiivisesti valittuihin tutkimushankkeisiin ja yhteistöihin. Lukuvuoden 2024-2025 päättyessä valmisteltiin mm. OPEMO-hankkeen käynnistämistä. Hankkeen avulla kehitetään opettajien työhyvinvointia osana moninaistuvaa koulua. Hankkeen toteuttaminen aloitettiin syksyllä 2025.

Lukuvuonna 2025-2026 aloitettiin perusopetuslain muutoksien ja oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen. Merkittävänä uutena resurssointina lakimuutos edellyttää 0,122 vuosiviikkotunnin

resurssointia oppilasta kohden ryhmäkohtaiseen tukeen. Henkilöstöä koulutettiin uudistuksesta jo lukuvuotta edeltävästi ja koulutus jatkuu lukuvuoden 2025-2026 aikana. Kaikissa kouluissa toimii tuen yhteysopettaja, joka jalkauttaa uudistusta koulu yhteisössä. Tuen yhteysopettajille on järjestetty oma oppiva yhteisö, jossa he saavat opetuspalvelujen tuottamaa tietoa ja voivat reflektoida ja oppia yhdessä kollegoiden kanssa. Opetushenkilöstölle järjestettiin oppimisen tuen koulutuksia ja esimerkkinä yhteisestä opettajien tilaisuudesta mainitaan yläkoulujen opettajille järjestetyt syksyllä 2025 järjestetyt tilaisuudet.

Opetuspalvelut tuki vuonna 2025 erityisopettajien työtä järjestämällä säännöllisesti mentorointitapaamisia. Vuosia jatkuneella mentorointityöllä tuetaan kaupunkitasoista osaamisen jakamista ja kehittämistä.

Valmistavan opetuksen ryhmiä aloitti 1.8.2025 neljä. Lukuvuoden kuluessa tarvittiin yksi lisäryhmä ja opetusryhmien kokonaismäärä kasvoi näin ollen viiteen. Valmistavan opetuksen ryhmiä oli lukuvuoden alkaessa Armfeltin, Hermannin, Uskelan ja Ollikkalan kouluissa. Valmistavan opetuksen opettajat kokoontuivat omaan mentorointiryhmäänsä.

Oppilaiden osallistamista jatkettiin opetuspalvelujen osallisuuden vuosikellon mukaisesti. Syksyllä alakoulujen oppilaat osallistettiin pohtimaan hyvän koulun aineksia. Lapsiparlamentin kokouksessa tehdyssä koonnissa oppilaat tuottivat tärkeimmiksi asiaksi koulussa olevat kaverit.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Ei olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Oppilasmäärän laskun myötä vähennettiin yksi luokanopettajan tehtävä lukuvuoden 2024-2025 päätteeksi. Lisäksi lukuvuodelle 2025-2026 varattiin vähemmän tuntiresurssia oppilasmäärän mukaisesti.

Osaan erityisluokanopettajien tehtävistä oli haasteita rekrytoida päteviä opettajia lukuvuoden 2025-2026 alkaessa. Lastensuojeluyksiköiden opetusryhmissä ilmeni erityistä rekrytointihaastetta. Oppilaiden vaativa erityisen tuen tarve edellyttää henkilöstöltä korkeaa ammatillista osaamista.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Oppivelvolliset		
Oppivelvolliset (lkm)	4 655	4 489
Oppivelvolliset muissa kouluissa (lkm)	65	67
Peruskoulun päättäneet		
Peruskoulun päättäneet (lkm)	556	572
Oman kunnan lukioon menneet (lkm)	262	278
Ammatilliseen koulutukseen menneet (lkm)	246	230
Muu, esim. lisäopetus (lkm)	27	38
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet (lkm)	0	2
Peruskoulut, Opetustoiminta		
Oppilaat 20.9. (lkm)	4 590	4 422
Perusopetusryhmät (lkm)	280	271
Kuljetusoppilaat (lkm)	1 321	1 206

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö: Opetusjohtaja

Toiminnan kuvaus: Lukiokoulutus tuottaa lukio-opetusta opetussuunnitelman mukaisesti.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	231 223	55 600	15 036	70 636	124 419	176,1 %	53 783
Myyntituotot	2 291	2 000	0	2 000	1 216	60,8 %	-784
Maksutuotot	3 484	0	0	0	635	0,0 %	635
Tuet ja avustukset	211 919	30 000	15 036	45 036	112 628	250,1 %	67 591
Muut toimintatuotot	13 530	23 600	0	23 600	9 940	42,1 %	-13 660
Toimintakulut	-6 296 440	-6 295 026	-36 892	-6 331 918	-6 224 950	98,3 %	106 967
Henkilöstökulut	-5 353 169	-5 409 006	0	-5 409 006	-5 369 120	99,3 %	39 886
Palvelujen ostot	-328 418	-217 280	-36 892	-254 172	-292 993	115,3 %	-38 822
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-417 596	-455 040	0	-455 040	-336 176	73,9 %	118 864
Avustukset	-130	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-197 127	-213 700	0	-213 700	-226 661	106,1 %	-12 961
TOIMINTAKATE	-6 065 217	-6 239 426	-21 855	-6 261 281	-6 100 531	97,4 %	160 751
Rahoitustuotot ja -kulut	-475	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-6 065 692	-6 239 426	-21 855	-6 261 281	-6 100 531	97,4 %	160 751
Poistot	0	-32 000	0	-32 000	-59 412	185,7 %	-27 412
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 065 692	-6 271 426	-21 855	-6 293 281	-6 159 943	97,9 %	133 338

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	231 223	55 600	15 036	70 636	124 419	176,1 %	53 783
Toimintakulut	-6 296 440	-6 295 026	-36 892	-6 331 918	-6 224 950	98,3 %	106 967
TOIMINTAKATE	-6 065 217	-6 239 426	-21 855	-6 261 281	-6 100 531	97,4 %	160 751
Sisäinen							
Toimintatuotot	8 610	8 620	0	8 620	6 080	70,5 %	-2 541
Toimintakulut	-2 099 377	-2 099 720	0	-2 099 720	-2 159 728	102,9 %	-60 008
TOIMINTAKATE	-2 090 767	-2 091 100	0	-2 091 100	-2 153 648	103,0 %	-62 548

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Lukiokoulutusta toteutettiin opetussuunnitelman mukaisesti. Kehittämistyössä on lukuvuonna 2024-2025 keskitytty opiskelijoiden yksilöllisen tuen kehittämiseen ja ohjauksen tehostamiseen, yksilöllisten ja joustavien opintopolkujen mahdollistamiseen, opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseen ja henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Lukiokoulutus oli aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämisverkostoissa ja -hankkeissa. Sama kehittämissuunnitelma jatkuu lukuvuoden 2025-2026 alkaessa.

Opettajien osaamista tukeva marraskuun (15.11.2025) kehittämissuunnitelma järjestettiin yhdessä Turun, Kaarinan ja yliopiston Normaalikoulun kanssa. Kehittämissuunnitelma järjestettiin osana Yhdessä! Oppimisen tuen lukiopolkua rakentamassa -hanketta, joka kestää 31.6.2026 saakka

Ylioppilaskirjoitukset sujuivat pääsääntöisesti sekä keväällä että syksyllä hyvin. Syksyn kirjoituksissa oli yksittäisellä kirjoituskerralla valtakunnallisia teknisiä haasteita.

Lukioissa otettiin käyttöön monialaisessa yhteistyössä laadittu nikotiinituotteiden puuttumismalli syksyllä 2025.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Ei olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lukioiden opettajien opetusvelvollisuuksien täyttäminen edellyttää jatkuvaa yhteistä suunnittelua ja resurssien käytön tarkastelua. Suunnittelu ja tarkastelu edellyttää lukiokoulutuksen resurssien käyttöä kaupunkitasoisesti eri yksiköiden välillä. Suunnittelu toteutetaan lukioiden rehtorien yhteistyönä.

Opiskelijat tarvitsevat riittävää tukea opiskeluidensa edistämiseen ja suorittamiseen. Lukiolain muutokset edellyttävät toimintakulttuurin ja erityisopetuksen kehittämistä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Aikuislukio		
Opiskelijat 20.09. (lkm)	80	65
Aikuislukion opetustunnit (lkm)	1 250	1 250
Aikuislukion päättäneet / lukioaste (lkm)	17	10
Lukiot / päivälukiot		
Opiskelijat 20.9. (lkm)	843	848
Lukiokoulutuksen opetustunnit (lkm)	40 231	39 682
Opettajien viikkotuntikertymä (lkm)	1 062	1 048
Lukion päättäneet opiskelijat (lkm)	239	263

Nuorisotoimi

Vastuhenkilö: Nuorisopalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Salon kaupungin nuorisopalveluiden palvelukokonaisuuksia on useita ja palveluiden kohderyhmien ikäskaala on 4 -vuotiaista alle 29 -vuotiaisiin salolaisiin lapsiin, nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Nuorisopalveluiden nuorimmat asiakkaat ovat Liikennepuisto Alangon kävijät ja vanhimmat asiakkaat ovat etsivässä nuorisotyössä sekä nuorten työpajatoiminnassa.

Nuorisopalveluiden tila- ja toimintaverkosto on laaja; palveluita tuotetaan kaikissa ns. vanhoissa kuntakeskuksissa. Lisäksi kylien lapsi/nuorisotoimintaa toteuttavat palvelusopimuksilla erilaiset yhdistykset. Suurimmat palvelutuotantomuutokset vuoden 2025 aikana olivat päiväleiritoiminnan lisääminen, oman henkilökunnan resurssien käyttäminen esim. Liikennepuistotoiminnan ja päiväleirien toteuttamiseen. Nuorten kesätyöprosessissa otettiin käyttöön ryhmähaastatteluiden lisäksi nuorempien kesätyöhakijoiden yksilöhaastattelut. Lisäksi syksyllä 2025 aloitti nettinuorisotyökokeilu Netskari, jonka tavoitteena on tavoittaa niitä nuoria, jotka eivät vielä ole nuorisopalveluiden palveluiden piirissä. Etsivässä nuorisotyössä otettiin uusi askel vieraskielisten nuorten ja nuorten aikuisten tavoittamiseen, jota tehdään tiiviissä yhteistyössä Salon työllisyyspalveluiden Ohjaamon kanssa.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	428 353	656 200	7 621	663 821	613 949	92,5 %	-49 872
Myyntituotot	32 731	48 400	0	48 400	29 678	61,3 %	-18 722
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	393 162	605 300	7 621	612 921	582 172	95,0 %	-30 749
Muut toimintatuotot	2 460	2 500	0	2 500	2 098	83,9 %	-402
Toimintakulut	-2 587 365	-2 621 355	-18 699	-2 640 054	-2 766 948	104,8 %	-126 894
Henkilöstökulut	-1 989 627	-2 026 925	0	-2 026 925	-2 151 650	106,2 %	-124 725
Palvelujen ostot	-236 247	-217 820	-18 699	-236 519	-239 812	101,4 %	-3 293
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81 932	-87 320	0	-87 320	-86 194	98,7 %	1 126
Avustukset	-92 300	-102 000	0	-102 000	-95 900	94,0 %	6 100
Muut menot	-187 260	-187 290	0	-187 290	-193 393	103,3 %	-6 103
TOIMINTAKATE	-2 159 013	-1 965 155	-11 078	-1 976 233	-2 152 999	108,9 %	-176 766
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-2 159 013	-1 965 155	-11 078	-1 976 233	-2 153 007	108,9 %	-176 775
Poistot	-10 136	-10 140	0	-10 140	-10 136	100,0 %	4
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 169 148	-1 975 295	-11 078	-1 986 373	-2 163 143	108,9 %	-176 770

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	428 353	656 200	7 621	663 821	613 949	92,5 %	-49 872
Toimintakulut	-2 587 365	-2 621 355	-18 699	-2 640 054	-2 766 948	104,8 %	-126 894
TOIMINTAKATE	-2 159 013	-1 965 155	-11 078	-1 976 233	-2 152 999	108,9 %	-176 766
Sisäinen							
Toimintatuotot	3 641	2 000	0	2 000	2 697	134,8 %	697
Toimintakulut	-297 622	-303 680	0	-303 680	-298 189	98,2 %	5 491
TOIMINTAKATE	-293 981	-301 680	0	-301 680	-295 492	97,9 %	6 188

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Nuorisopalveluissa tapahtui vuoden 2025 aikana paljon ja monella rintamalla: Erilaiset leiritoiminnan muodot lisääntyivät, erityisesti kesäkauden aikaiset päiväleirit eri toimintapisteissä. Lisäksi teemaleirejä mm. skeittiyhdistyksen kanssa järjestettiin kesä- ja syyslomalla.

Etsivässä nuorisotyössä vahvistui yhteistyö Salon kaupungin työllisyyspalveluiden Ohjaamon kanssa, joka näkyi mm. uusilla tavoittamisenmenetelmillä vieraskielisten nuorten tavoittamiseen sekä erilaisten tapahtumien järjestämisenä nuorille ja nuorille aikuisille.

Salon kaupungin nuorten kesätyöprosessissa otettiin käyttöön yksilöhaastattelut, joihin pääsi kaikki nuorimman ikäluokan kesätyönhakijat. Uudistus otettiin nuorten osalta vastaan positiivisesti ja nuoret kokivat haastattelun olleen opettavainen ja itseluottamusta nostattava.

Nuorten työpajatoiminnassa olevien nuorten määrä pysyi samana kuin edellisellä vuonna. Eniten nuoria nuorten työpajalle tuli kuntouttavaan työtoimintaan sekä 2. asteen ammatillisesta oppilaitoksesta. Salon kaupungin nuorisopalveluiden tulevaisuuden punaisena lankana on mahdollisuuksien kasvattaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Nuorisotyötä voi tehdä erilaisissa toimintaympäristöissä; aina ei edes seiniä tarvita toiminnan toteutukseen tai seinät voivat olla yhteiset ja muunneltavat.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Nuorisopalveluiden talouden suurimmat poikkeamat johtuvat mm. projektien ja valtionosuuksien tulojen pienemisistä sekä henkilöstökustannusten ylityksistä.

Nuorisopalveluiden suoritekuvaukset ja tilinpäätösseuranta on uudistettu tilinpäätökseen 2025. Suoritteissa näkyy nyt laajemmin nuorisopalveluiden toiminta- ja palvelukenttä. Uudistuksen takia vertailua vuoteen 2024 ei kaikilta osilta pystytty tekemään.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurimmat nuorisopalveluita koskevat riskit ja epävarmuustekijät ovat lasten ja nuorten määrän väheneminen seuraavien vuosien aikana. Minkälaista palvelua nuoret tarvitsevat/haluavat nuorisotyöltä, missä toimintaympäristöissä palvelua ja kenen kanssa olisi järkevää palvelua tuottaa jne. Pelkäämään riskiksi ei em. asioita voi katsoa, vaan nähtävä erilaisten toimintatarkkaisu- ja toimintaympäristöjen olevan myös mahdollisuus.

Epävarmuustekijöiksi voi myös laskea valtionosuuksiin kohdistuvat uudistukset mm. nuorten työpajatoiminnassa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Avoim nuorisotyö		
Nuorisotilakäyntimäärät	20 102	19 829
Kylien nuorisoihtojen käyntimäärät		750
Leirit (lkm)	5	5
Päiväleirit (lkm)	2	8
Kesäkaaran tavoittamat nuoret (lkm)	1 658	1 170
Retket (lkm)	5	7
Tapahtumat (lkm)	14	23
Avustukset		
Avustetut yhteisöt (lkm)	20	23
Jaetut avustukset (eur)	32 000	32 000
Etsivä nuorisotyö		
Oltu yhteydessä nuoreen (lkm)	259	259
Asiakkaat (lkm)	213	213
Liikennepuisto Alanko		
Käyntimäärät yhteensä	6 064	5 610
Lasten ja nuorten käyntimäärät	3 547	3 373
Motivaatiovalmennus		
Motivaatiovalmennusinfot (lkm)		13
Motivaatiovalmennustapaamiset (lkm)		30
Yksilövalmennustapaamiset (lkm)		96
Nuorten työpajatoiminta		
Työpajan nuoret asiakkaat (lkm)	122	122

Opistopalvelut

Musiikkiopisto

Vastuhenkilö: Musiikkiopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Salon musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Musiikkiopistossa voi opiskella salolainen henkilö.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	169 518	166 500	2 749	169 249	174 311	103,0 %	5 062
Myyntituotot	7 575	6 000	0	6 000	7 500	125,0 %	1 500
Maksutuotot	158 585	160 000	0	160 000	164 022	102,5 %	4 022
Tuet ja avustukset	3 088	0	2 749	2 749	2 749	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	270	500	0	500	40	8,0 %	-460
Toimintakulut	-1 049 103	-1 110 460	-6 744	-1 117 204	-1 033 248	92,5 %	83 956
Henkilöstökulut	-984 721	-1 005 610	0	-1 005 610	-965 831	96,0 %	39 779
Palvelujen ostot	-47 671	-64 520	-6 744	-71 264	-45 579	64,0 %	25 686
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 077	-32 730	0	-32 730	-14 028	42,9 %	18 702
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-3 634	-7 600	0	-7 600	-7 810	102,8 %	-210
TOIMINTAKATE	-879 585	-943 960	-3 995	-947 955	-858 937	90,6 %	89 018
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-4	0,0 %	-4
VUOSIKATE	-879 585	-943 960	-3 995	-947 955	-858 941	90,6 %	89 015
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-879 585	-943 960	-3 995	-947 955	-858 941	90,6 %	89 015

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	169 518	166 500	2 749	169 249	174 311	103,0 %	5 062
Toimintakulut	-1 049 103	-1 110 460	-6 744	-1 117 204	-1 033 248	92,5 %	83 956
TOIMINTAKATE	-879 585	-943 960	-3 995	-947 955	-858 937	90,6 %	89 018
Sisäinen							
Toimintatuotot	1 124	0	0	0	60	0,0 %	60
Toimintakulut	-146 945	-150 530	0	-150 530	-149 789	99,5 %	741
TOIMINTAKATE	-145 821	-150 530	0	-150 530	-149 729	99,5 %	801

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Musiikkiopisto antoi taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta pääasiassa lapsille ja nuorille. Varhaisiän musiikkikasvatusta annettiin musiikkileikkikoulu- ja soitinvalmennusopetuksena. Kevään 2025 oppilasvalinta toteutettiin soitinopetuksen osalta videohaulla ja yksinlauluun järjestettiin pääsykoetilaisuus. Vapaaksi jääneitä paikkoja täydennettiin ilmoittautumisten perusteella ja kaikki paikat täyttyivät.

Vuoden aikana järjestettiin 70 erilaista oppilasiltaa ja -konserttia sekä muuta soivaa tapahtumaa, jotka mahdollistivat musiikkiopiston oppilaille säännöllisen esiintymistoiminnan opetussuunnitelman tavoitteiden

mukaisesti. Koko musiikkiopiston yhteisiä lukuvuoden kohokohtia olivat Uskelan kirkossa järjestetty soiva kevätjuhla ja jo perinteinen Kauneimmat joululaulut -tilaisuus. Kauneimmat joululaulut tavoitti lähes 600 kuulijaa ja Salon seurakunnan taltioimaa striimausta tilaisuudesta katsottiin yli 9000 kertaa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Nappula vei musiikkiopistolaiset konserttavierailulle Hajalan, Märlyn, Ollikalan, Inkereen, Hähkänän, Tupurin, Kuusjoen, Perniön ja Särkisalon varhaiskasvatusyksiköihin.

Oppilaitoksen pedagoginen kehittäminen keskittyi saavutettavuuteen ja erilaisten oppijoiden kohtaamiseen. Lisäksi henkilöstö sai hätäensiapukoulutuksen. Oppilaitos osallistui aktiivisesti Taiteen perusopetuslainsäädännön uudistukseen tähtävään verkostotyöskentelyyn ja lausui Opetushallitukselle tulevaisuuden opetussuunnitelmasta. Länsirannikon musiikkiopistojen (Rauma, Vakka-Suomi, Naantali, Paimio ja Salo) välinen yhteistyö jatkui rehtoriforumin säännöllisen toiminnan myötä.

Musiikkiopiston henkilöstö on uusiutunut eläköitymisten johdosta ja lukuvuoden 2024-2025 aikana eläköityi neljä henkilöä. Viestintään, markkinointiin ja yleiseen näkyvyyteen on panostettu suunnitelmallisesti, jonka seurauksena oppilasmäärään kehitys on ollut myönteistä. Tilastointipäivänä 20.9.2025 oppilaita oli 424, joka on 35 oppilasta enemmän kuin vuotta aiempänä tilastointipäivänä.

Musiikkiopiston tilojen osalta kolme opetustilaa Kärjen ja Nohterin taloista on poistettu päivittäisestä käytöstä sisäilmaolosuhteiden vuoksi. Piano-opettajille ja isojen soitinryhmien opettajille hankittiin henkilökohtaiset kuulosuojaimet. Työterveyshuollon työpaikkaselvitys käynnistettiin syksyllä.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Lukukausimaksujen ja soitinvuokrien tuotot ovat ylittäneet talousarvion oppilasmäärän positiivisesta kehityksestä johtuen. Toiminta on toteutunut suunnitellusti. Hankintoja (muun muassa oppilaille vuokrattavat soittimet) on toteutettu maltillisesti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Oppilasmäärän pysyminen nykytasolla mahdollistaa sen, että oppiainevalikoima on kattava ja opetusta voidaan kehittää. Toimintavuoden aikana kokonaisoppilasmäärä kasvoi.

Musiikkiharrastuksen saavutettavuutta on tärkeää kehittää. Nykyisten vapaaoppilaspaikkakriteerien ulkopuolelle jää oppilaita, joiden kohdalla musiikkiharrastuksen jatko on epävarmaa perheiden heikentyneen taloustilanteen vuoksi.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Musiikkileikkikoulu		
Oppilaat	67	85
Perus- ja opistoaste ja soit.valm		
Oppilaat	322	339
Kaikki oppilaat yhteensä	389	424
Kaikki opetustunnit vuodessa	13 405	13 335

Kansalaisopisto

Vastuhenkilö: Kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kansalaisopiston opinnot on tarkoitettu kaikille asuinpaikasta ja pohjakoulutuksesta riippumatta. Opiston toiminta-alueena on Salon kaupunki ja tehtävänä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Toiminta perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä. Taiteen perusopetuksesta (TPO) säädetty laki määrittää kuvataidekoulun, käsityökoulun, teatterikoulun, sirkuskoulun ja tanssikoulun toimintaa. Maahan muuttaneille suunnatut koulutukset perustuvat perusopetuslakiin ja -asetukseen ja lakiin kotoutumisen edistämisestä. Kaikille kursseille voivat osallistua 15 vuotta täyttäneet, mutta osa opinnoista on suunnattu myös alle 15-vuotiaille. Lisätietoa saa kurssikuvauksista <https://uusi.opistopalvelut.fi/salo/fi/> tai soittamalla toimistoon.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	444 214	409 200	5 839	415 039	408 329	98,4 %	-6 710
Myyntituotot	44 256	46 200	0	46 200	30 259	65,5 %	-15 941
Maksutuotot	356 252	353 000	0	353 000	352 153	99,8 %	-847
Tuet ja avustukset	42 938	9 000	5 839	14 839	14 389	97,0 %	-450
Muut toimintatuotot	768	1 000	0	1 000	11 528	1 152,8 %	10 528
Toimintakulut	-1 818 064	-1 722 242	-14 325	-1 736 567	-1 791 479	103,2 %	-54 912
Henkilöstökulut	-1 609 452	-1 507 192	0	-1 507 192	-1 588 049	105,4 %	-80 857
Palvelujen ostot	-147 258	-140 400	-14 325	-154 725	-139 762	90,3 %	14 963
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 376	-43 000	0	-43 000	-40 540	94,3 %	2 460
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-25 977	-31 650	0	-31 650	-23 129	73,1 %	8 521
TOIMINTAKATE	-1 373 849	-1 313 042	-8 486	-1 321 528	-1 383 150	104,7 %	-61 622
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-1 373 849	-1 313 042	-8 486	-1 321 528	-1 383 150	104,7 %	-61 622
Poistot	-26 659	-26 660	0	-26 660	-35 310	132,4 %	-8 650
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 400 509	-1 339 702	-8 486	-1 348 188	-1 418 460	105,2 %	-70 272

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	444 214	409 200	5 839	415 039	408 329	98,4 %	-6 710
Toimintakulut	-1 818 064	-1 722 242	-14 325	-1 736 567	-1 791 479	103,2 %	-54 912
TOIMINTAKATE	-1 373 849	-1 313 042	-8 486	-1 321 528	-1 383 150	104,7 %	-61 622
Sisäinen							
Toimintatuotot	26 522	68 000	0	68 000	40 554	59,6 %	-27 446
Toimintakulut	-566 120	-556 890	0	-556 890	-563 475	101,2 %	-6 585
TOIMINTAKATE	-539 598	-488 890	0	-488 890	-522 921	107,0 %	-34 031

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Opiskelijoiden jatkuvan oppimisen, kansalaistaitojen ja osallisuuden edistäminen toteutui suunnitellusti. Osallistujamäärä kasvoi noin 200 hengellä edellisestä vuodesta. Osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistettiin matalan kynnyksen tilaisuuksilla osana opiston 80-vuotis juhlavuotta. Tilaisuuksia ja tapahtumia oli vuoden

aikana noin 50 hyvin eri teemoilla ja eri puolilla kaupunkia. Teatteriesitykset, konsertit ja näyttelyt keräsivät laajan yleisön. Opisto vastaanotti Antero Niemelän perikunnalta mittavan harmonikkakokelman ja järjesti näyttelyn sekä muistokonsertin. Opiskelijoiden koettujen hyvinvointivaikutusten arviointi osana palautekyselyjä tuotti tietoa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistumisen kokemuksesta. Kestävä elämäntapaa tukevaa sisältöä oli useissa kursseissa; esimerkkeinä retket, ulkona oppimisen kurssit, muistopuun istutus ja kierrätyksen hyödyntäminen. Opintotarjonnan monipuolisuutta ja laatua ylläpidettiin, uudistettiin ja toteutettiin hyvin saavutettavana tarjoamalla 930 kurssia, joista toteutui 772. Kurssitarjontaa oli koko kaupungin alueella. Taloudellista savutettavuutta parannettiin alentamalla 730 osallistujan kurssimaksua OPH:n opintosetelillä. Taitoliikuntatila Trapetsi otettiin käyttöön syyslukukauden alussa ja se mahdollistaa hienosti taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen tarjonnan sirkuskoulussa. Osaamisperusteisia kursseja toteutui kielten yksilöopetuksessa ja taiteen perusopetuksessa. Aikuisten perusopetus toteutui suunnitellusti ja edellisen vuoden tasolla. Työllisyyspalvelujen kanssa lisättiin yhteistyössä toteutettuja koulutuksia.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Toimintatuotoista asiakasmaksutuotot sekä tuet ja avustukset toteutuivat talousarvion mukaan. Myyntituotoissa jäätiin talousarviovaihteesta ja muut tuotot puolestaan ylittyivät. Tuottojen kokonaisuus toteutui 93%:sti. Kustannukset toteutuivat muilta osin talousarvion mukaisina, mutta henkilöstökustannukset ylittyivät reilu 5%.

Riskit ja epävarmuustekijät

Opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät

- Kurssitarjonta pystyttiin pitämään edelleen monipuolisena ja hyvin saavutettavana.

Vapaan sivistystyön rahoitus pohja heikkenee

- Vapaan sivistystyön valtionosuuden leikkaus jäi vähäiseksi. Kotoutumiskoulutuksen rahoitusta leikattiin kuitenkin rajusti.

Kestävyden vaaliminen ei onnistu, koettu hyvinvointi ei kasva tai jakautuu yhä epätasaisemmin

- Kestävää kehitystä tuettiin kurssien ohjelmissa, tapahtumissa ja yleisötilaisuuksissa. Liikunnan oppimisympäristöjen käyttöastetta kasvatettiin ja investointi Taitoliikuntatila trapetsiin valmistui. Hyvinvointivaikutuksia arvioitiin osana opiskelijoille suunnattua palautekyselyä.

Muodollisesti kelpoisen määräaikaisen opetushenkilökunnan saatavuus

- pedagogisesti kelpoisten tuntiopettajien määrä oli hieman noussut edelliseen vuoteen nähden

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Kansalaisopisto		
Toimipisteet (lkm)	60	58
Opiskelijat yhteensä	4 823	4 699
miehet	1 147	1 096
naiset	3 676	3 603
alle 20-vuotiaat	928	901
Opetustunnit vuodessa	19 464	19 248
Taiteen perusopetus		
Kuvataide, kursseja	25	23
Kuvataide, osallistujia	270	253
Käsityö, kursseja	8	9
Käsityö, osallistujia	71	89
Teatteri ja sirkus, kursseja	21	23
Teatteri ja sirkus, osallistujia	253	310
Tanssi, kursseja	2	3
Tanssi, osallistujia	23	33
Opetustunnit vuodessa	1 738	1 754

Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 817 907	1 540 350	39 008	1 579 358	1 896 460	120,1 %	317 102
Myyntituotot	969 475	892 100	0	892 100	901 774	101,1 %	9 674
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	334 182	220 080	39 008	259 088	474 723	183,2 %	215 635
Muut toimintatuotot	486 901	408 170	0	408 170	495 257	121,3 %	87 087
Toimintakulut	-7 999 284	-8 296 925	-95 707	-8 392 632	-8 652 883	103,1 %	-260 250
Henkilöstökulut	-4 820 560	-4 843 665	0	-4 843 665	-5 085 328	105,0 %	-241 663
Palvelujen ostot	-1 496 336	-1 609 530	-95 707	-1 705 237	-1 681 414	98,6 %	23 824
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 039 340	-1 114 420	0	-1 114 420	-1 166 712	104,7 %	-52 292
Avustukset	-425 472	-432 000	0	-432 000	-431 631	99,9 %	369
Muut menot	-217 576	-297 310	0	-297 310	-287 798	96,8 %	9 512
TOIMINTAKATE	-6 181 377	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 423	99,2 %	56 852
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-375	0,0 %	-375
VUOSIKATE	-6 181 457	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 797	99,2 %	56 477
Poistot	-588 691	-609 170	0	-609 170	-619 035	101,6 %	-9 865
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 770 148	-7 365 745	-56 699	-7 422 444	-7 375 832	99,4 %	46 612

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 994 552	1 677 240	39 008	1 716 248	2 064 528	120,3 %	348 280
Myyntituotot	1 007 580	932 500	0	932 500	936 890	100,5 %	4 390
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	334 182	220 080	39 008	259 088	474 723	183,2 %	215 635
Muut toimintatuotot	625 440	504 660	0	504 660	628 208	124,5 %	123 548
Toimintakulut	-13 098 323	-13 368 425	-95 707	-13 464 132	-13 892 568	103,2 %	-428 436
Henkilöstökulut	-4 820 560	-4 843 665	0	-4 843 665	-5 085 328	105,0 %	-241 663
Palvelujen ostot	-2 623 511	-2 736 160	-95 707	-2 831 867	-2 807 242	99,1 %	24 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042 720	-1 114 420	0	-1 114 420	-1 171 672	105,1 %	-57 252
Avustukset	-425 472	-432 000	0	-432 000	-431 631	99,9 %	369
Muut menot	-4 186 061	-4 242 180	0	-4 242 180	-4 396 696	103,6 %	-154 516
TOIMINTAKATE	-11 103 771	-11 691 185	-56 699	-11 747 884	-11 828 040	100,7 %	-80 156
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-375	0,0 %	-375
VUOSIKATE	-11 103 851	-11 691 185	-56 699	-11 747 884	-11 828 415	100,7 %	-80 531
Poistot	-588 691	-609 170	0	-609 170	-619 035	101,6 %	-9 865
TILIKAUDEN TULOS	-11 692 542	-12 300 355	-56 699	-12 357 054	-12 447 450	100,7 %	-90 396
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 692 542	-12 300 355	-56 699	-12 357 054	-12 447 450	100,7 %	-90 396

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 817 907	1 540 350	39 008	1 579 358	1 896 460	120,1 %	317 102
Toimintakulut	-7 999 284	-8 296 925	-95 707	-8 392 632	-8 652 883	103,1 %	-260 250
TOIMINTAKATE	-6 181 377	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 423	99,2 %	56 852
Sisäinen							
Toimintatuotot	176 645	136 890	0	136 890	168 068	122,8 %	31 178
Toimintakulut	-5 099 039	-5 071 500	0	-5 071 500	-5 239 686	103,3 %	-168 186
TOIMINTAKATE	-4 922 394	-4 934 610	0	-4 934 610	-5 071 618	102,8 %	-137 008

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö:

Kulttuuripäällikkö, Liikuntapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus:

Vapaa-aikapalvelut järjestää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, ja liikuntapalveluja, joita ohjaa erityiset lait palveluiden tuottamisesta. Nämä lait perustuvat Suomen kuntalakiin, alojen erityislakeihin asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä sekä kaupunkistrategian keskeisiin hyvinvoinnin edistämisen linjauksiin. Salon kaupungin vapaa-aikapalvelut toteuttaa kaupungin strategian mukaisia palveluja, joilla edistetään mm. terveen elämän ja hyvinvoinnin tukemista, vahvistetaan kuntalaisten osallistumista sekä yhteisöllisyyttä ja kulttuurisia perusarvoja korostavia aktiiviseen elämäntapaan sekä yksilön osallistumiseen kannustavia toimia.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-47 500	-18 263	-694	-18 957	-45 545	240,3 %	-26 588
Henkilöstökulut	-40 822	14 587	0	14 587	-34 658	-237,6 %	-49 245
Palvelujen ostot	-6 599	-32 850	-694	-33 544	-10 715	31,9 %	22 829
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-24	0,0 %	-24
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-79	0	0	0	-148	0,0 %	-148
TOIMINTAKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Toimintakulut	-47 500	-18 263	-694	-18 957	-45 545	240,3 %	-26 588
TOIMINTAKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-404	-850	0	-850	-143	16,8 %	707
TOIMINTAKATE	-404	-850	0	-850	-143	16,8 %	707

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 keskeiset tavoitteet liittyivät asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, kulttuurisen ja liikunnallisen elämäntavan mahdollisimman kattavaan saatavuuteen ja palveluiden turvaamiseen, sekä tilojen vuokrausperiaatteiden yhtenäistämiseen.

Tavoitteisiin päästiin esimerkiksi esteettömän kuntosalin ja kulttuuriluotsitoiminnan kehittämisen ansiosta hyvin. Koko kaupungin tasolla tapahtuva tilojen vuokrausperiaatteiden yhtenäistäminen on aloitettu. Sekä kulttuuri- että liikuntapalveluita on saatu hyvin saavutettaviksi koko Salon alueella. Toimintaa ohjasivat kaupungin strategian ja kunkin yksikön lainsäädännöllisen taustan lisäksi esimerkiksi Salon kulttuuriohjelma ja talousarviossa asetetut painopisteet.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vuoden 2025 merkittävimmit riskiksi merkittiin käytössä olevan kiinteistökannan korjausvelka ja uusimisen tarve, sekä henkilöstön riittävyys tilanteessa, jossa työllisyysvarojen käyttö palkkamenoihin ei enää ollut mahdollista ja jossa testamenttivaroin palkattua henkilöstöä ei oltu saatu vakinaistettua.

Uusia rakennuskohteita ja nykyisten korjausta on edistetty, mutta haasteita on edelleen. Työllisyysvaroin palkattu henkilöstö on suurelta osin saatu vakinaistettua. Sen sijaan testamenttivaroin palkattua ja toiminnan kannalta välttämättömästä henkilöstöstä suuri osa jäi vakinaistamatta vaikka osalle saatiinkin jatkoa. Tämä näkyy vuoden 2026 toiminnassa. Testamenttivarojen käyttöä tulee rajata niin, että sillä toteutetaan ajallisesti rajattuja projekteja välttämättömien työtehtävien sijaan.

Kulttuuripalvelut

Yleisen kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö: Kulttuuripäällikkö

Toiminnan kuvaus:

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) mukaista toimintaa. Toimintaa tuotetaan järjestämällä tapahtumia, osallistumalla muiden järjestämiin tapahtumiin ja tukemalla salolaisia tai salolaisille suunnattuja tapahtumia. Toiminta on luonteeltaan mahdollistavaa ja toimintaa edistävää, eli resursseista suurin osa käytetään muiden tuottaman toiminnan tukemiseen.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	47 039	52 700	1 638	54 338	58 518	107,7 %	4 180
Myyntituotot	4 062	5 000	0	5 000	2 768	55,4 %	-2 232
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	42 977	47 700	1 638	49 338	55 750	113,0 %	6 412
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-678 478	-745 223	-4 020	-749 243	-738 168	98,5 %	11 075
Henkilöstökulut	-209 051	-267 933	0	-267 933	-276 817	103,3 %	-8 884
Palvelujen ostot	-210 374	-211 990	-4 020	-216 010	-197 148	91,3 %	18 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 544	-2 500	0	-2 500	-2 028	81,1 %	472
Avustukset	-251 700	-260 000	0	-260 000	-256 700	98,7 %	3 300
Muut menot	-1 809	-2 800	0	-2 800	-5 474	195,5 %	-2 674
TOIMINTAKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 649	97,8 %	15 255
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 657	97,8 %	15 248
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 657	97,8 %	15 248

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	47 039	52 700	1 638	54 338	58 518	107,7 %	4 180
Toimintakulut	-678 478	-745 223	-4 020	-749 243	-738 168	98,5 %	11 075
TOIMINTAKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 649	97,8 %	15 255
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-28 287	-24 460	0	-24 460	-41 746	170,7 %	-17 286
TOIMINTAKATE	-28 287	-24 460	0	-24 460	-41 746	170,7 %	-17 286

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) mukaista toimintaa. Vuoden aikana eri puolilla Saloa järjestettiin lähes 900 tapahtumaa tai tilaisuutta, joissa oli kävijöitä yhteensä noin 79.000 kävijää. Määrät on kerätty sekä omasta että yleisten kulttuuripalveluiden rahoituksen piirissä olevasta toiminnasta (kulttuurin yleis-, kohde- ja idea- ja tilatuen avustukset, ostopalvelut ja yhteistyösopimukset). Kävijämäärässä oli noin 6.500 käynnin lisäys, mikä selittyy teattereiden suuremmilla

produktioilla ja Wiurilan kesän joka toinen vuosi toteutettavalla suuremmalla näyttelyllä ja osin myös luotsitoiminnan kehittymisellä. Toimintaa toteutettiin yhteistyössä kaupungin eri palvelualueiden, noin 50 paikallisen kulttuuri- ja taideyhdistyksen sekä yli 50 muun toimijan tai taiteilijan kanssa.

Vuoden 2025 talousarviossa merkittävimmiksi tavoitteiksi merkittiin

- Yleiset kulttuuripalvelut edistää toiminnallaan kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja luovan talouden kasvulle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä.
- Lisäksi yksikkö edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Toimintaa ohjaa kuntien kulttuuritoimintalaki (166/2019).
- Kulttuuriluotsi-toiminnan ensimmäiset käytännön työpajat järjestetään syksyllä 2024 ja vuoden 2025 aikana luotsitoimintaa kehitetään ja vakiinnutetaan. Solmimme yhteistyösopimuksia luotsitoiminnan edistämiseksi ja tuomme luotsien avulla kulttuurin yhä useamman salolaisen saavutettavaksi.
- Esittävän taiteen tilan suunnittelulla tullaan vastaamaan pitkään podettuun tarpeeseen saada monia käyttäjiä palveleva, sopivan kokoinen tila kaupungin järjestämille ja mahdollisuuksien mukaan myös kaupallisille kulttuuritapahtumille.

Tavoitteista ensimmäiseen vastattiin tapahtumien ja kävijämäärien valossa hyvin. Kulttuurin ja taiteiden hyvinvointivaikutuksia heijastavat sekä aikaansaatu prosenttitaideperiaate että kulttuuriluotsitoiminta. Esittävän taiteen tarpeesta ja toteutusvaihtoehdoista keskusteltiin vapaa-ajanlautakunnassa laajasti ja asia on kaupunginhallituksen pöydällä.

Vuoden 2025 talousarviossa riskeiksi nimettiin rahoituksen ja asenneilmapiirin ennakoimattomuus valtion tekemien päätösten vuoksi ja se, että kulttuurin ja taiteen vaikutuksia kaupunkikehityykseen, elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ei tunnisteta kaupunkiorganisaation sisällä. Ensimmäinen riskeistä on valitettavasti ennallaan, mutta hyvinvointikertomukseen ollaan saamassa kulttuurihyvinvoinnista kertovia mittareita.

Talousarvion painopisteisiin vastattiin seuraavasti:

- Esittävän taiteen tilan tarvekartoitus ja vaihtoehtoiset toteutustavat esiteltiin lautakunnalle (elinvoimainen Salo).
- Salon kulttuuriohjelmaa jalkautettiin, erityisesti markkinointia kehitettiin (elinvoimainen Salo).
- Kulttuurihyvinvointia kehitettiin kulttuuriluotsien avulla ja kytkettiin kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan kulttuurihyvinvoinnin tavoitteita. Lisäksi oltiin mukana Varhan vetämässä omaishoitajien hyvinvointiin liittyvässä rahoitushaussa (kestävän talouden Salo).

Lastenkulttuuripalveluiden kehittämistä jatkettiin Lapsiystävällinen kunta -ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Kulttuuripalveluiden kehittäminen vaatii sekä varoja että yli hallintoalueiden menevää yhteistyötä. Valtion päätökset ovat olleet kulttuurin rahoitukselle ja kulttuuri-ilmapiiirille haasteellisia, joten kaupungin omaan päätöksentekoon kohdistuu suuria odotuksia. Lisäksi esimerkiksi avustusjärjestelmien kehittäminen ja osin myös kulttuurin toimintaedellytyksiin liittyvät yleiset tilajärjestelyt vaativat laajaa yhteistyötä. Tämä työ on vasta alussa. Salon ja sen alueella olevien entisten kuntien perinteet tekevät yhtenäisten toimintatapojen muodostamisen vaikeaksi. Lisäksi yksittäiset uudet ratkaisut esimerkiksi kaupungin tilojen vuokraamisesta

eivät aina ole toisaalla sovittujen toimintatapojen mukaisia.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Avustukset		
Avustetut kohteet (yleis- ja kohdeav.)	55	50
Jaetut avustukset yhteensä	251 700	255 700
Jaetut avustukset asukasta kohti	4,948	5,075
Muut tilaisuudet		
Osallistuneet	49 488	58 390
Tilaisuudet	601	697
Palvelusopimusten tilaisuudet		
Tilaisuudet	193	185
Osallistuneet	23 053	20 685

Museopalvelut

Vastuhenkilö: Museonjohtaja

Toiminnan kuvaus: Museopalvelujen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja kulttuuriperinnön säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Samalla museopalvelut vahvistaa ihmisen identiteetin kasvua ja muotoutumista.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	291 452	185 100	6 283	191 383	319 351	166,9 %	127 968
Myyntituotot	31 278	28 000	0	28 000	41 515	148,3 %	13 515
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	124 090	33 100	6 283	39 383	118 416	300,7 %	79 033
Muut toimintatuotot	136 083	124 000	0	124 000	159 420	128,6 %	35 420
Toimintakulut	-1 288 393	-1 399 727	-15 415	-1 415 142	-1 504 766	106,3 %	-89 624
Henkilöstökulut	-770 411	-753 577	0	-753 577	-860 542	114,2 %	-106 965
Palvelujen ostot	-287 522	-356 680	-15 415	-372 095	-360 766	97,0 %	11 329
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110 497	-125 220	0	-125 220	-153 894	122,9 %	-28 674
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-119 962	-164 250	0	-164 250	-129 564	78,9 %	34 686
TOIMINTAKATE	-996 941	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 415	96,9 %	38 344
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-330	0,0 %	-330
VUOSIKATE	-997 021	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 745	96,9 %	38 014
Poistot	-39 469	-38 730	0	-38 730	-21 663	55,9 %	17 067
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 036 490	-1 253 357	-9 132	-1 262 489	-1 207 407	95,6 %	55 082

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	291 452	185 100	6 283	191 383	319 351	166,9 %	127 968
Toimintakulut	-1 288 393	-1 399 727	-15 415	-1 415 142	-1 504 766	106,3 %	-89 624
TOIMINTAKATE	-996 941	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 415	96,9 %	38 344
Sisäinen							
Toimintatuotot	819	0	0	0	1 184	0,0 %	1 184
Toimintakulut	-292 226	-303 360	0	-303 360	-293 336	96,7 %	10 024
TOIMINTAKATE	-291 407	-303 360	0	-303 360	-292 151	96,3 %	11 209

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Museopalveluiden painopisteet 2025 oli talousarviossa määritelty seuraavasti:

Sisällöntuotannossa perustoiminnan ylläpitäminen esine- ja työterveysturvallisesti.

- 2025 tapahtuneet henkilöstölisäykset sekä taidemuseon sisällöntuotannossa että taidemuseon ja elektroniikkamuseon yleisöpalvelussa ovat muokanneet merkittävästi museoiden toimintakulttuuria ja työtapoja sekä tehtävänkuvia. Työtä on pystytty paremmin osoittamaan kohtuullinen määrä työntekijää kohden. Erittäin kuormittavaa työ on edelleen historiallisen museon paikallismuseoissa, missä työn määrä ja resurssit eivät kohtaa toisiaan. Lisää kuormitusta aiheutuu määräaikaisen

museonmestarin tehtävän päätyttyä vuoden 2025 lopussa.

Yleisötyön uusien kumppanuuksien vakiinnuttaminen ja poikkihallinnolliset, palvelua vahvistavat ja monipuolistavat käytännöt

- Poikkihallinnollisia palvelua vahvistavia ja monipuolistaavia käytäntöjä jatkettiin edelleen kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden sekä Salon seudun ammattiopiston kanssa. Myös Elektroniikkamuseon ystävähdistys ja Veturitallin ystävät ry toimivat yhä enenevässä määrin yleisötyön yhteistyökumppaneina. Molempien yhdistysten hallitusten kokouksiin osallistuu museon edustaja.

Kokoelmien hallinnointi

- Museoiden yhteisvarastohanke eteni joulukuussa vuoden 2026 talousarvion valtuustokäsittelyssä rakentamispäätökseen. Päätös ohjaa museoiden kokoelmatyön eri toimenpiteitä moniksi vuosiksi eteenpäin.
- Tyks Salon sairaalaan sijoitettiin keväällä uuden sairaalaosan avautuessa kaikkiaan 29 kokoelmateosta. Yhteistyö sairaalan kanssa jatkuu ja täydentävä taidesijoitus tehdään, kun rakennuksen loppuosa valmistuu 2027. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan kanssa jatkui muuten ennallaan. Kiinteistökohtaisten talletussopimusten kirjaaminen saatiin melkein valmiiksi vuoden 2025 aikana. Teoksia on sopimusten mukaan Varhan kiinteistöissä yhteensä 272 kappaletta.
- Historiallinen museo edisti merkittävästi kokoelmien hallinnointia ja tuntemusta vuoden aikana. Ostopalveluna työskennellyt konservaattori puhdisti Trömperin museon esineistön sekä pakkasi osan Suomensjärven museon esineistöstä suojaan vesikattoremonttien tieltä. Elektroniikkamuseossa luetteloiitiin ostopalvelutyönä matkapuhelinkokoamaa.

Paikallismuseosuunnitelman ja elektroniikkamuseon kehityssuunnitelman edistäminen

- Henkilöstömuutosten vuoksi elektroniikkamuseon kehityssuunnitelmaa ei pystytty edistämään vuoden aikana. Museon kaikki tehtävät jaettiin työntekijöiden kesken uudelleen. Paikallismuseosuunnitelmaa alettiin edistää syksyllä 2025 tapaamalla ja kuulemalla kotiseutuyhdistyksiä ja alueellista vastuumuseota Turun museokeskusta. Paikallismuseosuunnitelma saatetaan valmiiksi 2026 aikana.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Salon museoissa 2025 toiminnallisesti painopiste oli taidemuseo Veturitallissa uusien tehtävänkuvien ja työprosessien hiomisessa sekä näyttelytoiminnan ylläpidossa ja Salon historiallisessa museossa kokoelmatyössä. Ostopalveluina hankittiin mm. kokoelmien inventointiin ja huoltoon liittyvää työtä, näyttelyrakentamista ja museopedagogista yleisötyötä. Yhdistyksiltä hankittiin ostopalveluna paikallismuseoiden kesäaukipitoa. Investointina hankittiin Perniön museoon poliisin edellyttämät turvavitriinit uusittavalle asenäyttelylle. Vitriinien varustelu ja näyttelyrakennus jatkuu kevään 2026. Näyttelyistä ja tapahtumista viestittiin vuoden aikana eri sähköisillä alustoilla ja printtimediassa. Yleisöllä oli vapaa pääsy joka kuukauden ensimmäinen perjantai elektroniikkamuseoon ja taidemuseon näyttelyihin. Museopalvelujen tuotto-odotukset toteutuivat ja taidemuseon kävijämäärää (28 631) saatiin kasvatettua edellisestä vuodesta (23937). Historiallinen museo puolestaan saavutti jälleen kävijäennätyksensä (23440),

erityisesti Kurpitsaviikko-tapahtuman siivittämänä. Historiallinen museo on kuuden viime vuoden aikana yli kaksinkertaistanut kävijämääränsä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi.

- Riski toteutuu käytännössä koko ajan. Nykyisten säilytystilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat ja hidastavat työtä merkittävästi. Historiallisen museon kokoelmasta ei saada valmistettua näyttelysisältöjä ja sen käsittely on erittäin hankalaa. Kiikalan museon inventointia ei edelleenkään ole pystytty terveysturvallisesti järjestämään. Riskiä voidaan pienentää vasta uuden kokoelmavaraston valmistumisen jälkeen.

Museopalvelut on joutunut toimimaan erittäin niukoilla vakinaisen henkilöstön resursseilla hyvin pitkään, yli 10 vuotta. Tämä on johtanut henkilöstön uupumiseen. Samaan aikaan esim. taidemuseo Veturitallin brändi on kasvanut vahvaksi ja tunnetuksi ja paine tuottaa laadukasta sisältöä on kasvanut. Uupumuksen purkamiseen ei tällä hetkellä ole käytössä riittävästi välineitä ja väyliä, uupuneena sisällöntuotanto on vaikeaa. Uupumuksen vuoksi kohteiden avoinna pito ei ole varmallalla pohjalla, tämä luo negatiivista kehityksen kierrettä museopalveluissa. Riskinä on myös mainehaitta alalla, joka perustuu luottamukseen ja verkostoihin.

- Henkilöstövajetta paikkaamaan palkattiin perintövaroin vuoden 2024 alussa näyttelyamanuenssi, joka vakinaistettiin vuoden 2025 alussa. Näin taidemuseon intendentin ja museonjohtajan työtä voitiin hieman keventää. Asiakaspalveluhenkilöstön kasvattaminen (2) ja vakinaistaminen on mahdollistanut työnkuvien uuden suunnittelun ja työn tehostamisen, kun työaika ei kulu määräaikaisten ja lyhytaikaisten työntekijöiden opastamiseen. Näin myös palvelun laatua saadaan nostettua. Teknistä henkilökuntaa museoissa on liian vähän määräaikaisen museomestarin tehtävän poistuttua 2025. Historiallisella museolla on suuri määrä kiinteistöjä museoesineineen valvottavaksi ja teknistä työtä, jonka tekemiseen ei ole ketään henkilöä. Tämä on ehtinyt jo alkuvuodesta 2026 johtaa vesiputkien jäätymiseen, kiinteistöjen lämpöjen tippumiseen, sähkö- ja vitriiniasennusten hankaluuteen jne.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Salon Taidemuseo Veturitalli		
Aukiolopäivät	235	257
Kävijät	23 937	28 361
Museoiden järjestämät näyttelyt	6	6
SAMU Salon historiallinen museo		
Aukiolopäivät	57	81
Kävijät	19 857	23 440
Museoiden järjestämät näyttelyt	6	5

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuhenkilö: Kirjastopalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kirjastotoiminta Salossa perustuu lakiin yleisistä kirjastoista (1292/2016). Toimintaa järjestetään pääkirjastossa, yhdeksässä lähikirjastossa ja kirjastoautossa. Salon kirjastot kuuluvat Varsinais-Suomen Vaski-kirjastoihin.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	129 365	142 680	13 846	156 526	128 641	82,2 %	-27 884
Myyntituotot	10 683	9 000	0	9 000	14 767	164,1 %	5 767
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	48 194	73 680	13 846	87 526	68 126	77,8 %	-19 399
Muut toimintatuotot	43 138	40 000	0	40 000	21 042	52,6 %	-18 958
Toimintakulut	-2 382 613	-2 504 768	-33 971	-2 538 739	-2 534 219	99,8 %	4 520
Henkilöstökulut	-1 681 887	-1 719 538	0	-1 719 538	-1 736 927	101,0 %	-17 389
Palvelujen ostot	-206 927	-235 020	-33 971	-268 991	-201 557	74,9 %	67 434
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-453 855	-514 280	0	-514 280	-548 778	106,7 %	-34 498
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-39 943	-35 930	0	-35 930	-46 957	130,7 %	-11 027
TOIMINTAKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 577	101,0 %	-23 364
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 586	101,0 %	-23 373
Poistot	-56 023	-80 630	0	-80 630	-38 920	48,3 %	41 710
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 309 270	-2 442 718	-20 125	-2 462 843	-2 444 506	99,3 %	18 337

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	129 365	142 680	13 846	156 526	128 641	82,2 %	-27 884
Toimintakulut	-2 382 613	-2 504 768	-33 971	-2 538 739	-2 534 219	99,8 %	4 520
TOIMINTAKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 577	101,0 %	-23 364
Sisäinen							
Toimintatuotot	187	110	0	110	98	89,1 %	-12
Toimintakulut	-922 724	-918 740	0	-918 740	-905 816	98,6 %	12 924
TOIMINTAKATE	-922 537	-918 630	0	-918 630	-905 718	98,6 %	12 912

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 käyttösuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita olivat salolaisten lukuharrastuksen ja monipuolisen lukutaidon tukeminen. Tämän toteutumiseksi Salon kirjastoissa tehtiin aktiivista kokoelmanhoitotyötä hankintoineen ja poistoineen. Kirjastolaissa on määritelty kirjastojen toiminnan tavoitteita ja periaatteita, joiden mukaisesti kirjastossa tulee olla ajantasainen asiakkaiden saatavilla ajantasainen kokoelma. Kirjastopalveluiden saatavuus Salossa on koko kaupungin tasolla hyvä. Pääkirjaston lisäksi asiakkaita palvelevat yhdeksän lähikirjastoa ja kirjastoauto sekä kolme koulukirjastoa. Yleisillä kirjastoilla on merkittävä tehtävä aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistämisessä.

Vuonna 2025 kahdeksan lähikirjastoa toimi myös omatoimikirjastona, joissa asiakkaiden oli mahdollista

asioida myös silloin, kun henkilökuntaa ei ollut paikalla. Lainaustilastoista voimme havaita, kuinka lähikirjastojen lainausmäärät ovat nousseet samalla, kun pääkirjaston lainausmäärä laski kuluneena vuonna. Tämä kehityskulku selittynee omatoimikirjastojen hyvällä saavutettavuudella. Osa lähikirjastoista toimii myös kaupungin palvelupisteinä. Tämä mahdollistaa myös kaupungin muiden palveluiden tavoitettavuuden keskusta-alueen ulkopuolella. Myös omatoimikirjastopalveluiden tarjoaminen edellyttää riittävän määrän henkilökuntaa. Kirjastojen työntekijät vastasivat viime vuonna useamman toimipisteen kokoelmanhoidosta. Palautetun ja varatun aineiston käsittely edellytti säännöllisiä käyntejä myös henkilöstön vuosilomien aikana.

Kuluneena vuonna kuntalaisten oli mahdollista käyttää kirjastojen tietokoneita päivittäisten asioiden hoitamiseen. Lisäksi kirjastot olivat viime vuonna lähes ainoita paikkoja Salossa, missä kuntalaisten oli mahdollista tulostaa ja kopioida tarvitsemiaan asiakirjoja. Koko kaupungissa ei ole yksityisiä toimijoita, jotka tarjoaisivat näitä palveluita. Mikäli kuntalainen ei itse halunnut investoida tietokoneen ja tulostimen / kopiokoneen hankkimiseen, hänellä oli mahdollisuus käyttää tarvittaessa kirjaston palveluita.

Lainaustoiminnan ja muun asiakaspalvelun lisäksi kirjastoissa järjestettiin kirjaston ja tiedonhankinnan opetusta, tapahtumia ja näyttelyitä. Osa näistä tilaisuuksista tapahtui koulujen ja oppilaitosten kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa. Kouluyhteistyötä pyrittiin kehittämään. Kaupungin saamien perintövarojen turvin kirjastossa työskenteli vuonna 2025 pedagoginen kirjastonhoitaja. Tämän tehtävän vakinaistaminen ei onnistunut. Kaupunginjohto hylkäsi talousarvioesitykseen kirjatun esityksen uuden tehtävän perustamisesta. Tammi-marraskuun välisenä aikana kirjastopalveluissa oli siviilipalvelusmies, joka osallistui merkittävällä panoksella muun muassa varatun ja palautetun kirjastoaineiston käsittelyyn sekä Salon kirjastojen sisäisten kuljetusten ajoihin. Vaski-kirjastoihin liittymisen ja nykyisen kirjastolain myötä poistuneiden varausmaksujen seurauksena kirjastojen välillä kuljetettavan aineiston määrä on kasvanut huomattavasti. Tästä johtuen saapuvan ja lähtevän kirjastoaineiston käsittelyyn kuluu päivittäin paljon aikaa. Aikaisemmin tätä työtä teetettiin paljon työllistetyillä. Kuluneena vuonna ei enää ollut työllistettyjä. Asiakaspalveluun ja logistiikan hoitamiseen osallistui sen sijaan opiskelijoita ja kirjastoalalle kouluttautuvia työssäoppijoita, jotka eivät kuitenkaan olleet työsuhteessa Salon kaupunkiin.

Kirjastoissa järjestettiin monipuolisesti tapahtumia ja näyttelyitä. Järjestämisestä vastasivat sekä kirjaston henkilökunta että ulkopuoliset tahot, kuten kaupungin muut palvelut, yksityishenkilöt ja yhdistykset. Monesti kirjaston rooli oli tarjota esiintyjille ja näytteilleasettajille tilat. Yhteistyökumppanit vastasivat toteutuksesta ja kirjasto oli tilaajana. Esimerkkeinä mainittakoon helmikuussa järjestetty arkeologi Jussi Kinnusen luento ja syyskuussa pidetty Virva Garamin ja Olli Varosen konsertti. Tilaisuuden juontajana oli Yleisradion pitkäaikainen musiikkitoimittaja Risto Nordell.

Vuonna 2025 kirjastoauto liikennöi neljän viikon vuoroissa. Merkittävä osa kirjastoauton toiminnasta on yhteistyötä peruskoulun alakoulujen, päiväkotien, perhepäivähoitajien, palvelutalojen ja ryhmäkotien kanssa. Pysäkkejä auton reiteillä oli 63 kappaletta. Elokuussa kirjastoauto oli mukana Porissa järjestetyillä kirjastoautopäivillä. Normaalisti toimintavuoden aikana kuljettajilla on vähän mahdollisuuksia verkostoitua ja osallistua koulutuksiin muiden samaa työtä tekevien kanssa.

Aineistokuljetukset Vaski-kirjastojen välillä työllistivät kirjaston työntekijöitä merkittävästi. Salon kirjastojen kokoelmiin kuuluvaa aineistoa lainattiin muihin kirjastoihin 175 616 kappaletta. Vastaavasti muiden kirjastojen aineistoa lainattiin Salossa 106 384 kappaletta. Asiakkaille kirjastojen yhteinen varausjono merkitsee joustavaa asiointia. Kirjaston arjessa asiakkaan kotikunnalla ei ole merkitystä. Käytännössä Suomessa vakituisesti asuva voi hankkia kirjastokortin mistä hyvänsä maan yleisestä kirjastosta. Kirjaston KOHA-käyttöjärjestelmä ei anna luotettavaa tietoa siitä, mikä on asiakkaan todellinen kotikunta.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Kirjastopalveluiden käyttötalouteen varatut määrärahat ylittyivät 10 453 eurolla talousarvioon nähden. Kun toteutuneita menoja arvioidaan tileittäin, huomaamme, että ylitystä tuli muun muassa henkilöstökuluissa. Käyttötalouteen ei ollut varattu tarpeeksi rahaa toteutuneita palkankorotuksia varten. Kohdassa aineet, tarvikkeet ja tavarat kirjallisuuden ja kaluston tileillä jouduttiin tekemään hankintoja ennakoitua enemmän. Kirjallisuuden osalta jouduttiin tekemään takautuvia hankintoja. Kaluston hankinnat koskivat muun muassa rikkimenneiden kalusteiden tilalle hankittuja työpöytiä ja -tuoleja sekä kirjahyllyjä. Toimistokalusteiden hankinnat olivat aiheellisia. Kaupungin työterveyshuollon fysioterapeutti antoi asiassa lausunnon, jossa korostuivat hyvää työergonomiaa korostavat seikat. Pakollinen hankinta oli myös kirjastoautoon hankittu lain edellyttämä ajopiirturi.

Riskit ja epävarmuustekijät

- Henkilöstöasioissa oli kuluneena vuonna kirkkaita valonpilkahduksia. Pitkäaikaisten sairauspoissaolojen määrä vähentyi merkittävästi. Sijaisten palkkaaminen vähensi myös lyhytaikaisten sairauspoissaolojen aiheuttamaa kuormitusta.
- Kuluneena vuonna huoli aineistojen ja leasingmaksujen merkittävästä hinnannoususta ei toteutunut pelätyllä tavalla Vaski-kirjastoissa. Sen sijaan muissa kirjastokimpoissa tämä riski toteutui. Sen seurauksena asiakkaille tarjottujen palveluiden määrää supistettiin.
- Sähkökatkot sekä kirjaston KOHA-käyttäjärjestelmän ja IT-yhteyksien häiriöt häirtasivat ajoittain toimintaa. Osa häiriöistä oli paikallisia. Osa taas laajempia, jopa valtakunnallisia. Näistä ei aiheutunut kirjaston asiakkaille merkittävää pitkäaikaista haittaa.
- Kalustoa ja kiinteistöjä korjattiin tarpeen mukaan pienimuotoisesti. Sujuvan arjen mahdollistamiseksi kiinteistöjä tulisi uudistaa kattavasti. Samalla kalusteita tulisi uusia palveluiden parhaaksi.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Aukiolotunnit		
Aukiolotunnit yhteensä	40 004	43 037,65
Aukiolotunnit: henkilökunta paikalla	9 129	8 481,75
Aukiolotunnit: henkilökunta paikalla, mutta ei palvelemissa	2 974,25	3 323,45
Aukiolotunnit: omatoimikirjaston aukioloajat	27 900,75	31 232,45
Kaukopalvelu		
Saapuneet tilaukset yhteensä	89	9
Lähetetyt tilaukset yhteensä	135	1
Kirjastoaineisto		
Kirjojen hankinta vuoden aikana	14 799	16 317
E-aineistojen hankinta vuoden aikana	592	1 084
Kirjoja yhteensä 31.12.	348 602	346 171
Kirjat/asukas	6,82	6,81
E-aineiston hankinta vuoden aikana	0,89	1,09
Muun aineiston hankinta vuoden aikana	273	254
Kirjojen ja muun aineiston poisto vuoden aikana	21 482	20 143
Muu aineisto yhteensä 31.12.	54 420	53 279
Lehtivuositerrat yhteensä	2 298	1 875
Lehtivuositerrat / aikakauslehtivuositerrat	2 235	1 813
Lehtivuositerrat / sanomalehtivuositerrat	63	62
Lainastoiminta		
Lainaaajia yhteensä	24 985	20 308
Lainaaajia kunnan asukkaista	14 655	14 430
Lainauksia yhteensä	867 852	907 788
e-aineistojen käyttökerrat (lainaus)	77 489	86 335
pääkirjasto	416 383	403 266
lähikirjastot	288 472	324 513
kirjastoauto	85 508	93 674
Verkkokirjastoasiointi	434 645	487 205
Muut kirjastopalvelut		
Kirjaston käytön opetus	119	150
Kirjaston käytön opetus / Osallistuneet	1 866	2 179
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat	174	264
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat / Osallistuneet	3 746	3 493
Toimipisteet		
Pääkirjasto	1	1

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

155

Lähikirjastot	9	9
Kirjastoauto	1	1
Vaski yhteistyö		
Aineistoa lainattu muille	153 515	175 616
Aineistoa lainattu meille	104 565	106 384

Liikuntapalvelut

Vastuhenkilö:

Liikuntapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus:

Liikuntapalvelut toteuttavat liikuntalain (390/2015) mukaista toimintaa. Toimintaa tuotetaan järjestämällä tapahtumia ja kurssitoimintaa sekä osallistumalla muiden järjestämiin tapahtumiin. Järjestetyn liikuntatoiminnan lisäksi liikuntapalvelut vastaavat liikuntaolosuhteiden ylläpitämisestä, kehittämisestä ja liikuntapaikkojen rakentamisesta. Myös kansalaistoiminnan (ml. seuratoiminta) tukeminen kuuluu liikuntapalvelujen tehtäväkokonaisuuteen.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 349 902	1 159 870	16 959	1 176 829	1 389 667	118,1 %	212 838
Myyntituotot	923 452	850 100	0	850 100	842 724	99,1 %	-7 376
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	118 771	65 600	16 959	82 559	232 148	281,2 %	149 589
Muut toimintatuotot	307 679	244 170	0	244 170	314 795	128,9 %	70 625
Toimintakulut	-3 602 301	-3 628 944	-41 608	-3 670 552	-3 830 186	104,3 %	-159 634
Henkilöstökulut	-2 118 388	-2 117 204	0	-2 117 204	-2 176 383	102,8 %	-59 179
Palvelujen ostot	-784 913	-772 990	-41 608	-814 598	-911 229	111,9 %	-96 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-469 445	-472 420	0	-472 420	-461 988	97,8 %	10 432
Avustukset	-173 772	-172 000	0	-172 000	-174 931	101,7 %	-2 931
Muut menot	-55 783	-94 330	0	-94 330	-105 655	112,0 %	-11 325
TOIMINTAKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 519	97,9 %	53 205
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-29	0,0 %	-29
VUOSIKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 548	97,9 %	53 175
Poistot	-493 200	-489 810	0	-489 810	-558 453	114,0 %	-68 643
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 745 599	-2 958 884	-24 650	-2 983 534	-2 999 001	100,5 %	-15 467

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 349 902	1 159 870	16 959	1 176 829	1 389 667	118,1 %	212 838
Toimintakulut	-3 602 301	-3 628 944	-41 608	-3 670 552	-3 830 186	104,3 %	-159 634
TOIMINTAKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 519	97,9 %	53 205
Sisäinen							
Toimintatuotot	175 639	136 780	0	136 780	166 786	121,9 %	30 006
Toimintakulut	-3 855 397	-3 824 090	0	-3 824 090	-3 998 645	104,6 %	-174 555
TOIMINTAKATE	-3 679 758	-3 687 310	0	-3 687 310	-3 831 860	103,9 %	-144 550

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden aikana liikuntatoiminnan toteutuminen painopisteiden suunnassa onnistui hyvin. Myös suunnitellut liikuntaolosuhteiden kehittämiseen kohdistuneet investoinnit toteutuivat suunnitellusti pl. Kokkilan saunarakennukselle suunniteltu peruskorjaus. Liikuntatilojen ja -palveluiden saatavuus pidettiin edellisten vuosien tasolla hieman kohonneista toimintakuluista huolimatta. Verkostoyhteistyötä toteutettiin suunnitellun mukaisesti läpi vuoden.

Liikuntatoiminta ja liikuntaneuvonta

Vuosi 2025 oli liikuntatoiminnan osalta tapahtumarikas. Vuoden aikana liikuntakursseja oli tarjolla yhteensä 393 kpl ja niistä toteutui 354 kpl. Suurin osa peruuntuineista kursseista oli kesäuimakouluja (11 kpl). Kaikkiaan kesäuimakouluja oli tarjolla 34 kurssia. Ilmoittautumista edellytettävien kurssien käyntikertoja kirjattiin 25 005. Edellä mainittujen lisäksi kurssitoiminta sisälsi muun muassa seitsemän perhepuhut-tapahtumaa, joita järjestettiin eri puolilla Saloa. Niissä käyntikertoja kirjattiin 5413.

Lokakuun alussa 2024 uimahallille avatun ja älyteknologialla varustetun esteettömän kuntosalin suosio on ollut suurta. Vuoden 2025 lopussa saavutettiin tuhannen myydyn älykortin raja. Älykortin ostaneista kävijöistä 770 on iältään yli 60-vuotiaita ja naisten osuus (76%) on selkeästi miehiä suurempi. Syyskaudella ohjaustoimintaan lisättiin uimahallin esteettömälle kuntosalille ikääntyneille suunnatut pienryhmäohjaukset, jotka kevensivät henkilökohtaisten yksilöohjausten ruuhkaa. Neljän kerran pienryhmäohjauksessa asiakas saa älykortille ladatun henkilökohtaisen kuntosaliohjelman, varmuutta kuntosaliharjoittelijana ja paremmat edellytykset lihasvoimaharjoittelun jatkamiseen itsenäisesti. Ikääntyneille uusina kursseina järjestettiin kesällä kävelyjalkapallo ja syksyllä vertaisohjattuun Pirteyttä Päiviin -toimintaan saatiin käynnistettyä sisäboccia.

Liikuntaneuvontaan ohjautui vuoden aikana 192 asiakasta. Keväällä liikuntaneuvonnan läheteitä ei pystytty vastaanottamaan lainkaan kahteen kuukauteen esteettömän kuntosalin työllistävän vaikutuksen vuoksi. Vaikka esteettömän kuntosalin suosiolla oli vaikutusta Varhan lähettämien liikuntaneuvonta-asiakkaiden vastaanottamiseen, niin vaikutus ei silti ollut näin suoraviivainen. Monet kuntosalilla aloittaneista kuntalaisista ohjautuivat sinne Varhan lähettämänä ja saivat liikunnanohjaajan opastuksen kuntosaliharjoittelun aloittamiseksi.

Vuoden aikana liikuntapalvelut olivat mukana Varsinais-Suomen alueellisessa liikuntaneuvonnan työryhmässä edistämässä liikuntaneuvontalähetteen saamista Varhan potilastietojärjestelmään omana välilehtenään. Tilanne näytti edistyvän hyvin, kunnes loppuvuodesta Varha teki asiassa uuden linjauksen. Varhan kautta liikuntaneuvontaan ohjattavien asiakkaiden lähettämisessä päätettiin siirtyä ainoastaan hyvinvointiopastajan käyttöön ainakin seuraavan vuoden ajaksi.

Seurayhteistyönä aloitettu ykkösluokkalaisille tarkoitettu maksuton Ykköspassi-toiminta laajennettiin 1-2 -luokkalaisille ja se liitettiin osaksi nuorisopalveluiden koordinoimaa Mun juttu-kerhotoimintaa. Toiminta toteutuu edelleen seurayhteistyönä. Lasten uimakouluihin oli kevät- ja syyskaudella reilusti enemmän tulijoita kuin oli paikkoja, kun taas osa kesäuimakouluista jäi toteutumatta.

Liikuntapalvelut tilastoivat vuoden ajalta kaikkiaan 49 tapahtumaa, joissa liikuntapalvelut olivat mukana tai itse järjestämässä. Suurimmat omat tapahtumat olivat alkuvuoden ikääntyneiden testipäivä, elokuinen Superlauantai ja lokakuun Halloweenpolku -tapahtuma. Paljon yleisöä kokoontui kuulemaan myös luentoa "Lihasvoimaharjoittelun terveysvaikutukset ja treenivinkit" kaupungintalolle lääkäri Jan Sundellin luennoimana. Erilaisia koulutus- ja ohjaustilaisuuksien käyntikertoja tilastoitiin 25, joista 15 oli yhdistyksille järjestettyjä tutustumiskäyntejä uimahallin esteettömälle kuntosalille keskiviikkoamuisin.

Liikuntatilojen ja -alueiden käyttö

Liikuntapalveluiden ylläpitämissä tiloissa ja alueilla järjestettiin monenlaisia tapahtumia vuoden 2025 aikana. Urheilupuiston alueella järjestettiin mm. Herättäjäjuhlat, Suomen suurin tyky-päivä, Salon Seiska, Salo Volley, Salo Horse show, Hymystä Hymyyn-turnaus, Superviikot, SuperLauantai, Toshiba lämpöpumppu Open, useita yleisurheilukilpailuja sekä isommalla alueella järjestetty And1-turnaus. Näiden tapahtumien

lisäksi kentillä ja saleissa pelattiin noin 1200 eri ikäluokkien peliä sekä kymmeniä tuhansia harjoitustunteja eri lajien osalta.

Myös Salohallissa toimintaa oli runsaasti. Yksittäisiä ottelutapahtumia oli 94 kpl, turnauksia järjestettiin 17 kpl ja muita tapahtumia (messut, konsertit) 11 kpl. Salohallissa tehtiin pieniä korjauksia vuoden aikana, mm. lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmiin. Hallissa oli kävijöitä vuoden aikana 187517 henkilöä.

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen

Urheilupuiston kehittäminen jatkui tekonurmikentän valaistuksen uusimisella. Kyseinen urakka aloitettiin suunniteltua aikataulua myöhemmin syys-lokakuussa. Urakan aloitus ja valmistuminen siirtyivät suunnitellusta aikataulusta hieman kilpailutukseen ja päätöksentekoon kohdistuneista valituksista johtuen. Urakka valmistuu alkuvuodesta 2026.

Jäähallin rakentaminen aloitettiin elokuussa ja se eteni vuoden 2025 vuoden aikana suunnitelman mukaisesti. Samaan aikaan uuden jäähallin rakentamisen aloittamisen kanssa jäähallien uusi kylmätekniikka otettiin käyttöön. Uusi kylmätekniikkakontti on osoittanut vuoden kuluessa energiatehokkuutensa, mikä näkyy konkreettisesti sähkönkulutuksen pienenemisenä.

Moision tekonurmen pinnoitteen uusiminen toteutettiin kesän ja alkusyksyn aikana. Uusimisen yhteydessä urakoitsija asensi aluksi vääränlaisen tekonurmen kentälle ja reklamoinnin jälkeen tekonurmi vaihdettiin tarjouksen mukaiseksi. Urakan valmistuttua alue aidattiin, huomioiden tarvittavat kulkuyhteydet.

Kokkilan saunalle suunniteltua peruskorjausta ei toteutettu sen kustannusten ylityttyä arvioidusta merkittävästi. Kokkilan saunan uudistaminen siirrettiin vuoden 2026 investointilistalle. Yleisesti ottaen uimarantojen kehittämiseen panostettiin merkittävästi vuoden aikana. Härjänvatsan uimarannan puustoa karsittiin ja laiturit (2kpl) sekä ulkokäymälä uusittiin. Vähäjärven uimarannan laiturit ja ulkokäymälä uusittiin ja ranta-alueetta siistittiin. Sipilän uimapaikan ulkokäymälä uusittiin. Naarjärven rantaa siistittiin sekä poistettiin vanhat uimakopit. Märynummen uimaranta-alue kunnostettiin ja lammelle laadittiin kunnostussuunnitelma kasvillisuuden hillitsemiseksi. Lehmijärvelle lisättiin huomattava määrä rantahiekkaa ja Kokkilan uima-alueella tehtiin kivien poistoa sekä rantahiekan lisäystä.

Uimarantojen lisäksi olosuhteita kehitettiin ja perusparannettiin myös muissa luontokohteissa. Halikonlahden esteetöntä reittiä kunnostettiin ja kehitettiin sekä kuntoratojen pohjia kunnostettiin mm. Tupurissa ja Melassuolla. Melassuolla uusiittiin myös kuntoradan opasteviitat ja rakennettiin erityisesti lapsia ja nuoria hiihtoon sekä pyöräilyyn kannustava ”tempuili”rata. Opastauluja ja reittiopasteita uusittiin useammassa kohteessa. Pahkavuoren kuntoportaiden rakentaminen aloitettiin syksyllä. Pyöräilyn kehittämistä jatkettiin hanketyönä (KAPU) ja mm rannikkoreitin reittiopasteita lisättiin ruukkikyliin.

Sisäliikuntatilojen osalta olosuhteiden kehittäminen kohdistui Salohallin korjaustoimenpiteisiin (lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien korjaustyöt) sekä kuntosalien välinehankintoihin. Kuntosalien kalustoa uusittiin suunnitellusti ja vanhaa laitteistoa korjattiin ja huollettiin tarpeiden ja havaintojen mukaisesti. Perttelin kuntosalin välineistö uusittiin laajemmin kilpailutuksen kautta syksyn aikana.

Vuoden aikana valmisteltiin jalkapallohallin tarveselvitystä ja hankesuunnitelmaa. Tarveselvitys hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa huhtikuussa, jonka jälkeen siirryttiin hankesuunnitelman laatimiseen. Lisäksi monitoimihallin ja areenakatsomoiden tarveselvitystyö käynnistettiin.

Uimahalli

Uimahallin kesätauolla tyhjennettiin isot altaat, jolloin voitiin korjata yksittäisiä laattavaurioita. Samalla uimahalliin tehtiin koko hallin kattava kuntokartoitus. Kartoituksen tulokset osoittivat hallin olevan laajan

peruskorjauksen tarpeessa. Hallin kävijämäärä vuoden 2025 aikana oli 222.686 henkilöä. Kävijämäärien huiput sijoittuvat tammi-maaliskuuhun sekä syys-lokakuuhun. Toimintatuottojen osalta jäätiin edellisvuosia pienemmälle tasolle. Toimintakulujen osalta kulut edellisvuosiin verrattuna sen sijaan nousivat. Kulujen nousuun vaikutti muun muassa nousseet henkilöstökulut (esim. sijaisten tarve).

Alkukesällä otettiin näytteitä suihkujen legionella-arvoista. Näytteet osoittivat raja-arvojen ylitystä, joka aiheutti toimenpiteitä, mm. suihkuveden lämpötilaa nostettiin ja jokaisena aamuna juoksetettiin vettä kaikista suihkuista. Toimenpiteet auttoivat ja arvot saatiin kohdalleen loppukesällä otetuissa näytteissä. Näytteissä ei todettu legionelloosin haitallisinta taudinaiheuttajaa.

Luontoliikunta/luonnon virkistyskäyttö

Luontoliikuntamestarin tehtävä jatkui määräaikaisena vuoden 2025 loppuun asti. Luontoliikuntamestarin palkkaukseen ja myös kehittämistoimiiin käytettiin pääasiassa tehtävään osoitettuja perintövaroja. Syyskuussa valmistunut Salon luontoliikunnan ja luonnon virkistyskäytön suunnitelma hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa joulukuussa. Laadittu suunnitelma ohjaa tulevien vuosien luontoliikunnan kehitystyötä. Vuoden 2025 aikana liikuntapalvelut ja luontoliikuntamestari on vastannut sovitusti muilta kaupungin toimialoilta siirtyneistä luontokohteista ja reiteistä sekä selvittänyt hallinnollisesti epäselvissä tilanteissa olleiden kohteiden vastuita. Lisäksi luontoliikuntamestarin tehtävään on kuulunut uimarantojen, retkeily- ja pyöräilyreittien sekä kuntoratojen (pois lukien latukäyttö) ylläpito ja kehittäminen.

Uimarantojen käyttö oli kesällä vilkasta etenkin heinäkuun helteiden johdosta. Maksavien saunojen kävijämäärä kesällä oli lähes 21 000. Alle 15-vuotiaille uimalasaunat ovat maksuttomia. Myös pienemmät uimapaikat olivat silmämääräisesti arvioituna ahkerassa kesäkäytössä. Talviuintia järjestettiin kaupungin hallinnoimilla kuudella saunalla yhdistysten tai yksityisten toimijoiden organisoimina lokakuusta huhtikuulle. Uimalasaunat ovat näin ollen kovassa ympärivuotisessa käytössä.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Toimintatuotoissa oleva poikkeama talousarvioon verrattuna selittyy perintövaroilla (luontoliikuntamestarin tehtäväalue). Lisäksi muutamat talousarvioon suunnittele mattomat kulut, kuten esimerkiksi lentopallon akatemiahankinnat ja urheilupuiston lisäkatsomoiden vuokra, nostivat toimintakulujen osuutta. Sisäisten toimintakulujen osalta ylitystä selittää liikuntapalvelujen toimiston siirtyminen Urheilutalolta Ylhäistentie 2:n tiloihin (sisäinen tilavuokra). Edellä mainittujen lisäksi talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimät riskit liikuntapalvelujen osalta liittyvät vanhenevan rakennuskannan korjausvelkaan. Korjaustöitä joudutaan tekemään säännöllisesti ja ne aiheuttavat jatkuvia lisäkustannuksia. Korjaustarpeet näkyvät erityisesti suurella käyttöasteella olevissa tiloissa, kuten uimahallissa ja Salohallissa. Toinen merkittävä riski liittyy henkilöstö- ja talousresurssien niukkuuteen, kun niitä verrataan jatkuvasti kasvaviin palvelu- ja ylläpitotarpeisiin. Tästä syystä palvelujen tuottamisen on oltava erityisen suunnitelmallista ja toisaalta on myös tehtävä tarkkaa priorisointia. Liikuntapalvelujen päivittäinen käytännön toiminta nojaa laajasti poikkihallinnolliseen yhteistyöhön, niin tilojen kuin toiminnankin osalta, joten palvelujen kehittäminen ei onnistu ainoastaan liikuntapalvelujen omin toimenpitein.

* laskentatavan muutoksesta johtuen eri vuosien luvut eivät ole keskenään vertailukelpoisia

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Uimarantojen saunojen käyttö (kävijämäärä)	37 243	54 609
Liikuntapaikat 31.12.		
Ulkokentät ja liikuntapuistot (lkm)	120	120
Sisäliikuntatilat (lkm)	55	55
Vesiliikuntapaikat (lkm)	22	22
Maastoliikuntapaikat (lkm)	28	28
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu (lkm)	1	1
Ohjattu liikuntatoimi ja - tapahtumat		
Lasten ja erityislasten ohjattu liikunta (käyntimäärä)	16 036	15 634
Työikäisten ohjattu liikunta (käyntimäärä)	9 217	9 196
Eläk.vamm.pitkäaikaissairaat ohjattu liikunta (käyntimäärä)	23 695	25 005
Liikuntatapahtumiin osallistuneet (lkm)	9 395	11 427
Sisäliikuntapaikkojen käyttö		
Uimahalli (kävijämäärä)	217 998	222 686
Jäähalli (kävijämäärä)	36 713	38 589
Salohalli (kävijämäärä)*	127 700	187 517
Ollikkalan kuntosali (kävijämäärä)	27 514	31 365

2.8 Elinvoimapaalvelujen toimiala

Elinvoimajaoston tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	9 384 994	10 388 320	52 662	10 440 982	11 208 258	107,3 %	767 276
Myyntituotot	2 898 179	5 068 039	0	5 068 039	5 319 197	105,0 %	251 158
Maksutuotot	97 642	59 900	0	59 900	133 606	223,0 %	73 706
Tuet ja avustukset	1 311 264	593 571	52 662	646 233	675 454	104,5 %	29 221
Muut toimintatuotot	5 077 909	4 666 810	0	4 666 810	5 080 001	108,9 %	413 191
Toimintakulut	-19 957 289	-32 405 133	-129 207	-32 534 340	-30 528 846	93,8 %	2 005 494
Henkilöstökulut	-5 241 248	-8 190 083	0	-8 190 083	-7 783 923	95,0 %	406 160
Palvelujen ostot	-10 538 522	-14 917 350	-129 207	-15 046 557	-12 677 699	84,3 %	2 368 858
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-249 602	-288 920	0	-288 920	-280 828	97,2 %	8 092
Avustukset	-3 372 802	-8 369 530	0	-8 369 530	-9 084 471	108,5 %	-714 941
Muut menot	-555 115	-639 250	0	-639 250	-701 924	109,8 %	-62 674
TOIMINTAKATE	-10 572 295	-22 016 813	-76 545	-22 093 358	-19 320 588	87,4 %	2 772 770
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	-10 572 295	-22 016 813	-76 545	-22 093 358	-19 320 589	87,4 %	2 772 769
Poistot	-79 046	-119 830	0	-119 830	-72 875	60,8 %	46 955
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10 651 341	-22 136 643	-76 545	-22 213 188	-19 393 464	87,3 %	2 819 724

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	14 034 026	15 559 820	52 662	15 612 482	15 839 398	101,5 %	226 916
Myyntituotot	7 545 665	10 239 539	0	10 239 539	9 949 633	97,2 %	-289 906
Maksutuotot	99 087	59 900	0	59 900	134 206	224,1 %	74 306
Tuet ja avustukset	1 311 264	593 571	52 662	646 233	675 454	104,5 %	29 221
Muut toimintatuotot	5 078 011	4 666 810	0	4 666 810	5 080 104	108,9 %	413 294
Toimintakulut	-20 202 852	-32 715 573	-129 207	-32 844 780	-30 880 895	94,0 %	1 963 885
Henkilöstökulut	-5 241 248	-8 190 083	0	-8 190 083	-7 783 923	95,0 %	406 160
Palvelujen ostot	-10 662 294	-15 121 940	-129 207	-15 251 147	-12 841 748	84,2 %	2 409 399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-258 746	-288 920	0	-288 920	-299 451	103,6 %	-10 531
Avustukset	-3 372 802	-8 369 530	0	-8 369 530	-9 084 471	108,5 %	-714 941
Muut menot	-667 762	-745 100	0	-745 100	-871 303	116,9 %	-126 203
TOIMINTAKATE	-6 168 826	-17 155 753	-76 545	-17 232 298	-15 041 498	87,3 %	2 190 800
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	-6 168 826	-17 155 753	-76 545	-17 232 298	-15 041 500	87,3 %	2 190 798
Poistot	-79 046	-119 830	0	-119 830	-72 875	60,8 %	46 955
TILIKAUDEN TULOS	-6 247 872	-17 275 583	-76 545	-17 352 128	-15 114 374	87,1 %	2 237 753
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 247 872	-17 275 583	-76 545	-17 352 128	-15 114 374	87,1 %	2 237 753

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	9 384 994	10 388 320	52 662	10 440 982	11 208 258	107,3 %	767 276
Toimintakulut	-19 957 289	-32 405 133	-129 207	-32 534 340	-30 528 846	93,8 %	2 005 494
TOIMINTAKATE	-10 572 295	-22 016 813	-76 545	-22 093 358	-19 320 588	87,4 %	2 772 770
Sisäinen							
Toimintatuotot	4 649 032	5 171 500	0	5 171 500	4 631 140	89,6 %	-540 360
Toimintakulut	-245 563	-310 440	0	-310 440	-352 050	113,4 %	-41 610
TOIMINTAKATE	4 403 469	4 861 060	0	4 861 060	4 279 090	88,0 %	-581 970

Elinvoimapaalvelut hallinto

Vastuhenkilö: Elinvoimajohtaja

Toiminnan kuvaus: Elinvoimapaalvelujen hallinto kattaa elinvoimapaalvelujen toimialan johtamisen sekä elinvoimajaoston toiminnan.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	522	0	771	771	771	99,9 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	522	0	771	771	771	99,9 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-189 950	-205 229	-1 891	-207 120	-199 353	96,2 %	7 767
Henkilöstökulut	-151 651	-123 529	0	-123 529	-153 392	124,2 %	-29 863
Palvelujen ostot	-22 503	-63 150	-1 891	-65 041	-32 984	50,7 %	32 056
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-243	-1 000	0	-1 000	-583	58,3 %	417
Avustukset	-12 000	-12 000	0	-12 000	-12 000	100,0 %	0
Muut menot	-3 554	-5 550	0	-5 550	-393	7,1 %	5 157
TOIMINTAKATE	-189 428	-205 229	-1 120	-206 349	-198 582	96,2 %	7 767
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-189 428	-205 229	-1 120	-206 349	-198 582	96,2 %	7 767
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-189 428	-205 229	-1 120	-206 349	-198 582	96,2 %	7 767

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	522	0	771	771	771	99,9 %	0
Toimintakulut	-189 950	-205 229	-1 891	-207 120	-199 353	96,2 %	7 767
TOIMINTAKATE	-189 428	-205 229	-1 120	-206 349	-198 582	96,2 %	7 767
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-3 922	-7 490	0	-7 490	-3 482	46,5 %	4 008
TOIMINTAKATE	-3 922	-7 490	0	-7 490	-3 482	46,5 %	4 008

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Valtuustokausi vaihtui kesäkuun alussa. Elinvoimajaosto kokoontui sitä ennen seitsemään kokoukseen, joista kuusi kokousta oli läsnäolokokouksia ja yksi etäkokous. Niissä käsiteltiin kokousten vakiopykälät mukaan lukien yhteensä 80 asiaa. Uuden kaupunginhallituksen nimeämä uusi elinvoimajaostoon kokoontui loppuvuoden aikana kuusi kertaa ja käsitteli 86 asiaa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Elinvoimapaalvelujen hallinnon toiminta toteutui suunnitellusti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Talousarvion yhteydessä käsiteltiin toimialan riskejä ja epävarmuustekijöitä palvelu- ja vastuualueiden tasolla, jolla jäljempänä myös arvioidaan niiden toteutumista ja hallintaa. Toimialan hallinnon tasolla voidaan todeta, työllisyys- ja kotoutumispalvelujen aloittaminen sekä asuntomessuprojektin käynnistäminen heijastuivat koko toimialan toimintaan, mutta niihin liittyvät riskit ja epävarmuustekijät ovat hallinnassa.

Maankäyttöpalvelut

Vastuhenkilö: Maankäyttöjohtaja

Toiminnan kuvaus: Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maa-alueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistysmetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat. Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämisellä. Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asuntomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksin. Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Asemakaavoituksen painopisteenä on Salo-Halikko keskustajama sekä asuntomessukohteet. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään pääosin suunnittelutarveratkaisuin ja poikkeamismenettelyjen kautta.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	5 240 240	4 753 800	10 157	4 763 957	4 965 537	104,2 %	201 580
Myyntituotot	513 489	455 900	0	455 900	214 325	47,0 %	-241 575
Maksutuotot	97 642	59 900	0	59 900	133 606	223,0 %	73 706
Tuet ja avustukset	19 057	0	10 157	10 157	13 522	133,1 %	3 366
Muut toimintatuotot	4 610 053	4 238 000	0	4 238 000	4 604 083	108,6 %	366 083
Toimintakulut	-3 165 944	-3 309 317	-24 920	-3 334 237	-3 213 285	96,4 %	120 952
Henkilöstökulut	-1 833 149	-2 137 327	0	-2 137 327	-2 026 877	94,8 %	110 451
Palvelujen ostot	-556 402	-610 310	-24 920	-635 230	-584 357	92,0 %	50 872
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 484	-23 010	0	-23 010	-34 714	150,9 %	-11 704
Avustukset	-430 152	-445 000	0	-445 000	-411 346	92,4 %	33 654
Muut menot	-319 758	-93 670	0	-93 670	-155 992	166,5 %	-62 322
TOIMINTAKATE	2 074 296	1 444 483	-14 763	1 429 720	1 752 252	122,6 %	322 532
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	2 074 296	1 444 483	-14 763	1 429 720	1 752 252	122,6 %	322 532
Poistot	-78 879	-112 380	0	-112 380	-67 793	60,3 %	44 587
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 995 417	1 332 103	-14 763	1 317 340	1 684 459	127,9 %	367 119

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	5 240 240	4 753 800	10 157	4 763 957	4 965 537	104,2 %	201 580
Toimintakulut	-3 165 944	-3 309 317	-24 920	-3 334 237	-3 213 285	96,4 %	120 952
TOIMINTAKATE	2 074 296	1 444 483	-14 763	1 429 720	1 752 252	122,6 %	322 532
Sisäinen							
Toimintatuotot	1 563	0	0	0	703	0,0 %	703
Toimintakulut	-78 628	-83 310	0	-83 310	-81 167	97,4 %	2 143
TOIMINTAKATE	-77 066	-83 310	0	-83 310	-80 463	96,6 %	2 847

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Kaavoitusohjelman mukaisia kaavahankkeita ja niihin liittyviä maankäyttösopimuksia on viety hyvin eteenpäin.

Asuntomessujen valmistelua ja messuihin liittyviä kaavoja työstettiin intensiivisesti. Salon asuntomessuhankkeen varaussopimus saatiin neuvoteltua ja hyväksytyä kaupunginhallituksessa. Keskustan kehittämistä ja uusien asuntojen rakentamismahdollisuuksia tuettiin erityisesti asuntomessukaavoin ja Salonjoenranta-alueiden yleissuunnittelulla. Lisäksi tuettiin urheilupuiston kehittymistä asemakaavoittamalla aluetta.

Yleiskaavoituksen resursseja ohjattiin edelleen strategian mukaisiin kaavatöihin. Yritysalueiden tulevia laajentamistarpeita edistettiin osayleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnalla mm. Riikin, Lakianummi-Korvenmäen sekä Suomusjärven moottoriteliittymäalueille.

Uuden metsänhoitosuunnitelman laadinta aloitettiin aiemmin hyväksytyyn metsäohjelman periaatteiden mukaisesti. Osallistuminen Kantatie 52 kehittämissuunnitelman tekoon käynnistyi.

Raakamaata hankittiin kaupungille yleiskaavojen ja eri kehittämisalueiden pitkän aikavälin tarpeiden ohjaamana. Vuokratalorakentamisen mahdollistamista edistettiin maanhankinnan avulla.

Datakeskus ja Alhaisten yhteisöllisen asumisen hanke vaativat myös maankäyttöpalvelujen panosta.

Suunnittelutarveharkintaa ja poikkeamista edellyttäviä hankkeita oli runsaasti ja näihin liittyvällä neuvonta- ja ohjaustarpeella oli iso työllistävä vaikutus. Maankäytön suunnitteluun liittyvä palvelutarve pysyi edelleen korkealla tasolla aurinkovoimahankkeisiin ja palvelurakentamiseen liittyen. Rantakaavoja valmisteltiin hallinnolliseen käsittelyyn.

Tonttien varaustilanne oli edellisten vuosien maltillisella tasolla. Kiinteistönmuodostuksessa on keskitytty lohkomään ja haltuun ottamaan asemakaavan mukaisia katualueita kaupungin omistukseen. Yksityisteiden kunnossapitoavustuspäätösten toimeenpano tehtiin. Osoitteiden osalta on käyty läpi osoitejärjestelmän periaatteiden vastaisia osoitteita. Rakentamattomien rakennuspaikkojen tarkistus kiinteistöverotusta varten suoritettiin määräajassa. Loimaan kaupungille on edelleen myyty lakisääteisiä kiinteistöinsinöörin palveluja.

Uudet ilmakuvat ja muu paikkatietoaineisto oli suunnittelijoiden aktiivisessa käytössä. 3D-kaupunkimallin tekemistä jatkettiin mallintamalla rakennuksia aiemmin kerätyn drone-aineiston pohjalta.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Puunmyyntituotot alittuivat n. 240 000 e, pääosin koska Korvenmäen alueen puiden kaato vaati ympäristöluvan ja luvitus vei enemmän aikaa kuin arvioitiin, eikä päätetty puukauppaa päästy toteuttamaan vielä vuoden 2025 aikana.

Arvioidut maanvuokratuotot ylittivät 350 000 euroa muun muassa indeksikorotusten takia.

Henkilöstömenot alittuivat n. 110 000 eurolla rekrytointien viivästymisestä johtuen.

Asiantuntijapalveluihin ja rakennusten ja alueiden rakentamiskustannuksiin varatut määrärahat ylittivät jonkin verran pääosin asuntomessutonttien valmistelutöiden takia yhteensä noin 80 000 eurolla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Taloudelliset ja toiminnalliset riskit ovat vähäisiä ja ne ovat hallinnassa. Maankäyttöpalveluissa on kuitenkin edelleen aika ohut henkilörakenne eli jos joku on poissa, sijaista on vaikeaa järjestää ja poissaolijan työt kasaantuvat.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Kaavoitettu maa-alue yht. 31.12.		
Asema- ja rakennuskaava-aluetta (hehtaari)	6 279	6 280
Rantakaava-aluetta (hehtaari)	3 787	3 783
Osayleiskaava-aluetta (hehtaari)	51 937	51 937
Kaavoitus/Voimaan tulleet kaavat kertomusvuonna		
Asemakaavat (hehtaari)	2,3	0,5
Asemakaavan muutokset (hehtaari)	26,7	25,4
Rantakaavat (hehtaari)	18,1	- 4
Rantakaavan muutokset (hehtaari)	24,1	0
Osayleiskaavat (hehtaari)	0	0
Osayleiskaavan muutokset (hehtaari)	0	6,8
Maa- ja metsätilat		
Kunnan om. maa- ja metsätalousmaa yhteensä 31.12. (hehtaari)	3 585	3 595
Kunnan om. maa- ja metsätalousmaa yhteensä 31.12.: viljeltyä peltoa (hehtaari)	1 062	1 075
Kunnan om. maa- ja metsätalousmaa yhteensä 31.12.: kasvullista metsää (hehtaari)	2 523	2 520
Kunnan omistamat sora-alueet (hehtaari)	0	0
Vuokralle annettujen aluiden pinta-ala (hehtaari)	776	775
Metsän myynti kertomusvuonna yht. (kiinto-m3)	9 600	2 780
Metsän myynti kertomusvuonna yht.: arvo (1 000 €)	426	125
Metsän perusparannus-, raivaus- ja ojitustöitä tehty kertomusvuonna (hehtaari)	2	1
Tilastotiedot		
Maastoon merk. asemakaavakorttelit (lukumäärä)	0	0
Valmistellut asema- ja rakennuskaava-alueen pohjakartat (hehtaari)	0	0
Tehdyt kaavoitukseen liittyvät maaperätutkimukset (hehtaari)	0	0
Kartoitetut, vaaitut ja maastoon merkityt kaavatie- ja vesihuoltolinjat yhteensä (km)	5	5
Tehdyt teiden ja vesihuollon rakentamiseen liittyvät maaperätutkimukset yht. (km)	0	0
Hyväksytyt tonttijakoja (lukumäärä)	4	12
Tontinmittaustoimituksissa muod. tontteja (lukumäärä)	15	17
Rakennuspaikan maalle merkitsemisiä (lukumäärä)	33	27
Vuokralle annetut alueet 31.12.		
Asuntotontit/-rakennuspaikat (lukumäärä)	7	4
Asuntotontit/-rakennuspaikat: pinta-ala (hehtaari)	1,5	1,3
Teollisuustontit/-rakennuspaikat (lukumäärä)	2	2
Teollisuustontit/-rakennuspaikat: pinta-ala (hehtaari)	1,7	1,1

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

167

Muut tontit/rakennuspaikat (lukumäärä)	0	0
Muut tontit/rakennuspaikat: pinta-ala (hehtaari)	0	0

Elinkeinopalvelut

Liikennepalvelut

Vastuuhenkilö: liikennepalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Liikennepalvelut vastaa kaupungin lakisääteisistä oppilaskuljetuksista, ruokakuljetuksista ja joukkoliikenteestä. Salon kaupunki on alueensa toimivaltainen tieliikenteen viranomaisena.

Joukkoliikenteen osalta liikennepalvelut vastaa joukkoliikenteen organisoinnista sekä joukkoliikenteeseen liittyvien viranomaisasioiden valmistelusta päätöksentekoon ja näiden päätösten toimeenpanosta.

Kaupungin kutsuhjattu palveluliikenne on osa joukkoliikennettä. Oppilaskuljetusten osalta liikennepalvelut toimii tukipalveluna sivistyspalveluille vastaten sekä kuljetusetuuspäätöksistä että kuljetusten organisoinnista. Ruokakuljetusten osalta liikennepalvelut puolestaan toimii tukipalveluna kaupungin ravitsemuspalveluille huolehtien kuljetushankinnoista ja kuljetuslaskutuksen seurannasta.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 249 765	1 138 500	2 024	1 140 524	1 193 652	104,7 %	53 128
Myyntituotot	664 731	685 000	0	685 000	657 606	96,0 %	-27 394
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	258 713	175 500	2 024	177 524	193 454	109,0 %	15 931
Muut toimintatuotot	326 321	278 000	0	278 000	342 592	123,2 %	64 592
Toimintakulut	-7 936 121	-8 968 233	-4 965	-8 973 198	-8 090 194	90,2 %	883 004
Henkilöstökulut	-496 939	-472 993	0	-472 993	-467 862	98,9 %	5 131
Palvelujen ostot	-7 419 844	-8 466 360	-4 965	-8 471 325	-7 605 900	89,8 %	865 425
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 855	-17 000	0	-17 000	-5 759	33,9 %	11 241
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-13 482	-11 880	0	-11 880	-10 672	89,8 %	1 208
TOIMINTAKATE	-6 686 356	-7 829 733	-2 941	-7 832 674	-6 896 542	88,0 %	936 133
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-6 686 356	-7 829 733	-2 941	-7 832 674	-6 896 542	88,0 %	936 133
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 686 356	-7 829 733	-2 941	-7 832 674	-6 896 542	88,0 %	936 133

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 249 765	1 138 500	2 024	1 140 524	1 193 652	104,7 %	53 128
Toimintakulut	-7 936 121	-8 968 233	-4 965	-8 973 198	-8 090 194	90,2 %	883 004
TOIMINTAKATE	-6 686 356	-7 829 733	-2 941	-7 832 674	-6 896 542	88,0 %	936 133
Sisäinen							
Toimintatuotot	4 630 836	5 147 000	0	5 147 000	4 613 475	89,6 %	-533 525
Toimintakulut	-23 240	-21 920	0	-21 920	-22 056	100,6 %	-136
TOIMINTAKATE	4 607 597	5 125 080	0	5 125 080	4 591 419	89,6 %	-533 661

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Liikennepalvelujen vastuulla olevat kuljetukset hoidettiin suunnitellusti ja vuodelle 2025 asetetut tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta Paikun kilpailuttamista. Syyskuun kokouksessaan elinvoimajaosto teki

hankinnan toteuttamisen kannalta merkittävän päätöksen linjatessaan hankinnan periaatteet ja palvelun laajuuden. Päätöksen mukaan joukkoliikenteen palvelutasoa nostetaan seuraavassa hankinnassa siten, että vuoroja lisätään aamuihin, iltoihin ja viikonloppuihin. Näin tulevaisuudessa voidaan paremmin vastata kuntalaisten ilmaisemaan tarpeeseen päivittäisestä joukkoliikenteestä, joka mahdollistaa Paikun käytön niin koulu-, opiskelu-, työ- kuin harrastusmatkoihinkin. Palvelutason noston tavoitteena on myös parantaa joukkoliikenteen tuottoastetta. Iltalinjakokeilu keskusta Perniö välillä osoitti käytännössä, että lisäämällä vuorotarjontaa iltoihin parani sekä kuntalaisten palvelujen saavutettavuus että joukkoliikenteen nousumäärät (lähes 40 %:a) ja sitä kautta kaupungin saamat lipputulot (lähes 60 %:a) verrattuna aikaan ennen iltalähtöjä.

Vuonna 2024 kilpailutettujen kuljetusten uudet sopimuskaudet käynnistyivät palveluliikenteen osalta kesäkuussa 2025 ja ruoka- sekä oppilaskuljetusten osalta elokuussa. Sopimuskausien vaihtuminen sujui pääosin jouhevasti. Lukuvuoden 2025–2026 alkaessa otettiin tilauskuljetuksina toteutettavissa oppilaskuljetuksissa käyttöön myös toiminnanohjausjärjestelmä Movit lisäosineen. Käyttöön oton myötä kuljetusten reititys, viestintä ja seuranta koottiin yhteen ja samaan järjestelmään. Järjestelmä tehosti kuljetusten kustannusseurantaa ja toi näkyväksi, että oppilaskuljetuksia jätetään paljon käyttämättä. Järjestelmän myötä oppilaiden kuljetustietojen tietosuoja parani ja kaikki tilausajoissa kuljetettavat oppilaat saatiin tasavertaiseen asemaan tiedottamisen suhteen. Lisäksi yhteisten järjestelmän myötä koulujen on jatkossa mahdollista saada aikaisempaa paremmin reaaliaikaista tietoa kunkin päivän kuljetuksissa olevista oppilaistaan.

Kuntalaisia osallistettiin Paikun kehittämiseen. Keväällä valmistuivat koululaisten kanssa yhdessä Meidän Paikun säännöt osana LYK-toimintaa. Myös salolaisilta yrityksiltä selvitettiin kyselyllä, minkälaisia kehittämistarpeita heidän näkökulmastaan joukkoliikenteessä olisi. Syksyllä puolestaan kokoonnuttiin pohtimaan työpajassa vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kanssa Paikku 2.0:n saavutettavuutta, ulkonäköä ja palvelutarjontaa. Lisäksi palvelu- ja joukkoliikennettä markkinoitiin muun muassa iltatorilla ja seniorimessuilla.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Joukkoliikenteen matkamäärät kasvoivat edelleen hieman (1,6 %) vuoteen 2024 verrattuna Paikussa. Myös opiskelijoiden KELA:n koulumatkatukilipuilla tekemät matkamäärät jatkoivat kasvuaan (6 %). Erityisen ilahduttavaa oli kausilipuilla tehtyjen matkojen osuuden kasvu. Lähes joka neljäs Paikku-matka tehtiin vuonna 2025 kausilipuilla, mikä on neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin edeltävänä vuonna. Kausilippumatkustuksen suhteellinen lisääntyminen on tärkeä indikaattori siitä, että entistä useampi salolainen on siirtynyt joukkoliikenteen säännölliseksi käyttäjäksi kaupungin joukkoliikenteelle asetettujen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoiden käyttäjämäärän positiivisen kehityksen myötä talousarvion asetettu toimintatuottotavoite ylitettiin, vaikka myyntituottotavoitteesta hieman jäätii.

Kesällä maksuton joukkoliikenne houkutteli Paikun kyytiin noin 3 prosenttia edellistä kesää enemmän matkustajia. Sen sijaan noin 20 000 euroa maksanut Lehmijärven uimalinjakokeilu, josta lipputuloja saatiin 160 euroa, vahvisti, että säännöllistä joukkoliikennettä yksittäiseen kohteeseen, jossa käyntitarve on säästä riippuvaista, ei ole taloudellisesti eikä toiminnallisesti järkevää toteuttaa.

Liikennepalvelujen palveluostoihin varatut määrärahat alittuivat huomattavasti. Joukkoliikenteen osalta säästö syntyi pääosin arvioitua pienemmistä kuljetusten suoritehintojen indeksikorotuksista. Muiden kuljetuspalvelujen määrärahoissa puolestaan oli varauduttu indeksikorotusten lisäksi uuden sopimuskauden kustannusvaikutuksiin. Indeksikorotukset jäivät kuitenkin kaikissa kuljetuksissa arvioitua pienemmiksi. Oppilaskuljetusten hankinta osoittautui kaupungin talouden näkökulmasta onnistuneeksi ja lisäksi käyttöön otettu toiminnanohjausjärjestelmä tehosti kustannusten hallintaa. Näin oppilaskuljetusten kustannukset

säilyivät uudella sopimuskaudella edellisen vuoden tasolla. Ateriakuljetuksissa kustannukset nousivat, mutta nousu alitti määrärahat. Kokonaisuudessaan liikennepalvelujen toimintakate oli arvioitua selvästi parempi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Keskeinen sisäinen riski liittyi edelleen henkilöstön jaksamiseen ja yksikön haavoittuvuuteen poissaolotilanteissa. Henkilöstön kuormitusta lisäsi uuden järjestelmän käyttöönoton poikkeuksellinen työllistävä vaikutus.

Joukkoliikenteen osalta riskinä on, että positiivinen kehitys katkeaa. Näin siksi, että Paikun positiivisen matkustuskehityksen vuoksi olemassa oleva joukkoliikenteen kalustomäärä ja vuorotarjonta eivät enää kykene suosituilla linjoilla vastaamaan kuntalaisten tarpeisiin esim. sujuvista vaihtoyhteyksistä keskustassa. Nykyisellä palvelutasolla ei palvelun tasoa säily houkuttelevana, vaan täysinäisten vuorojen myöhästymiset lisääntyvät. Päätös palvelun laajuuden parantamisesta herättää toiveikkuutta tilanteen paranemisesta tulevalla sopimuskaudella.

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa kaupungin kuljetuspalvelujen kustannuksiin kohdistui merkittävänä epävarmuustekijänä epävakaan maailmantilanteen vaikutus. Epävarmuus ei realisoitunut kustannusnousuna, mutta säilyy edelleen kustannusriskinä.

Kaupungin kehittäminen

Vastuhenkilö: yhteyspäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kehittämispalvelut vastuualueelle kuuluvat tapahtumien kehittäminen, kansainväliset asiat, kestävä kehitys, Salon kauppatorin hallinto ja kehittäminen sekä Asuntomessut Salossa 2028 -hankkeen valmistelu. Lisäksi palveluista koordinoidaan useita kaupungin ohjelmatoita, edunvalvontaa ja strategiaa.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	157 250	156 350	2 064	158 414	108 454	68,5 %	-49 959
Myyntituotot	5 899	1 900	0	1 900	7 078	372,5 %	5 178
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	52 158	50 000	2 064	52 064	7 067	13,6 %	-44 997
Muut toimintatuotot	99 193	104 450	0	104 450	94 310	90,3 %	-10 140
Toimintakulut	-1 936 484	-2 405 390	-5 063	-2 410 453	-2 320 230	96,3 %	90 223
Henkilöstökulut	-450 130	-538 930	0	-538 930	-506 720	94,0 %	32 210
Palvelujen ostot	-1 440 311	-1 628 040	-5 063	-1 633 103	-1 536 725	94,1 %	96 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 019	-43 600	0	-43 600	-27 116	62,2 %	16 484
Avustukset	-12 800	-179 000	0	-179 000	-163 090	91,1 %	15 910
Muut menot	-9 223	-15 820	0	-15 820	-86 579	547,3 %	-70 759
TOIMINTAKATE	-1 779 234	-2 249 040	-3 000	-2 252 040	-2 211 776	98,2 %	40 264
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-1 779 234	-2 249 040	-3 000	-2 252 040	-2 211 776	98,2 %	40 264
Poistot	-116	-7 450	0	-7 450	-5 031	67,5 %	2 419
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 779 350	-2 256 490	-3 000	-2 259 490	-2 216 806	98,1 %	42 683

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	157 250	156 350	2 064	158 414	108 454	68,5 %	-49 959
Toimintakulut	-1 936 484	-2 405 390	-5 063	-2 410 453	-2 320 230	96,3 %	90 223
TOIMINTAKATE	-1 779 234	-2 249 040	-3 000	-2 252 040	-2 211 776	98,2 %	40 264
Sisäinen							
Toimintatuotot	380	0	0	0	356	0,0 %	356
Toimintakulut	-41 569	-33 850	0	-33 850	-56 544	167,0 %	-22 694
TOIMINTAKATE	-41 189	-33 850	0	-33 850	-56 188	166,0 %	-22 338

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Osaava ja kansainvälinen Salo

Kaupungin kansainvälisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Ohjelmassa määritellään kattavasti kaupungin kansainvälisen toiminnan keskeiset tavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Kansainvälisyysohjelma tulee osaksi kaupungin elinkeinopoliittista ohjelmaa.

Kaupunki solmi ystävyyskaupunkisopimuksen ukrainalaisen Stryin kaupungin kanssa. Stryin kaupungin valtuuskunta vieraili Salossa joulukuussa 2025. Lisäksi Viron Anijan kunnan valtuuskunta teki vierailun

Saloon. Kaupunki osallistui St. Anthony's Sister City Committeeen kokouksiin etäyhteyksin. Salon ja saksalaisen Puchheimin välinen aikuisvaihto toteutettiin Salossa.

Kansainvälisiä suhteita vahvistettiin myös pitämällä aktiivisesti yhteyttä eri maiden suurlähetystöihin. Kaupungin edustajat osallistuivat Taiwanin edustuston järjestämään tilaisuuteen, ja Iso-Britannian sekä Ukrainan suurlähettiläät vierailivat Salossa.

Osallistuttiin pienten ja keskisuurten kaupunkien konferenssiin Brysselissä, jossa esiteltiin romanityöhön liittyvää hankeideaa. Hankeideaa työstettiin ja etsittiin kumppaneita myöhempää rahoitushakua varten. Jatkettiin yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden kanssa tavoitteena tukea opiskelijoiden asettautumista Saloon.

Uusi monikulttuurisuusneuvosto aloitti toimintansa.

Jatkettiin yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun ja Turun yliopiston kanssa.

Tapahtumien Salo

Vuosi 2025 oli tapahtumien osalta aktiivinen ja kehityshakuinen. Perustoiminnan lisäksi toteutettiin tapahtumien markkinointiyhteistyön uudistus, joka otettiin käyttöön 1.1.2026. Uudistus vahvistaa kaupungin tapahtumaviestintää ja tukee entistä suunnitelmallisempaa yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa.

Vuoden merkittävimpiä tapahtumia olivat mm. Herättäjäjuhlat, joiden järjestelyt saivat runsaasti kiitosta niin osallistujilta kuin yhteistyökumppaneilta. Myös Kurpitsaviikot, joihin kaupunki panosti vuonna 2025 huomattavasti, toteutuivat tähänastisista laajimpina. Tapahtuma toi kaupungille merkittävää positiivista valtakunnallista näkyvyyttä sekä vahvisti alueen elinvoimaa taloudellisten vaikutusten kautta. Tapahtumakoordinaattori verkostoitui vuoden aikana aktiivisesti valtakunnallisen tapahtumateollisuuden kaupunkiverkoston kanssa, vahvistaen kaupungin asemaa osana alan kehitystyötä.

Kaupungin ja tapahtumajärjestäjien välistä kehittämissyhteistyötä jatketaan edelleen, tavoitteena entistä sujuvampi, vaikuttavampi ja kaupungin strategiaa tukeva tapahtumakenttä.

Kestävä kehitys ja kiertotalous

Salon kaupunki edistää kiertotaloutta ja kestävä kehitystä yhteistyössä alueellisten sidosryhmien kanssa sekä kehittämällä resurssiviisaita toimintatapoja omassa organisaatiossaan. Toimia ohjaa strategian lisäksi Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma 2026–2030.

Toiminnan yhtenä painopisteenä on Saaristomeren tilaa parantavat toimet, joihin maatalouden ravinnekuormituksen vähentäminen kytkeytyy keskeisesti. Kestävän elinkeinokehittämisen tueksi järjestetään vuotuinen maatalousfoorumi.

Asuntomessut

Vuoden 2025 aikana Salon Asuntomessut -hanketta varten palkattiin projektipäällikkö, joka aloitti tehtävässään maaliskuussa. Tilikaudella merkittävimmät palvelujen ostot kohdistuivat markkinointikustannuksiin, arkkitehtien laatimiin alueiden visualisointikuviin tonttihakua varten sekä osallistumiseen Oulun Asuntomessuille, jossa Salon kaupungilla oli oma messuosasto kuukauden ajan. Markkinointikustannukset sisältävät markkinointi- ja myyntistrategian laatimisen sekä ennakkomarkkinoinnin toteutuksen. Oulun Asuntomessuille osallistumiseen liittyvät kulut koostuivat messukontin korjaus- ja sisustustöistä, kuljetuksista sekä päivystäjien majoituksista. Syyskuudella

Asuntomessuja markkinoitiin Kurpitsaviikoilla, ja loppuvuonna valmisteltiin messumateriaalit Salon Messuja sekä Helsingin Matkamessuja varten.

Salon tori

Vuoden aikana saatiin päätöksen torin sähkösaneeraus, josta kesken olivat vielä viimeistelytyöt sekä asfaltointi. Horninkadun saneeraus on vaikuttanut torilla järjestettäviin tapahtumiin, mutta hyvällä yhteistyöllä tapahtumajärjestäjien kanssa merkittävilä haitoilta vältyttiin.

Toukokuussa Salossa järjestettiin ensimmäiset Kansainväliset Suurmarkkinat, joista saadut kokemukset olivat positiivisia. Syysmarkkinat järjestettiin pienempänä kuin normaalisti juuri katusaneerauksesta johtuen. Syysmarkkinoiden kehittämistä jatketaan tehdyn asiakaskyselyn pohjalta. Vilhonsillan jouluvalot hankittiin vuoden aikana.

Edunvalvonta ja suhdetoiminta

Kaupungin edunvalvontatyön keskiössä on ollut liikennehankkeiden edistäminen. Länsirataa koskeva päätöksenteko tapahtui joulukuussa, Kantatie 52 on edennyt toteuttamisvalmiuteen ja maakunnallinen yhteistyö lähijunaliikenteen suunnitelmista on käynnissä.

Kaupunki on järjestänyt yritysten illan kaksi kertaa vuoden aikana. Tilaisuuksien tarkoituksena on ollut kehittää elinkeinoelämän ja kaupungin vuoropuhelua sekä yhteistyössä valmistella kaupungin elinvoimaohjelmaa ja elinvoimalupausa. Elinvoimalupaus allekirjoitettiin syyskuussa.

Salo osallistuu aktiivisesti C21-, kasvukaupunki- ja seutukaupunkiverkostojen toimintaan. Verkostot kokoontuvat muutaman kerran vuodessa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Toiminta toteutui vuonna 2025 pääosin suunnitellun mukaisesti ja kokonaisuus on talousarvion mukainen. Syysmarkkinat toteutuivat Horninkadun remontin johdosta pienempänä, joten torin paikkamaksuissa jäätiin ennakoidusta jonkin verran. Toimintatuottoja jäi saamatta myös, koska hankerahoitusta ei vuoden aikana haettu. Myös toimintakuluja jäi tämän vuoksi toteutumatta. Palvelun sisällä rahaa siirtyi muista toiminnoista Asuntomessujen valmisteluun, sillä messuhankkeen valmistelu kiihtyi vuoden loppua kohden, eikä kaikkea oltu suoraan pystytty ennakoimaan.

Riskit ja epävarmuustekijät

Palvelun keskeiset riskit liittyvät henkilöriskeihin, sillä yhtä toimintoa hoitaa lähtökohtaisesti yksi henkilö. Tämä on riski erityisesti äkillisissä poissaoloissa, jota on minimoitu mm. hyvällä sisäisellä tiedonkululla ja tarpeellisilla sijaistusvastuilla.

Työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen

Vastuhenkilö: Työllisyyspäällikkö

Toiminnan kuvaus: Julkiset työvoima- eli TE-palvelut työnhakijoille ja työnantajille sekä kotoutumisen edistämisen palvelut Salon työllisyysalueella (Salo, Somero, Koski Tl. ja Marttila). Salon kaupungin muut työllisyyspalvelut kuten työpajatoiminta, hankkeet sekä työttömyystukien ja Salon Seudun Työkeskus Oy:n rahoitus. Salon kaupungin muut kotoutumispalvelut kuten kiintiöpakolaisten vastaanotto ja hankkeet.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	2 737 217	4 339 670	37 647	4 377 317	4 939 844	112,9 %	562 527
Myyntituotot	1 714 060	3 925 239	0	3 925 239	4 440 189	113,1 %	514 950
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	980 815	368 071	37 647	405 718	460 640	113,5 %	54 922
Muut toimintatuotot	42 342	46 360	0	46 360	39 016	84,2 %	-7 344
Toimintakulut	-6 728 790	-17 516 964	-92 368	-17 609 332	-16 705 784	94,9 %	903 548
Henkilöstökulut	-2 309 379	-4 917 304	0	-4 917 304	-4 629 072	94,1 %	288 232
Palvelujen ostot	-1 099 462	-4 149 490	-92 368	-4 241 858	-2 917 732	68,8 %	1 324 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193 000	-204 310	0	-204 310	-212 656	104,1 %	-8 346
Avustukset	-2 917 850	-7 733 530	0	-7 733 530	-8 498 035	109,9 %	-764 505
Muut menot	-209 099	-512 330	0	-512 330	-448 288	87,5 %	64 042
TOIMINTAKATE	-3 991 572	-13 177 294	-54 721	-13 232 015	-11 765 940	88,9 %	1 466 075
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	-3 991 572	-13 177 294	-54 721	-13 232 015	-11 765 942	88,9 %	1 466 073
Poistot	-52	0	0	0	-52	0,0 %	-52
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 991 624	-13 177 294	-54 721	-13 232 015	-11 765 994	88,9 %	1 466 022

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	2 737 217	4 339 670	37 647	4 377 317	4 939 844	112,9 %	562 527
Toimintakulut	-6 728 790	-17 516 964	-92 368	-17 609 332	-16 705 784	94,9 %	903 548
TOIMINTAKATE	-3 991 572	-13 177 294	-54 721	-13 232 015	-11 765 940	88,9 %	1 466 075
Sisäinen							
Toimintatuotot	16 253	24 500	0	24 500	16 605	67,8 %	-7 895
Toimintakulut	-98 204	-163 870	0	-163 870	-188 801	115,2 %	-24 931
TOIMINTAKATE	-81 951	-139 370	0	-139 370	-172 196	123,6 %	-32 826

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Työllisyyspalveluissa toteutui 1.1.2025 kaksi merkittävää uudistusta: TE2024 ja KOTO24. TE-palvelu-uudistuksen myötä Salon työllisyysalueen toiminta käynnistyi. Salon kaupunki järjestää julkiset työvoimapaalvelut Salon työllisyysalueella. Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa kunnalle siirtyi kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Salon kaupunki järjestää myös kotoutumispalvelut työllisyysalueen kunnille.

TE-uudistus toteutui suhteellisen haastavassa työmarkkinatilanteessa. Siirtymävaiheessa Salon työllisyysalueella oli n. 5800 asiakasta ja vuoden aikana keskimäärin noin 5500. Työttömyysprosentti vaihteli

noin 11-12 % lukemissa. Työnhakijoista työttömiä oli noin 60 %. Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan; joulukuussa työllisyysalueella oli jo 1264 pitkäaikaistyötöntä (12/2024 +389), joista Salossa 1056 (+321).

Muutosten myötä toiminta laajeni ja työllisyyspalveluissa työskenteli vuonna 2025 yhteensä 86 työntekijää. Näistä suurin osa eli 65 HTV työskenteli työllisyysalueen tehtävissä. Uudistuksessa valtiolta siirtyi 42 (+ 4 tyhjää virkaa) työntekijää Salon kaupungin työntekijöiksi. Lisäksi työllisyysalueen uusiin virkasuhteisiin palkattiin 16 työntekijää. Someron kaupungilta siirtyi yksi virkasuhteessa oleva työntekijä. Henkilöstö perehdytettiin uuden työnantajan tehtäviin kevään aikana. Uudistuksesta aiheutuneiden muutosten takia tehtävänimikkeet, osa tehtävänkuvista sekä työaikamuoto muuttui suurimmalla osalla. Valtiolta siirtyneen henkilöstön kokonaispalkan purku toteutettiin tasopalkkausjärjestelmään siirtymisen yhteydessä.

Kotoutumispalveluissa käynnistettiin uuden lain mukaiset palvelut koko kotoutumisalueella. Merkittävimpinä näistä ohjauksen ja neuvonnan antaminen, kotoutumissuunnitelmien laadinta, kotoutujien yhteiskuntaorientaatiopalvelu sekä kotivanhempien kotoutumista edistävä toiminta. Kotoutumispalveluissa työskenteli 4 määräaikaista kotoutumisohjaajaa ja keväällä aloitti uusi esihenkilö. Työvoimapalveluiden kotoutumispalvelut sekä kotoutumishankkeet yhdistettiin samaan tiimiin, jolla varmistetaan kokonaisvaltaiset palvelut ja yhteistyö. Lisäksi ostopalveluna hankittiin omakielistä ohjausta kurdin, darin, pashtun ja persian kielillä. Kotoutumiskoulutuksissa on ollut jo usean vuoden ajan isot osallistujamäärät ja kesällä tehtiin Salon seudun koulutuskuntayhtymän kanssa sopimus maahanmuuttajien kotoutumispalveluista. Tällä parannetaan ja kehitetään tarjottavia palveluja. Myös kansalaisopiston kanssa on tehty hyvää yhteistyötä palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Muutoksen myötä toimipisteiden osalta tapahtui päivitystä. Salossa Torikadun toimipiste laajeni, kun kiinteistön remontti valmistui 1.9.2025. Samalla Voimalan palvelupiste ja kaupungintalolla sijainneet kotoutumispalvelut sekä Salon Kela muuttivat Torikadulle. Pääkirjaston yhteyteen jäi vielä kahvilapajatoiminta. Waltin toimipiste jatkaa monialaisten asiakkaiden palvelupisteenä. Uutena perustettiin Someron toimipiste, jossa työskentelee kuusi työllisyyspalveluiden työntekijää. Koskella ja Marttilassa asiakaspalvelua toteutetaan kunnanvirastoista vuokratuissa työtiloissa kahden työntekijän toimesta.

Muutokset toteutettiin monin tavoin haastavassa tilanteessa. Samaan aikaan tapahtui lakimuutoksia ja järjestelmä uudistuksia. Salon työllisyysalueen toiminta ja asiakaspalvelu saatiin kuitenkin suhteellisen hyvin käyntiin. Henkilöstö on tehnyt tässä merkittävän työn, mutta on todettava että vuosi oli monin tavoin kuormittava. Vuoden aikana tehtiin tarpeen mukaan muutoksia toimintaan. Yhtenä merkittävimpänä mainittakoon työvoimaviranomaisen maksatustehtävien siirtäminen sopimuksella Turun työllisyysalueelle, koska pienen työllisyysalueen resurssit, haavoittuvuus ja toiminnan turvaaminen sen merkittävyys huomioiden nähtiin olennaisen perustelluksi.

Lisähaastetta vuoteen toi se, että kaikki palkkatukimäärärahat sidottiin jo keväällä loppuun, eikä uusia myönteisiä päätöksiä voitu tehdä. Syinä runsaaseen sidontaan olivat aiemmin valtion aikana pitkälle ajalle tehdyt päätökset sekä alkuvuoden suuri kysyntä. Haastavassa työmarkkinatilanteessa myös starttirahan kysyntä oli myös aiempaa suurempaa. Talouden ja puolen vuoden lakisääteisten starttirahapäätösten turvaamiseksi puolen vuoden jatkopäätöksistä jouduttiin luopumaan loppukevästä.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Kunnan osarahoittamasta työmarkkinatuesta siirryttiin 1.1.2025 alkaen uuteen rahoitusmalliin, jossa kuntien maksuvelvoite käynnistyy jo 100 maksetun työttömyystukipäivän kohdalla ja se nousee porrastetusti 100-700 päivän aikana ollen 10-50 % työttömyysturvan perusosasta. Salon kaupunki maksoi uuden lain mukaisia maksuja vuonna 2025 yhteensä 6 411 777 euroa. Talousarvioon varattu vuoden 2023 laskelmaan perustuva laskelma ylittyi 892 697 eurolla. Tähän merkittävimpinä syinä olivat vaikeasta työllisyystilanteesta johtuen työnhakijoiden runsas määrä sekä työttömyysjaksojen pitkittyminen.

Salon kaupungille maksettiin vuonna 2025 kotoutumisen laskennallisia korvauksia yhteensä 3 059 730 euroa. Korvausten määrä ylittyi noin 750 000 eurolla. Laskennallisten korvausten odotetaan kuitenkin jatkossa laskevan merkittävästi.

Uusien tulosityksiköiden työllisyys- ja kotoutumisalueen osalta ei kaikkea osattu suunnitella ja ennakoida oikein.

- Työvoimakoulutusten ja valmennuspalveluiden osalta jäi käyttämättä 0,85 M€. Tästä kotoutumiskoulutusten osuus oli 300 000 e koska osallistujia ei ollut odotetusti. Työnantajille suunnatusta yhteishankintakoulutuksesta jäi käyttämättä 243 000 e johtuen heikentyneestä työvoiman kysynnästä. Valmennuspalveluiden osalta jäi käyttämättä 150 000 euroa, koska palveluun ei ohjautunut odotetusti asiakkaita. Muiden alueiden välisiin laskutettaviin kustannuksiin varattua rahaa ei kulunut odotetusti vielä ensimmäisenä vuotena.
- Virkoja oli osan ajasta täyttämättä, joka vähensi henkilöstömenoja n. 200 000 eurolla.
- Vaikka palkkatukimäärärahat (1,5 M€) loppuivat jo keväällä, jäi 215 000 euroa käyttämättä kun myönnettyjä jaksoja purkautui vuoden aikana.
- On myös hyvä huomioida, että TE-palveluista kuntiin siirtyneet vuosia 2023 ja 2024 koskevat palvelu- ja maksatusvelat ja niitä koskevat osittaiset korvaukset haastoivat talouden seurantaa.
- Kotoutumisalueen palveluostoista jäi 0,5 M€ käyttämättä käynnistymisvaikeuksien vuoksi, mm. yhteiskuntaorientaatio saatiin vasta syksyllä käyntiin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Työllisyystilanteen pysyi edelleen vaikeana. Työttömyysmaksujen nousu toteutui ja siinä erityisesti nähtävissä korkeimpien maksuluokkien kasvun osuus.

TE-uudistukseen ennakoituista riskeistä toteutui maksatustehtävien haavoittuvuus, joka ratkaistiin sopimalla Turun työllisyysalueen kanssa. Myös maksatusjärjestelmäratkaisu saatiin valmiiksi viime metreillä. TE-palveluista siirtynyt palveluvelka oli tiedossa ja sitä saatiin purettua alkuvuoden aikana, vaikkakin harkinnanvaraisten kulukorvausten maksatusten osalta sitä jäi kovasta työstä ja jonon purkamisesta huolimatta edelleen.

Hyvinvointialueen kanssa sopiminen TYM-yhteistyöstä viivästyi ja se saatiin vasta syksyllä kuntoon lain ollessa voimassa jo alkuvuodesta alkaen. Tilanteella ei ollut vaikutuksia asiakaspalveluun.

Kotoutumispalveluiden käynnistämistä vaikeuksien takia osa suunnitellusta palveluhankinnasta jäi hyödyntämättä.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 419 234	1 469 250	12 802	1 482 052	1 591 961	107,4 %	109 909
Myyntituotot	414 020	456 000	0	456 000	429 413	94,2 %	-26 587
Maksutuotot	613 001	660 000	0	660 000	758 369	114,9 %	98 369
Tuet ja avustukset	44 291	30 250	12 802	43 052	54 359	126,3 %	11 308
Muut toimintatuotot	347 922	323 000	0	323 000	349 820	108,3 %	26 820
Toimintakulut	-3 089 403	-3 453 280	-31 410	-3 484 690	-3 271 461	93,9 %	213 229
Henkilöstökulut	-2 593 858	-2 820 970	0	-2 820 970	-2 692 763	95,5 %	128 207
Palvelujen ostot	-386 091	-493 880	-31 410	-525 290	-474 892	90,4 %	50 397
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 598	-33 750	0	-33 750	-22 637	67,1 %	11 113
Avustukset	-21 060	-23 600	0	-23 600	-19 926	84,4 %	3 674
Muut menot	-63 797	-81 080	0	-81 080	-61 242	75,5 %	19 838
TOIMINTAKATE	-1 670 169	-1 984 030	-18 608	-2 002 638	-1 679 499	83,9 %	323 138
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-15	0,0 %	-15
VUOSIKATE	-1 670 169	-1 984 030	-18 608	-2 002 638	-1 679 514	83,9 %	323 124
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 670 169	-1 984 030	-18 608	-2 002 638	-1 679 514	83,9 %	323 124

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 468 589	1 527 840	12 802	1 540 642	1 655 402	107,4 %	114 760
Myyntituotot	414 670	456 000	0	456 000	429 513	94,2 %	-26 487
Maksutuotot	661 706	718 590	0	718 590	821 709	114,4 %	103 119
Tuet ja avustukset	44 291	30 250	12 802	43 052	54 359	126,3 %	11 308
Muut toimintatuotot	347 922	323 000	0	323 000	349 820	108,3 %	26 820
Toimintakulut	-3 212 631	-3 580 290	-31 410	-3 611 700	-3 391 513	93,9 %	220 187
Henkilöstökulut	-2 593 858	-2 820 970	0	-2 820 970	-2 692 763	95,5 %	128 207
Palvelujen ostot	-459 496	-570 700	-31 410	-602 110	-541 749	90,0 %	60 361
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 280	-33 750	0	-33 750	-25 410	75,3 %	8 340
Avustukset	-21 060	-23 600	0	-23 600	-19 926	84,4 %	3 674
Muut menot	-111 937	-131 270	0	-131 270	-111 664	85,1 %	19 606
TOIMINTAKATE	-1 744 042	-2 052 450	-18 608	-2 071 058	-1 736 111	83,8 %	334 947
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-15	0,0 %	-15
VUOSIKATE	-1 744 042	-2 052 450	-18 608	-2 071 058	-1 736 126	83,8 %	334 932
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 744 042	-2 052 450	-18 608	-2 071 058	-1 736 126	83,8 %	334 932
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 744 042	-2 052 450	-18 608	-2 071 058	-1 736 126	83,8 %	334 932

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 419 234	1 469 250	12 802	1 482 052	1 591 961	107,4 %	109 909
Toimintakulut	-3 089 403	-3 453 280	-31 410	-3 484 690	-3 271 461	93,9 %	213 229
TOIMINTAKATE	-1 670 169	-1 984 030	-18 608	-2 002 638	-1 679 499	83,9 %	323 138
Sisäinen							
Toimintatuotot	49 355	58 590	0	58 590	63 441	108,3 %	4 851
Toimintakulut	-123 227	-127 010	0	-127 010	-120 052	94,5 %	6 958
TOIMINTAKATE	-73 873	-68 420	0	-68 420	-56 611	82,7 %	11 809

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelut

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Toiminnan kuvaus: Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueeseen kuuluu rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja maaseutupalvelut. Palvelualueen tehtävät ovat lakisääteisiä lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä. Palveluihin kuuluu myös asiakkaiden yleinen ohjaus ja neuvonta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelut toimii rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa.

Lautakunta toimii palveluiden erityislainsäädännön mukaisena viranomaisena.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1	0	93	93	93	100,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	1	0	93	93	93	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-44 127	-46 573	-229	-46 802	-52 451	112,1 %	-5 649
Henkilöstökulut	-32 096	-33 043	0	-33 043	-33 711	102,0 %	-668
Palvelujen ostot	-12 032	-12 030	-229	-12 259	-18 483	150,8 %	-6 225
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-125	0,0 %	-125
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	0	-1 500	0	-1 500	-132	8,8 %	1 368
TOIMINTAKATE	-44 126	-46 573	-136	-46 709	-52 358	112,1 %	-5 649
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-44 126	-46 573	-136	-46 709	-52 358	112,1 %	-5 649
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-44 126	-46 573	-136	-46 709	-52 358	112,1 %	-5 649

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1	0	93	93	93	100,0 %	0
Toimintakulut	-44 127	-46 573	-229	-46 802	-52 451	112,1 %	-5 649
TOIMINTAKATE	-44 126	-46 573	-136	-46 709	-52 358	112,1 %	-5 649
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-2 903	-1 770	0	-1 770	-2 481	140,2 %	-711
TOIMINTAKATE	-2 903	-1 770	0	-1 770	-2 481	140,2 %	-711

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnassa vuosi 2025 oli ensimmäinen vuosi uuden rakentamislain ollessa voimassa. Lakiuudistus toi muutoksia rakentamisen lupamuotoihin ja lisäsi merkittävästi jälkivalvonnan ja asiakkailta annettavan ohjauksen ja neuvonnan määrää.

Ympäristönsuojelussa oli paljon henkilövaihdoksia pitkin vuotta. Ympäristönsuojelun toiminta on koostunut pääosin lupavalmistelusta, tarkastuksista ja lausuntojen valmistelusta sekä erilaisista edistämistehtävistä. Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli poikkeuksellisen alhainen johtuen pitkälti henkilövaihdoksista.

Ympäristöterveydenhuollossa vuoden 2025 valvontasuunnitelmassa asetetut tarkastustavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Lisäksi terveydensuojeluvalvontaa työllistivät lausunnot ja vesilaitosten valvontatutkimusohjelmien päivitykset. Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia tehtiin edellisvuotta enemmän huolimatta valvontaeläinlääkäreiden rekrytointivaikeuksista. Valvontaeläinlääkiresurssin puute on kuitenkin heijastunut ilmoituksenvarasien toiminnan valvontaan, joka jäi asetetuista tavoitteista vuonna 2025.

Maaseutupalveluissa maataloustukien hallinnointi sujui tavoitteiden mukaisesti. Vuosi 2025 oli maatalouden tukijärjestelmän ohjelmakauden kolmas vuosi. Tukijärjestelmä edellytti paljon asiakasneuvontaa, tiedotteita ja viljelijäkoulutusta. Erilaisten korvausten, ilmoitusten ja hakemusten käsittelyn lisäksi maaseutupalveluissa on tehnyt satelliittivalvontaan liittyviä tehtäviä merkittävästi vuonna 2025. Toimintaan on kuulunut myös hukkakaura-, hirvieläin- ja petoeläintarkastukset.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Rakennusvalvonnan tuotot ylittivät talousarvion merkittävästi. Rakentamisen volyymi oli ennakoitua suurempaa ja taksan mukaisia maksuja kertyi arvioitua enemmän. Myös yksittäiset suuret hankkeet vaikuttavat merkittävästi luvista kertyneisiin tuloihin.

Ympäristönsuojelussa lupamaksut eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Etenkin maa-ainesottoluvista kertyneet maksut jäivät talousarviossa ennakoidusta. Myös valvontasuunnitelman huono toteuma vaikutti talousarviota huonompaan tuottokertymään.

Ympäristöterveydenhuollossa menoja kasvatti kaupungineläinlääkäreiden päivystyskorvausten korottaminen kesken talousarviovuoden.

Riskit ja epävarmuustekijät

Rakennusvalvonnassa uuden rakentamislain käyttöönotossa oli haasteita lain nopean voimaantulon vuoksi. Vakiintuneita tulkintoja ei ole ja samalla asiakkaiden tarvitsema ohjaus ja neuvonta on vähintään

kaksinkertaistunut edellisvuoteen verrattuna.

Ympäristönsuojelussa suuri lupahakemusten määrä yhdistettynä henkilökunnan vaihtuvuuteen aiheutti sekä isompien lupien lupakäsittelyn hidastumista että valvontasuunnitelman huonon toteuman.

Eläinlääkintähuollossa eläinlääkäripula hankaloittaa sekä sijaisten saamista että vakinaisten virkojen täyttämistä ja vie resursseja esihenkilötyöltä. Tämä näkyy etenkin valvontaeläinlääkäreiden suurena vaihtuvuutena. Terveysvalvonnassa henkilöresurssit ovat olleet koetuksella vuoden 2025 aikana johtuen lainsäädännön muutoksista.

Maaseutupalveluissa ruokaviraston Tukisovelluksessa on ollut teknisiä haasteita, jotka ovat aiheuttaneet haasteita maaseutupalveluiden järjestämisessä.

Rakennusvalvonta

Vastuhenkilö: Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Toiminnan kuvaus: Rakennusvalvonnan lakisääteinen tehtävä on rakentamislain mukaisten lupien valmistelu ja päättäminen sekä lupiin liittyvä työmaa-aikainen valvonta. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös rakennetun ympäristön valvonta, kuten luvattoman rakentamisen tai säädösten vastaisen rakentamisen valvonta. Rakennusvalvonnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös rakentamisen yleinen ohjaus ja neuvonta. Toiminta-alueena on Salon kaupungin alue.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	337 719	310 000	3 313	313 313	411 584	131,4 %	98 271
Myyntituotot	7 535	10 000	0	10 000	13 115	131,2 %	3 115
Maksutuotot	307 673	300 000	0	300 000	387 234	129,1 %	87 234
Tuet ja avustukset	22 511	0	3 313	3 313	11 235	339,1 %	7 922
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-802 408	-820 522	-8 128	-828 650	-872 184	105,3 %	-43 534
Henkilöstökulut	-665 402	-646 422	0	-646 422	-706 575	109,3 %	-60 153
Palvelujen ostot	-117 938	-151 330	-8 128	-159 458	-149 957	94,0 %	9 502
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 189	-6 550	0	-6 550	-3 263	49,8 %	3 287
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-9 878	-16 220	0	-16 220	-12 389	76,4 %	3 831
TOIMINTAKATE	-464 688	-510 522	-4 816	-515 338	-460 600	89,4 %	54 738
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-464 688	-510 522	-4 816	-515 338	-460 600	89,4 %	54 738
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-464 688	-510 522	-4 816	-515 338	-460 600	89,4 %	54 738

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	337 719	310 000	3 313	313 313	411 584	131,4 %	98 271
Toimintakulut	-802 408	-820 522	-8 128	-828 650	-872 184	105,3 %	-43 534
TOIMINTAKATE	-464 688	-510 522	-4 816	-515 338	-460 600	89,4 %	54 738
Sisäinen							
Toimintatuotot	13 107	19 160	0	19 160	30 781	160,7 %	11 621
Toimintakulut	-35 838	-35 310	0	-35 310	-34 771	98,5 %	539
TOIMINTAKATE	-22 731	-16 150	0	-16 150	-3 990	24,7 %	12 160

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakentamislain korjaussarja hyväksyttiin eduskunnassa 19.12.2024 ja uusi rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025. Kaupungin hallintosääntö, rakennusvalvontaviranomaisen taksa ja -toimivallan siirto on tullut uusien lakimuutoksen vuoksi. Em. uudistukset tehtiin loppuvuodesta 2024 ja ne ovat astuneet voimaan 1.1.2025. Uutta taksaa täydennettiin ja päivitettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan 24.9.2025 kokouksessa.

Lakimuutoksesta johtuen myös esimerkiksi lupapäätösten muutoksenhakupohjat ja päätösten antaminen kuulusmenettelyllä on täysin uudistettu. Prosessi-, järjestelmä- yms. uudesta laista johtuneet muutokset

on saatu valmiiksi siten, että ensimmäiset uuden lain mukaiset rakentamislupapäätökset on myönnetty Salossa helmikuussa 2025. Aikaisemman maankäyttö- ja rakennuslain aikana vireille tulleita hakemuksia käsitellään edelleen uuden lain aikana vireille tulleiden rinnalla. Menettelyn ratkaisee hakemuksen vireilletulopäivämäärä. Kaksi eri menettelytapaa aiheuttaa lisätyötä lupahallinnossa.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnistetty syksyllä 2024 ja luonnos käsiteltiin toukokuussa 2025 rakennus- ja ympäristölautakunnassa.

Lakiuudistus on edellyttänyt aktiivista osallistumista koulutus ja tiedotustilaisuuksiin sekä yhtenäisten tulkintaohjeiden laatimista. Asiakkaille ja sidosryhmille annettavaa ohjausta ja neuvontaa on tullut antaa huomattavasti enemmän uudesta laista johtuen ja rakennusvalvonta on tiedottanut lakiuudistuksesta mm. erilaisissa tilaisuuksissa.

Uuden rakentamislain voimaantuloa on porrastettu siten, että lupien käsittelyaikaa koskeva määräaika, tietomallipohjainen lupakäsittely ja ilmastaselvitystä koskevat vaatimukset astuvat voimaan 1.1.2026. Uudistukset edellyttävät niin hakijalta kuin viranomaiseltakin muutoksia ohjelmistoihin ja toimintatapoihin.

Rakentamisen lupia on haettu vuonna 2025 vähemmän verrattuna vuoteen 2024. Myös lupapäätöksiä on tehty vähemmän. Rakentamislain myötä lupakynnys on noussut ja toimenpideluvista luovuttiin kokonaan. Myös yleinen rakentamisen matalasuhdanne näkyy Salossa saapuneiden lupahakemusten määrässä, mutta ei niin voimakkaasti kuin Suomessa yleisesti. Rakennusvalvonnan ja hankkeeseen ryhtyvien välisiä ennakkoneuvotteluita on käyty aktiivisesti vuoden 2025 aikana, mutta hankkeet eivät ole aina edenneet heti lupavaiheeseen tai lupavaihe on hakijasta johtuen hidas. Lupahakemusten vähenemistä selittää myös se, että loppuvuodesta 2024 jätettiin runsaasti vanhan lain aikaisia hakemuksia ja alkuvuosi 2025 oli uuden lain myötä tavallista hiljaisempi saapuneiden hakemusten osalta.

Monet loppuvuodesta 2024 vanhan lain aikana jätetyistä hakemuksista ovat olleet erittäin vaillinaisia, mikä nostaa lupien käsittelyaikoja. Käsittelyaikoja nostaa myös se, ettei uuden lain toimeenpanosta johtuen voitu tehdä päätöksiä uuden lain mukaisista hakemuksista ennen helmikuuta 2025. Helmikuusta eteenpäin uuden lain mukaisten hakemusten käsittely on kuitenkin sujunut pääosin hyvin ja käsittelyaika on palannut aikaisemmalle tasolle.

Asiakirjoja on digitoitu vuonna 2025 sähköiseen arkistoon enemmän verrattuna vuoteen 2024. Tämä johtuu pääosin vuoden 2024 digitointiprojektin loppuerien viemisestä sähköiseen arkistoon alkuvuodesta 2025. Digitoijan määräaikainen työsuhde alkoi heinäkuussa, joten digitointia saatiin lisättyä myös loppuvuoden aikana. Lupapiste Kaupan asiakirjoja on ostettu hieman vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Rakennetun ympäristön valvontakohteita (mm. luvaton rakentaminen, rumentava ulkovarastointi, hulevesihaitat yms.) on ollut vireillä vuoden 2025 lopussa vähemmän kuin vastaavaan aikaan vuonna 2024. Valvontakohteita on kuitenkin kirjattu saapuneeksi vuoden 2025 aikana huomattavasti enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Etenkin naapureiden tekemät valvontapyynnöt koskien pieniä alle lupakynnyksen jääviä rakennuskohteita ovat lisääntyneet. Pienempi vireillä olevien valvontakohteiden määrä kertoo siitä, että vaikka kohteita on ollut huomattavasti enemmän edellisvuoteen verrattuna, on niitä saatu ratkottua tehokkaammin vuoden 2025 aikana.

Ohjauksen ja neuvonnan tarve on kasvanut merkittävästi uuden rakentamislain aikana. Aikaisemmin esimerkiksi toimenpideluvalla rakennettavat pienet talousrakennukset eivät enää edellytä rakennusvalvonnan lupaa, mutta silti niiden rakentamisedellytyksistä yms. kysytään paljon rakennusvalvonnasta. Pelkästään Lupapisteen kautta tehdyt neuvontapyynnöt ovat kaksinkertaistuneet vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024.

Lupapiste neuvontapyyntöjen vastausaika oli vuonna 2025 keskimäärin 4,9 vuorokautta. Vastausajan raportointi otettiin käyttöön kesäkuussa 2024, joten vertailutietoa alkuvuodelle 2024 ei ole. Neuvontapyyntöjen keskimääräinen vastausaika vuonna 2024 oli n. 6 vuorokautta (kesä-joulukuu).

Rakennustyön keskeyttämisiä ei käsitelty yhtään kappaletta rakennus- ja ympäristölautakunnassa vuonna 2025 (2024: 1 kpl). Kaavalausuntoja rakennusvalvonta antoi vuonna 2025 yhteensä viisitoista (15) kappaletta (2024: 8 kpl). Yhdyskuntateknisten laiteiden sijoittamislupahakemuksia käsiteltiin yksi (1) kappale rakennus- ja ympäristölautakunnassa vuonna 2025 (2024: 0 kpl).

Rakennusvalvonta toimi pääosin täydellä henkilöstöllä vuonna 2025. Toukokuussa vapautui lupasihteerin tehtävä, johon ei rekrytoitu uutta vakituista työntekijää. Tehtävät pyrittiin jakamaan henkilöstölle mahdollisuuksien mukaan. Tämä ei ollut kuitenkaan täysin mahdollista ja aiheutti resurssivajetta lupasihteerien tehtävien hoitamisessa. Resurssivaje korjaantuu osana vuoden 2026 talousarvion henkilöstösuunnitelmassa tehtyä laajempaa uudistusta.

Rakennusvalvonnassa oli rakennusarkkitehtipiskelija (AMK) harjoittelijana touko-elokuussa.

Vuonna 2023 aloitettua rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin ulkoistamishanketta jatkettiin vuosina 2024 ja 2025. Hankinnan arvo vuonna 2025 jäi budjetin vuoksi edelleen vähäisen hankinnan rajan alle. Digitointahankkeessa vuonna 2025 digitoitiin yhteensä 520 lupaa. (2024: 180 lupaa, 2023: 200 lupaa). Digitointiin oli käytettävissä määrärahan lisäksi kuuden (6) kuukauden määräaikainen digitoija. Projektin toteutustavaksi valikoitui aikaisempien vuosien kokemusten perusteella toimintamalli, jossa asiakirjat toimitettiin skannattavaksi ulkoiselle toimijalle. Ennen skannausta tehtävä aineiston valmistelu ja skannauksen jälkeinen tarkastus ja sähköinen päätearkistointi tehtiin digitoijan toimesta.

Hanke osoitti valitun toimintamallin olevan kustannustehokas ja johtavan laadultaan parempaan lopputulokseen verrattuna toimintamalliin, jossa ulkoinen taho tekee sähköisen päätearkistoinnin kokonaan tai osittain.

Rakennusvalvonta:	1-12/2024	1-12/2025	Muutos-%
Saapuneet lupahakemukset (kpl)	631	414	-34 %
Tehdyt lupapäätökset (kpl)	527	365	-31 %
Uusien rakennusten kerrosala (m ²)	27 624	40 681	47 %
Kaikkien myönnettyjen kerrosala (m ²)	34 692	45 196	30 %
Digitoidut asiakirjat (kpl)	17 746	19 060	7 %
Myydyt asiakirjat (kpl)	1 854	1 732	-7 %
Valvontakohteet kaikki (kpl)	156	173	11 %
Valvontakohteet vireillä (kpl)	82	67	-18 %
Lupien keskikäsittelyaika (pv)	29	30	3 %
Lupapiste neuvontapyyntöt (kpl)	120	239	99 %
Neuvontapyyntöjen vastausaika (pv)	5,7	4,9	-14 %

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Rakennusvalvonnan lupamaksuja on kertynyt merkittävästi ennakoitua enemmän. Rakennusvalvonnan lupamäärät pienenevät rakentamislain myötä, mutta luvittamisen muu volyyymi oli ennakoitua suurempaa. Lupia oli kappalemääräisesti vähemmän, mutta luvissa käsitellyt rakennukset olivat suurempia aikaisempaan verrattuna. Myös yksittäiset suuret rakennushankkeet vaikuttavat kertyneisiin lupatuottoihin.

Ulkoisena hankintana toteutetussa digitointiprojektissa saavutettiin lupa- ja asiakirjamääräinen tavoite. Hanke pysyi asetetussa budjetissa. Hanke sijoittui henkilöresurssista johtuen loppuvuoteen, joten osa kustannuksista ja hankkeen tuloksista siirtyi kuluvan vuoden digitointiprojektiin. Tällä oli vaikutusta ICT-kustannusten kohdentumiseen eri vuosille.

Sopimusteknisistä syistä Salon rakennusvalvonnan kuukausimaksut Lupapiste-palvelusta pienenevät vuoden 2025 aikana. Kuukausimaksu on sidottu lupamäärään. Lupamäärät pienenevät kappalemäärällisesti vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024. Myös tällä oli vaikutusta siihen, etteivät ICT-kustannukset toteutuneet täysimääräisinä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Rakentamisessa on ollut valtakunnallisesti pitkään jatkunutta taantumaa, joten rakentamislupien määrän ja niistä kertyvien tuottojen ennakointi on ollut haastavaa. Rakentamislupien volyyymi toteutui kuitenkin Salossa ennakoitua parempana vuonna 2025. Uuden rakennusvalvontataksan mukaisia maksuja kertyi myös ennakoidusti. Saapuneiden lupahakemusten ja lupamaksujen kertymisestä muodostuvat riskit eivät näin ollen toteutuneet vuonna 2025.

Uusi rakentamislaki on osoittautunut lainvalmistelun osalta puutteelliseksi monelta osin. Laki on ollut keskeisiltä osin muutettavana aivan lain voimaantulon kynnyksellä. Rakennusvalvonnoille on jäänyt kohtuuttoman vähän aikaa valmistautua lain voimaantuloon. Asetuksien valmistelu on ollut monelta osin ministeriössä ja valtioneuvostossa kesken, myöhässä tai niitä anneta laisinkaan. Edelleen itse laissa on keskeisiä epävarmuuksia, jotka vaikuttavat valtakunnallisesti jopa lupien oikeusvarmuuteen. Yleisesti lain tulkinta on ollut haastavaa ja lainsäätäjän pykäläkohtainen tahtotila jää usein epäselväksi. Pysyviä tulkintoja saadaan vasta oikeuskäytännön myötä, mikä vie vuosia. Selvää on, että kaikki tämä on hankaloittanut ja tulee hankaloittamaan rakennusvalvontojen toimintaa laajasti. Tulkinnanvaraisuuteen liittyviä riskejä on pystytty pienentämään tiiviillä yhteistyöllä muiden alueen kuntien kesken ja osallistumalla aktiivisesti koulutus ja tiedotustilaisuuksiin sekä seuraamalla aktiivisesti lakiuudistuksen tiedotusta.

Digitoinnissa on havaittu, ettei ulkopuolisilta toimijoilta voi edellyttää rakennusvalvonnan pysyväisarkistointiin liittyvää kansallisarkiston määrittelemää ja arkistolain säätelämästä asiakirjojen järjestämistä, nimeämistä tai metatiedottamista. Ulkoisissa hankinnoissa kannattaakin keskittyä ainoastaan aineiston skannaamiseen koko digitoinnin ja pysyväisarkistoinnin sijaan. Tämä lisää oman työn osuutta, ja riskinä ja epävarmuutena on määräaikainen vaihtuva henkilökunta ja sen osaamisen perehdyttäminen ja toisaalta pysyvän henkilökunnan riittäminen projektien tuomaan lisätyöhön. Vuoden 2025 digitointiprojektin osalta saavutettiin tavoiteltu digitointimäärä, pysyttiin talousarviossa ja digitoijaksi saatiin kokenut henkilö. Vakituinen henkilöstö ei myöskään kuormittunut liikaa ulkoisesta projektista, joten digitointiprojektin osalta riskit eivät toteutuneet vuonna 2025 merkittävästi.

Henkilöstön riittävyyteen liittyvät riskit muutoin eivät aktivoituneet suuressa määrin. Lupasihteerin poisjääntiä voitiin osittain paikata työjärjestelyillä ja määräaikaisella työntekijällä sekä vuoden 2026 talousarvion laajemmilla tehtävien muutoksilla.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Uudisrakennuslupien kerrosala (1000 m2)	28	41
Uudisrakennuslupien tilavuus (1000 m3)	138	201
Valmistuneet rakennukset yht. (lukumäärä)	440	298
Valmist. rakennusten tilavuus (1000 m3)	176	174
Valmist. rakennusten kerrosala (1000 m2)	37	34
Tarkastuskäynnit (lukumäärä)	1 077	789
Luvissa myönn. asunnot (lukumäärät)		
Luvissa myönn. asunnot yhteensä	35	176
pientalo-,paritaloasunnot	25	16
rivitaloasunnot	8	0
kerrostaloasunnot	2	3
muut asunnot	0	157
Luvissa myönn. rakenn. (lukumäärät)		
Luvissa myönn. rakenn. yhteensä	377	232
asuinrakennukset	19	11
liikerakennukset	0	0
teollisuusrakennukset	7	8
maatalouden tuotantorakennukset	17	7
vapaa-ajan rakennukset	13	12
muut rakennukset	321	194
Myönnetyt luvat (lukumäärät)		
Myönnetyt luvat yhteensä	527	365
uudisrakennuslupia	113	61
muutoslupia	155	117
muita lupia	259	187
Valmistuneet asunnot (lukumäärät)		
Valmistuneet asunnot yhteensä	37	42
pientalo-,paritaloasunnot	27	28
rivitaloasunnot	6	14
kerrostaloasunnot	2	0
muut asunnot	2	0

Ympäristönsuojelu

Vastuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Ympäristönsuojelupalvelut vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lakisääteisistä tehtävistä.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	112 893	130 250	2 880	133 130	126 005	94,6 %	-7 125
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	99 720	100 000	0	100 000	89 489	89,5 %	-10 511
Tuet ja avustukset	13 172	30 250	2 880	33 130	36 516	110,2 %	3 386
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-711 187	-795 991	-7 066	-803 057	-749 577	93,3 %	53 480
Henkilöstökulut	-584 267	-617 541	0	-617 541	-585 568	94,8 %	31 973
Palvelujen ostot	-97 800	-139 750	-7 066	-146 816	-135 649	92,4 %	11 167
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 966	-7 600	0	-7 600	-3 076	40,5 %	4 524
Avustukset	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000	100,0 %	0
Muut menot	-10 153	-16 100	0	-16 100	-10 284	63,9 %	5 816
TOIMINTAKATE	-598 294	-665 741	-4 186	-669 927	-623 572	93,1 %	46 355
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-598 294	-665 741	-4 186	-669 927	-623 572	93,1 %	46 355
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-598 294	-665 741	-4 186	-669 927	-623 572	93,1 %	46 355

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	112 893	130 250	2 880	133 130	126 005	94,6 %	-7 125
Toimintakulut	-711 187	-795 991	-7 066	-803 057	-749 577	93,3 %	53 480
TOIMINTAKATE	-598 294	-665 741	-4 186	-669 927	-623 572	93,1 %	46 355
Sisäinen							
Toimintatuotot	105	0	0	0	300	0,0 %	300
Toimintakulut	-25 823	-26 920	0	-26 920	-22 623	84,0 %	4 297
TOIMINTAKATE	-25 718	-26 920	0	-26 920	-22 323	82,9 %	4 597

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristönsuojelussa oli paljon henkilövaihdoksia pitkin vuotta. Yksi ympäristönsuojelutarkastaja irtisanoutui vuoden alusta ja toinen toukokuun alusta. Lisäksi yksi viranhaltija jäi virkavapaalle toukokuun alussa ja toinen marraskuussa ja kolmas joulukuussa. Yksi uusi viranhaltija aloitti maaliskuun alussa ja toinen elokuun puolivälissä. Viransijaiset aloittivat työnsä toukokuun alussa ja marraskuussa. Vuosi päättyi yhden viranhaltijan vajauksella. Syyskuusta joulukuuhun ympäristönsuojelussa oli myös palkaton harjoittelija.

Lupa- ja valvonta-asiat:

Vuoden aikana käsiteltiin kaksi eläinsuojan ilmoitusta ja yksi vähäisten ampumaratojen ilmoitus, myönnettiin kaksi ympäristölupaa ja kolme maa-aineslupaa. Yhden maa-aineslupan lupamääräyksiä muutettiin. Vuoden

aikana oli käsittelyssä yhteensä 15 erilaista lupa-asiaa. Vuoden lopussa vireillä oli kaksi yhteiskäsittelylupahakemusta ja viisi ympäristölupahakemusta. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 36 kpl. Rakennus- ja ympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana 26 ympäristönsuojelun asiaa, joista 8 oli lausuntoja muille viranomaisille.

Ympäristönsuojelussa tehtiin vuoden aikana 36 viranhaltijapäätöstä, joista 17 oli meluilmoituspäätöksiä, ja 11 oli poikkeamisia ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämistä maahan. Lisäksi viranhaltijat antoivat kaupungin sisäisiä lausuntoja rakennusvalvonnalle 40 kpl.

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista saatiin toteutettua 19 %. Erityisen huonosti toteutui eläinsuojien ja jätealan laitosten valvonta. Maa-ainestenoton lupavalmistelu ja valvonta, joka on lain mukaan tehtävä joka vuosi, vie huomattavan osan yksikön valvontaresursseista mutta se myös tuottaa suurimman osan ympäristönsuojelun tuloista. Ympäristönsuojelussa priorisoidaan lupakäsittelyä ja myös se näkyy valvontasuunnitelman toteumassa.

Haja-asutuksen jätevesivalvontaa tehtiin vain asukasilmoitusten perusteella. Liikelaitos Salon veden toiminta-alueella Kuusjoella ja Kiikalassa olevia viemäriin liittymättömiä kiinteistöjä kehoitettiin liittymään verkostoon ja loppuvuodesta tehtiin useita viranhaltijapäätöksiä vapautushakemuksista, jotka koskivat viemäriin liittymistä.

Edistämistehtävät:

Merkittävimmät hankkeet, joissa ympäristönsuojelun asiantuntijatyötä käytettiin, olivat:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat 3 päättyi. Hankkeessa inventoitiin puroja ja tehtiin purokunnostuksia Suomusjärvellä, Karjaskylässä ja Peppursuolla. Lisäksi jatkettiin Nairassuon ennallistamista
- Valonian ja Tapion koordinoima Kuntien METSO rantajatkumot (Ranta-METSO) 2023-2025 -hanke päättyi. Hankkeessa mm. tunnistettiin kaupungin metsäkiinteistöjen pienvesi- ja rantaluontokohteita. Hankkeen aikana kertyneistä opeista julkaistiin myös opas.
- Matildan patohanke jatkui. Salon kaupungin Infrapalvelut on hankkeen päätoteuttaja.
- Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke jatkui. Hanke järjesti kaupungin pellonvuokraajille tilaisuuden helmikuussa ja teetti eroosioriskikartoitusta kaupungin vuokrapelloille. Hankittiin ideasuunnitelmia vesienhallinnan luontopohjaisista ratkaisuista ja niitä jalostettiin Valonian avustuksella. Tehtiin yhteistyötä Elinvoimainen Uskelanjoki -hankkeen kanssa.

Ympäristönsuojelu koordinoi jälleen Mahanpurua muovista hankkeeseen osallistumisen. Infrapalvelut asensi ja poisti sadevesikaivojen suulle asennetut kala-tarrat elokuussa. Erilaisia talkoita, joissa kerättiin roskia tai torjuttiin vieraslajeja, järjestettiin sekä itse että muiden kanssa yhdeksän kertaa. Vieraslajitalkoita oli 6 kpl ja roskankeruutalkoita 3 kpl.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Pääosin pysyttiin talousarviossa. Tulot jäivät tavoitellusta, koska ne ovat hyvin riippuvaisia siitä, kuinka paljon ja kuinka suuria lupia käsitellään. Erityisesti maa-ainestenottolupien hinnat vaihtelevat ottomäärien mukaan ja tätä on mahdotonta ennustaa. Valvontasuunnitelman huonon toteuman vuoksi myös valvontamaksuja jäi saamatta. Asiantuntijapalveluihin varattua rahaa jäi käyttämättä Kuntahelmi 3-hankkeessa. Konsulttipalveluista tuli ennakoitua vähemmän kuluja.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suuri lupahakemusten määrä yhdistettynä henkilökunnan vaihtuvuuteen aiheutti sekä isompien lupien lupakäsittelyn hidastumista että valvontasuunnitelman huonon toteuman. Molemmat ennakoidut riskit siis

realisoituivat vuonna 2025. Tarmokkaasta ennakkoneuvottelumenettelystä huolimatta hakemuksia jätetään puutteellisina, mikä aiheuttaa erityisesti ns. monimutkaisempien lupien käsittelyaikojen pitenemistä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Ympäristönsuojelu (lukumäärät)		
Lausunnot	48	75
Myönnetyt maa-ainesluvut	2	3
Myönnetyt ympäristö- ja yhteiskäsittelyluvut	7	5
Muut päätökset	54	38
Ilmoitukset	28	57
Valvontatoimenpiteet	287	176

Ympäristöterveydenhuolto

Vastuhenkilö: Ympäristöterveyspäällikkö

Toiminnan kuvaus: Ympäristöterveydenhuollon avulla kunta pyrkii turvaamaan asukkailleen terveellisen elinympäristön. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka- ja lääkelain mukainen valvonta sekä eläinlääkintähuolto. Ympäristöterveydenhuolto valvoo ja ehkäisee ympäristöperäisiä terveysriskejä, jotka liittyvät mm. talous- ja uimaveteen, asumisterveyteen, elintarvikkeisiin ja tupakkatuotteisiin, sekä vastaa kunnaneläinlääkäripalveluista, löytöeläimistä ja eläinten hyvinvoinnin valvonnasta.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	619 025	706 000	5 186	711 186	703 128	98,9 %	-8 057
Myyntituotot	406 485	446 000	0	446 000	416 297	93,3 %	-29 703
Maksutuotot	205 608	260 000	0	260 000	281 645	108,3 %	21 645
Tuet ja avustukset	6 932	0	5 186	5 186	5 186	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-1 246 168	-1 478 874	-12 723	-1 491 597	-1 314 479	88,1 %	177 119
Henkilöstökulut	-1 051 459	-1 250 194	0	-1 250 194	-1 101 917	88,1 %	148 277
Palvelujen ostot	-145 430	-169 520	-12 723	-182 243	-157 371	86,4 %	24 872
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 762	-17 000	0	-17 000	-14 728	86,6 %	2 272
Avustukset	-6 060	-5 000	0	-5 000	-4 926	98,5 %	74
Muut menot	-32 457	-37 160	0	-37 160	-35 536	95,6 %	1 624
TOIMINTAKATE	-627 143	-772 874	-7 538	-780 412	-611 350	78,3 %	169 061
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-7	0,0 %	-7
VUOSIKATE	-627 143	-772 874	-7 538	-780 412	-611 357	78,3 %	169 055
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-627 143	-772 874	-7 538	-780 412	-611 357	78,3 %	169 055

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	619 025	706 000	5 186	711 186	703 128	98,9 %	-8 057
Toimintakulut	-1 246 168	-1 478 874	-12 723	-1 491 597	-1 314 479	88,1 %	177 119
TOIMINTAKATE	-627 143	-772 874	-7 538	-780 412	-611 350	78,3 %	169 061
Sisäinen							
Toimintatuotot	36 143	39 430	0	39 430	32 360	82,1 %	-7 070
Toimintakulut	-52 744	-53 990	0	-53 990	-51 487	95,4 %	2 503
TOIMINTAKATE	-16 602	-14 560	0	-14 560	-19 127	131,4 %	-4 567

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 valvontasuunnitelmassa asetetut tarkastustavoitteet toteutuivat kohtalaisesti ympäristöterveydenhuollossa. Suunnitelmallisten tarkastusten toteuma oli elintarvikevalvonnassa 88 %, tupakkalain ja nikotiinikorvausvalmisteiden osalta 81 % ja 75 %, sekä terveydensuojelussa 67 %.

Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa huomattava määrä tarkastuskäynneistä muodostuu valvontasuunnitelman ulkopuolisista käynneistä. Vuonna 2025 valvontasuunnitelman ulkopuolisten

kohteiden osuus oli reilu viidennes, mikä vaikeutti suunnitelmallisen valvonnan toteuttamista. Lisäksi terveydensuojeluvalvontaa työllistivät lausunnot ja vesilaitosten valvontatutkimusohjelmien päivitykset. Sisäilmaan, talousvesiasioihin ja haittaeläimiin liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen kului myös paljon tilastoissa näkymätöntä työaika.

Eläinlääkäreiden virka-aikana hoitamista potilaista 86 prosenttia muodostui pieneläinkäynneistä vastaanotolla ja 14 prosenttia tilakäynneistä. Virka-aikaan tapahtuneista tilakäynneistä 48 prosenttia oli kunnaneläinlääkäreiden tekemiä terveydenhuoltokäyntejä. Eläinlääkärien vastaanottoa jouduttiin supistamaan ajoittaisista sijaisten saatavuushaasteista johtuen. Kaikki kaupungineläinlääkäreiden tuotantoeläinten terveydenhuoltosopimuskäynnit kuitenkin pystyiin hoitamaan sekä tarjoamaan kiireellinen eläinlääkäriapu.

Perniön eläinlääkäriin toimipiste oli suljettuna koko vuoden 2025. Halikon vastaanoton yhteydessä olevasta sijaisen/päivystäjän asuintiloista luovuttiin, sillä tilat eivät enää täyttäneet paloturvallisuussäädöksiä. Uusien vastaanottotilojen kartoitus käynnistettiin Perniön ja Halikon vastaanottojen yhdistämiseksi, sillä nykyiset Halikon vastaanottotilat eivät vastaa tämänhetkistä tarvetta.

Lounais-Suomen alueen pieneläinpäivystyspalveluiden hankintapäätös vuodelta 2024 eteni vuoden 2025 aikana korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyyn. Oikeuden lopulliseen päätökseen asti pieneläinpäivystyksestä vastaa väliaikaisella sopimuksella yhä Papuvet Oy Raisiossa.

Valvontatoimenpiteitä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan liittyen tehtiin 99 kpl edellisvuotta enemmän huolimatta valvontaeläinlääkäreiden rekrytointihaasteista. Valvontaeläinlääkäriresurssin puute on kuitenkin heijastunut ilmoituksenvarasien toiminnan valvontaan, joka jäi asetetuista tavoitteista vuonna 2025.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Kaupungineläinlääkäreiden päivystyskorvausta nostettiin 1,5-kertaiseksi kesäkuun alusta vastaamaan paremmin naapurikuntien tasoa ja sijaisten houkuttelemiseksi. Toisaalta säästöä syntyi alkuvuodesta, kun uusi hygieenikkoeläinlääkäriin virka saatiin täytettyä vasta kesällä.

Tupakkalain muutoksesta johtuen savuttomien nikotiinituotteiden vähittäis- ja tukkumyynti tulivat ympäristöterveydenhuollon valvonnan alaisiksi syksyllä 2025. Taksamuutoksen myötä ympäristöterveydenhuollolle ohjautui tästä lisätuottoja loppuvuodesta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Eläinlääkäripula hankaloittaa sekä sijaisten saamista ja vakinaisten virkojen täyttämistä ja vie resursseja esihenkilötyöltä. Erityisesti valvontaeläinlääkärien hyvä työllistyminen tarjoaa mahdollisuuden vaihtaa työnantajaa helposti ja syyt voivat olla moninaisia. Mikäli työntekijä ei koe esim. työnantajan tarjoamaa tukea työn kuormittavuuden purkamiselle riittävänä, työpariaan tai työpaikan ilmapiiriä sopivana, eläinlääkäri vaihtaa matalalla kynnyksellä uudelle työnantajalle. Praktikkoeläinlääkärien sijaisten vaatimukset ovat myös kasvaneet ja se heijastuu mm. heikentyneeseen halukkuuteen tehdä päivityksiä juhlapyhinä sekä päivystyskorvausten suuruuteen.

Terveysvalvonnassa muuttuvat lainsäädännön vaatimukset lisäävät toimijoiden neuvonnan ja ohjauksen tarvetta sekä henkilöstön koulutautumisen tarvetta. Resurssipula ja siitä johtuva työkuorman kasvaminen rasittavat olemassa olevaa henkilöstöä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Eläinlääkintähuolto (lukumäärät)		
Maidontuotantotilatarkastukset	6	11
Eläinsuojelutarkastukset	226	325
Eläintautikäynnit	38	74
Praktiikkakäynnit tiloille	767	766
Vastaanottokäyntejä	4 192	3 896
Terveysvalvonta (lukumäärät)		
Elintarvikelain mukaiset tarkastukset	245	242
EL:n mukaiset uudet huoneistot	68	70
Terv.suoj.lain muk.tarkastukset	165	141
TsL:n mukaiset uudet huoneistot	63	24
Tupakkalain muk.tarkastukset	32	36
Tupakanmyyntiluvat	6	12
LL:n mukaiset tarkastukset	16	15
Viranomaisnäytteet elintarvikkeista	24	25
Viranomaisnäytteet talousvedestä	160	133
Viranomaisnäytteet uimavedestä	76	76

Maaseutupalvelut

Vastuhenkilö: maaseutupalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Maaseutupalveluiden keskeisenä tehtävänä on hallinnoida maataloustukijärjestelmää maksajavirastosopimuksen mukaisesti, huolehtia peto- ja hirvieläinvahinkojen arvioinnista ja hukkakauratarkastuksista sekä palvella asiakkaita aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	349 596	323 000	1 330	324 330	351 150	108,3 %	26 820
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	1 674	0	1 330	1 330	1 330	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	347 922	323 000	0	323 000	349 820	108,3 %	26 820
Toimintakulut	-285 514	-311 320	-3 263	-314 583	-282 770	89,9 %	31 813
Henkilöstökulut	-260 635	-273 770	0	-273 770	-264 992	96,8 %	8 778
Palvelujen ostot	-12 890	-21 250	-3 263	-24 513	-13 432	54,8 %	11 081
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-681	-2 600	0	-2 600	-1 445	55,6 %	1 155
Avustukset	0	-3 600	0	-3 600	0	0,0 %	3 600
Muut menot	-11 308	-10 100	0	-10 100	-2 901	28,7 %	7 199
TOIMINTAKATE	64 082	11 680	-1 933	9 747	68 381	701,6 %	58 634
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	64 082	11 680	-1 933	9 747	68 373	701,5 %	58 626
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	64 082	11 680	-1 933	9 747	68 373	701,5 %	58 626

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	349 596	323 000	1 330	324 330	351 150	108,3 %	26 820
Toimintakulut	-285 514	-311 320	-3 263	-314 583	-282 770	89,9 %	31 813
TOIMINTAKATE	64 082	11 680	-1 933	9 747	68 381	701,6 %	58 634
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-5 919	-9 020	0	-9 020	-8 690	96,3 %	330
TOIMINTAKATE	-5 919	-9 020	0	-9 020	-8 690	96,3 %	330

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Maaseutupalveluiden keskeisin tehtävä on maataloustukien hallinnointi maksajavirastosopimuksen mukaisesti ja asiakkaiden palvelu aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti. Tehtäviin kuuluu myös hukkakaura- ja petovahinkotarkastuksia ja Salon kaupungin vuokrapeltojen hallinnointi.

Vuosi 2025 oli maatalouden tukijärjestelmän kolmas ohjelmakausivuosi ja säilyi pääpiirteittäin parin edeltävän vuoden sisältöisenä. Tukijärjestelmän yksityiskohdat ja niiden muutokset edellyttivät kuitenkin paljon asiakasneuvontaa, tiedotteita, viljelijäkoulutuksia ja muistutuksia erääntyvistä toimenpiteistä. Viljelijäkoulutuksia järjestettiin ajankohtaisista tuki- ja ilmoitusasioista pitkin vuotta. Viljelijät osallistuivat koulutuksiin kiitettävästi.

Vuoden aikana työllistivät eläinpalkkioiden haku, eläinten hyvinvointikorvaukset, kiertotaloudesta ja kasvipeitteisyydestä tehdyt ilmoitukset, peltoalaperusteiset tukihakemukset, yksityiskohtaiset tukiehtojen tarkastukset sekä satelliittivalvonta. Vuoden 2025 aikana maaseutupalvelut sai ratkottavakseen 1054 satelliittikuvatulkintaa erityyppisistä kasvipeitteisyyslajeista, säilytysajoista, viljelykasveista ja tuotantovaatimuksen täyttymisestä. Maatalouden tukihakemuksia käsiteltiin 4433 kappaletta.

Maataloustukien hallinnointi sujui tavoitteiden mukaisesti. Tukia maksettiin yhteensä 31,6 miljoonaa euroa.

Hukkakaura-, hirvieläin- ja petoeläintarkastukset sekä Salon kaupungin peltojen vuokraustoiminta sujuivat hyvin. Yhdessä ympäristöpalveluiden toimeenpaneman Halikonlahti -hankkeen kanssa aloitettiin suunnitelmat peltojen vuokraustoiminnan kehittämistä. Vuokrapeltojen kehittämissuunnitelmat ovat kesken.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Tilikauden tulos oli budjetoitua parempi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ruokavirasto on kehittänyt Tukisovellusta vastaamaan voimassa olevan ohjelmakauden vaatimuksia, mutta edelleen tekniset toiminnot avautuvat maaseutupalveluille viiveellä ja hidastavat asioiden käsittelyjä maataloushallinnossa. Viiveet aiheuttavat aikataulullisia riskejä töiden tekemiseen tiukkojen määräaikojen sisällä pienelle henkilökunnalle. Henkilöstöriskit eivät ole realisoituneet. Työt ovat sujuneet ilman katkoksia ja aikatauluvaatimusten mukaisesti.

Riskejä aiheuttivat myös henkilöstövaihdokset tukivuoden aikana pienen henkilökuntamäärän sisällä. Vaihdot tapahtuivat suunnitelmallisesti ja onnistuneesti.

Maaseutupalvelut onnistuivat velvoitteissaan ja tuet maksettiin ennakkotietojen mukaisesti määräpäivinä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Maaseututoimi		
Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkehak./koko tilan hallinnan siirrot (lukumäärä)	15	15
Maataloustukea hakeneita tiloja (lukumäärä)	757	744
Aktiivitulojen lukumäärä	757	744
Keskimääräinen peltoala (hehtaari)	72,65	72,8
Tukihakemukset ja ilmoitukset (lukumäärä)	4 393	5 387

2.9 Teknisten palveluiden toimiala

Teknisen lautakunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	10 742 761	10 073 945	74 563	10 148 508	10 551 597	104,0 %	403 089
Myyntituotot	880 925	793 410	0	793 410	805 768	101,6 %	12 358
Maksutuotot	65 916	95 060	0	95 060	27 606	29,0 %	-67 454
Tuet ja avustukset	323 832	50 300	74 563	124 863	230 405	184,5 %	105 541
Muut toimintatuotot	9 472 087	9 135 175	0	9 135 175	9 487 818	103,9 %	352 643
Toimintakulut	-32 873 811	-32 402 546	-182 944	-32 585 490	-32 449 380	99,6 %	136 110
Henkilöstökulut	-13 514 953	-13 735 954	0	-13 735 954	-13 826 783	100,7 %	-90 829
Palvelujen ostot	-8 408 298	-7 797 490	-182 944	-7 980 434	-7 674 973	96,2 %	305 460
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 322 038	-10 381 892	0	-10 381 892	-10 101 522	97,3 %	280 370
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-628 522	-487 210	0	-487 210	-846 102	173,7 %	-358 892
TOIMINTAKATE	-22 131 050	-22 328 601	-108 380	-22 436 981	-21 897 783	97,6 %	539 199
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	-22 131 050	-22 328 601	-108 380	-22 436 981	-21 897 784	97,6 %	539 197
Poistot	-12 106 245	-12 409 830	0	-12 409 830	-11 998 020	96,7 %	411 810
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-34 237 295	-34 738 431	-108 380	-34 846 811	-33 895 804	97,3 %	951 007

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	42 659 060	41 796 015	74 563	41 870 578	42 760 665	102,1 %	890 087
Myyntituotot	14 565 773	14 957 480	0	14 957 480	14 871 288	99,4 %	-86 192
Maksutuotot	65 916	95 060	0	95 060	20 406	21,5 %	-74 654
Tuet ja avustukset	323 832	50 300	74 563	124 863	230 405	184,5 %	105 541
Muut toimintatuotot	27 703 539	26 693 175	0	26 693 175	27 638 567	103,5 %	945 392
Toimintakulut	-34 255 698	-33 908 656	-182 944	-34 091 600	-33 888 719	99,4 %	202 880
Henkilöstökulut	-13 514 953	-13 735 954	0	-13 735 954	-13 826 783	100,7 %	-90 829
Palvelujen ostot	-9 051 275	-8 610 410	-182 944	-8 793 354	-8 321 235	94,6 %	472 119
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 326 379	-10 381 892	0	-10 381 892	-10 106 777	97,4 %	275 115
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-1 363 091	-1 180 400	0	-1 180 400	-1 633 924	138,4 %	-453 524
TOIMINTAKATE	8 403 362	7 887 359	-108 380	7 778 979	8 871 946	114,1 %	1 092 967
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	8 403 362	7 887 359	-108 380	7 778 979	8 871 944	114,1 %	1 092 966
Poistot	-12 106 245	-12 409 830	0	-12 409 830	-11 998 020	96,7 %	411 810
TILIKAUDEN TULOS	-3 702 883	-4 522 471	-108 380	-4 630 851	-3 126 076	67,5 %	1 504 776
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 702 883	-4 522 471	-108 380	-4 630 851	-3 126 076	67,5 %	1 504 776

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	10 742 761	10 073 945	74 563	10 148 508	10 551 597	104,0 %	403 089
Toimintakulut	-32 873 811	-32 402 546	-182 944	-32 585 490	-32 449 380	99,6 %	136 110
TOIMINTAKATE	-22 131 050	-22 328 601	-108 380	-22 436 981	-21 897 783	97,6 %	539 199
Sisäinen							
Toimintatuotot	31 916 299	31 722 070	0	31 722 070	32 209 068	101,5 %	486 998
Toimintakulut	-1 381 887	-1 506 110	0	-1 506 110	-1 439 340	95,6 %	66 770
TOIMINTAKATE	30 534 412	30 215 960	0	30 215 960	30 769 729	101,8 %	553 769

Tekniset palvelut hallinto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Tekniset palvelut vastaa teknisen lautakunnan alaisena kaupungin perusinfran, kuten katujen, teiden ja puistojen, kunnossapidosta, kaupungin tilapalveluiden tuottamisesta sekä ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluista. Operatiivisesti teknisiin palveluihin kuuluu myös liikelaitos Salon Veden toiminta.

Tekniset palvelut luovat ja varmistavat kaupunkistrategian mukaiset toimintaedellytykset kaupungin eri toiminnoille ja palveluille sekä kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien sujuvalle ja turvalliselle arjelle. Lisäksi tekniset palvelut toteuttaa kaupunkia kehittäviä merkittäviä investointihankkeita vastaten erityisesti rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kaupungin kiinteän omaisuuden ylläpidos

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	522	0	752	752	752	100,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	522	0	752	752	752	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-158 839	-71 943	-1 845	-73 788	-167 528	227,0 %	-93 740
Henkilöstökulut	-143 605	-2 243	0	-2 243	-143 872	6 414,3 %	-141 629
Palvelujen ostot	-13 369	-63 150	-1 845	-64 995	-23 051	35,5 %	41 944
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 464	-1 000	0	-1 000	-9	0,9 %	991
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-400	-5 550	0	-5 550	-596	10,7 %	4 954
TOIMINTAKATE	-158 317	-71 943	-1 093	-73 036	-166 776	228,3 %	-93 740
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-158 317	-71 943	-1 093	-73 036	-166 776	228,3 %	-93 740
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-158 317	-71 943	-1 093	-73 036	-166 776	228,3 %	-93 740

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	522	0	752	752	752	100,0 %	0
Toimintakulut	-158 839	-71 943	-1 845	-73 788	-167 528	227,0 %	-93 740
TOIMINTAKATE	-158 317	-71 943	-1 093	-73 036	-166 776	228,3 %	-93 740
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-2 606	-1 760	0	-1 760	-2 286	129,9 %	-526
TOIMINTAKATE	-2 606	-1 760	0	-1 760	-2 286	129,9 %	-526

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Toimialan keskeinen painopiste on kaupungin kiinteän omaisuuden kunnossapidossa ja sen mukauttamisessa vastaamaan muuttuvia tarpeita ja vaatimuksia. Tämän omaisuuden suunnitelmallisessa hoitamisessa olennaista on pitkän aikavälin strateginen ajattelu ja tätä ollaan edistetty vuoden 2025 aikana mm. laatimalla ja hyväksymällä kaupungin kiinteistöstrategia huomioiden käynnissä olevat ja tulevat muutostarpeet. Kiinteistöjen ja tilojen käytön ja tarpeen osalta iso muutos liittyy hyvinvointialueen ja kaupungin oman toiminnan käytössä olevien tilojen tulevaisuuteen. Toimialalla tulee olla hyvä reagointi- ja päätöksentekokyky näihin muutoksiin siten, että tyhjäksi tai vajaakäytölle jääviin tiloihin liittyvistä toimintamenoista päästään nopeasti eroon ja samalla varmistetaan keskeisten tilojen ja kiinteistöjen turvallinen ja terveellinen käyttö.

Vuoden aikana toteutettiin lukuisia vuosikorjauksia ja korjausinvestointeja, joissa keskeisinä tavoitteina ovat olleet nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen, energiansäästö sekä tilojen sisäilmaolosuhteiden parantaminen. Tekniset palvelut toteutettiin vuoden aikana merkittävän ja yhä kasvavan määrän investointihankkeita sekä suunnitteluprojekteja, jotka tähtäävät investointien toteutukseen tulevaisuudessa. Keskeisimpiä hankkeita ovat olleet Horninkadun saneeraus, uuden jäähallin rakentaminen sekä lukuisat vesihuollon korjaushankkeet. Investoinnit saatiin toteutettua pääosin suunnitellun mukaisesti.

Palvelutuotannon ja prosessien kehittäminen on keskeistä toimialan tehokkaan ja taloudellisen toiminnan varmistamiseksi. Uusien teknologioiden, kuten siivousrobottien, taloautomaation ja olosuhdeseurannan, hyödyntämisen lisääminen edellyttävät henkilöstön osaamisen kehittämistä ja samalla vapauttavat resurssien ja osaamisen suuntaamista asiantuntijatehtäviin henkilöstöä kuormittavien rutiinitehtävien sijaan. Toimialan tavoitteiden onnistumisessa keskeisenä tekijänä on henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen ja hyvä johtaminen ja joustavuus tulevisissa muutostilanteissa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Koko teknisten palveluiden toimialan ja teknisten palveluiden hallinnon taloudellinen toteuma oli vuoden 2025 osalta talousarvion mukainen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Toimialan talous on herkkä sääolosuhteille, mikä aiheuttaa riskin ja epävarmuuden suhteessa pitkän aikavälin keskiarvoon perustuvaan talousarvioon. Vuoden 2025 aikana tämä riski ei toteutunut. Osin yleisestä taloustilanteesta johtuen urakoitsijoiden taloudelliset ongelmat asettivat haasteita hankkeissa. Henkilöstöön liittyivät jaksamiseen, työmäärään, pitkiin poissaoloihin ja näistä aiheutuviin sijaisjärjestelyihin kohdistuneet haasteet.

Infrapalvelut

Vastuhenkilö: Infrapäälikkö

Toiminnan kuvaus: Infrapalvelualue vastaa kaupungin hallinnoimien katujen, venereitin, puistojen sekä muiden yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta sekä kunnossapidosta.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	388 412	198 310	9 377	207 687	287 164	138,3 %	79 477
Myyntituotot	141 401	47 320	0	47 320	78 904	166,7 %	31 584
Maksutuotot	65 916	95 000	0	95 000	27 606	29,1 %	-67 394
Tuet ja avustukset	151 969	29 000	9 377	38 377	101 373	264,1 %	62 996
Muut toimintatuotot	29 126	26 990	0	26 990	79 281	293,7 %	52 291
Toimintakulut	-6 187 257	-6 112 818	-23 007	-6 135 825	-5 528 730	90,1 %	607 095
Henkilöstökulut	-1 734 513	-1 760 998	0	-1 760 998	-1 749 929	99,4 %	11 069
Palvelujen ostot	-3 331 020	-3 110 950	-23 007	-3 133 957	-2 710 473	86,5 %	423 484
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 033 122	-1 177 500	0	-1 177 500	-971 306	82,5 %	206 194
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-88 601	-63 370	0	-63 370	-97 022	153,1 %	-33 652
TOIMINTAKATE	-5 798 845	-5 914 508	-13 630	-5 928 138	-5 241 567	88,4 %	686 572
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-5 798 845	-5 914 508	-13 630	-5 928 138	-5 241 567	88,4 %	686 572
Poistot	-3 084 116	-3 126 470	0	-3 126 470	-3 096 252	99,0 %	30 218
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-8 882 960	-9 040 978	-13 630	-9 054 608	-8 337 818	92,1 %	716 790

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	388 412	198 310	9 377	207 687	287 164	138,3 %	79 477
Toimintakulut	-6 187 257	-6 112 818	-23 007	-6 135 825	-5 528 730	90,1 %	607 095
TOIMINTAKATE	-5 798 845	-5 914 508	-13 630	-5 928 138	-5 241 567	88,4 %	686 572
Sisäinen							
Toimintatuotot	3 756	0	0	0	6 124	0,0 %	6 124
Toimintakulut	-108 286	-109 260	0	-109 260	-105 749	96,8 %	3 511
TOIMINTAKATE	-104 530	-109 260	0	-109 260	-99 626	91,2 %	9 634

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

2025 alkuvuosi oli sääolosuhteiltaan normaalia helpompi. Katujen harjaukset saatiin tehtyä jo pääosin maaliskuun loppuun mennessä, kun sääolosuhteiltaan normaalina vuotena ne pystytään aloittamaan vasta huhtikuussa. Työkonepalvelujen sopimuksen mukainen vuosi-indeksin muutos tarjottuihin hintoihin tehdään maaliskuun indeksin mukaan, joka oli 10,6 % pienempi kuin 2024. Käyttötalouteen varatut määrärahat alittuivat noin 10 %:lla.

Investointihankkeet on saatu liikkeelle suunnitellusti. Jonkin verran hankkeiden etenemistä hidastaa eri lupakäsittelyiden pitkät käsittelyajat valtion virastoissa. Hankkeiden alku on siirtynyt loppuvuoteen, jolloin 2025 hankerahoja jäi käyttämättä.

Perniön kevyen liikenteen siltatyömaalla tapahtui maan sortuma. Tekninen lautakunta keskeytti urakan,

koska urakoitsijan kanssa käydyissä neuvotteluissa ei päästy yhteisymmärrykseen. Urakka kilpailutetaan uudestaan alkuvuonna 2026.

Horninkadun saneerausurakan ensimmäinen vaihe on saatu valmiiksi suunnitellusti. Töitä jatkettiin vielä loppuvuoden aikana maanalaisten johtolinjojen rakentamisella.

Alkuvuodesta 2025 Vartsalan huonokuntoinen vanha 48-paikkainen venelaituri uusittiin. Vuoden aikana peruskorjattiin kolme puistojen leikkipaikkaa ja loppuvuotena valmistui Perniöön uusi koirapuisto.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Käyttötalouteen varatut määrärahat alittuivat noin 10 %:lla. Hankkeiden alkua on siirtynyt loppuvuoteen, jolloin 2025 hankerahoja jää käyttämättä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurimpana riskinä ovat normaalia kovemmat sääolosuhteet, jotka kasvattavat kunnossapidon kustannuksia sekä maailman tilanteesta johtuvasta epävarmuudesta, materiaalien ja energian poikkeuksellisen nopeat hintatason muutokset. Talousarvio on laadittu normaalien sääolosuhteiden mukaisesti sekä hintojen nousu on huomioitu maltillisesti.

2025 alkuvuoden sääolosuhteet olivat normaalia helpommat ja muutenkin infrarakentamisen ja -kunnossapidon kustannustaso näyttää normalisoituvan.

Hankkeiden etenemisen suurimpana riskinä on eri lupaprosessien pitkät käsittelyajat, jotka ovat siirtäneet suunniteltuja hankkeita ajallisesti eteenpäin.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Jätehuolto		
Vanhat sorakuopat/ Pinta-ala (hehtaari)	12	12
Maankaatopaikka/Vastaanotettu ylijäämämaa (tonni)	15 850	21 360,55
Kadut ja kaavatiet 31.12.		
Kunnan toimesta kunnossapidetyt (km)	311	311
Kevyenliikenteen väylät 31.12.		
Kunnan toimesta kunnossapidetyt (km)	146	147
Konekeskus, työkoneet		
Autot 31.12. (lukumäärä)	3	3
Autot, käyttötunnit kertomusvuonna (tunti)	1 600	1 500
Traktorit 31.12. (lukumäärä)	5	4
Traktorit, käyttötunnit kertomusvuonna (tunti)	3 300	2 700
Maansiirtokoneet 31.12. (lukumäärä)	4	5
Maansiirtokoneet, käyttötunnit kertomusvuonna (tunti)	2 600	3 400
Liikenneväylät/Päällystystyöt kertomusvuonna		
Päällystäminen yhteensä (m2)	89 750	70 250
Kadut ja kaavatiet; tehty uutta (m2)	12 100	4 850
Kadut ja kaavatiet; uusittu/korjattu (m2)	53 200	58 200
Kevyen liikenteen väylät yhteensä (m2)	6 150	6 300
Muut alueet yhteensä (m2)	18 300	900
Liikenneväylät/Rakennettu kertomusvuonna		
Kadut ja kaavatiet (km)	1,15	1,6
Kevyen liikenteen väylät (km)	1,07	0,5
Puistot ja muut yleiset alueet/Rakennettu, hankittu kertomusvuonna		
Puistometsät (hehtaari)	0	0
Puistometsät/Yhteensä 31.12. (hehtaari)	662	662
Puistot (hehtaari)	0,1	0,3
Puistot/Yhteensä 31.12. (hehtaari)	166	166
Maisemapellot (hehtaari)	0	0
Maisemapellot/Yhteensä 31.12. (hehtaari)	2	2
Leikkipaikat (kpl)	0	0
Leikkipaikat/Yhteensä 31.12. (kpl)	79	79
Työpajat		
Henkilötyöpäivät kertomusvuonna (lukumäärä)	70	50
Venepaikat		
Venepaikat (kpl)	136	145

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

200

Jäiden lähtö (pvm)	27,3	6,3
Linjalat sytytetty (kk)	5	0
Linjalat sammutettu (kk)	0	0
Yksitystiet 31.12.		
Kunnan toimesta kunnossapidetyt (km)	0	0

Tilapalvelut

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalvelut vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen hoidosta, kunnossapidosta, vuokrauksesta, korjausrakentamisesta sekä uusien kiinteistöjen rakennuttamisesta lukuun ottamatta kaupungin osakeyhtiöiden, kiinteistöosakeyhtiöiden, liikelaitosten ja muiden taseyksiköiden rakennuksia.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	9 471 832	9 119 185	14 307	9 133 492	9 417 420	103,1 %	283 928
Myyntituotot	7 067	11 000	0	11 000	3 210	29,2 %	-7 790
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	22 430	0	14 307	14 307	14 307	100,0 %	0
Muut toimintatuotot	9 442 335	9 108 185	0	9 108 185	9 399 902	103,2 %	291 717
Toimintakulut	-13 412 430	-13 196 207	-35 103	-13 231 310	-13 439 929	101,6 %	-208 619
Henkilöstökulut	-2 740 315	-2 887 787	0	-2 887 787	-2 830 678	98,0 %	57 109
Palvelujen ostot	-4 469 204	-4 189 200	-35 103	-4 224 303	-4 324 539	102,4 %	-100 236
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 734 358	-5 727 170	0	-5 727 170	-5 617 655	98,1 %	109 515
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-468 554	-392 050	0	-392 050	-667 057	170,1 %	-275 007
TOIMINTAKATE	-3 940 599	-4 077 022	-20 796	-4 097 818	-4 022 509	98,2 %	75 309
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-3 940 599	-4 077 022	-20 796	-4 097 818	-4 022 509	98,2 %	75 309
Poistot	-8 964 171	-9 223 360	0	-9 223 360	-8 768 279	95,1 %	455 081
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 904 770	-13 300 382	-20 796	-13 321 178	-12 790 788	96,0 %	530 390

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	9 471 832	9 119 185	14 307	9 133 492	9 417 420	103,1 %	283 928
Toimintakulut	-13 412 430	-13 196 207	-35 103	-13 231 310	-13 439 929	101,6 %	-208 619
TOIMINTAKATE	-3 940 599	-4 077 022	-20 796	-4 097 818	-4 022 509	98,2 %	75 309
Sisäinen							
Toimintatuotot	18 231 416	17 558 000	0	17 558 000	18 150 749	103,4 %	592 749
Toimintakulut	-157 905	-159 020	0	-159 020	-170 849	107,4 %	-11 829
TOIMINTAKATE	18 073 510	17 398 980	0	17 398 980	17 979 900	103,3 %	580 920

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tilapalveluissa vuosi 2025 oli hyvin kiireinen.

Pääpaloasemalle tehtiin tilamuutoksia Varhan toiveesta. Moision kouluun sekä Mustamäen kouluun tehtiin salaojaremontit. Uuden jäähallin rakentaminen aloitettiin.

Useita suunnittelutöitä käynnistettiin mm. Kokkilan saunarakennus, Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö, Museokokoelmien yhteisvarasto, Kaivolän koulu ja päiväkotit sekä Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut. Lisäksi hankesuunnittelua tehtiin Halikon uuden päiväkodin, palloiluhallin ja monitoimihallin osalta.

Vuoden 2025 aikana purettiin useampi rakennus. Purkukohteina olivat Sakta, Havunkatu 2, Kuusjoenperäntie 7, Vanha Turuntie 3 ja Tupurin palanut päiväkot.

Vuoden 2025 aikana myytiin Turrantie 17 sekä Pyyнкуja 5-7 rivitalot.

Valaistuksen saneerauksia tehtiin mm. Halikon terveysasemalla, Halikon liikuntasalilla, alhaisten liikuntasalilla, kiskon liikuntahallissa sekä moision koulun yleisissä tiloissa. Tiloihin vaihdettiin nykyaikaiset led-valaisimet. Kulunvalvonta kilpailutettiin ja saneerauksia ehdittiin tekemään kaupungintalolla sekä Salon lukiolla. Kulunvalvonnan päivitykset jatkuvat vuodelle 2026. Valvomoon tehtiin useita päivityksiä, jotta automaatio-ohjaus kiinteistöissä olisi varmempaa, turvallisempaa ja energiatehokkaampaa.

Vuonna 2025 Tilapalveluissa oli henkilöstömuutoksia. Uusia työntekijöitä aloitti kaksi. Energia-asiantuntija aloitti alkuvuodesta ja uusi suunnittelusihteeri loppuvuodesta. Kiinteistöhuollossa tehtiin uusia aluejakoja. Vanhoja työntekijöitä eläköityi kaksi.

Suurimmat kuntotutkimukset tehtiin Tupurin koulussa, Pajulan koulussa, Palometsän päiväkodissa, Halikon lukiossa, Sinilinnun päiväkodissa, Kärävuoren päiväkodissa, Uimahalli sekä Salohalli.

Sähköinen huoltokirja kilpailutettiin ja käyttöönotto aloitettiin. Käyttöönotto jatkuu vuodelle 2026. Särkisalokoti, Suomusjärven kirjasto ja Komisuon koulu saneerattiin maalämpöön.

Henkilöstölle pidettiin kehityskeskusteluja vuoden aikana.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talous toteutui suunnitellulla tasolla. Merkittävimmät poikkeukset olivat palveluiden ostojen hienoinen ylittyminen sekä myyntitulojen merkittävä ylittyminen, johtuen kahden rivitalokohteen myynnistä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurimmat riskitekijät liittyivät henkilöstön riittävyyteen sekä nykyisen henkilöstön jaksamiseen. Vajaat resurssit esihenkilöiden tasolla kuormitti esihenkilöitä huomattavasti. Eläköitymiset ja poissaolot toivat epävarmuutta Tilapalveluiden asiantuntijoiden sekä esihenkilöiden keskuuteen.

Pitkät poissaolot sekä eläköitymiset kiinteistöhuollon puolella kuormitti hieman toisia kiinteistöhoitajia, ulkoisesta avusta huolimatta.

Henkilöstöresurssien riittävyyteen ja oikeaan kohdentamiseen on panostettava tulevaisuudessa tai tämä aiheuttaa jatkossa suuria vaikeuksia kiinteistöjen ylläpitoon, vuosikorjauksiin sekä investointeihin.

Epävakaa maailmantilanne ei aiheuttanut merkittävää rakennusmateriaalien hintojen nousua.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Kunnan määräysvallassa olevien asunto- ja kiint.yhtiöiden omist. asunnot 31.12., (lukumäärä)	1 686	1 686
Kunnan suoraan omist. huoneistot 31.12.		
Asuinhuoneistot (lukumäärä)	198	159
Asuinhuoneistot, huoneistoala (m2)	8 797	7 125
Asunto-osakehuoneistot (lukumäärä)	10	10
Rakennukset ja huoneistot/Kunnan omist. rakennukset 31.12.		
Yleiset rakennukset (lukumäärä)	189	181
Yleiset rakennukset, kerrosala (m2)	227 810	220 316
Yleiset rakennukset, tilavuus (m3)	990 818	962 688
Asuinrakennukset (lukumäärä)	55	49
Asuinrakennukset, kerrosala (m2)	21 569	19 897
Asuinrakennukset, tilavuus (m3)	84 280	77 706
Teollisuusrakennukset (lukumäärä)	1	1
Teollisuusrakennukset, kerrosala (m2)	169	169
Teollisuusrakennukset, tilavuus (m3)	1 825	1 825
Muut rakennukset (lukumäärä)	138	138
Muut rakennukset, kerrosala (m2)	24 139	24 139
Muut rakennukset, tilavuus (m3)	103 629	103 629
Vuokralle annetut rakennukset ja huoneistot 31.12.		
Rakennukset yhteensä (lukumäärä)	291	291
asuinrakennukset (lukumäärä)	83	83
teollisuusrakennukset (lukumäärä)	1	1
liikerakennukset (lukumäärä)	2	2
muut rakennukset (lukumäärä)	205	205
Huoneistot yhteensä (lukumäärä)	607	607
asuinhuoneistot (lukumäärä)	550	550
teollisuushuoneistot (lukumäärä)	11	11
liikehuoneistot (lukumäärä)	18	18
muut huoneistot (lukumäärä)	28	28

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Vastuhenkilö: Ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Ruokapalvelu vastaa ateriapalveluiden tuottamisesta kaupungin sisäisille asiakkaille asiakaslähtöisesti, korkealaatuisesti ja ravitsemussuositusten mukaisesti. Palvelun tavoitteena on edistää terveellistä ruokakulttuuria kaikissa ikäryhmissä. Puhtauspalvelut tarjoavat siivous- ja asiantuntijapalveluita kaupungin eri toimialojen tarpeisiin.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	881 995	756 450	50 127	806 577	846 261	104,9 %	39 684
Myyntituotot	732 457	735 090	0	735 090	723 654	98,4 %	-11 436
Maksutuotot	0	60	0	60	0	0,0 %	-60
Tuet ja avustukset	148 911	21 300	50 127	71 427	113 972	159,6 %	42 545
Muut toimintatuotot	627	0	0	0	8 635	0,0 %	8 635
Toimintakulut	-13 115 285	-13 021 578	-122 988	-13 144 566	-13 313 192	101,3 %	-168 626
Henkilöstökulut	-8 896 520	-9 084 926	0	-9 084 926	-9 102 305	100,2 %	-17 379
Palvelujen ostot	-594 705	-434 190	-122 988	-557 178	-616 910	110,7 %	-59 732
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 553 093	-3 476 222	0	-3 476 222	-3 512 551	101,0 %	-36 329
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-70 966	-26 240	0	-26 240	-81 426	310,3 %	-55 186
TOIMINTAKATE	-12 233 290	-12 265 128	-72 861	-12 337 989	-12 466 931	101,0 %	-128 942
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	0,0 %	-2
VUOSIKATE	-12 233 290	-12 265 128	-72 861	-12 337 989	-12 466 933	101,0 %	-128 944
Poistot	-57 958	-60 000	0	-60 000	-133 489	222,5 %	-73 489
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 291 248	-12 325 128	-72 861	-12 397 989	-12 600 422	101,6 %	-202 433

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	881 995	756 450	50 127	806 577	846 261	104,9 %	39 684
Toimintakulut	-13 115 285	-13 021 578	-122 988	-13 144 566	-13 313 192	101,3 %	-168 626
TOIMINTAKATE	-12 233 290	-12 265 128	-72 861	-12 337 989	-12 466 931	101,0 %	-128 942
Sisäinen							
Toimintatuotot	13 681 127	14 164 070	0	14 164 070	14 052 196	99,2 %	-111 874
Toimintakulut	-1 113 089	-1 236 070	0	-1 236 070	-1 160 455	93,9 %	75 615
TOIMINTAKATE	12 568 038	12 928 000	0	12 928 000	12 891 741	99,7 %	-36 259

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Salossa käynnistettiin huhtikuussa kaupungin hyvinvointikoordinaattorin ohjaamana koulujen ylijäämäruokajaan kokeilu Hermannin ja Armfeltin kouluilla. Toimintaa laajennettiin syksyn aikana myös Salon lukiolle sekä Perniön yhtenäiskoululle. Ylijäämäruoan jakelusta vastaavat Punaisen Ristin vapaaehtoiset.

Ravitsemispalvelut järjestivät henkilökunnalleen Tervettä kasvua -hankkeeseen liittyvän koulutustilaisuuden, jossa keskityttiin lasten ja nuorten ravitsemuksen edistämiseen sekä moniammatillisen yhteistyön vahvistamiseen kunnissa ja hyvinvointialueilla. Henkilöstölle järjestettiin myös vuoden aikana kolme

sisällöltään yhteneväistä kehittämispäivää. Niiden keskeisenä tavoitteena oli työhyvinvoinnin vahvistaminen ja sen jatkuva kehittäminen. Järjestelyillä varmistettiin, että jokaisella työntekijällä oli mahdollisuus osallistua yhteen kehittämispäivään.

Vuoden aikana ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut osallistuivat ruokapalvelujen tuottamiseen useissa lasten ja nuorten urheilutapahtumissa Salon alueella.

Puhtaanapidossa kehitettiin palvelutuotantoprosesseja muun muassa ottamalla käyttöön kolme uutta siivousrobottia. Niiden avulla parannetaan työntekijöiden ergonomiaa ja työhyvinvointia sekä lisätään työn tehokkuutta. Syyskuussa puhtaanapitopalveluiden vastuualue laajeni työvoimapalveluiden ja Kelan yhteistoimistoon sekä Salon Veden 18 puhtaanapitoa vaativaan puhdasvesikohteeseen.

Loppuvuodesta ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut saivat uuden ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikön, joka aloitti tehtävässään joulukuun alussa.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluissa ulkoiset toimintatuotot ylittivät talousarvion 39 684 eurolla. Ulkoiset toimintakulut puolestaan olivat 168 626 euroa talousarviota suuremmat. Toimintakatteen sitovuustaso ylitettiin 128 942 eurolla. Kulujen ylitys kohdistuu pääasiassa henkilöstökuluihin, erityisesti sijaisten palkkoihin ja henkilöstön sivukuluihin, sekä koneiden, kaluston ja laitteiden korjausmenoihin. Henkilöstökuluihin ovat vaikuttaneet merkittävästi suuret sairauspoissaolot, jotka ovat lisänneet sijaistarvetta vakinaisen henkilöstön ulkopuolelta. Lisäksi ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden ikääntyvä laitekanta on edellyttänyt ennakoitua laajempia korjaus- ja huoltotöitä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön ikääntyvyys, sairauspoissaolot sekä heikko yhteinen kielitaito aiheuttavat riskin toiminnan laadukkaalle tuottamiselle sekä sen sujuvuudelle. Keskuskeittiön kiinteistön rakenteellinen ikääntyminen sekä toiminta-alueen laitekapasiteetin ikääntyminen tuo epävarmuustekijöitä koneiden ja laitteiden korjaus- sekä huoltokustannuksiin. Muutokset asiakasmäärissä sekä tilojen käytössä muodostavat riskitekijän toimintatuottojen määrään.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Puhtaanapitopalvelut		
Siivottavat neliöt (m2)	170 000	170 000
Ravitsemispalvelut		
Suoritteet (kpl)	2 188 170	2 035 220

2.10 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen ja Sisäinen (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Tarkastuslautakunta							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	100,0 %	0
Toimintakulut	- 82	- 124	0	- 125	- 113	90,4 %	12
TOIMINTAKATE	- 82	- 124	0	- 124	- 113	90,4 %	12
Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot	290	5	0	5	59	1 175,5 %	54
Toimintakulut	- 464	- 308	0	- 308	- 306	99,3 %	2
TOIMINTAKATE	- 174	- 303	0	- 303	- 247	81,6 %	55
Kaupunginvaltuusto							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	- 285	- 422	0	- 422	- 299	70,9 %	123
TOIMINTAKATE	- 285	- 422	0	- 422	- 299	70,9 %	123
Kaupunginhallitus							
Toimintatuotot	3 214	3 526	-441	3 406	3 589	105,4 %	183
Toimintakulut	- 13 861	- 15 361	1 083	- 14 279	- 12 605	88,3 %	1 673
TOIMINTAKATE	- 10 647	- 11 513	641	- 11 215	- 9 014	82,9 %	1 857
Opetuslautakunta							
Toimintatuotot	5 604	4 696	255	4 950	5 488	110,9 %	537
Toimintakulut	- 106 422	- 107 284	- 625	- 107 910	- 107 423	99,5 %	486
TOIMINTAKATE	- 100 818	- 102 589	- 370	- 102 959	- 101 954	99,0 %	1 004
Vapaa-ajan lautakunta							
Toimintatuotot	1 995	1 677	39	1 716	2 065	120,3 %	348
Toimintakulut	- 13 098	- 13 368	- 96	- 13 464	- 13 892	103,2 %	- 428
TOIMINTAKATE	- 11 104	- 11 691	- 57	- 11 748	- 11 828	100,7 %	- 80
Elinvoimajaosto							
Toimintatuotot	14 034	15 560	53	15 612	15 839	101,5 %	226
Toimintakulut	- 20 203	- 32 716	- 129	- 32 845	- 30 880	94,0 %	1 966
TOIMINTAKATE	- 6 169	- 17 156	- 77	- 17 232	- 15 040	87,3 %	2 192
Rakennus- ja ympäristölautakunta							
Toimintatuotot	1 469	1 528	13	1 541	1 655	107,4 %	114
Toimintakulut	- 3 213	- 3 580	- 31	- 3 612	- 3 392	93,9 %	220
TOIMINTAKATE	- 1 744	- 2 052	- 19	- 2 071	- 1 736	83,8 %	335
Tekninen lautakunta							
Toimintatuotot	42 659	41 796	75	41 871	42 760	102,1 %	890
Toimintakulut	- 34 256	- 33 909	- 183	- 34 092	- 33 889	99,4 %	202
TOIMINTAKATE	8 403	7 887	- 108	7 779	8 871	114,1 %	1 092
Vesihuoltolaitoksen johtokunta							
Toimintatuotot	9 214	9 440	- 143	9 297	9 244	99,4 %	- 54
Toimintakulut	- 6 783	- 5 901	- 718	- 6 619	- 6 578	99,4 %	42
TOIMINTAKATE	2 431	3 539	- 861	2 678	2 666	99,6 %	- 12

Kaupungin tuloslaskelmat

Ulkoinen (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	39 425	38 195	-150	38 045	40 906	107,5 %	2 861
Myyntituotot	16 559	17 701	- 150	17 550	18 761	106,9 %	514
Maksutuotot	2 928	2 753	0	2 753	2 885	104,8 %	132
Tuet ja avustukset	4 451	3 131	0	3 131	3 549	113,3 %	299
Muut toimintatuotot	15 487	14 610	0	14 610	15 711	107,2 %	1 050
Toimintakulut	- 159 614	- 172 620	- 700	- 173 320	- 169 388	97,7 %	5 142
Henkilöstökulut	- 97 141	- 101 715	- 30	- 101 745	- 101 196	99,5 %	548
Palvelujen ostot	- 36 524	- 40 620	- 430	- 41 050	- 37 503	91,4%	4 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 15 677	- 15 566	- 240	- 15 806	- 15 450	97,8 %	556
Avustukset	- 5 702	- 10 679	0	- 10 679	- 11 364	106,4 %	- 684
Muut menot	- 4 569	- 4 04+	0	- 4 040	- 3 875	95,9%	216
TOIMINTAKATE	- 120 189	- 134 425	- 850	- 135 275	- 128 482	94,7 %	7 136
Verotulot	113 494	116 545	0	116 545	112 385	96,4 %	- 4 160
Valtionosuudet	26 212	30 640	0	30 640	31 442	102,6 %	802
Rahoitustuotot ja -kulut	159	- 172	0	- 172	344	-199,7%	516
Korkotuotot	836	570	0	570	816	143,2 %	246
Muut rahoitustuotot	2 421	2 323	0	2 323	773	33,3 %	- 1 549
Korkokulut	- 1 516	- 1 500	0	- 1 500	- 1 231	82,1 %	269
Muut rahoituskulut	- 1 582	- 1 565	0	- 1 565	- 15	0,9 %	1 550
VUOSIKATE	19 677	12 587	- 850	11 737	15 689	133,7 %	4 294
Poistot	- 16 166	- 16 400	0	- 16 400	- 16 107	97,8 %	293
Satunnaiset erät						0,0 %	
TILIKAUDEN TULOS	3 511	- 3 812	- 850	- 4 663	- 418	9,0 %	4 587
Poistoeron muutos	535	535	0	535	535	100,0 %	
Rahastojen muutos						0,0 %	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	4 046	- 3 278	- 850	- 4 128	116	-2,8 %	4 587

Ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	78 478	78 227	-150	78 399	81 199	103,6 %	2 088
Myyntituotot	37 156	40 257	- 150	40 107	40 609	101,3 %	502
Maksutuotot	2 978	2 812	0	2 812	2 944	104,7 %	132
Tuet ja avustukset	4 451	3 131	0	3 131	3 549	113,3 %	418
Muut toimintatuotot	33 892	32 349	0	32 349	34 040	105,2 %	1 691
Toimintakulut	- 198 666	- 212 353	- 700	- 214 674	- 209 681	98,1 %	4 993
Henkilöstökulut	- 97 141	- 101 715	- 30	- 101 745	- 101 196	99,5 %	548
Palvelujen ostot	- 57 142	- 63 012	- 430	- 63 442	- 59 094	93,1 %	5 652
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 15 720	- 15 767	- 240	- 16 007	- 15 753	98,4 %	254
Avustukset	- 5 702	- 10 679	0	- 10 679	- 11 364	106,4 %	- 684
Muut menot	- 22 961	- 21 802	0	- 21 802	- 22 274	102,2 %	- 472
TOIMINTAKATE	- 120 189	- 134 126	- 850	- 135 275	- 128 482	95,0 %	6 793
Verotulot	113 494	116 545	0	116 545	112 385	96,4 %	- 4 160
Valtionosuudet	26 212	30 640	0	30 640	31 442	102,6 %	802
Rahoitustuotot ja -kulut	159	- 172	0	- 172	344	-199,7 %	516
Korkotuotot	836	570	0	570	816	143,2 %	246
Muut rahoitustuotot	2 421	2 323	0	2 323	773	33,3 %	- 1 549
Korkokulut	- 1 516	- 1 500	0	- 1 500	- 1 231	82,1 %	269
Muut rahoituskulut	- 1 582	- 1 565	0	- 1 565	- 15	0,9 %	1 550
VUOSIKATE	19 677	12 587	- 850	11 737	15 689	133,7 %	3 952
Poistot	- 16 166	- 16 400	0	- 16 400	- 16 107	98,2 %	293
Satunnaiset erät						0,0 %	
TILIKAUDEN TULOS	3 511	- 3 813	- 850	- 4 663	-418	91 %	-4 245
Poistoeron muutos	535	535	0	535	535	100,0 %	
Rahastojen muutos						0,0 %	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	4 046	- 3 278	- 850	- 4 128	116	-2,8 %	4 244

Verotulot

Ulkoinen (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Verotulot	113 494	116 545	0	116 545	112 385	96,4 %	- 4 160
Kunnan tulovero	89 099	89 282	0	89 282	86 189	96,5 %	- 3 093
Kiinteistövero	14 229	17 494	0	17 494	16 623	95,0 %	- 871
Osuus yhteisöveron tuotosta	10 166	9 769	0	9 769	9 566	97,9 %	- 203
Muut verot	0	0	0	0	7	0,0 %	7

Tulovero	Tulovero- prosentti	Verotettava- tulo M€	Muutos
2022	20,75	880,7	3,90%
2023	8,11	995,5	13%
2024	8,1	1 039,20	4,40%
2025	8,1	1 093,10	5,20%

	2022	2023	2024	2025
Tulovero-%	20,75	8,11	8,1	8,1
Kiinteistövero-%				
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,3	1,3	1,3	1,3
voimalaitokset	2,5	2,5	2,5	2,5
yleinen maapohja	-	-	1,3	1,3
rakentamaton rakennuspaikka	3	3	3	3
yleishyödyllinen	0	0	0	0

Valtionosuudet

Ulkoinen (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Valtionosuudet	26 212	30 640	0	30 640	31 442	102,6 %	802
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 518	11 717	0	11 717	11 900	101,6 %	183
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	14 859	13 922	0	13 922	13 848	99,5 %	- 74
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 1 298	- 994	0	- 994	- 389	39,2 %	605
Verotulojen menetysten korvaus	9 133	5 995	0	5 995	6 084	101,5 %	89

2.11 Investointiosan toteutuminen

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio-muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointimenot (ilman liikelaitosta)							
10	Korvausinvestoinnit							
	111 KI/Rakennukset							
	Opetuslautakunta							
	Varhaiskasvatuspalvelut							
9239	Kaivolän tilaratkaisut	-3 800 000	-100 000	0	-100 000	-94 661	5 339	95%
	Opetuspalvelut							
9189	Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut	-350 000	-350 000	0	-350 000	12 437	362 437	-4%
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-4 150 000	-450 000	0	-450 000	-82 224	367 776	18%
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet							
	Liikuntapalvelut							
9111	Kokkilän saunarakennusten peruskorjaus	-300 000	-300 000	0	-300 000	-35 524	264 476	12%
	Vapaa-ajan palvelujen hankkeet yhteensä	-300 000	-300 000	0	-300 000	-35 524	264 476	12%

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

211

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Tilapalvelut							
9203	Vuohensaaren kehittäminen	0	0	0	0	-38 816	-38 816	-
9204	Energiasäästökorjaukset	-3 000 000	-600 000	0	-600 000	-1 051 507	-451 507	175%
9205	Kiinteistöjen hälytysjärjestelmät	-700 000	-300 000	0	-300 000	-273 227	26 773	91%
9208	Sisäilmakorjaukset	-2 100 000	-500 000	0	-500 000	-539 003	-39 003	108%
9214	Suojeltujen ja SAMU-rakennusten korjaukset	-80 000	-40 000	0	-40 000	-46 073	-6 073	115%
9224	Lämmitystapamuutokset	-2 200 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-820 536	179 464	82%
9244	Satamakatu 9 korjaukset	0	0	0	0	-370	-370	-
9248	Uimahallin peruskorjaus	-800 000	-300 000	0	-300 000	-85 048	214 952	28%
9252	Urheilutalon tilaratkaisut	-40 000	-40 000	0	-40 000	-8 240	31 760	21%
9257	Salohallin korjaukset	-330 000	-330 000	0	-330 000	-224 574	105 426	68%
9249	Moision koulun valaistuksen ja talotekniikan saneeraus	0	0	0	0	-682	-682	-
9263	Pääpaloaseman tilamuutokset	-100 000	-100 000	0	-100 000	-112 908	-12 908	113%
9264	Supina / Ropina putkisaneeraus	-60 000	-60 000	0	-60 000	-80 216	-20 216	134%
9266	Mustamäen koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmien uusiminen	-150 000	-150 000	0	-150 000	-143 155	6 845	95%
9267	Musiikkiopiston Kärjen talon alapohjan ja julkisivun korjaustyöt	-100 000	-100 000	70 000	-30 000	0	30 000	0%
9268	Hermannin veteraanipajan julkisivukorjaus	-100 000	-100 000	-70 000	-170 000	-179 240	-9 240	105%
9269	Muurlan koulun 2. kerroksen lattiapinnoitteen uusiminen	-50 000	-50 000	0	-50 000	-54 290	-4 290	109%
9270	Moision koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmien uusiminen	-160 000	-160 000	0	-160 000	-236 934	-76 934	148%
9096	Salorankatu 10 remontti	0	0	-250 000	-250 000	-247 543	2 457	99%
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-9 970 000	-3 830 000	-250 000	-4 080 000	-4 142 363	-62 363	102%
	111 KI/Rakennukset yhteensä	-14 420 000	-4 580 000	-250 000	-4 830 000	-4 260 111	569 889	88%

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

212

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio-muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet							
	Kulttuuripalvelut							
9680	Perniön museon asevitriinien uudistaminen	-95 000	-95 000	0	-95 000	-102 759	-7 759	108%
	Liikuntapalvelut						0	
9613	Moision tekonurmi	-350 000	-350 000	0	-350 000	-307 002	42 998	88%
9679	Uimarantojen kunnostus	-260 000	-120 000	0	-120 000	-111 060	8 940	93%
9695	Urheilupuiston olosuhteiden kehittäminen	-350 000	-350 000	0	-350 000	-213 525	136 475	61%
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet yhteensä	-1 055 000	-915 000	0	-915 000	-734 346	180 654	80%
	Elinvoimajaoston hankkeet							
	Tori							
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-50 000	-50 000	0	-50 000	-52 833	-2 833	106%
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-50 000	-50 000	0	-50 000	-52 833	-2 833	106%
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Liikenneväylät							
9351	Uudelleen päällystettävät kadut	-3 000 000	-900 000	0	-900 000	-916 453	-16 453	102%
	Katuinfran saneeraus							
9352	Keskustan pääväylien kehittäminen	-500 000	-250 000	0	-250 000	-12 810	237 190	5%
9327	Juustomestarintie rakentaminen	-160 000	-80 000	0	-80 000	-62 157	17 843	78%
9328	Putolankuja rakentaminen	-80 000	-80 000	0	-80 000	-83 012	-3 012	104%
9402	Huonokuntoiset jalkakäytävät ja kevyenliik.väylät	-550 000	-250 000	0	-250 000	-203 485	46 515	81%
9413	Meriniityn katu ympäristön saneeraus	-1 870 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
9415	Olemassa olevien kaava-alueiden saneeraus	-600 000	-150 000	0	-150 000	-140 852	9 148	94%

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
9431	Uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkit	-250 000	-50 000	0	-50 000	-15 290	34 710	31%
9432	Perniön kevyen liikenteen siltayhteyden saneeraus	-240 000	-240 000	-165 000	-405 000	-62 828	342 172	16%
9434	Tehdaskadun/Tehdaskujan/Meriniitynkadun kiertoliittymä	-150 000	-150 000	-222 320	-372 320	-268 617	103 703	72%
9436	Pyörätieverkoston kehittäminen	-375 000	-75 000	0	-75 000	-13 027	61 973	17%
9438	Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantamishankkeet	-300 000	-75 000	0	-75 000	-69 964	5 036	93%
9440	Horninkadun saneeraaminen	-1 500 000	-750 000	-250 000	-1 000 000	-1 117 980	-117 980	112%
9446	Siltojen perusparannus	-250 000	-75 000	75 000	0	0	0	-
9447	Vuohensaarensilta	-410 000	-60 000	0	-60 000	-2 728	57 272	5%
	Katuvalaistus							
9502	Katuvalaistuksen saneeraus yhdessä Lounea/Caruna	-100 000	-50 000	0	-50 000	-44 431	5 569	89%
9503	Katuvalaistuksen saneeraus (SpNa)	-400 000	-200 000	0	-200 000	-196 357	3 643	98%
9574	Salonjoen varren valaistuksen uusiminen	-50 000	-50 000	0	-50 000	-19 739	30 261	39%
	Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa							
9512	Muut yhteishankkeet ELY:n kanssa	-250 000	-50 000	0	-50 000	-2 558	47 442	5%
	Puistot							
9521	Heikkokuntoiset puistot	-625 000	-125 000	0	-125 000	-140 733	-15 733	113%
9529	Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen	-1 420 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-212 552	787 448	21%
9587	Kirkkopuiston kulkuyhteyksien parantaminen	-120 000	-60 000	0	-60 000	-51 906	8 094	87%
9588	Viitanlaakson ja -nummen viheralueiden kehittäminen	-85 000	-85 000	0	-85 000	-83 461	1 539	98%
9559	Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	-560 000	-60 000	0	-60 000	-24 138	35 862	40%
9568	Pesälammen- ja padon kunnostus	-165 000	-100 000	0	-100 000	-19 308	80 692	19%
9590	Norpanpuiston leikkipaikan saneeraus	-90 000	-90 000	0	-90 000	-84 057	5 943	93%
9591	Kuhilaspuiston leikkipaikan saneeraus	-60 000	-60 000	0	-60 000	-56 672	3 328	94%
9592	Torpanmäentien leikkipaikan saneeraus	-55 000	-55 000	0	-55 000	-40 405	14 595	73%
9573	Perniön keskustan puistojen yleissuunnitelman laadinta	-30 000	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0%

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

215

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Infrapalvelut							
9443	Katujen kunnossapidon työlaitteet	-60 000	-60 000	0	-60 000	-56 940	3 060	95%
	Tilapalvelut							-
9653	Tilapalvelukeskus	-500 000	-100 000	55 000	-45 000	0	45 000	0%
	Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut							
9651	Ravitsemispalvelut	-340 000	-60 000	-55 000	-115 000	-113 798	1 202	99%
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-900 000	-220 000	0	-220 000	-170 738	49 262	78%
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-2 100 000	-1 220 000	0	-1 220 000	-1 148 091	71 909	94%
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-34 255 000	-12 900 000	-562 320	-13 462 320	-10 732 873	2 729 447	80%
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Katuinfran saneeraus							
9558	Joukkoliikenteen infra ja pysäkit	-250 000	-50 000	0	-50 000	-49 471	529	99%
	Tilapalvelut							
9676	Armfeltin koulun lähiliikuntapaikan ja koulun yhteydessä olevan liikunta-alueen perusparannus	-500 000	0	0	0	-3 630	-3 630	-
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-750 000	-50 000	0	-50 000	-53 101	-3 101	106%
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-750 000	-50 000	0	-50 000	-53 101	-3 101	106%

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	216 LI/Koneet ja kalusto							
	Opetuslautakunnan hankkeet							
	Opetuspalvelut							
9584	Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet	-25 000	-25 000	0	-25 000	-5 125	19 875	20%
9585	Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto	-50 000	-50 000	0	-50 000	-70 493	-20 493	141%
9620	Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt	-450 000	-150 000	0	-150 000	-105 870	44 130	71%
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-525 000	-225 000	0	-225 000	-181 488	43 512	81%
	216 LI/Koneet ja kalusto yhteensä	-525 000	-225 000	0	-225 000	-181 488	43 512	81%
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 275 000	-275 000	0	-275 000	-234 588	40 412	85%
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	-4 500 000	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 160 550	339 450	77%
	Maa- ja vesialueet yhteensä	-4 500 000	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 160 550	339 450	77%
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	-4 500 000	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 160 550	339 450	77%
	311 UI/Rakennukset							
	Opetuslautakunnan hankkeet							
9110	Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö	-20 500 000	-500 000	0	-500 000	-312 353	187 647	62%
9170	Halikon alueen varhaiskasvatuksen tilaratkaisut	-60 000	-60 000	0	-60 000	-27 033	32 967	45%
9195	Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisut	-3 250 000	-250 000	0	-250 000	-5 475	244 525	2%
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-23 810 000	-810 000	0	-810 000	-344 861	465 139	43%

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Kaava-alueet							
9311	Uudet kaava-alueet	-2 100 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0%
9316	Halikonrinne	-1 240 000	-40 000	0	-40 000	-28 586	11 414	71%
9329	Tammipuisto, Mathildedal	-200 000	-100 000	0	-100 000	-19 415	80 585	19%
9330	Kartanorinteen alue, Teijo	-200 000	-100 000	0	-100 000	-58 109	41 891	58%
9331	Salon sokerin alue	-700 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0%
	Liikenneväylät							
9350	Uusien alueiden asfaltointi	-700 000	-100 000	0	-100 000	-98 336	1 664	98%
	Katuinfran saneeraus							
9422	Helenansilta	-660 000	-60 000	-150 000	-210 000	-108 491	101 509	52%
9423	Lumenkaatopaikat	-30 000	-30 000	0	-30 000	-3 094	26 906	10%
9428	Ratapihan alikulku	-2 450 000	-150 000	150 000	0	0	0	-
	Katuvalaistus							
9500	Uuden katuvalaistuksen rakentaminen	-280 000	-70 000	0	-70 000	-69 101	899	99%
	Puistot							
9589	Perniön kirkonkylän koirapuisto	-70 000	-70 000	0	-70 000	-94 974	-24 974	136%
	Tilapalvelut							
9563	Sähköautojen latauspisteiden asennus	-400 000	-80 000	0	-80 000	-39 349	40 651	49%
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-9 030 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-519 455	480 545	52%
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-9 085 000	-1 055 000	0	-1 055 000	-573 827	481 173	54%
	316 UI/Koneet ja kalusto							
	Elinvoimajaoston hankkeet							

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

219

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarviomuutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma-% 2025
9619	Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
	Uusinvestoinnit yhteensä	-52 075 000	-7 715 000	-470 000	-8 185 000	-5 759 124	2 425 876	70%
	Investointimenot yhteensä (ilman liikelaitosta)	-87 605 000	-20 890 000	-1 032 320	-21 922 320	-16 726 586	5 195 735	76%

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
9052	Maa- ja vesialueet, tontit	0	0	0	0	233 477	233 477	-
9052	KOM myynti, asuinrakennukset	0	0	0	0	83 925	83 925	-
9054	KOM myynti, muut rakennukset	0	0	0	0	49 559	49 559	-
	Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	0	0	366 961	366 961	-
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	0	0	0	0	366 961	366 961	-
	311 UI/Rakennukset							
	Vapaa-ajanlautakunnan hankkeet							
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-
	311 UI/Rakennukset yhteensä	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-
	Arvopaperit							
9000	Osakkeet	0	0	0	0	55 475	55 475	-
	Arvopaperit yhteensä	0	0	0	0	55 475	55 475	-
	Uusinvestoinnit yhteensä	500 000	0	0	0	602 437	602 437	-
	Investointitulot yhteensä (ilman liikelaitosta)	600 000	20 000	0	20 000	1 111 404	1 091 404	5557%
	Investoinnit, netto (ilman liikelaitosta)	-87 005 000	-20 870 000	-1 032 320	-21 902 320	-15 615 181	6 287 139	71%

Liikelaitos Salon Vesi

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio-muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointimenot (Liikelaitos Salon Vesi)							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-1 800 000	-300 000	0	-300 000	-118 662	181 338	40%
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-5 350 000	-1 200 000	0	-1 200 000	-362 023	837 977	30%
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-390 000	-230 000	0	-230 000	-251 202	-21 202	109%
9754	Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus	-870 000	-120 000	0	-120 000	-183 253	-63 253	153%
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-2 000 000	-300 000	0	-300 000	-335 880	-35 880	112%
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-7 900 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-508 145	491 855	51%
9768	Pienpuhdistamoiden saneeraus	-430 000	-120 000	0	-120 000	-158 414	-38 414	132%
9773	Horninkadun vesihuollon saneeraus	-650 000	-650 000	0	-650 000	-705 735	-55 735	109%
9770	Ylhäistentien vesihuollon saneeraus	-420 000	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0%
9851	Vesitornien saneeraus	-830 000	-330 000	0	-330 000	-1 374 336	-1 044 336	416%
9854	Meriniityn vesihuollon saneeraus	-310 000	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0%
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-20 950 000	-4 280 000	0	-4 280 000	-3 997 649	282 351	93%
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-1 010 000	-110 000	0	-110 000	-101 431	8 569	92%
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-1 010 000	-110 000	0	-110 000	-101 431	8 569	92%
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-21 960 000	-4 390 000	0	-4 390 000	-4 099 080	290 920	93%
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
9804	Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueella	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-430 000	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0%
9771	Tammipuisto, Mathildedal	-150 000	-50 000	0	-50 000	-14 954	35 046	30%
9772	Salon Sokeri asemakaavamuutos	-350 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
9774	Kartanorinteen alue, Teijo	-350 000	-100 000	0	-100 000	-11 208	88 792	11%
9776	Osuuskuntien jätevesiverkostot	0	0	0	0	-112 500	-112 500	-
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 280 000	-210 000	0	-210 000	-138 662	71 338	66%
	316 UI/Koneet ja kalusto							
9775	Vesihuoltolaitoksen irtain, uusi	-250 000	-50 000	0	-50 000	-142 106	-92 106	284%
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-250 000	-50 000	0	-50 000	-142 106	-92 106	284%
	Uusinvestoinnit yhteensä	-1 530 000	-260 000	0	-260 000	-280 769	-20 769	108%
	Investointimenot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	-24 490 000	-4 950 000	0	-4 950 000	-4 954 471	-4 471	100%
	Investointitulot (Liikelaitos Salon Vesi)							-
	Investointitulot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	0	0	0	0	0	0	-
	Investoinnit, netto (Liikelaitos Salon Vesi)	-24 490 000	-4 950 000	0	-4 950 000	-4 954 471	-4 471	100%

Investoinnit yhteensä

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit	-56 215 000	-17 290 000	-562 320	-17 852 320	-14 831 953	3 020 367	83%
20	Laajennusinvestoinnit	-2 275 000	-575 000	0	-575 000	-809 210	-234 210	141%
30	Uusinvestoinnit	-53 605 000	-7 975 000	-470 000	-8 445 000	-6 039 893	2 405 107	72%
	Investointimenot, yhteensä	-112 095 000	-25 840 000	-1 032 320	-26 872 320	-21 681 056	5 191 264	81%

	Investointitulot							
10	Korvausinvestoinnit	100 000	20 000	0	20 000	508 968	488 968	2545%
20	Laajennusinvestoinnit	0	0	0	0	0	0	-
30	Uusinvestoinnit	500 000	0	0	0	602 437	602 437	-
	Investointitulot, yhteensä	600 000	20 000	0	20 000	1 111 404	1 091 404	5557%

	Investoinnit, netto	-111 495 000	-25 820 000	-1 032 320	-26 852 320	-20 569 652	6 282 668	77%
--	----------------------------	---------------------	--------------------	-------------------	--------------------	--------------------	------------------	------------

2.12 Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	12 287	-850	11 437	14 276	-2 839	-24,8 %
Vuosikate	12 587	-850	11 737	15 689	-3 952	-33,7 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulorahoituksen korjaukset	-300	0	-300	-1 413	1 113	-371,0 %
Investointien rahavirta	-25 520	-1 032	-26 552	-19 619	-6 933	26,1 %
Investointimenot	-25 840	-1 032	-26 872	-21 681	-5 191	19,3 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	0	20	689	-669	-3345,0 %
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	300	0	300	1 373	1 073	357,7 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-13 233	-1 882	-15 115	-5 343	-9 772	64,7 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	350	0	350	355	-5	-1,4 %
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	-232	232	
Antolainasaamisten vähennykset muilta	350	0	350	587	237	67,7 %
Lainakannan muutokset	12 883	1 882	14 765	-1 847	16 612	112,5 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 383	1 882	21 265	0	21 265	100,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 500	0	-6 500	-6 419	-81	1,2 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	4 572	4 572	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	1 210	-1 210	
Toimeksiantojen varojen muutokset	0	0	0	48	-48	
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	
Saamisten muutos	0	0	0	-836	836	
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	1 998	-1 998	
Rahoituksen rahavirta	13 233	1 882	15 115	-282	-15 397	-101,9 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	-5 625	5 625	

2.13 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus N / B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen	Toteutuma 2025	Poik- keama	Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen	Toteutuma 2025	Poik- keama
Käyttötalousosa											
Tarkastuslautakunta	N	119 000	196	119 196	108 069	11 127					
Keskusvaalilautakunta	N	235 682	0	235 682	209 689	25 993					
Kaupunginvaltuusto	N	310 835	0	310 835	201 266	109 569					
Kaupunginhallitus	N	1 532 978	2 493	1 535 471	821 888	713 583					
Konsernipalvelut		10 129 342	-643 912	9 485 430	8 146 624	1 338 806					
Opetuslautakunta	N	72 726 909	370 418	73 097 327	72 393 424	703 903					
Vapaa-ajan lautakunta	N	6 748 665	56 699	6 805 364	6 746 879	58 485					
Elinvoimajaosto	N	22 016 303	76 545	22 092 848	19 319 083	2 773 765					
Tekninen lautakunta	N	21 944 031	108 380	22 052 411	21 518 911	533 500					
Rakenn. ja ympäristölautakunta	N	1 984 030	18 608	2 002 638	1 682 473	320 165					
Vesilaitoksen johtokunta	N						3 322 384	-860 573	2 461 811	2 665 813	204 002
Käyttötalousosa yhteensä		137 747 775	-10 573	137 737 202	131 148 306	6 588 896	3 322 384	-860 573	2 461 811	2 665 813	204 002

	Sitovuus N / B	Määrärahat			Toteutuma 2025	Poik- keama	Tuloarviot			Toteutuma 2025	Poik- keama
		Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen			Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen		
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						116 545 000	0	116 545 000	112 384 905	-4 160 095
Valtionosuudet	B						30 639 906	0	30 639 906	31 442 178	802 272
Korkotulot	B						570 000	0	570 000	815 980	245 980
Muut rahoitustulot	B						760 000	0	760 000	773 411	13 411
Korkomenot	B	1 500 000	0	1 500 000	1 230 813	269 187					
Muut rahoitusmenot	B	2 190	0	2 190	14 437	12 247					
Satunnaiset erät	B						0	0	0	0	0
Tuloslaskelmaosa yhteensä		1 502 190	0	1 502 190	1 245 250	281 434	148 514 906	0	148 514 906	145 416 474	-3 098 432
Investointiosa											
Korvausinvestoinnit:		12 900 000	562 320	13 462 320	10 732 873	-2 729 447	20 000	0	20 000	508 968	488 968
Rakennukset	N	4 580 000	250 000	4 830 000	4 260 111	-569 889	0	0	0	508 968	508 968
KOM Myynti, muut rakennukset	N			0		0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	7 100 000	312 320	7 412 320	5 324 671	-2 087 649	20 000	0	20 000	0	-20 000
Koneet ja kalusto	N	1 220 000	0	1 220 000	1 148 091	-71 909	0	0	0	0	0
Laajennusinvestoinnit:		275 000	0	275 000	234 589	-40 411	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	50 000	0	50 000	53 101	3 101					0
Koneet ja kalusto	N	225 000	0	225 000	181 488	-43 512					0
Uusinvestoinnit:		7 715 000	470 000	8 185 000	5 759 124	-2 425 876	0	0	0	602 436	602 436
Maa- ja vesialueet	N	1 500 000	0	1 500 000	1 160 550	-339 450	0	0	0	366 961	366 961
Rakennukset	N	5 110 000	470 000	5 580 000	4 024 747	-1 555 253	0	0	0	180 000	180 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet		1 055 000	0	1 055 000	573 827	-481 173					0
Koneet ja kalusto	N	50 000	0	50 000	0	-50 000	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	N	0	0	0	0	0	0	0	0	55 475	55 475
Vesihuoltolaitos	N	4 950 000		4 950 000	4 954 471	4 471					0
Investointiosa yhteensä		25 840 000	1 032 320	26 872 320	21 681 056	-5 191 263	20 000	0	20 000	1 111 404	1 091 404

	Sitovuus N / B	Määrärahat			Toteutuma 2025	Poik- keama	Tuloarviot			Toteutuma 2025	Poik- keama
		Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen			Alkup. TA 2025	TA muu- tokset	TA muut. jälkeen		
Rahoitusosa											
Pakolliset varaukset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	-462 300	462 300
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	0	0	0	232 167	-232 167	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähenn.	B	0	0	0	0	0	350 000	0	350 000	587 741	-237 741
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0	19 382 675	1 882 320	21 264 995	0	21 264 995
Pitkäaik. lainojen vähennys	B	6 500 000	0	6 500 000	6 419 306	80 694	0	0	0	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B		0	0		0	0	0	0	4 572 623	-4 572 623
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	1 210 255	-1 210 255
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	5 624 074	-5 624 074
Rahoitusosa yhteensä		6 500 000	0	6 500 000	6 651 473	-151 473	19 732 675	1 882 320	21 614 995	11 532 393	10 082 602
Yhteensä		171 589 965	1 021 747	172 611 712	160 726 085	1 527 594	171 589 965	1 021 747	172 611 712	160 726 085	8 279 576

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot	40 905 673,25	39 425 291,61
Myyntituotot	18 761 266,80	16 559 429,39
Maksutuotot	2 884 656,80	2 928 094,68
Tuet ja avustukset	3 548 938,55	4 450 963,49
Muut toimintatuotot	15 710 811,10	15 486 804,05
Toimintakulut	-169 387 936,69	-159 613 903,34
Henkilöstökulut	-101 196 279,49	-97 141 131,57
Palvelujen ostot	-37 502 990,06	-36 524 449,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 450 297,42	-15 676 517,59
Avustukset	-11 363 585,98	-5 702 343,11
Muut menot	-3 874 783,74	-4 569 462,02
TOIMINTAKATE	-128 482 263,44	-120 188 611,73
Verotulot	112 384 905,25	113 493 942,26
Valtionosuudet	31 442 178,00	26 212 047,00
Rahoitustuotot ja -kulut	343 912,00	159 263,40
Korkotuotot	815 979,83	835 519,63
Muut rahoitustuotot	773 411,13	2 421 289,64
Korkokulut	-1 230 813,34	-1 515 927,21
Muut rahoituskulut	-14 665,62	-1 581 618,66
VUOSIKATE	15 688 731,81	19 676 640,93
Poistot	-16 106 829,58	-16 165 540,31
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-418 097,77	3 511 100,62
Poistoeron muutos	534 524,46	534 524,46
Varausten muutos	0,00	0,00
Rahastojen muutos	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	116 426,69	4 045 625,08

3.2 Rahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	15 688 731,81		19 676 641,39	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 412 803,50	14 275 928,31	-598 701,55	19 077 939,84
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-21 681 056,29		-19 230 586,59	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	688 967,68		20 000,00	
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	1 372 940,24	-19 619 148,37	1 286 574,82	-17 924 011,77
Toiminnan ja investointien rahavirta		-5 343 220,06		1 153 928,07
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-232 167,12		-1 136 393,31	
Antolainasaamisten vähennys	587 740,97	355 573,85	627 566,31	-508 827,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 419 306,27		-6 789 686,43	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 572 623,35	-1 846 682,92	5 371 817,85	-1 417 868,58
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutokset	47 767,16		1 066 951,35	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		18 066,18	
Saamisten muutos	-836 243,17		-61 685,99	
Korottomien velkojen muutos	1 998 730,77	1 210 254,76	380 818,78	1 404 150,32
Rahoituksen rahavirta		-280 854,31		-522 545,26
Rahavarojen muutos		-5 624 074,37		631 382,81
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 180 887,84		9 804 962,21	
Rahavarat 1.1.	9 804 962,21	-5 624 074,37	9 173 579,40	631 382,81

3.3 Tase

Vastaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat	343 222 733,94	339 115 485,50
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	294 246 034,61	289 725 237,04
Maa- ja vesialueet	112 742 877,60	111 815 805,00
Rakennukset	99 208 770,88	104 332 441,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	63 570 687,26	64 984 100,66
Koneet ja kalusto	3 233 437,35	2 529 692,81
Muut aineelliset hyödykkeet	735 682,57	735 682,57
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	14 754 578,95	5 327 514,89
Sijoitukset	48 976 699,33	49 390 248,46
Osakkeet ja osuudet	25 201 593,18	25 259 568,46
Osakkuusyhteisöosuudet	5 606 675,23	5 606 675,23
Muut lainasaamiset	18 168 430,92	18 524 004,77
Toimeksiantojen varat	1 073 397,84	1 402 682,91
Valtion toimeksiannot	584 686,77	702 328,51
Lahjoitusrahastojen varat	488 711,07	700 354,40
Vaihtuvat vastaavat	14 000 115,10	18 434 647,96
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Saamiset	9 819 227,26	8 629 685,75
Lyhytaikaiset saamiset	9 819 227,26	8 629 685,75
Myyntisaamiset	6 357 056,42	5 876 797,65
Lainasaamiset	643 586,29	0,00
Muut saamiset	1 554 781,01	356 003,35
Siirtosaamiset	1 263 803,54	2 396 884,75
Rahoitusarvopaperit	12 917,92	12 917,92
Osakkeet ja osuudet	12 917,92	12 917,92
Rahat ja pankkisaamiset	4 167 969,92	9 792 044,29
Vastaavaa	358 296 246,88	358 952 816,37

Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma	261 604 880,63	261 488 453,94
Peruspääoma	211 373 769,16	211 373 769,16
Muut omat rahastot	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	48 571 135,65	44 525 510,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	116 426,69	4 045 625,62
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	7 182 788,78	7 717 313,24
Poistoero	7 182 788,78	7 717 313,24
Pakolliset varaukset	0,00	462 300,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	462 300,00
Toimeksiantojen pääomat	2 316 146,44	2 597 664,35
Valtion toimeksiannot	584 686,77	702 328,51
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 724 695,70	1 887 691,87
Muut toimeksiantojen pääomat	6 763,97	7 643,97
Vieras pääoma	87 192 431,03	86 687 084,84
Pitkäaikainen	15 337 751,93	19 566 136,75
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 676 143,37	16 753 783,12
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	1 596,00	1 596,00
Ostovelat	0,00	263 245,07
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 660 012,56	2 547 512,56
Lyhytaikainen	71 854 679,10	67 120 948,09
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	35 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 077 639,75	6 419 306,27
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	455 762,29	883 138,94
Saadut ennakot	959 557,67	956 542,78
Ostovelat	9 649 952,84	8 902 634,04
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 081 724,71	1 581 108,15
Siirtovelat	14 630 041,84	13 378 217,91
Vastattavaa	358 296 246,88	358 952 816,37

3.4 Konsernilaskelmat

Salon kaupunki	Konsernituloslaskelma			
	2025		2024	
Toimintatuotot	65 696 111,41		64 568 571,41	
	-206 488		-197 023	
Toimintakulut	889,54		841,19	
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	82 074,22		-254 254,35	
	-140 710		-132 709	
Toimintakate	703,91		524,13	
Verotulot	111 748 180,61		113 107 858,40	
Valtionosuudet	50 483 430,77		46 365 882,79	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	211 628,09		211 818,23	
Muut rahoitustuotot	599 530,22		751 535,28	
Korkokulut	-1 839 366,87		-2 076 748,48	
Muut rahoituskulut	-38 784,71	-1 066 993,27	-38 305,35	-1 151 700,32
	20 453		25 612	
Vuosikate	914,21		516,75	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 056 073,07		-20 177 339,68	
Omistuksen eliminointierot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	-1 036 259,98	-21 092 333,05	-226 317,51	-20 403 657,19
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-638 418,84		5 208 859,56	
Tilinpäätössiirrot	159 567,19		0,00	
Tilikauden verot	-330 528,51		-223 444,44	
Laskennalliset verot	374 297,58		120 275,20	
Vähemmistöosuudet	-5 160,58		8 649,76	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-440 243,16		5 114 340,08	

Salon kaupunki

Konsernin rahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	20 453 914,20		25 612 516,73	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-330 528,51		-223 444,44	
Tulorahoituksen korjaukset	-1 579 135,22	18 544 250,47	-418 739,69	24 970 332,60
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-26 135 454,93		-24 575 953,59	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	688 967,68		20 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	2 713 949,23	-22 732 538,02	4 266 553,36	-20 289 400,23
Toiminnan ja investointien rahavirta		-4 188 287,55		4 680 932,37
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	53 078,94		-6 943,31	
Antolainasaamisten vähennykset	48 461,24	101 540,18	102 066,31	95 123,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		2 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 012 864,29		-9 412 355,36	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 990 770,04	-4 022 094,25	5 000 000,00	-1 912 355,36
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	47 767,16		1 066 951,35	
Vaihto-omaisuuden muutos	40 648,00		-76 436,40	
Saamisten muutos	375 661,12		-610 364,36	
Korottomien velkojen muutos	1 466 290,68	1 930 366,96	-202 448,58	177 702,01
Rahoituksen rahavirta		-1 990 187,11		-1 639 530,35
Rahavarojen muutos		-6 178 474,67		3 041 402,01
Rahavarat 31.12.	17 457 592,58		23 636 067,25	
Rahavarat 1.1.	23 636 067,25	-6 178 474,67	20 594 665,24	3 041 402,01

Salon kaupunki	Konsernitase	
Vastaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat	382 990 745,31	380 335 245,30
Aineettomat hyödykkeet	279 902,85	76 356,53
Aineettomat oikeudet	12 540,00	11 076,66
Muut pitkävaikutteiset menot	62 206,97	65 279,87
Enn.maksut ja keskeneräiset hyödykkeet	205 155,88	0,00
Aineelliset hyödykkeet	351 427 733,85	350 098 338,92
Maa- ja vesialueet	115 317 697,82	114 310 642,36
Rakennukset	142 845 385,50	150 403 185,97
	63 573 950,07	64 988 886,45
Koneet ja kalusto	5 336 274,36	4 349 983,60
Muut aineelliset hyödykkeet	9 447 410,16	9 689 977,17
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	14 907 015,94	6 355 663,37
Sijoitukset	31 283 108,61	30 160 549,85
Osakkuusyhteisöosuudet	17 819 406,38	16 537 332,16
Muut osakkeet ja osuudet	8 068 523,76	8 126 499,04
Muut lainasaamiset	4 636 151,20	4 652 275,05
	759 027,27	844 443,60
Toimeksiantojen varat	2 781 425,06	3 022 520,35
Vaihtuvat vastaavat	29 487 610,47	35 729 095,92
Vaihto-omaisuus	213 764,00	254 412,00
Saamiset	11 816 253,89	11 838 616,67
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	11 816 253,89	11 838 616,67
Rahoitusarvopaperit	7 636 827,29	6 801 962,20
Rahat ja pankkisaamiset	9 820 765,29	16 834 105,05
Vastaavaa yhteensä	415 259 780,84	419 086 861,56

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

236

Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma	292 869 530,71	293 469 341,07
Peruspääoma	211 373 769,16	211 373 769,16
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	41 700,52	41 700,52
Muut omat rahastot	1 687 237,25	1 846 804,44
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	80 207 066,95	75 092 726,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-440 243,16	5 114 340,07
Vähemmistöosuudet	183 418,67	178 258,10
Pakolliset varaukset	0,00	462 300,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	462 300,00
Toimeksiantojen pääomat	4 024 173,66	4 217 501,79
Vieras pääoma	118 182 657,79	120 759 460,61
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	31 619 036,37	37 879 021,17
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 650 987,34	5 839 136,29
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 373 535,96	44 135 645,42
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	34 539 098,12	32 905 657,73
Vastattavaa yhteensä	415 259 780,84	419 086 861,56

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilikaudella jaksotettiin menojaamäpalkkoja 205.643,85 € (vuonna 2024 294.553,28 €).

Lomapalkkavelan alkusaldoon kirjattiin 1.1.2025 TE-palveluiden johdosta 353.298,34 €. Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin 31.12.2025 lisäyksenä 760.771,92 € (vuonna 2024 lisäyksenä 594.718,52 €). TE-palveluiden johdosta lisäys oli 353.298,34 euroa, muu lisäys yhteensä 407.473,58 euroa. Lomapalkkavelan määräksi muodostui 10.593.020,66 € (vuonna 2024 9.832.248,74 €).

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenojen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009§ 194). Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen akkautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion 2025 laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan suunnitelman mukaisista poistoista tilivuodesta 2013 alkaen, kuntajaosto suosittelee poistoajkojen alarajojen käyttämistä. Salon kaupungin vahvistamissa suunnitelmapoistojen perusteissa on noudatettu pääsääntöisesti suosituksen alarajojen mukaisia poistoajkoja lukuun ottamatta hallinto- ja laitos- rakennusten 30 vuoden (suositus 20 v) sekä asuinrakennusten 40 vuoden (suositus 30 v) poistoajkaa.

Rakennusten poistot sisältävät arvonalentumisia 64.597,85 € (vuonna 2024 10.661,88 €)

Muista osakkeista ja osuuksista kirjattiin arvonalentumista 2.500,00 € (vuonna 2024 5.107,37 €)

Muista kiinteistä rakenteista ja laitteista kirjattiin arvonalentumista 1.094,67 € (vuonna 2024 19.638,55 €)

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenojen määräisinä.

Vaihto-omaisuus

Salon kaupungilla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Salon kaupungilla on käytössä konsernipankkitili, jonka alatilejä käyttää osa tytäryhtiöistä. Konsenttilin käyttö on kirjattu taseen saamisiin ja velkoihin ja vaikutus on eliminoitu konsernissa.

Johdannaissopimusten käsittely

Salon kaupunki on suojautunut lainojen korkovaihteluilta solmimalla koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 30,0 miljoonaa. Liitetietojen vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevissa tiedossa on esitetty selvitys arvostus- ja laskentaperusteista.

Ympäristöasioita koskevia liitetietoja on esitetty kunnan ja konsernin liitetietojen yhteydessä.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase on laadittu kirjanpitolain säännösten sekä kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti, tuloslaskelmayleisohje v. 2023 ja taseyleisohje v. 2024. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta v.2025 tilinpäätöksen liitetiedoista sekä ohjeen liitetietonumerointia 1-45.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen yhdisteleminen kaupungin tilinpäätökseen

Liikelaitos Salon Vesi on yhdistetty kaupungin tilinpäätökseen ja liitetietoihin.

Liikelaitoksen oma erillinen tilinpäätös kokonaisuudessaan on esitetty kaupungin tilinpäätöksen kohdassa eriytetyt tilinpäätökset.

3. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin liitetietoon 1 kohtaan lomapalkkavelan määrä vuonna 2024 (tekstivirhe) ja liitetietoon 40 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt kunnan ja konsernin osalta.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Samassa yhteydessä valtion työ- ja elinkeinotoimistot laukautettiin ja kunnille siirrettiin näihin tehtäviin liittyvät resurssit. Lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus toi kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä ja muutoksessa kotoutumispalveluiden kokonaisvastuu siirtyi kunnille.

Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen ja sen yhteiset kotoutumispalvelut, jonka vastuukuntana toimii Salon kaupunki. Siirron seurauksena Salon kaupungin taseeseen on kirjattu 1.1.2025 lomapalkkavelkaa ja muuta saamista 353.298,34 €.

Työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen ulkoiset toimintatuotot olivat vuonna 2025 yht. 4.939.844,00 € ja ulkoiset toimintakulut yht. 16.705.784,00 €. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kaupungille vaikutti toimintatuottoja lisäävästi 1,1 miljoonaa euroa. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kaupungille sekä työttömyystuen rahoitusvastuun muutos lisäsivät toimintakuluja yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Kaupungille järjestämisvastuulle siirtyneiden te- ja kotoutumispalveluiden vuoksi tuloslaskelman luvut eivät ole vertailukelpoisia 2025-2024.

5. Tilinpäätöksessä ei ole aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja eikä virheiden korjauksia

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksessä kunnan tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt.

Osakkuusyhtiö Salon Seudun Työkeskus Oy on yhdistelty tp 2024 tiedoin, koska vuoden 2025 tietoja ei ole toimitettu pyydetyssä aikataulussa.

Konsernimuutokset

Tytäryhteisöt Koy Halikonrinne, Koy Tiilitehtaanpiha ja Koy Hirviluhta on fuusioitu Salon Vuokratalot Oy:öön 4.2.2025. Fuusion vaikutukset on eliminoitu konsernissa.

Yhdisteltävien yhteisöjen tietojen yhdenmukaiseksi saattaminen

Konsernitase on esitetty lyhennetyllä tasekaavalla.

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu yhdistelyvaiheessa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi.

Salon seudun koulutuskuntayhtymän saama valtion yksikköhintarahoitus on siirretty konsernituloslaskelmassa myyntituotoista ja esitetty valtionosuuksien rivillä.

Yksikkörahoituksesta 21.431.714,00 € (vuonna 2024 22.683.972,00 €) on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukainen osuus.

Vertailutietoon tehdyt oikaisut

Liitetietoihin 26 ja 40 korjattu vertailuvuoden tietoa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Konsernitytäryhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä kunnan verotuloja vastaan 678.666,18 € (vuonna 2024 386.083,86 €).

Salon kaupungille maksetut liittymismaksut ja eliminoinnit on esitetty konserniyhtiön taseen sijoiten kohdassa; muut saamiset. Eliminointi on suoritettu joko edellisten tilikausien yli/alijäämään tai vieraan pääoman muita velkoja vastaan yhteensä 61.164,18 €.

Kaupungin lainoja tytäryhteisöille on eliminoitu 13.532.279,72 € (vuonna 2024 13.871.729,72 €).

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Lyhytaikaiseen korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat olivat 1.891.054,90 € (vuonna 2024 2.265.352,48 €). Laskennallista verovelkaa on tilikaudella kirjattu -374.297,58 € (vuonna 2024 -120.275,20 €).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Jos yhtiön oma pääoma on muodostunut negatiiviseksi, ei vähemmistöosuutta ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden ryhmään kuuluvien rakennusten poistot on oikaistu Salon kaupungin 1.1.2009 voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisiksi.

Asuinrakennukset 40 v tasapoisto, Hallinto- ja laitosrakennukset 30 v tasapoisto ja Tehdas- tai tuotantorakennukset 20 v tasapoisto. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmillä tilikausilla kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Konsernirakenne

Kuntayhtymät	Kunta	Omistus %
Salon seudun koulutus kuntayhtymä	Salo	88,85
Varsinais-Suomen Kiinteistö kuntayhtymä	Salo	35,11
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,74
Tytäryhteisöt	Kunta	Omistus%
Koy Ollefore	Salo	51,33
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92
Salon Kuntakiinteistöt Oy	Salo	100
Osakkuusyhteisöt	Kunta	Omistus %
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,6
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoiset

Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoiset	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Konsernihallinto *) V-S liitto, Yrityssalo Oy	2 704 777,68	2 549 031,65	1 145 970,27	1 128 853,19
Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuus *)Salon Palvelutalosaatiö	739 484,10	694 895,01	0,00	0,00
Kasvatuksen ja opetustoimen palvelukokonaisuus *) Salon seudun koulutusky	6 919 816,32	8 326 106,07	5 452 367,62	5 538 869,38
Vapaa-ajan palvelukokonaisuus	1 757 255,15	1 701 665,44	1 843 531,66	1 817 906,96
Elinvoiman palvelukokonaisuus 1.1.2024 alken -josta työllisyyden ja kototutumisen edistämisen palvelut	10 979 082,58 4 939 585,00	9 150 861,20 2 729 447,63	11 207 838,89 4 939 585,00	9 384 993,95 2 729 447,63
Teknisten palvelujen palvelukokonaisuus 1.1.2024 alkaen *) tytäryhtiöt, V-S Kiinteistöky	32 132 747,29	32 601 298,15	10 423 298,37	10 644 978,29
Rakennus- ja ympäristöpalvelujen palvelukokonaisuus	1 574 988,90	1 411 394,49	1 588 987,33	1 415 996,49
Liikelaitos Salon Vesi	8 887 959,40	8 133 319,41	9 243 679,11	8 713 995,60
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>65 696 111,42</i>	<i>64 568 571,42</i>	<i>40 905 673,25</i>	<i>38 645 593,86</i>

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Ympäristötuotot ja -kulut (Kustannuspaikat 7111 ja 7112)	KUNTA	
	2025	2024
Ympäristötuotot	126 339,50	112 933,81
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	36 550,41	13 213,40
Ympäristökulut	758 177,84	721 510,05
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	15 000,00	15 000,00
<i>Ympäristökulut netto</i>	<i>-631 838,34</i>	<i>-608 576,24</i>

7. Verotulojen erittely

Ulkoinen	TP 2024	TP 2025
Verotulot	113 493 942	112 384 905
Kunnan tulovero	89 098 993	86 188 673
Kiinteistövero	14 228 534	16 623 364
Osuus yhteisöveron tuotosta	10 166 416	9 565 625
Muut verot	0	7 243

8. Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Ulkoinen	TP 2025	TP 2024
Valtionosuudet	31 442 178	26 212 047
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 899 823	3 517 588
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	13 848 000	14 859 084
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-389 393	-1 297 818
Verotulojen menetysten korvaus	6 083 748	9 133 193

9) Palvelujen ostojen erittely

	TP 2025	TP 2024
Asiakaspalvelujen ostot	7 414 250	5 919 771
Muiden palvelujen ostot	30 088 739	30 093 721
Palvelujen ostot yhteensä	37 502 990	36 013 491

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytyksiin annetut tuet

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (KuntaL 19.2 §)	KUNTA	
	2025	2024
<i>Kaupungin valtuustoryhmittäin antamat tuet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.
Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat.
Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-,vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
<i>Koneet ja kalusto</i>	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>	

Luonnonvaroista tehdään käytön mukainen poisto. Arvo ja taide-esineille ei määritellä poistoaikaa. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat eivät ole poistojen alaisia. Pysyvien vastaavien sijoituksille kuten osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

12) Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	462 300,00	690 000,00	0,00	690 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	242 300,00	0,00	242 300,00
Vähennykset tilikaudella	-462 300,00	-470 000,00	0,00	-470 000,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	462 300,00	0,00	462 300,00
Eläkevastuu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pakolliset varaukset 31.12</i>	<i>0,00</i>	<i>462 300,00</i>	<i>0,00</i>	<i>462 300,00</i>

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	410 873,61	429 035,89	410 873,61	429 035,89
Rakennusten luovutusvoitot	328 008,12	0,00	328 008,12	0,00
Osakkeiden luovutusvoitot	261 634,03	8 365,76	265 597,56	8 365,76
Muut luovutusvoitot	88 221,03	98 196,87	0,00	23 904,38
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>1 088 736,79</i>	<i>535 598,52</i>	<i>1 004 479,29</i>	<i>461 306,03</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	16 853,61	77 653,15	16 853,61	77 653,15
Rakennusten luovutustappiot	37 122,18	1 914,85	37 122,18	1 914,85
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	10 736,48	0,00	10 736,48
Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>53 975,79</i>	<i>90 304,48</i>	<i>53 975,79</i>	<i>90 304,48</i>

14) Osinkotuottojen ja peruspääoman korko

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	KUNTA	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	200 000,00	200 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	505 929,83	579 313,25
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	6 606,94	9 104,69
<i>Yhteensä</i>	<i>712 536,77</i>	<i>788 417,94</i>

15) Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista	KUNTA	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	7 717 313,24	8 251 837,70
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	534 524,46	534 524,46
<i>Poistoeroa jäljellä 31.12.</i>	<i>7 182 788,78</i>	<i>7 717 313,24</i>

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

16) Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

17) Tilikaudella ei ole tehty arvonkorotuksia

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

247

18) Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti									
	Poistamaton hankintameno	1.1.2025	siirrot	ostot +	rah.osuudet-	myynnit -	poistot	Arvonlennukset	31.12.2025
Aineettomat hyödykkeet									
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Aineelliset hyödykkeet									
Maa- ja vesialueet	111 815 805,00	111 815 805,00	0,00	1 160 550,00	0,00	-233 477,40	0,00	0,00	112 742 877,60
Rakennukset	104 332 441,11	104 332 441,11	330 468,99	3 540 882,38	-339 978,68	-133 484,06	8 456 961,01	64 597,85	99 208 770,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 984 100,66	64 984 100,66	1 405 235,24	3 591 974,21	0,00	0,00	6 409 528,18	1 094,67	63 570 687,26
Koneet ja kalusto	2 529 692,81	2 529 692,81	392 716,16	1 483 176,25	0,00	0,00	1 172 147,87	0,00	3 233 437,35
Muut aineelliset hyödykkeet	735 682,57	735 682,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	735 682,57
Keskeneräiset	5 327 514,89	5 327 514,89	-2 128 420,39	11 904 473,45	-348 989,00	0,00	0,00	0,00	14 754 578,95
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>	<i>289 725 237,04</i>	<i>289 725 237,04</i>	<i>0,00</i>	<i>21 681 056,29</i>	<i>-688 967,68</i>	<i>-366 961,46</i>	<i>16 038 637,06</i>	<i>65 692,52</i>	<i>294 246 034,61</i>
Sijoitukset									
Konsernitytäryhtiöt	8 367 816,60	8 367 816,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 367 816,60
Konsernikuntayhtymät	8 778 164,51	8 778 164,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 778 164,51
Konserniosakkuusyhteisöt	5 606 675,23	5 606 675,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 606 675,23
Muut osakkeet ja osuudet	8 113 587,35	8 113 587,35	0,00	0,00	0,00	-55 475,28	0,00	2 500,00	8 055 612,07
<i>Sijoitukset yhteensä</i>	<i>30 866 243,69</i>	<i>30 866 243,69</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>-55 475,28</i>	<i>0,00</i>	<i>2 500,00</i>	<i>30 808 268,41</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>320 591 480,73</i>	<i>320 591 480,73</i>	<i>0,00</i>	<i>21 681 056,29</i>	<i>-688 967,68</i>	<i>-422 436,74</i>	<i>16 038 637,06</i>	<i>68 192,52</i>	<i>325 054 303,02</i>
Sijoitusten saamiset									
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	13 871 729,72	13 871 729,72	0,00	229 450,00	0,00	-568 900,00	0,00	0,00	13 532 279,72
Lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 500 000,00
Muut lainasaamiset muilta *)	152 275,05	152 275,05	0,00	2 717,12	0,00	-18 840,97	0,00	0,00	136 151,20
<i>Sijoitusten saamiset yhteensä</i>	<i>18 524 004,77</i>	<i>18 524 004,77</i>	<i>0,00</i>	<i>232 167,12</i>	<i>0,00</i>	<i>-587 740,97</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>18 168 430,92</i>
<i>Pysyvät vastaavat yhteensä</i>	<i>339 115 485,50</i>	<i>339 115 485,50</i>	<i>0,00</i>	<i>21 913 223,41</i>	<i>-688 967,68</i>	<i>-1 010 177,71</i>	<i>16 038 637,06</i>	<i>68 192,52</i>	<i>343 222 733,94</i>

*) Muut lainasaamiset muilta sisältää sosiaalisen luototuksen lainoja 57.512,26 €.

19) Omistukset muissa yhteisöissä, tytäryhteisöt

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)		
				OPO:st a	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koy Ollefore	3019839-6	51,33	51,33	29	12	0
Koy Tiipilä	0136412-1	71,83	71,83	108	1 275	0
Tiipilän Lämpö Oy (Tiipilän tytär)	0136401-7	0,00	55,81	27	10	-1
Salon Vuokratalot oy	0783611-8	100,00	100,00	3 527	19 150	0
Salon Jääliikuntahalli Oy	1710897-4	74,18	74,18	305	39	-7
Yrityssalo Oy	2237179-3	100,00	100,00	667	251	0
Salon Kaukolämpö Oy	2659366-8	100,00	100,00	11 449	17 646	1 199
Salon Palvelutalosaatiö sr	0568344-5	92,00	92,00	885	105	2
Salon Kuntakiinteistöt Oy	3406939-9	100,00	100,00	-60	907	-55
<i>Tytäryhteisöt yhteensä</i>				<i>16 936</i>	<i>39 395</i>	<i>1 139</i>

20) Omistukset muissa yhteisöissä, kuntayhtymät

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)		
				OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Kuntayhtymät						
Salon seudun koulutus ky	0139545-4	88,84615	88,84615	29 432	4 600	-133
V-Suomen kiinteistöky	0783597-5	35,11171	35,11171	406	229	7
V-Suomen liitto	0922305-9	10,74424	10,74424	280	213	6
<i>Kuntayhtymät yhteensä</i>				<i>30 118</i>	<i>5 041</i>	<i>-120</i>

21) Omistukset muissa yhteisöissä, yhteisyhteisöt ja omistusyhteisöt

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000e)		
				OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Merisärki	0223155-8	24,15	24,15	25	7	1
Koy Inkerenkurvi	0850649-5	45,07	45,07	694	14	3
Salon seudun työkeskus Oy	0490431-4	49,60	49,60	20	110	-3
As Oy Makasiinintie	0704928-8	33,33	33,33	103	1	0
Salon IoT Park Oy	2821657-5	36,00	36,00	5 204	3 987	836
Lounavoima Oy	2875090-3	0,00	50,00	10 438	42 175	0
<i>Osakkuusyhteisöt yhteensä</i>				<i>16 484</i>	<i>46 294</i>	<i>838</i>

22) Saamisten erittely

Saamisten erittely tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	220 785,55	0,00	280 206,36
Lainasaamiset	0,00	643 586,29	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	39 028,32	0,00	51 126,57
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>903 400,16</i>	<i>0,00</i>	<i>331 332,93</i>
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	19 936,38	0,00	38 644,04
Siirtosaamiset	0,00	6 606,94	0,00	9 104,69
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>26 543,32</i>	<i>0,00</i>	<i>47 748,73</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistuos.yhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	24 066,90	0,00	27 724,13
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>24 066,90</i>	<i>0,00</i>	<i>27 724,13</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>954 010,38</i>	<i>0,00</i>	<i>406 805,79</i>

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset</i>				
Siirtyvät korot muilta	241 561,59	737 330,11	241 267,57	737 330,11
Siirtosaamiset kuntayhtymiltä	4 287,13	5 907,87	6 606,94	9 104,69
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0,00	13 200,88	39 028,32	51 126,57
Kela korvaus työterveydenhuoltoon	510 307,14	514 376,90	467 660,99	470 842,29
Laskuttamaton myynti	318 982,72	0,00	0,00	0,00
Joukkoliikenteen valtionavustus	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00
Kotikuntalaskutus, sijoitetut	0,00	236 810,71	0,00	236 810,71
S2-kielen opetuksen tuki, Opetushallitus	150 000,00	140 932,00	150 000,00	140 932,00
Jaksotetut hyvityslaskut	111 918,93	0,00	111 918,93	0,00
Muut tulojäämät yhteensä	543 494,61	1 262 362,66	247 320,79	550 738,38
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>1 880 552,12</i>	<i>3 110 921,13</i>	<i>1 263 803,54</i>	<i>2 396 884,75</i>

24) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16
Peruspääoma 31.12.	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	41 700,52	41 700,52	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	41 700,52	41 700,52	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	1 846 804,44	1 846 804,44	1 543 549,13	1 543 549,13
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-159 567,19	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12	1 687 237,25	1 846 804,44	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	80 207 066,94	75 092 726,87	48 571 135,65	44 525 510,03
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	80 207 066,94	75 092 726,87	48 571 135,65	44 525 510,03
josta:				
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot				
- v.2015 Liikelaitos Salon Kaukolämpö- laitoksen yhtiöittäminen Salon Kaukolämpö Oy:ksi			6 049 863,09	6 049 863,09
- v.2018 neljän eri tytäryhteisön purkaminen kaupungin taseeseen*			2 102 169,00	2 102 169,00
- Investointivaraukset 31.12.			-8 251 837,70	-8 251 837,70
- Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämään liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat			2 210 066,68	2 210 066,68
Tilikauden yli-/alijäämä	-440 243,16	5 114 340,07	116 426,69	4 045 625,62
josta:				
- poistoeron muutos			534 524,46	534 524,46
Oma pääoma yhteensä	292 869 530,71	293 469 341,06	261 604 880,63	261 488 453,94

* Puretut yhtiöt Koy Kiskon sosiaali- ja terveystalo, Koy Kuusjoen sosiaali- ja terveystalo, Koy Suomensjärven sosiaali- ja terveystalo ja Koy Kiskon kotilinja.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	KUNTA	
	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	48 571 135,65	44 525 510,03
Tilikauden yli-/alijäämä	116 426,69	4 045 625,62
Kertynyt poistoero 31.12.	7 182 788,78	7 717 313,24
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	55 870 351,12	56 288 448,89

25) Erittely poistoerosta

Erittely poistoeroista	KUNTA	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvät poistoerot		
Kiikalan vesiprojekti, Liikelaitos Salon vesi	448 911,62	521 764,08
Alhaisten koulu	195 097,82	211 916,62
Liikuntahalli	95 306,44	128 944,03
Salon vanhainkoti	321 659,38	346 887,57
Uusi kaupungintalo	6 121 813,52	6 507 800,94
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>7 182 788,78</i>	<i>7 717 313,24</i>

26) Erittely pitkäaikaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset lainat jotka erääntyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
<i>Pitkäaikaiset lainat</i>	<i>17 193 645,82</i>	<i>22 714 630,41</i>	<i>2 027 893,11</i>	<i>2 138 841,92</i>

27. Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytetyt kuntatodistusslainat	KUNTA	
	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat e		
Nordea	5 000 000,00	15 000 000,00
OP	20 000 000,00	0,00
Kuntarahoitus	15 000 000,00	20 000 000,00
<i>Kuntatodistusslainat yhteensä</i>	<i>40 000 000,00</i>	<i>35 000 000,00</i>

28. Pakolliset varaukset	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset	0,00	462 300,00	0,00	462 300,00
Eläkevastuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>462 300,00</i>	<i>0,00</i>	<i>462 300,00</i>

29. Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Konsernin keskinäisten velkojen erittely				
Velat tytäryhteisöille				
Konsernitilivelka	0,00	455 762,29	0,00	883 138,94
Ostovelat	0,00	280 365,82	0,00	172 559,32
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>736 128,11</i>	<i>0,00</i>	<i>1 055 698,26</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	152 667,86	0,00	3 000,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>152 667,86</i>	<i>0,00</i>	<i>3 000,00</i>
Velat osakkuus- tai omistusyhteisyhteisöille				
Ostovelat	0,00	483,49	0,00	2 687,53
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>483,49</i>	<i>0,00</i>	<i>2 687,53</i>
<i>Konsernin keskinäiset velat yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>889 279,46</i>	<i>0,00</i>	<i>1 061 385,79</i>

30. Kunnassa sekkilimiittiä ei ole kirjattu taseeseen

31. Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin ja muihin velkoihin	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	5 649 391,34	5 568 399,63	2 660 012,56	2 547 512,56
Muut velat	0,00	800,00	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset muut velat yhteensä</i>	<i>5 649 391,34</i>	<i>5 569 199,63</i>	<i>2 660 012,56</i>	<i>2 547 512,56</i>
Lyhytaikaiset muut velat				
Muut velat	3 291 502,41	2 815 071,94	2 081 724,71	1 581 108,15
<i>Lyhytaikaiset muut velat yhteensä</i>	<i>3 291 502,41</i>	<i>2 815 071,94</i>	<i>2 081 724,71</i>	<i>1 581 108,15</i>
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>8 940 893,75</i>	<i>8 384 271,57</i>	<i>4 741 737,27</i>	<i>4 128 620,71</i>

32. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotukset lainoista	124 484,50	172 772,74	51 576,08	93 163,52
Lomapalkkavelkajaksotus	12 148 838,49	11 345 247,61	10 593 020,66	9 832 248,74
Menojäämäpalkat	406 592,75	527 555,51	205 643,85	294 553,28
Ostolaskujen jaksotukset	112 585,11	126 430,68	112 585,11	126 430,68
Valtionosuusennakot	0,00	300 393,00	0,00	300 393,00
Vakuutusmaksujen jaksotukset	95 328,40	191 621,00	95 328,40	191 621,00
TE-siirtovelat	406 092,48	0,00	406 092,48	0,00
Muut menojäämät yhteensä	3 800 852,12	3 266 808,05	3 165 795,26	2 539 807,69
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>17 094 773,85</i>	<i>15 930 828,59</i>	<i>14 630 041,84</i>	<i>13 378 217,91</i>

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

33. Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 696 688,65	1 873 858,55	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	42 517 507,82	75 009 327,63	0,00	0,00

34. Vakuudet	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	379 500,00	2 416 037,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>379 500,00</i>	<i>2 416 037,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35. Kunnalla ei ole konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annettuja vakuuksia.

36. Vakuudet	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

37. Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

Vuokravastuut	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Kiinteistöjen vuokravastuut yhteensä	1 203 819,21	1 800 338,69	1 029 197,80	1 583 798,58
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (ilman kons.yhtiöiden tietoa)	1 100 883,91	738 571,26	1 029 197,80	667 287,58
Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä	92 942,47	100 940,10	1 589,21	1 003,46
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 589,21	1 003,46	1 589,21	1 003,46
Laitteistojen leasingvastuut yhteensä	6 677 537,80	5 501 873,22	3 751 540,32	2 822 379,95
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 828 514,67	2 481 257,44	1 898 112,65	1 576 450,65
Muut (mm. autot) leasingvastuut yhteensä	815 193,10	710 027,16	709 738,75	661 035,15
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	334 449,92	264 772,29	298 059,06	238 084,66
<i>Yhteensä</i>	<i>8 789 492,58</i>	<i>8 113 179,17</i>	<i>5 492 066,08</i>	<i>5 068 217,14</i>

38. Vastuusitoumukset	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset yhteensä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	19 581 219,33	19 581 219,33
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	7 112 217,86	9 523 421,02
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	19 692 107,17	23 558 107,17	19 692 107,17	23 558 107,17
Jäljellä oleva pääoma	9 940 994,81	10 683 110,06	9 940 994,81	10 683 110,06

39. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, erityis- ja täytetakaukset yhteensä	Lainan alkup. myönnetty summa	KUNTA	
		2025	2024
<i>Muut vastuusitoumukset yhteensä</i>			

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	KUNTA	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	472 521 735,00	441 632 597,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastoista 31.12	604 819,00	473 914,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

40. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	636 903,35	482 167,23	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut (Liikelaitos Salon Vesi)	1 560 341,00	1 672 841,00	1 560 341,00	1 672 841,00
<i>Yhteensä</i>	<i>2 197 244,35</i>	<i>2 155 008,23</i>	<i>1 560 341,00</i>	<i>1 672 841,00</i>

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	KONSERNI		KUNTA	
	2025	2024	2025	2024
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus 1 Kuntarahoitus 67443 (vanha:KSWAP013/15), (salkun suojaus) korkoswap 20 v. Sopimuksella kaupunki maksaa kiinteää 1,329 % korkoa ja Kuntarahoitus maksaa vaihtuvaa 6 kk euribor korkoa. Maksut puolivuositain. Sopimus tehty 30.6.2015. Sopimuksen alkamispäivä 2.7.2018 ja erääntyy 2.7.2038. Kuntarahoitus Oyj:llä on yksipuolinen oikeus eräännyttää koronvaihtosopimus 2.7.2028. Mikäli Kuntarahoitus käyttää oikeuttaan eräännyttää sopimus, tulee ilmoitus viimeistään 10 Target-pankkipäivää ennen eräännyttämistä. Kyseessä on 20-vuotinen purkioikeudellinen koronvaihtosopimus. Bullet-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (luottolaitoksen ilmoituksen mukaan)	687 290,25	445 043,64	687 290,25	445 043,64

Johdannaissopimuksen käsittely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnolla 116/2017 on annettu ohjeita kuntien suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan johdannaissopimusten luonne ratkaisee kirjanpitokäsittelyn. Jos kirjanpitovelvollisen johto katsoo johdannaissopimusten olevan suojaavia, koronvaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina.

Salon kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksen eli korkojohdannaiseen sidotun sopimuksen 30.6.2015, jonka tarkoituksena on ollut suojaautua markkinakorkojen mahdolliselta nousulta ja kiinnittää vaihtuvakorkoisen lainan viitekorko määrääjäksi, jolloin rahoituskustannusten ennustettavuus paranee. Salon kaupungin tavoitteena on ollut parantaa kaupungin lainojen kokonaisuuden pitkän aikavälin rahoituskustannusten ennustettavuutta mahdollisimman matalalla korkotasolla. Koronvaihtosopimuksella Salon kaupunki on suojaautunut lainojen koronvaihteluilta 30 miljoonan euron lainapääoman osalta. Koronvaihtomekanismin toteuttavien sopimusveloitteiden perusteella Salon kaupunki maksaa 30 miljoonan euron lainasta kiinteää 1,329 %:n korkoa ja Kuntarahoitus hyvittää vastaavasti vaihtuvaa 6 kk:n euriborkorkoa. Maksut tapahtuvat puolivuositain. Koronvaihtosopimuksen ehdot ovat siten selkeitä, eivätkä ne sisällä Salon kaupungille yllätyksellisiä piirteitä.

Vuonna 2025 Kuntarahoitus maksoi kaupungille heinäkuussa 2,562 prosentin korkoa ja joulukuussa 2,049 prosentin korkoa. Tilinpäätöksen laatimisen hetkellä arvioidun korkokehityksen mukaan vuonna 2026 arvioidaan, että Salon kaupungille maksetaan heinäkuussa 2,123 prosentin korkoa ja joulukuussa 2,1149 prosentin korkoa. Vuonna 2027 kaupungille maksettavan koron arvioidaan olevan heinäkuussa 2,1628 prosenttia ja joulukuussa 2,2694 prosenttia. Vuonna 2028 kaupungille maksettavan koron arvioidaan olevan heinäkuussa 2,388 prosenttia.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt, Konserni	KONSERNI	
	2025	2024
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, vakuutena kiinteistökiinnityksiä	1 696 688,65	1 873 858,55
Lainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset		
Rahoitus- ja vakuutuslainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	42 517 507,82	75 009 327,63
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	379 500,00	2 416 037,00

Päästöoikeudet 2025, Konserni		
Salon Kaukolämpö Oy	tCO 2	euro
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1	367	
Toteutuneiden päästöjen määrä	153,0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	12	

Päästöoikeudet 2024, Konserni		
Salon Kaukolämpö Oy	tCO 2	euro
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1	778	
Toteutuneiden päästöjen määrä	855,0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	367	

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

41) Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

Henkilötyövuodet 31.12.	KUNTA	
	2025	2024
Konsernihallinto	77	83
Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus	1 143	1 171
Vapaa-ajan palvelukokonaisuus	107	108
Elinvoiman palvelukokonaisuus	126	93
Teknisten palvelujen palvelukokonaisuus	310	311
Rakennus- ja ympäristöpalvelujen palvelukokonaisuus	39	39
Liikelaitos Salon Vesi	28	27
<i>Yhteensä</i>	1 830	1 832

42) Taseen aktivoitunut henkilöstömenot

Henkilöstökulut	KUNTA	
	2025	2024
Palkat ja palkkiot	81 617 806,82	78 082 904,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	16 865 115,95	16 562 056,05
Muut henkilösivukulut	2 713 356,72	2 496 171,09
<i>Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>101 196 279,49</i>	<i>97 141 131,57</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	13 244,61	58 135,32
<i>Henkilöstökulut yhteensä 31.12.</i>	<i>101 209 524,10</i>	<i>97 199 266,89</i>

43) Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puoleelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	KUNTA	
	2025	2024
Keskusta	10 146,91	10 010,35
Kokoomus	15 831,77	17 383,30
Kristilliset	308,34	414,75
Perussuomalaiset	7 796,63	9 182,08
SDP	16 216,53	15 746,80
Vasemmistoliitto	2 966,89	4 497,83
Vihreät	4 659,75	4 668,38
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>57 926,82</i>	<i>61 903,49</i>

44) Tilintarkastusyhteisölle suoritettut palkkiot eriteltyinä

Tilintarkastajan palkkiot	KUNTA	
	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastus lakisääteinen	59 605,60	0,00
Tilintarkastus hankkeet	1 800,00	0,00
Tilintarkastus tarkastusltk	429,31	0,00
Tilintarkastus konsultointi ja lausunnot	6 650,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>68 484,91</i>	<i>0,00</i>
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastus lakisääteinen	0,00	34 023,05
Tilintarkastus hankkeet	0,00	2 840,00
Tilintarkastus tarkastusltk	0,00	0,00
Tilintarkastus konsultointi ja lausunnot	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>36 863,05</i>
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>68 484,91</i>	<i>36 863,05</i>

45) Tiedot kaupungin ja sen intressitahon kuuluvien välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on 29.8.2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta, kun palvelussuhde on kestänyt alle 2 vuotta. Kun kaupunginjohtajan palvelussuhde on kestänyt yli 2 vuotta, erokorvauksen suuruus on 9 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

4.7 Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös

Tilinpäätös 2025

Liikelaitos Salon Vesi

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuosi 2025 oli Liikelaitos Salon Veden 17. toimintavuosi. Vesiliikelaitos on 1.1.2024 alkaen osa kaupungin Teknisten palveluiden toimialaa, mutta toimii edelleen itsenäisenä liikelaitoksena, jota johtaa johtokunta. Johtokunta (seitsemän jäsentä) kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Uusi johtokunta aloitti toimintansa elokuussa 2025 valtuustokauden vaihtuessa.

Salon Vesi tuottaa talousveden eri puolilla kaupunkia sijaitsevilta pohjavedenottamoilta ja käsittelee asiakkaiden jätevedet neljällä jätevedenpuhdistamolla.

Vuonna 2025 investoitiin merkittävästi enemmän kuin edellisinä vuosina, ja suuri osa investoinneista oli saneerauksia. Saneerausten määrän lisäämisen vuoksi laitoksia ja verkostoja jouduttiin käyttämään hyvin usein poikkeusjärjestelyillä. Muutokset eivät kuitenkaan heikentäneet asiakkaiden palveluja. Suuri kiitos tästä kuuluu henkilöstölle, joka suoriutui kasvaneista paineista huolimatta tehtävistään erinomaisesti. Henkilövaihdoksia oli edelleen useita. Salon Vedellä aloitti vuonna 2025 6 uutta työntekijää ja kaksi siirtyi liikelaitoksen sisällä toiseen tehtävään.

Toimitettu talousvesi täytti kaikilla vedenottamoilla ja verkostossa sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja –tavoitteet. Jätevedenpuhdistus ei täyttänyt lakisääteisiä vaatimuksia ja ympäristölupien ehtoja ei saavutettu kaikilta osin.

Tiskarlan jätevesiosuuskunnan toiminta, runkoverkosto ja asiakkuudet siirtyivät Salon Vedelle 30.9.2025. Siirtoon oli sitouduttu aiemmin solmitulla yhteistyösopimuksella. Siirron myötä jäteveteen liittyneiden asiakkaiden määrä kasvoi 82 liittymällä. Viemäriverkostoa siirtyi 22 km ja jäteveden linjapumppaamoita 11 kpl. Vastaanotto lisää Salon Veden nettokuluja, mutta takaa jätevesipalveluiden jatkuvuuden alueella.

Toiminnan painopisteiden toteuma

Vuoden 2025 toiminnan painopisteiden toteuma oli seuraava:

1. Suunnitelmallinen ja tietoon perustuva omaisuudenhallinta

Painopisteen tavoitteita ei saavutettu. Tavoitteena oli lisätä merkittävästi ennakoivaa kunnossapitoa. Tähän ei päästy, koska käytön ja ylläpidon resurssit olivat edelleen sidottu käynnissä pitoon ja ennakoimattomiin korjauksiin. Riittävään kunnossapitoon pääsemistä rajoittaa niukat henkilöresurssit sekä määrärahat.

Saneerausinvestoinnit pystyttiin toteuttamaan talousarvion mukaisessa laajuudessa ollen moninkertaiset edellisvuosiin verrattuna. Suurimmat investointikohteet vuonna 2025 olivat ylävesisäiliöiden ja keskuspuhdistamon saneeraukset. Verkostosaneerauksia pystyttiin myös tekemään jonkin verran enemmän kuin edellisinä vuosina.

Arvio omaisuuden nykytilasta ja kertyneen saneerausvelan suuruudesta on tarkentunut.

Saneerausvelkaa on runsaasti, ja omaisuuden tilan kuvaa tullaan tarkentamaan seuraavien vuosien aikana. Vuonna 2025 pystyttiin vähentämään saneerausvelkaa ylävesisäiliöiden osalta, mutta muun omaisuuden saneerausvelka kasvoi laajan laite- ja rakennekannan ikääntyessä.

1.1.2026 astui voimaan vesihuoltolain muutos, joka velvoittaa vesihuoltolaitokset huolehtimaan omaisuudestaan kestävästi. Lakimuutos tuo veloitteen laatia ja ylläpitää omaisuudenhallintasuunnitelmaa, ja veloitteen tarkoituksena on varmistaa, että laitos kykenee huolehtimaan vesihuollon

toimintavarmuudesta pitkällä aikavälillä, ylläpitämään vesihuolto-omaisuuden ja tuottamaan palvelut kohtuullisilla asiakasmaksuilla. Tämä edellyttää merkittävää kehitystyötä mm. omaisuustiedon kartuttamisen ja kunnossapidon mitoittamisen osalta.

2. Toimintavarma ja vastuullinen vesihuolto

Painopisteen tavoitteita ei saavutettu täysin. Vedentuotanto ja -jakelun osalta tavoitteet saavutettiin, ja palvelu toimi normaalisti, eikä vakavia häiriöitä tapahtunut. Talousveden laatuvaatimukset ja -suositukset täyttyivät. Vuoden aikana kahdessa tapauksessa (Halikossa ja Kiskossa) laaturiskiä epäiltäessä talousveteen jouduttiin lisäämään klooria veden laadun varotoimenpiteenä. Ylävesisäiliöiden kunnosta aiheutui aiempina vuosina useita laaturiskejä. Näitä riskejä vähennettiin vuonna 2025 merkittävästi teettämällä säiliöihin kuntotarkastukset, korjaamalla rakenteita sekä asentamalla kolmeen kohteeseen veden laadun hygieenisyyden takaavat UV-desinfiointilaitteet. Suurin investointi oli vuonna 1938 valmistuneen Salon Kirkonmäen vanhan vesisäiliön peruskorjaus.

Vesijohtoverkoston putkirikkoja oli edellisiä vuosia vähemmän. Verkoston kunnosta johtuvia putkirikkoja oli 21 kpl, kun vuonna 2024 niitä oli 41 kpl. Suurimmat häiriöt aiheutuivat 30.12.2025 Salon keskustassa Helsingintiellä tapahtuneesta putkirikosta. Laskuttamattoman talousveden määrä kasvoi edellisvuodesta ja oli 21,3 %. Määrä on suurempi kuin valtakunnallinen keskiarvo.

Jätevedenpuhdistus ei täyttänyt lainsäädännön vaatimuksia. Ympäristölupien vaatimukset täyttyvät Perniön ja Särkisalon puhdistamoiden osalta, mutta Salon keskuspuhdistamon ja Kiskon puhdistamot eivät täytä vaatimuksia kaikilta osin. Luparajojen täytyminen arvioidaan puhdistamosta riippuen neljännesvuosi-, puolivuosi- tai vuosikeskiarvona. Kiskon puhdistamon ympäristöluvan jatkohakemus jätettiin Aluehallintovirastolle 6.6.2025. Puhdistamolla on jatkettu toimintavarmuutta parantavia töitä vuoden 2025 aikana.

Valvontaviranomainen suoritti ympäristöluvan mukaiset määräaikaistarkastukset kaikilla puhdistamoilla. tarkastusten perusteella valvontaviranomainen määräsi vuoden lopulla sekä Salon keskuspuhdistamon että Perniön puhdistamoiden ympäristöluvut uusittavaksi vuoden 2026 aikana. Erityisesti keskuspuhdistamon osalta tulee selvitettäväksi perusteellisesti millaisia toimenpiteitä puhdistamon riittävään toimintakuntoon saattaminen edellyttää. Keskuspuhdistamon laajentamisen tarvetta on selvitetty jo 2010-luvulta saakka, mutta puhdistustehoa parantavia muutoksia tai lisäyksiä ei ole toteutettu. Tehtyjen vaihtoehtoselvitysten perusteella vuonna 2025 päädyttiin käynnistämään puhdistamon laajennuksen suunnittelu. Tämä todettiin välttämättömäksi, jotta päästään luvan vaatimaan puhdistustulokseen. Uusi ympäristölupa voi edellyttää myös muita tehostamistoimia.

Jätevesiviemäriin päätyvät kylmät vuotovedet aiheuttavat sadejaksoilla edelleen puhdistustehon heikkenemistä ja ylivuotoja. Vuotovesien määrä käsittelystä jätevedestä oli 54 %. Määrä on huomattavasti suurempi kuin kansallinen keskiarvo. Viemäriverkoston pääsevän vuotoveden määrä kuitenkin väheni hieman viime vuodesta erityisesti keskuspuhdistamon viemärintialueella, vaikka sademäärä oli samaa luokkaa kuin vuonna 2024. Positiiviseen kehitykseen vaikutti erityisesti jokivarren viemäriin tulvareiteille tehdyt muutostyöt, joiden ansiosta jokivesi ei enää korkeilla vedenpinnoilla pääse viemäriverkoston. Vuonna 2025 valmistui Kokonaisvaltainen kaupunkivesien riskienhallinta Salossa (KaVeRi) -hanke, jolle oli saatu ympäristöministeriön 87.000 euron rahoitus vuosille 2024-25. Osana hanketta kehitettiin viemäriverkoston vuotavuuden seurannan ja vähentämisen toimintamalli. Toimintamallin mukainen seuranta, tutkimukset ja korjaavat toimenpiteet on käynnistetty, mutta näiden tehtävien määrää on tarve kasvattaa huomattavasti, jotta vuotovesiä saataisiin vähennettyä riittävästi. Merkittäviä viemäriverkon häiriöistä aiheutuvia vahinkotapauksia ei vuonna 2025 tapahtunut.

Hulevesien viemäroinnin vastuunjaosta Salon Veden ja kaupungin Infrapalveluiden välillä on hyväksytty

Vesihuoltolain 17a § mukainen sopimus ja Salon Veden huleveden viemäröintialue (KV 27.10.2025 § 45). Huleveden runkoviemärit pysyvät edelleen Salon Veden omistuksessa ja ylläpidossa, mutta kustannukset katetaan jatkossa suurelta osin verovaroilla eikä vesihuollon asiakasmaksuilla. Salon Veden hinnastoon perustettiin huleveden liittymismaksu veloittettavaksi huleveteen liittyviltä, lähinnä uudiskiinteistöiltä.

Naapurilaitosten kanssa on jatkettu pienimuotoista yhteistyötä mm. varautumiseen liittyvien koulutusten osalta.

3. Hyvä asiakaskokemus

Painopisteen tavoitteet saavutettiin. Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin elokuussa ja kyselyyn saatiin paljon vastauksia, joiden avulla on mahdollista priorisoida kehitystyötä. Salon Veden tulos sijoittuu kokonaisuutena vesihuoltolaitosten keskimääräiselle tasolle. Veden laatu koettiin Salossa vertailun keskimääräistä tasoa paremmaksi, ja sähköisten palveluiden käyttö oli Salossa keskimääräistä tasoa aktiivisempaa. Vuonna 2024 käyttöönotettu tehokas häiriötiedotus on tavoittanut vedenkäyttäjät hyvin ja on vähentänyt vedenkäyttäjille vesikatkoksisista aiheutuvaa haittaa ja epätietoisuutta. Vuonna 2025 suunniteltiin vesimittarikannan uusimisen kokonaisuus, ja aloitettiin asiakkaiden vesimittarien vaihdot reaaliaikaisiin ja etäluettaviin mittareihin. Salon Vedellä on yhteensä noin 15 000 asiakasmittaria, ja vuonna 2025 näistä vaihdettiin nykyaikaisiin etäluettaviin mittareihin noin 500 kpl. Mittaustavan muutos tulee hyödyttämään niin asiakkaita kuin vesihuoltolaitosta. Asiakkaille tarjoutuu jatkossa mahdollisuus seurata omaa vedenkulutustaan reaaliaikaisesti, ja myös vesivuotojen havaitseminen helpottuu.

4. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Painopisteen tavoitteita ei saavutettu. Henkilöstö on kuormittunutta, ja kuormittuneisuus on tunnistettu yhdeksi merkittäväksi työturvallisuuden ja -hyvinvoinnin riskiksi. Työelämän laadun QWL-mittausten tulos oli vuonna 2025 edellisen vuoden tasolla. Kokonaisarvosana on hieman alle tavoitteen. Nykyisillä resursseilla toiminnan ja tuloksellisuuden parantaminen on hyvin haastavaa. Aluehallintoviraston työsuojeluviranomainen suoritti Salon Veden kohteisiin kohdennetut tarkastukset.

Keskuspuhdistamon osalta Tukesin valvontapäätöksessä (20.5.2024) todetut puutteet on korjattu ja hoidettu lukuun ottamatta vielä kesken olevaa sammutusjätevesien hallinnan toteutusta.

Tarvittavat koulutukset on järjestetty ja henkilöstö on osallistunut niihin hyvin. Pakollisten korttikoulutusten lisäksi henkilöstö on osallistunut ammatillisiin lyhytkoulutuksiin sekä kaupungin järjestämiin yleisosaamista ylläpitäviin koulutuksiin. Lisäksi osa työntekijöistä suoritti vuonna 2025 työn ohessa täydentävää tutkintoa.

Talous

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2025 talousarvion mukaan talousarvio on nettositova liikelaitostasolla eli liikelaitoksen toimintakate oli valtuuston nähdessä sitova. Talousarvion sitovuus valtuustoon nähden vuonna 2025 koskee vain ulkoisia menoja ja tuloja.

Vuodelle 2025 hyväksyttiin talousarviomuutos toimintakulujen osalta (KV 1.12.2025 § 68).

Salon Veden toimintakatteen toteuma vuodelta 2024 on 2,88 miljoonaa euroa, kun muutettu toimintakate oli 2,68 miljoonaa ja alkuperäisen talousarvion toimintakate oli 3,54 miljoonaa euroa.

Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden alijäämää on -1,37 miljoonaa euroa kun alkuperäisen talousarvion alijäämä on -0,76 miljoonaa euroa.

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,96 miljoonan euron verran. Ylitys aiheutui seuraavista syistä:

Palvelujen ostot ylittivät yhteensä noin 550 000 euroa. Ylityksiä aiheutuu vedenottamoiden ja jätevedenpuhdistamoiden lisäystä kiinteistökunnossapidosta sekä laitteiden ja rakennusten pienkorjauksista (lähinnä rikkoutumisten korjauksia), kuntotutkimuksista, puhtaanapidon lisäämisestä ja asiantuntijapalveluista. Nämä kuluerät on ennakoitu joko toteutunutta pienempinä talousarvioon, tai toimia ei ole edellisinä vuosina tehty tai on tehty suppeampina. ICT-kulut laskivat hieman vuodesta 2024, koska vuonna 2025 ei otettu samaan tapaan uusia järjestelmiä käyttöön kuten vuonna 2024.

Aineiden tarvikkeiden ja tavaroiden kulut ylittivät yhtensä noin 305 000 euroa. Ylitykset aiheutuvat rakennusmateriaaleista ja muista materiaaleista (mm. mittauslaitteet), joita on uusittu aiempaa enemmän ja lisäksi verkostomateriaalien varastoa on vahvistettu.

Palvelujen ostojen ja Aineet, tarvikkeet, materiaalit -kuluerien ylitykset ovat aiheutuneet erityisesti kunnossapidon lisäyksistä ja elinkaarensa ylittäneiden laitteiden ja rakenteiden vikakorjausten määrän kasvusta sekä jätteiden käsittelyn kasvaneista kuluista. Nämä hankinnat ovat vesihuoltopalveluiden turvaamisen kannalta välttämättömiä.

Palvelujen ostojen ja Aineet, tarvikkeet, materiaalit -kuluerät toteutuivat lähes yhtä suurina kuin vuonna 2024. Tämä on välttämätön minimitaso, jotta kunnossapitovelka ei kerry nykyistä enempää. Vuonna 2025 ei aiheutunut vahinkoja, joista olisi aiheutunut merkittäviä vahingonkorvauksia. Tämän vuoksi Muut toimintakulut toteutui pienempänä kuin vuonna 2024.

Tulot ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 310 000 euroa ja muutetun talousarvion noin 460 000 euroa. Vastoin syksyllä tehdyn arvion, laskutetun veden ja jäteveden määrä kasvoikin edellisvuodesta jopa 0,9 % veden osalta ja 2,0 % jäteveden osalta. Myynnin ennustamista hankaloittaa arviolaskutuksesta seuraavat tasaukset. Vuonna 2025 aloitettiin asiakkaiden vesimittarien vaihdot reaaliaikaisiin ja etäluettaviin mittareihin, mikä tulee parantamaan myynnin arviointia sekä vähentämään tasauksia.

Toimintatuottoihin sisältyy lisäksi noin 40 000 euroa kaupunkivesihankkeelle saatua valtion hankeavustusta, jolla katetaan asiantuntijapalveluiden kuluja.

Vuoden lopussa talousveteen liittyneitä kulutusposteita oli 14.846 kappaletta (+30) ja jätevesiviemäriin liittyneitä 11.060 (+93) kappaletta.

Investoinnit toteutuivat kokonaisuutena suunnitellusti. Talousarvion sitovuus investoinneissa on liikelaitostaso. Talousarvion investointikulut olivat 4.950.000 euroa, ja toteuma on 4.954.471 euroa.

Tästä 112.500 euroa on jätevesiosuuskunnilta siirtyneiden verkostojen arvoa, josta ei ole maksettu kauppahintaa. Varsinaisten investointihankkeiden kokonaiskulut olivat 4.841.971 euroa (98 %). Osa talousarvion hankkeista viivästyi tai niitä ei ollut tarve toteuttaa talousarvion laajuisina. Näiden sijaan voitiin toteuttaa suunniteltua enemmän etenkin ylävesisäiliöiden saneerauksiin, joissa on ollut akuutein saneeraustarve.

Jätevesiosuuskuntien vastaanotto lisää taseen pysyvien vastaavien arvoa 112.500 eurolla ja vieraan pääomaan pitkäaikaisia velkoja siirtyvien sopimusten liittymismaksujen vuoksi vastaavalla summalla. Tämä heikentää omavaraisuusastetta ja nostaa tulevana vuosina poistoja. Kaupungille tuloutetaan 4 prosenttia korvausta peruspääomasta tuloksesta riippumatta 1.562.805 euroa vuosittain. Liikealijäämä ja omistajatuloutus katetaan aiempina vuosina kertyneellä ylijäämällä (saamiset kunnalta).

Riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimiksi toimintaa uhkaavina riskeinä oli talousarviossa esitetty ylläpidettävän palveluverkon ja omaisuuden laajuus sekä kertynyt kunnossapitovelka suhteessa niukkaan henkilöstöön. Kuluneen vuoden perusteella riskin suuruus on pikemminkin suurempi mitä aiemmin on arvioitu. Tehtyjen kuntoselvitysten perusteella kertynyt, ja jatkuvasti kasvava korjausvelka on suuri. Suuri työkuorma näkyy henkilöstön jaksamisessa.

Toinen merkittäväksi tunnistettu riski liittyy jätevedenpuhdistukseen, ja tämänkin osalta riski on toteutunut. Puhdistustulokset eivät täytä lupaehtoja. Vuonna 2024 parannettiin puhdistamoiden kunnonhallintaa, häiriöihin reagoitua sekä kartoitettiin ja korjattiin puhdistustulosta häiritsevien vuotovesien lähteitä. Vuonna 2025 tätä työtä jatkettiin jopa hieman suuremmalla panostuksella. Vaikka toimenpiteitä on lisätty, resursointi ei riitä. Vesihuoltopalveluissa toimintavarmuus on kaiken lähtökohta. Tällä hetkellä toimintavarmuutta uhkaavia riskejä on runsaasti, ja riskien vähentäminen edellyttäisi lisäresursseja korjausvelan kiinnottoon ja toiminnan kehittämiseen edelleen nykyvaatimuksia vastaavaksi. Lähes 1,6 miljoonan euron vuosittaiseen tuloutukseen omistajalle ei enää olisi mahdollisuutta, vaan nämä maksutulot tulisi käyttää täysimääräisesti vesihuoltopalveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen.

Tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	9 213 707	9 440 000	-142 726	9 297 274	9 762 118	105,0 %	464 844
Myyntituotot	9 148 815	9 400 000	-150 000	9 250 000	9 709 174	105,0 %	459 174
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	53 747	40 000	7 274	47 274	48 665	102,9 %	1 390
Muut toimintatuotot	11 145	0	0	0	4 280	0,0 %	4 280
Toimintakulut	-6 782 566	-5 901 456	-717 847	-6 619 303	-6 882 464	104,0 %	-263 161
Henkilöstökulut	-1 692 590	-1 857 822	-30 000	-1 887 822	-1 946 205	103,1 %	-58 383
Palvelujen ostot	-2 629 975	-2 055 996	-447 847	-2 503 843	-2 627 100	104,9 %	-123 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 065 638	-1 794 238	-240 000	-2 034 238	-2 099 189	103,2 %	-64 951
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-394 362	-193 400	0	-193 400	-209 971	108,6 %	-16 571
TOIMINTAKATE	2 431 141	3 538 544	-860 573	2 677 971	2 879 654	107,5 %	201 683
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 562 998	-1 562 900	0	-1 562 900	-1 563 034	100,0 %	-134
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Korkokulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut rahoituskulut	-1 562 998	-1 562 900	0	-1 562 900	-1 563 034	100,0 %	-134
VUOSIKATE	868 143	1 975 644	-860 573	1 115 071	1 316 620	118,1 %	201 549
Poistot	-2 637 883	-2 803 790	0	-2 803 790	-2 755 598	98,3 %	48 192
TILIKAUDEN TULOS	-1 769 739	-828 146	-860 573	-1 688 719	-1 438 978	85,2 %	249 741
Poistoeron muutos	72 852	72 850	0	72 850	72 852	100,0 %	2
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 696 887	-755 296	-860 573	-1 615 869	-1 366 126	84,5 %	249 743

Toiminta- ja tilastotiedot

Tilastotiedot	Suorite	TP 2025	TP 2024
Talousvesi			
Liittyjät			
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt yhteensä	Lukumäärä	30	26
Verkostoon liitetyt kiinteistöt yht 31.12.	Lukumäärä	14 846	14 816
kiinteistöissä asukkaita	Henkilö	47 440	47 440
asukkaiden osuus kunnan koko väest.	%	94	93
Veden käyttö kertomusvuonna			
Omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu vesimäärä	m ³	3079369	3 017 774
siitä pohjaveden osuus	%	100	100
pintaveden osuus	%	0	0
Edellisestä muille vesilaitoksille myyty vesimäärä	m ³	1682	9 504
Muilta vesilaitoksilta ostettu vesimäärä verkostoon pumpattu vesimäärä yhteensä	m ³	0	0
keskimäärin vuorokaudessa	m ³ /vrk	8437	8 268
kokonaiskulutus	litraa/as/vrk	140	138
Laskutettu vesimäärä (oman jakelualueen kiinteistöiltä)	m ³	2420458	2 392 283
Laskuttamaton vesi	%	21,3	20,4
Vedenkulutuksen jakauma kertomusvuonna			
Talousveden osuus	%	77	76
Teollisuusveden osuus	%	7	8
Palvelutoimintojen osuus	%	13	14
Yleisen vedenkulutuksen osuus	%	3	3
Vedenottoaikat kertomusvuonna			
Pohjavedenottamot	Lukumäärä	27	27
Toisessa kunnassa olevan laitoksen verkostot	Lukumäärä	0	0
Vesijohtoverkosto			
Kertomusvuonna vesijohtoa			
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km	0,61	0,35
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km	0,64	0
Vesijohtoverkoston kokonaispituus 31.12.	Km	1260	1259
Jätevesi			
Liittyjät			
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt	Lukumäärä	93	119
Verkostoon liittyneet kiinteistöt yht.	Lukumäärä	11 060	10 967
kiinteistöissä asukkaita	Henkilö	40 386	40 200
asukk. osuus kunnan koko väestöstä	%	85	85
Laskutettu jätevesimäärä	m ³	2 016 950	1 977 245
Viemäriverkosto			
Rakentaminen kertomusvuonna			
Jätevesiviemärit			
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km	1,22	1,11
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km	1,0	0
Sekaviemärit			
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km	0	0
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km	0	0
Sadevesiviemärit			
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km	0,6	1,24
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km	0	0
Verkoston pituus 31.12.			
jätevesiviemäriä yhteensä	Km	618	596
sekaviemäriä yhteensä	Km	2,9	2,9

sadevesiviemäriä yhteensä	Km	195	195
Pumppaamot 31.12.	Lukumäärä	193	182
Jätevedenpuhdistamot			
Jätevedenpuhdistamot 31.12.	Lukumäärä	4	4
Puhdistamoilla mitattu tulevan jäteveden määrä	m ³	4380934	4 611 807
Sadevesimäärä	mm	624	633
Vuotovesi-%	%	54	57
Keskusjätevedenpuhdistamo:			
Keskuspuhdistamo, käsitelty jätevesimäärä	m ³	3973451	4 215 429
Kuivatun lietteen määrä	m ³	3166	2 905
Keskuspuhd laskutettu jätevesimäärä	m ³	1916643	1 842 263
Osuus koko jätevesimäärästä	%	90,7	91,4
Keskuspuhd vuotovesi-%	%	52	56
Keskuspuhd Lupaindeksi	%	91	79
Aluejätevedenpuhdistamot:			
Kisko, käsitelty jätevesimäärä	m ³	94421	80 626
Osuus koko jätevesimäärästä	%	2,2	1,7
Kisko, laskutettu jätevesimäärä	m ³	20454	19 202
Kisko Vuotovesi-%	%	78	76
Kisko Lupaindeksi	%	44	44
Perniö, käsitelty jätevesimäärä	m ³	282808	281 081
Perniö Osuus koko jätevesimäärästä	%	7,1	6,1
Perniö, laskutettu jätevesimäärä	m ³	134809	105 651
Perniö Vuotovesi-%	%	52	62
Perniö Lupaindeksi	%	100	94
Särkisalo, käsitelty jätevesimäärä	m ³	30254	34 671
Osuus koko jätevesimäärästä	%	0,7	0,8
Särkisalo, laskutettu jätevesimäärä	m ³	14396	10 129
Särkisalo Vuotovesi-%	%	52	71
Särkisalo Lupaindeksi	%	100	100

Vuoden 2025 investointisuunnitelman toteuma

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-1 800 000	-300 000	0	-300 000	-118 662	181 338	40%
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-5 350 000	-1 200 000	0	-1 200 000	-362 023	837 977	30%
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-390 000	-230 000	0	-230 000	-251 202	-21 202	109%
9754	Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus	-870 000	-120 000	0	-120 000	-183 253	-63 253	153%
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-2 000 000	-300 000	0	-300 000	-335 880	-35 880	112%
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-7 900 000	-1 000 000	0	-1 000 000	-508 145	491 855	51%
9768	Pienpuhdistamoiden saneeraus	-430 000	-120 000	0	-120 000	-158 414	-38 414	132%
9773	Horninkadun vesihuollon saneeraus	-650 000	-650 000	0	-650 000	-705 735	-55 735	109%
9770	Ylhäistentien vesihuollon saneeraus	-420 000	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0%
9851	Vesitornien saneeraus	-830 000	-330 000	0	-330 000	-1 374 336	-1 044 336	416%
9854	Meriniityn vesihuollon saneeraus	-310 000	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0%
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-20 950 000	-4 280 000	0	-4 280 000	-3 997 649	282 351	93%
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-1 010 000	-110 000	0	-110 000	-101 431	8 569	92%
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-1 010 000	-110 000	0	-110 000	-101 431	8 569	92%
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-21 960 000	-4 390 000	0	-4 390 000	-4 099 080	290 920	93%

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025- 2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
9804	Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueella	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 000 000	-300 000	0	-300 000	-574 622	-274 622	192%
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-430 000	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0%
9771	Tammipuisto, Mathildedal	-150 000	-50 000	0	-50 000	-14 954	35 046	30%
9772	Salon Sokeri asemakaavamuutos	-350 000	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0%
9774	Kartanorinteen alue, Teijo	-350 000	-100 000	0	-100 000	-11 208	88 792	11%
9776	Osuuskuntien jätevesiverkostot	0	0	0	0	-112 500	-112 500	-
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 280 000	-210 000	0	-210 000	-138 662	71 338	66%
	316 UI/Koneet ja kalusto							
9775	Vesihuoltolaitoksen irtain, uusi	-250 000	-50 000	0	-50 000	-142 106	-92 106	284%
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-250 000	-50 000	0	-50 000	-142 106	-92 106	284%
	Uusinvestoinnit yhteensä	-1 530 000	-260 000	0	-260 000	-280 769	-20 769	108%
	Investointimenot yhteensä	-24 490 000	-4 950 000	0	-4 950 000	-4 954 471	-4 471	100%
	Investointitulot							
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	-
	Investoinnit, netto	-24 490 000	-4 950 000	0	-4 950 000	-4 954 471	-4 471	100%

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma (ulkoinen)	2025	2024
Liikevaihto	9 709 173,63	9 152 676,97
Liiketoiminnan muut tuotot	52 944,59	61 030,12
Materiaalit ja palvelut	-4 726 288,67	-4 695 613,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 099 188,64	-2 065 637,84
Ostot tilikauden aikana	-2 099 188,64	-2 065 637,84
Palvelujen ostot	-2 627 100,03	-2 629 975,49
Henkilöstökulut	-1 946 204,82	-1 692 590,18
Palkat ja palkkiot	-1 531 929,19	-1 314 587,26
Henkilösivukulut	-414 275,63	-378 002,92
Eläkekulut	-362 193,90	-336 091,73
Muut henkilösivukulut	-52 081,73	-41 911,19
Poistot ja arvonalentumiset	-2 755 598,44	-2 637 882,79
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 755 598,44	-2 637 882,79
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-209 970,54	-394 362,12
Liikelylijäämä (-alijäämä)	124 055,75	-206 741,33
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 563 034,13	-1 562 998,10
Korvaus peruspääomasta	-1 562 805,08	-1 562 805,08
Muut rahoituskulut	-229,05	-193,02
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 438 978,38	-1 769 739,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-1 438 978,38	-1 769 739,43
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	72 852,46	72 852,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 366 125,92	-1 696 886,97

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,3	-0,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,3	-0,4
Voitto, %	-14,8	-19,3

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4% sijoitetusta peruspääomasta 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-1 438 978,38	-1 769 739,43
Muille maksetut korkokulut	0	0
Korvaus peruspääomasta	1 562 805,08	1 562 805,08
	<u>123 826,70</u>	<u>-206 934,35</u>
Oma pääoma 1.1.	47 127 666,05	48 824 553,02
Poistoero 1.1.	521 764,08	594 616,54
Oma pääoma 31.12.	45 761 540,13	47 127 666,05
Poistoero 31.12.	448 911,62	521 764,08
Oma pääoma keskiarvo	46 929 940,94	48 534 299,85
Korollinen vpo 1.1	0,00	0,00
Korollinen vpo 31.12.	0,00	0,00
Korollinen vpo keskiarvo	0,00	0,00
	<u>46 929 940,94</u>	<u>48 534 299,85</u>
	0,3	-0,4

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

270

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä		-1 438 978,38		-1 769 739,43
Korvaus peruspääomasta		1 562 805,08		1 562 805,08
		<u>123 826,70</u>		<u>-206 934,35</u>
Oma pääoma 1.1.	47 127 666,05		48 824 553,02	
Poistoero 1.1.	521 764,08		594 616,54	
Oma pääoma 31.12.	45 761 540,13		47 127 666,05	
Poistoero 31.12.	448 911,62		521 764,08	
Oma pääoma keskiarvo		46 929 940,94		48 534 299,85
		0,3		-0,4

Voitto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Yli- /alijäämä ennen varauksia		-1 438 978,38		-1 769 739,43
Liikevaihto		9 709 173,63		9 152 676,97
		-14,8		-19,3

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	124 055,75		-206 741,33	
Poistot ja arvonalentumiset	2 755 598,44		2 637 882,79	
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 563 034,13		-1 562 998,10	
	<u>1 316 620,06</u>	1 316 620,06	<u>868 143,36</u>	868 143,36
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 954 470,79		-2 953 855,58	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	0,00	-4 954 470,79	0,00	-2 953 855,58
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 637 850,73		-2 085 712,22
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	3 349 804,57		1 767 856,59	
Saamisten muutos muilta	102 923,31		-713 945,80	
Korottomien velkojen muutos muilta	185 122,85	3 637 850,73	1 031 801,43	2 085 712,22
Rahoituksen rahavirta		3 637 850,73		2 085 712,22
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €				
		-1 989 554,30		3 975 111,66
Investointien tulorahoitus, %	26,6		29,4	
Laskennallinen lainanhoitokate	0		0	
Lainanhoitokate	0		0	
Kassan riittävyys, pv	0		0	
Quick ratio	5,1		7,0	
Current ratio	5,1		7,0	

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2020		2 326 815,23
vuosi 2021	2 134 841,33	2 134 841,33
vuosi 2022	1 674 161,23	1 674 161,23
vuosi 2023	-74 993,91	-74 993,91
vuosi 2024	-2 085 712,22	-2 085 712,22
vuosi 2025	-3 637 850,73	
yhhteensä	-1 989 554,30	3 975 111,66

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) /
Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella

Investointien omahankintameno

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 438 978,38	-1 769 739,43
Poistot ja arvonalentumiset	-2 755 598,44	-2 637 882,79
	1 316 620,06	868 143,36
Investointien omahankintameno	4 954 470,79	2 953 855,58
	26,6	29,4

Laskennallinen lainanhoitokate

=(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten

sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä

Lainanhoitokate

=(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa tilinpäätöspäivän kassavaroilla

Rahavarat 31.12.	0	0
Kassasta maksut		
Tulos; materiaalit ja palvelut	-4 726 288,67	-4 695 613,33
Tulos; henkilöstökulut	-1 946 204,82	-1 692 590,18
Tulos; liiketoiminnan muut kulut	-209 970,54	-394 362,12
Tulos; korkokulut kunnalle	0,00	0,00
Tulos; korkokulut muille	0,00	0,00
Tulos; korvaus peruspääomasta	-1 562 805,08	-1 562 805,08
Tulos; muut rahoituskulut	-229,05	-193,02
Rahoitus; Investointimenot	-4 954 470,79	-2 953 855,58

Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0,00	0,00
Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	0,00	0,00
	<u>-13 399 968,95</u>	<u>-11 299 419,31</u>
	0,0	0,0

Quick ratio

=(rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku kuvaa rahoitusomaisuuden riittävyyttä lyhytaikaisten velvoitteiden hoitamiseen

Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2, tyydyttävä kun se on 1-2 ja heikko kun se on alle 1

Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	<u>10 567 939,45</u>	<u>14 020 667,33</u>
	10 567 939,45	14 020 667,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 079 380,59	2 006 757,74
	5,1	7,0

Current ratio

=(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 1, tyydyttävä kun se on 0,5-1 ja heikko kun se on alle 0,5

Lyhytaikaiset saamiset	10 567 939,45	14 020 667,33
Rahat ja pankkisaamiset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	10 567 939,45	14 020 667,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 079 380,59	2 006 757,74
	5,1	7,0

Tase ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi	TASE	
	2025	2024
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT	40 381 905,45	38 183 033,10
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	40 381 905,45	38 183 033,10
Maa- ja vesialueet	232 193,58	232 193,58
Rakennukset	1 143 166,42	1 257 560,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 525 820,28	36 048 975,72
Koneet ja kalusto	346 274,92	171 912,66
Muut aineelliset hyödykkeet	45 879,25	45 879,25
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	2 088 571	426 510,90
Vaihtuvat vastaavat	10 567 939,45	14 020 667,33
Saamiset	10 567 939,45	14 020 667,33
Lyhytaikaiset saamiset	10 567 939,45	14 020 667,33
Myyntisaamiset	3 212 335,75	3 480 499,80
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	7 158 042,96	10 507 847,53
Muut saamiset	170 907,84	0
Siirtosaamiset	26 652,90	32 320
Vastaavaa yhteensä	50 949 844,90	52 203 700,43
Vastattavaa		
Oma pääoma	45 761 540,13	47 127 666,05
Peruspääoma	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 057 539,03	9 754 426
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 366 125,92	-1 696 886,97
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	448 911,62	521 764,08
Vieras pääoma	4 739 393,15	4 554 270,30
Pitkäaikainen	2 660 012,56	2 547 512,56
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 660 012,56	2 547 512,56
Lyhytaikainen	2 079 380,59	2 006 757,74
Ostovelat	1 245 624,95	1 168 146,20
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	565 343,44	535 910,75
Siirtovelat	268 412,20	302 700,79
Vastattavaa yhteensä	50 949 844,90	52 203 700,43

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

275

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	90,7	91,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,8	49,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	6 691	8 058
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. €	1 011	1 003
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Asukasmäärä	50 384	50 867

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä

Oma pääoma	45 761 540,13	47 127 666,05
Poistoero	448 911,62	521 764,08
	<hr/>	<hr/>
	46 210 451,75	47 649 430,13
Koko pääoma	50 949 844,90	52 203 700,43
	90,7	91,3

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Vieras pääoma	4 739 393,15	4 554 270,30
Saadut ennakot	0	0
	<hr/>	<hr/>
	4 739 393,15	4 554 270,30
Käyttötulot	9 709 173,63	9 152 676,97
	48,8	49,8

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 057 539,03	9 754 426
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 366 125,92	-1 696 886,97
	<hr/>	<hr/>
	6 691 413,11	8 057 539,03

Lainakanta 31.12., 1000 €

Liikelaitoksen lainakanta = korollinen vieras pääoma

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Vieras pääoma	4 739 393,15	4 554 270,30
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	1 245 624,95	1 168 146,20
Siirtovelat	268 412,20	302 700,79
Muut velat	3 225 356	3 083 423,31
Vuokravastuut	1 010,65	1 003,46
	<hr/>	<hr/>
	1 010,65	1 003,46

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

276

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 €		
=Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset		
Pysyviin vastaaviin merkityt antolainat	0	0

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4% sijoitetusta peruspääomasta 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusomaisuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009 § 194). Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen lakkautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Liikelaitos Salon Vedellä ei ole pysyvien vastaavien sijoituksia eikä vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v.2024 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä ja v. 2024 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittämistapa

Liikelaitos Salon Vedelle on siirtynyt 30.9.2025 Tiskarlan vesiosuuskunta. Siirron vaikutus taseessa 112.500,00 pysyviin vastaaviin ja vieraaseen pääomaan (liittymismaksuvelat).

Menojäämäpalkat on jaksotettu tilikaudelle 2025, 15.264,07 € (vuonna 2024 22.106,77 €). Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin 31.12.2025 lisäystä 51.105,84 € (vuonna 2024 lisäystä 26.201,32 €). Lomapalkkavelan määrä 31.12.2025 on 249.968,57 € (vuonna 2024 198.862,73 €).

Arvonlisäverovelka 31.12.2025 (kaudelta 12/2025) 528.136,45 € (vuonna 2024 499.385,56 €).
Arvonlisäverosaaminen 31.12.2025 (kausilta 8/2025 ja 11/2025) 170.907,84 € (vuonna 2024 0 €).

Tilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v.2025 ohjeiden mukaan vastaavasti kuin Salon kaupungin tilinpäätöksessä noudattaen liitetietonumerointia 1-45.

Vuonna 2016 hulevedet on eriytetty laskennallisesti vesilaitoksen toiminnasta vesihuoltopäällikön arviointiin perustuneeseen 10 %:n pysyvien vastaavien hankinta-arvoon.

Vuodesta 2017 alkaen huleveden investointihankinnat on kirjattu suoraan kirjanpitoon omina hankkeinaan.

Hulevesiomaisuuden arvo on vuoden 2025 tilinpäätöksessä 711.317,39 €.

3. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin liitetietoihin 22 ja 40.

Hulevesilaskelman tuloslaskelma ja tase oikaistu edelliseltä tilikaudelta, oikaisu kohdistuu toimintatuottoihin.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Tuloslaskelman toimintatuotot	2025	2024
Ulkoinen liikevaihto	9 190 734,52	8 652 965,48
Sisäinen liikevaihto	518 439,11	499 711,49
Liiketoiminnan muut ulkoiset tuotot	52 944,59	61 030,12
<i>Liikelaitos Salon vesi toimintatuotot yhteensä</i>	<i>9 762 118,22</i>	<i>9 213 707,09</i>

9. Palvelujen ostot	2025	2024
Muiden palvelujen ostot	2 627 100,03	2 629 975,49
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>2 627 100,03</i>	<i>2 629 975,49</i>

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.

Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-,vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
<i>Koneet ja kalusto</i>	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvaroista tehdään käytön mukainen poisto. Arvo ja taide-esineille ei määritellä poistoaikaa.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat eivät ole poistojen alaisia. Pysyvien vastaavien sijoituksille kuten osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

14. Selvitys peruspääoman korosta, korvaus peruspääomasta kunnalle

Kaupungin pääomasijoitus liikelaitokselle on laskettu 1.1.2009 avaavan taseen tase-erien välisenä erotuksena ja on määrältään 39.070.127,02 €.

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2025 talousarvion laadintaohjeissa peruspääoman korkoprosentiksi 4,0%

Peruspääoman korko v.2025 on 4,0%:n mukaan 1.562.805,08 €

15. Erittely poistoeron muutoksista	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan <i>Kiikalan vesiprojekti 2007</i>	72 852,46	72 852,46

18. Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti							
	1.1.2025	siirrot	ostot +	rah. osuudet -	myynnit -	poistot	31.12.2025
Aineelliset hyöd.							
Maa- ja vesialueet	232 193,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	232 193,58
Rakennukset	1 257 560,99	0,00	0,00	0,00	0,00	114 394,57	1 143 166,42
Kiint.rakent. ja lait.	36 048 975,72	301 245,55	2 747 627,60	0,00	0,00	2 572 028,59	36 525 820,28
Koneet ja kalusto	171 912,66	0,00	243 537,54	0,00	0,00	69 175,28	346 274,92
Muut aineell.hyöd.	45 879,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 879,25
Keskeneräiset	426 510,90	-301 245,55	1 963 305,65	0,00	0,00	0,00	2 088 571,00
<i>Yhteensä</i>	<i>38 183 033,10</i>	<i>0,00</i>	<i>4 954 470,79</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>2 755 598,44</i>	<i>40 381 905,45</i>

22. Saamisten erittely	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	199 402,52	0,00	229 226,58
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	11 326,56	0,00	14 407,76
Saamiset osakkuus- sekä muilta om.yhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	22 689,09	0,00	26 311,90
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	2 978 917,58	0,00	3 210 553,56
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	7 158 042,96	0,00	10 507 847,53
Muut saamiset	0,00	170 907,84	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	26 652,90	0,00	32 320,00
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>10 567 939,45</i>	<i>0,00</i>	<i>14 020 667,33</i>

23. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	2025	2024
Arvio Kelan korvauksesta työterveys	6 340,92	0,00
Jaksotetut hyvityslaskut	19 378,27	0,00
Jaksotettu hankeavustus	0,00	32 320,00
Muut siirtosaamiset	933,71	0,00
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>26 652,90</i>	<i>32 320,00</i>

24. Oman pääoman erittely	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	39 070 127,02	39 070 127,02
Peruspääoma 31.12.	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 057 539,03	9 754 426,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 057 539,03	9 754 426,00
josta:		
- Kuntaliitoksessa 1.1.2009 perustetun Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämään liitoskuntien	2 210 066,68	2 210 066,68
vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat		
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot	0,00	0,00
- olennaiset omaisuuden luovutustappiot	0,00	0,00

Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 366 125,92	-1 696 886,97
josta:		
- investointivaraukset	0,00	0,00
- poistoeron muutos	72 852,46	72 852,46
- muut omat rahastot kuin arvonkorotusrahostot	0,00	0,00
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>45 761 540,13</i>	<i>47 127 666,05</i>

25. Erittely poistoerosta	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero, Kiikala vesiprojekti 2007	448 911,62	521 764,08

29. Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	4 249,83	0,00	1 809,00
Velat kuntayhtymille joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille om.yhteisöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat muille				
Ostovelat	0,00	1 241 375,12	0,00	1 166 337,20
Muut velat kunnalta				
Muut velat, liittymismaksuvelat ja muut	2 660 012,56	565 343,44	2 547 512,56	535 910,75
Siirtovelat	0,00	268 412,20	0,00	302 700,79
<i>Koroton vieras pääoma yhteensä</i>	<i>2 660 012,56</i>	<i>2 079 380,59</i>	<i>2 547 512,56</i>	<i>2 006 757,74</i>

31. Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin	2025	2024
Muut velat, liittymismaksut	2 660 012,56	2 547 512,56

32. Siirtovelat	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Ostolaskujen jaksotus	651,16	81 731,29
Lomapalkkavelkajaksotus	249 968,57	198 862,73
Menojäämápalkkojen jaksotus	15 264,07	22 106,77
Muut siirtovelat	2 528,40	0,00
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>268 412,20</i>	<i>302 700,79</i>

37. Vuokravastuut	2025	2024
Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä	1 010,65	1 003,46
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 010,65	1 003,46

Leasingvastuut			2025
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)			161 020,90
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus			64 906,09
	Seur.tilikausi	Vastuut yht.	
MOR-107	7 579,48	16 093,70	
NMU-600	12 588,87	13 905,13	
OZZ-598	8 891,12	26 983,23	
SPR-895	10 277,83	31 412,15	
SPR-896	10 295,04	31 023,13	
ZPA-401	15 273,75	41 603,56	
<i>Yhteensä</i>			<i>161 020,90</i>
Leasingvastuut			2024
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)			168 916,62
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus			49 632,34
	Seur.tilikausi	Vastuut yht.	
MOR-107	7 579,48	23 652,86	
NMU-600	12 588,87	26 460,25	
OZZ-598	8 891,12	35 850,51	
SPR-895	10 277,83	41 662,43	
SPR-896	10 295,04	41 290,57	
<i>Yhteensä</i>			<i>168 916,62</i>

40.	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2025	2024
	Muut sopimusvastuut (tiedossa olevat tp 2025, todellinen summa on suurempi)	1 560 341,00	1 672 841,00
	<i>Yhteensä</i>	<i>1 560 341,00</i>	<i>1 672 841,00</i>

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

41.	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2025	2024
	Liikelaitos Salon Vesi	28	27

42. Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan; tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut sekä taseeseen aktivoidut henkilöstömenot

Henkilöstökulut	2025	2024
Palkat ja palkkiot	1 531 929,19	1 314 587,26
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	362 193,90	336 091,73
Muut henkilösivukulut	52 081,73	41 911,19
<i>Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>1 946 204,82</i>	<i>1 692 590,18</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	34 163,23
<i>Henkilöstökulut yhteensä 31.12.</i>	<i>1 946 204,82</i>	<i>1 726 753,41</i>

Luettelot ja selvitykset

Tilinpäätösasiakirjat sekä luettelot kirjanpito- ja kirjanpidon esitetään yhdessä Salon kaupungin tilinpäätöksen kanssa. Liikelaitokselle on laadittu erilliset varmentavat asiakirjat.

Liikelaitos Salon Vesi - Laskennallisesti eriytetty hulevesi

8120 Hulevedet

8136 Sadevesipumppaamot

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu

Kustannuspaikka: 8120, 8136

	2025	2024
Toimintatuotot	7 185,47	33 149,66
Tuet ja avustukset	7 185,47	33 149,66
3330 Tuet ja avustukset	7 185,47	33 149,66
Toimintakulut	-71 659,15	-45 481,10
Henkilöstökulut	-588,88	-328,32
4110 Muut työeläkemaksut	-588,88	-328,32
Palvelujen ostot	-63 218,09	-41 610,31
4340 Asiantuntijapalvelut	0	-19 607,49
4341 Muiden palvelujen ostot	-2 458,95	-835,47
4342 ICT palvelut	-6 233,86	-9 574,81
4370 Vakuutukset	-1,52	0
4380 Puhtaanapito- ja pesulapalv	-2 346,01	0
4390 Rakenn.ja alueiden rakent.kunn	-52 022,76	-9 242,28
4400 Koneiden kaluston laittei	0	-315
4410 Majoitus- ja ravitsemuspalv	0	-269,04
4420 Matkustus- ja kuljetupalvelut	-150	-486,22
4430 Sosiaali- ja terveystalvelut	0	0
4440 Koulutus- ja kulttuuripalv	0	-1 280
4470 Muut palvelut	-4,99	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 488,49	-3 542,47
4500 Toimisto- ja koulutarv	0	-50,85
4520 Elintarvikkeet	0	-28,74
4569 Sähkö ja kaasu	-485,57	-554,03
4590 Rakennusmateriaali	-6 647,25	-2 788,70
4600 Muu materiaali	-355,67	-120,15
Muut toimintakulut	-363,69	0
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-253,19	0
4940 Takaustappiot	-110,5	0
Toimintakate	-64 473,68	-12 331,44
Vuosikate	-64 473,68	-12 331,44
Poistot ja arvon alentumiset	-93 000,47	-160 630,91
7140 Poistot kiint.raken.ja laittei	-93 000,47	-160 630,91
Tilikauden tulos	-157 474,15	-172 962,35
Tilikauden voitto/tappio	-157 474,15	-172 962,35

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

286

Tase €	2025	2024
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	711 317,39	804 317,86
Aineelliset hyödykkeet	711 317,39	804 317,86
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	711 317,39	804 317,86
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	0,00	0,00
Vastattavaa		
Oma pääoma	711 317,39	804 317,86
Jäännöspääoma	2 272 850,99	2 208 377,31
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 404 059,45	-1 231 097,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-157 474,15	-172 962,35
Käyttöomaisuus 1.1.	804 317,86	964 948,77
Vuoden hankinnat	0,00	0,00
Vuoden poistot	-93 000,47	-160 630,91
Käyttöomaisuus 31.12.	711 317,39	804 317,86

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Salossa 4.3.2026

Liikelaitos Salon Veden Johtokunta

Ralf Hellsberg

Olli Nikkilä

Jouni Eskola

Eija Järvelä

Heimo Koskinen

Sari Meisola

Kaisa Isotupa

Anna Arosilta-Gurvits

Allekirjoitukset ovat alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan mukainen erityinen henkilötieto)

4.8 Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu
	Kunnan tulos- laskelmaosa toteutumis- vertailussa	Liikelaitoksen tulos- laskelmaosa	Kunta	Liikelaitos	Kunnan tulos- laskelma tilinpäätöksessä
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulk.	10 315 223	9 190 735			19 505 958
Myyntitulot, sis.	20 584 500	518 439	-305 554	-518 439	20 278 946
Maksutuotot, ulk.	2 944 437	0			2 944 437
Tuet ja avustukset, ulk.	3 548 939	0			3 548 939
Muut toimintatuotot, ulk.	15 734 035	52 945			15 786 980
Muut toimintatuotot, sis.	18 309 692				18 309 692
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-99 250 075	-1 946 205			-101 196 279
Palvelujen ostot, ulk.	-35 604 657	-2 400 189			-38 004 846
Palvelujen ostot, sis.	-20 862 165	-226 911	274 944	226 911	-20 587 221
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-13 597 625	-2 098 036			-15 695 662
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-56 952	-1 152	244 212	1 152	187 260
Avustukset, ulk.	-11 363 586				-11 363 586
Muut toimintakulut, ulk.	-3 818 350	-133 207			-3 951 557
Muut toimintakulut, sis.	-18 245 333	-76 764	10	76 764	-18 245 323
Toimintakate	-131 361 918	2 879 654	213 612	-213 612	-128 482 263
Verotulot	112 384 905				112 384 905
Valtionosuudet	31 442 178				31 442 178
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	815 980				815 980
Muut rahoitustulot, ulk.	773 411				773 411
Muut rahoitustulot, sis.	1 562 805		-1 562 805		0
Korkokulut, ulkoiset	-1 230 813				-1 230 813
Muut rahoituskulut, ulk.	-14 437	-229			-14 666
Muut rahoituskulut, sis.	0	-1 562 805		1 562 805	0
Vuosikate	14 372 112	1 316 620	1 349 193	-1 349 193	15 688 732
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 283 039	-2 755 598			-16 038 637
Arvonalentumiset	-68 193				-68 193
Satunnaiset erät	0				0
Tilikauden tulos	1 020 881	-1 438 978	1 349 193	-1 349 193	-418 098

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kunnan osarahoitus-laskelma	Liikelaitoksen rahoitus-laskelma	Kunta	Liikelaitos	Kunnan rahoitus-laskelma tilinpäätöksessä
Tulorahoitus					
Vuosikate	14 372 112	1 316 620	1 349 193	-1 349 193	15 688 732
Satunnaiset erät	0				0
Tulorahoituksen korjaukset	-1 412 804				-1 412 804
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-16 726 586	-4 954 471			-21 681 056
Rahoitusosuudet investointimenoihin	688 968				688 968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 372 940				1 372 940
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 705 369	-3 637 851	1 349 193	-1 349 193	-5 343 220
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys, ulk.	-232 167				-232 167
Antolainasaamisten lisäys, sis.					
Antolainasaamisten vähennys, ulk.	587 741				587 741
Antolainasaamisten vähennys, sis.					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, ulk.					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, sis.					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, ulk.	-6 419 306				-6 419 306
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, sis.					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 572 623				4 572 623
Oman pääoman muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääoman muutos	47 767				47 767
Vaihto-omaisuuden muutos	0				0
Saamisten muutos	-939 166	102 923			-836 243
Saamisten muutos kunnalta		3 349 805		-3 349 805	0
Korottomien velkojen muutos, ulk.	1 813 608	185 123			1 998 731
Korottomien velkojen muutos, sis.					
Rahavarojen muutos	-2 274 270	0		-3 349 805	-5 624 074

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	4 180 887,84	4 180 887,84
Rahavarat 1.1.	9 804 962,21	9 804 962,21
	-5 624 074,37	-5 624 074,37

4.9 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:ssä edellytetään eriyttämään kunnan taloudellinen toiminta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällaiseksi toiminnaksi on tunnistettu kaupungin toteuttama asunnonvuokraus, ravitsemispalveluiden ulkopuolisille myytävät ateriat sekä hyvinvointialueelle myytävä puhtaanapidon palvelu ja ICT-palvelu.

Asunnonvuokrauksen tuloslaskelma vastaa tulosyksikön Asunnonvuokraus tuloslaskelmaa muilta osin, mutta mukaan ei ole otettu pysyvien vastaavien luovutusvoittoja.

Ravitsemuspalveluiden tuloslaskelmassa on huomioitu ulkoiset myyntituotot, joista on vähennetty henkilökunnan lounaseturuokailun tuotot ja Kiertonetin myyntituotot. Toimintakulut on jaettu ravitsemuspalveluiden ulkoiseen ja sisäiseen myyntiin. Jakoperusteena on käytetty ulkoisen ja sisäisen myynnin suoritteiden osuuksia.

Hyvinvointialueelle myytävän puhtaanapidon palvelun eriytetyssä laskelmassa on ulkoiset menot ja tulot kohdistettu käyttäen jakoperusteena sitä osuutta puhtaanapidon kokonaistunneista joita on suoritettu nimenomaisesti hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden puhtaanapitoon. ICT-palvelujen osalta kustannuksissa ovat hyvinvointialueen tarpeisin ostetut ict-palvelut kaupungin verkossa.

Eriytetyissä tuloslaskelmissa on otettu huomioon myös ko. palveluihin kohdistuvia kustannuslaskennallisia vyörytyksiä. Tuloslaskelmissa on käytetty vahvistetun kirjanpidon lukuja.

Tuloslaskelma 2025

Asunnonvuokraus

Toimintatuotot	551 152,80
Myyntituotot	
Maksutuoto	
Tuet ja avustukset	182,08
Muut toimintatuotot	550 970,72
Toimintakulut	- 423 065,40
Henkilöstökulut	- 37 475,00
Palkat ja palkkiot	- 24 667,06
Henkilösivukulut	- 12 807,94
Eläkekulut	- 12 000,51
Muut henkilösivukulut	- 807,43
Palvelujen ostot	-122 138,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 228 360,31
Muut toimintakulut	- 35 091,50
Toimintakate	128 087,40
Vuosikate	128 087,40
Poistot ja arvonalentumiset	- 106 591,11
Suunnitelman muk. poistot	- 106 591,11
Hallinnon vyöryt	- 12 310,33
Tilikauden tulos	9 185,96
Tilikauden ylijäämä (alij.)	9 185,96

Tuloslaskelma 2025

ICT-palvelut

Toimintatuotot	147 988,00
Myyntituotot	147 988,00
Maksutuoto	
Tuet ja avustukset	
Muut toimintatuotot	
Toimintakulut	- 106 732,97
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-
Muut henkilösivukulut	
Palvelujen ostot	- 106 732,97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Muut toimintakulut	
Toimintakate	41 255,03
Vuosikate	41 255,03
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	
Hallinnon vyöryt	-1 618,78
Tilikauden tulos	39 636,25
Tilikauden ylijäämä (alij.)	39 636,25

Tuloslaskelma 2025

Puhtaanapito

Toimintatuotot	150 427,57
Myyntituotot	149 794,00
Maksutuoto	
Tuet ja avustukset	633,57
Muut toimintatuotot	
Toimintakulut	-101 997,72
Henkilöstökulut	-87 652,02
Palkat ja palkkiot	-71 138,96
Henkilösivukulut	-16 513,06
Eläkekulut	-14 177,57
Muut henkilösivukulut	- 2 335,49
Palvelujen ostot	-5 166,51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 421,98
Muut toimintakulut	-757,21
Toimintakate	48 429,85
Vuosikate	48 429,85
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	
Hallinnon vyöryt	-3 292,77
Tilikauden tulos	45 137,08
Tilikauden ylijäämä (alij.)	45 137,08

	Tuloslaskelma 2025		
	Ulkoisen myynnin osuus	Sisäisen myynnin osuus	Tuloslaskelma yhteensä
Ravitsemispalvelut			
Suoritemäärä	76 697	2 001 341	2 078 038
Toimintatuotot	397 135,03	9 025 038,21	9 422 173,24
Myyntituotot	393 900,47	8 947 835,15	9 341 735,62
Maksutuoto		- 7 200,00	- 7 200
Tuet ja avustukset	2 934,46	76 572,21	79 506,67
Muut toimintatuotot	300,10	7 830,85	8 130,95
Toimintakulut	-327 366,68	-8 542 346,61	- 8 869 713,29
Henkilöstökulut	-150 160,58	-3 918 308,81	- 4 068 469,39
Palkat ja palkkiot	-120 012,83	-3 131 629,59	- 3 251 642,42
Henkilösivukulut	- 30 147,75	-786 679,22	- 816 826,97
Eläkekulut	-26 052,08	-679 806,31	- 705 858,39
Muut henkilösivukulut	-4 095,67	-106 872,91	- 110 968,58
Palvelujen ostot	-32 568,43	-849 844,64	- 882 413,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-118 405,09	-3 089 677,14	- 3 208 082,23
Muut toimintakulut	- 26 232,57	-684 516,03	- 710 748,60
Toimintakate	69 768,35	482 691,60	552 459,95
Vuosikate	69 768,35	482 691,60	552 459,95
Poistot ja arvonalentumiset	- 4 926,88	- 128 562,58	- 133 489,46
Suunnitelman muk. poistot	- 4 926,88	- 128 562,58	- 133 489,46
Hallinnon vyöryt	- 8 540,01	- 222 843,97	- 231 383,98
Tilikauden tulos	56 301,47	131 285,04	187 586,51
Tilikauden ylijäämä (alij.)	56 301,47	131 285,04	187 586,51

Tuloslaskelma 2025

Eriytetyt laskelmat yhteensä

Toimintatuotot	1 246 703,40
Myyntituotot	691 682,47
Maksutuoto	
Tuet ja avustukset	3 750,11
Muut toimintatuotot	551 270,82
Toimintakulut	- 959 162,77
Henkilöstökulut	- 275 287,60
Palkat ja palkkiot	- 215 818,85
Henkilösivukulut	- 59 468,75
Eläkekulut	- 52 230,16
Muut henkilösivukulut	- 7 238,59
Palvelujen ostot	- 266 606,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 355 187,38
Muut toimintakulut	- 62 081,28
Toimintakate	287 540,63
Vuosikate	287 540,63
Poistot ja arvonalentumiset	- 111 517,99
Suunnitelman muk. poistot	- 111 517,99
Hallinnon vyöryt	- 25 761,89
Tilikauden tulos	150 260,76
Tilikauden ylijäämä (alij.)	150 260,76

5 Luettelot ja selvitykset

5.1 Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista

Toimintatuotot	40 905 673,25	38 645 593,86
Toimintakulut	169 387 936,69	158 834 206,84
	24,1	24,3

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

Mikäli vuosikate on vähintään vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko

Vuosikate	15 688 731,81	19 676 641,39
Poistot ja arvonalentumiset	16 106 829,58	16 165 540,23
	97,4	121,7

Vuosikate, €/asukas

Vuosikate	15 688 731,81	19 676 641,39
Asukasmäärä	50 384	50 867
	311	387

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2020		16 156 279,87
vuosi 2021	5 007 013,91	5 007 013,91
vuosi 2022	11 301 712,00	11 301 712,00
vuosi 2023	22 710 034,12	22 710 034,12
vuosi 2024	1 153 928,07	1 153 928,07
vuosi 2025	-5 343 220,06	
Yhteensä	34 829 468,04	56 328 967,97

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä

Vuosikate		15 688 731,81	19 676 641,39
Investointimenot	21 681 056,29		19 230 586,59
./. Rahoitusosuudet	688 967,68	20 992 088,61	20 000,00
		74,7	102,4

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo- ja rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Vuosikate	15 688 731,81		19 676 641,39	
Korkokulut	1 230 813,34	16 919 545,15	1 515 927,21	21 192 568,60
Korkokulut	1 230 813,34		1 515 927,21	
Laskennalliset lainanlyhennykset	7 151 193,18	8 382 006,52	7 382 028,54	8 897 955,75
		2,0		2,4

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo- ja rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo- ja rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavarjoja.

Vuosikate	15 688 731,81		19 676 641,39	
korkokulut	1 230 813,34	16 919 545,15	1 515 927,21	21 192 568,60
Korkokulut	1 230 813,34		1 515 927,21	
Lainanlyhennykset	6 419 306,27	7 650 119,61	6 789 686,43	8 305 613,64
		2,2		2,6

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Rahavarat 31.12	4 180 887,84		9 804 962,21	
*) Kassastam aksut tilikaudella	196 504 318,65	8	184 493 759,54	19
*) Kassastam aksut				
Tuloslaskelma				
Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön	169 387 936,69		158 834 206,84	
Korkokulut	-1 230 813,34		-1 515 927,21	
Muut rahoituskulut	14 665,62		18 813,58	
Rahoituslaskelma				
Investointimenot	21 681 056,29		19 230 586,59	
Antolainojen lisäys	232 167,12		1 136 393,31	
Pitkäaik. lainojen vähennys (lyhennykset)	6 419 306,27	196 504 318,65	6 789 686,43	184 493 759,54

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

oma pääoma	261 604 880,63		261 488 453,94	
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	7 182 788,78	268 787 669,41	7 717 313,24	269 205 767,18
koko pääoma	358 296 246,88		358 952 816,37	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	959 557,67	357 335 093,21	956 542,78	357 994 677,59
		75,2		75,2

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoituksella.

vieras pääoma	87 192 431,03		86 687 084,84	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	959 557,67	86 231 277,36	956 542,78	85 728 946,06
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	40 905 673,25		38 645 593,86	
* verotulot	112 384 905,25		113 493 942,26	
* valtionosuudet	31 442 178,00	184 732 756,50	26 212 047,00	178 351 583,12
		46,7		48,1

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025

298

Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	48 571 135,65		44 525 510,03	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>116 426,69</u>	48 687 562,34	<u>4 045 625,62</u>	48 571 135,65
		48 688		48 571

Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas 48 687 562,34 **966** 48 571 135,65 **955**

Lainakanta 31.12., 1000€

= Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

vieras pääoma	87 192 431,03		86 687 084,84 *)	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	959 557,67		956 542,78	
ostovelat lyhytaikaiset	9 649 952,84		8 902 634,04	
ostovelat pitkäaikaiset	0,00		263 245,07	
siirtovelat lyhytaikaiset	14 630 041,84		13 378 217,91	
muut velat pitkäaikaiset	2 660 012,56		2 547 512,56	
muut velat lyhytaikaiset	<u>2 081 724,71</u>	57 209 545,41	<u>1 581 108,15</u>	59 056 228,33

Lainakanta = **korollinen vieras pääoma**; tarkistus

joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00		35 000 000,00	
lainat rah. ja vakuutuslaitoksilta (pit+lyh)	16 753 783,12		23 173 089,39	
lainat julkisyhteisöiltä (pitkäaik+lyhytaik)	0,00		0,00	
lainat muilta luotonantajilta	455 762,29	57 209 545,41	883 138,94	59 056 228,33
		57 210		59 056

Lainakanta 31.12., €/asukas 57 209 545,41 **1 135** 59 056 228,33 **1 161**

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Vieras pääoma	87 192 431,03		86 687 084,84	
Saadut ennakot	961 153,67		958 138,78	
Ostovelat	9 649 952,84		9 165 879,11	
Siirtovelat	14 630 041,84		13 378 217,91	
Muut velat	4 741 737,27		4 128 620,71	
Vuokravastuut liitetiedoista	<u>5 492 066,08</u>		<u>5 068 217,14</u>	
	62 701 611		64 124 445	

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuuden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

1 244 **1 261**

Lainasaamiset, 1000€

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Sijoitukset, muut lainasaamiset	18 168 430,92	18 168	18 524 004,77	18 524
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen on konsernin tulorahoitus riittävä.

Toimintatuotot	65 696 111,41	64 568 571,41
Toimintakulut	206 488 889,54	197 023 841,19
	31,8	32,8

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

Vuosikate	20 453 914,21	25 612 516,75
Poistot	21 092 333,05	20 403 657,19
	97,0	125,5

Vuosikate €/asukas

Vuosikate	20 453 914,21	25 612 516,75
Asukasmäärä	50 384	50 867
	406,0	503,5

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2020		22 835 155,83
vuosi 2021	12 766 992,83	12 766 992,83
vuosi 2022	-17 101 073,67	-17 101 073,67
vuosi 2023	18 946 865,60	18 946 865,60
vuosi 2024	4 680 932,37	4 680 932,37
vuosi 2025	-4 188 287,55	
yhteensä	15 105 429,58	42 128 872,96

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Vuosikate		20 453 914,20	25 612 516,73
Investointimenot	26 135 454,93		24 575 953,59
./.. Rahoitusosuudet	688 967,68	25 446 487,25	20 000,00
		80,4	104,3

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Vuosikate	20 453 914,20		25 612 516,73	
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	1 839 366,87	22 293 281,07	1 815 312,87	27 427 829,60
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	1 839 366,87		1 815 312,87	
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	31 619 036,37		44 516 697,23	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 373 535,96		39 410 324,72	
Laskennalliset lainanlyhennykset	9 749 071,54	11 588 438,41	10 490 877,74	12 306 190,61
		1,9		2,2

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhtiöiden omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vuosikate	20 453 914,20		25 612 516,73	
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	1 839 366,87	22 293 281,07	2 076 748,48	27 689 265,21
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	1 839 366,87		2 076 748,48	
Lainalyhennykset	9 012 864,29	10 852 231,16	9 412 355,36	11 489 103,84
		2,1		2,4

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Rahavarat 31.12.	17 457 592,58		23 636 067,25	
*) Kassastamaksut tilikaudella	243 462 281,40	26	233 134 147,28	37
*) Kassastamaksut Konsernituloslaskelmasta				
Toimintakulut	206 488 889,54		197 023 841,19	
Korkokulut	1 839 366,87		2 076 748,48	
Muut rahoituskulut	38 784,71		38 305,35	
Konsernirahoituslaskelmasta				
Investointimenot	26 135 454,93		24 575 953,59	
Antolainasaamisten lisäykset	-53 078,94		6 943,31	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 012 864,29	243 462 281,40	9 412 355,36	233 134 147,28

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (oma pääoma + vähemmistöosuus + konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot). Lyhennyksissä konsernikaavassa laskennasta voi jättää pois saadut ennakot

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona pidetään yli 50%:n ylittävää omavaraisuutta.

oma pääoma	292 869 530,71		293 469 341,07	
Vähemmistöosuus	183 418,67		178 258,10	
Konsernireservi	0,00		0,00	
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	293 052 949,38	0,00	293 647 599,17
koko pääoma		415 259 780,84		419 086 861,56
saadut ennakot		1 632 137,30		1 632 137,30
		70,8		70,3

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

vieras pääoma	118 182 657,79		120 759 460,61	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	1 160 451,34	117 020 610,45	1 160 451,34	119 597 413,27
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	65 696 111,41		64 568 571,41	
* verotulot	111 748 180,61		113 107 858,40	
* valtionosuudet	50 483 430,77	227 927 722,79	46 365 882,79	224 042 312,60
		51,3		53,4

Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€

Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	80 207 066,95		75 092 726,88	
Tilikauden yli/-alijäämä	-440 243,16	79 766 823,79	5 114 340,07	80 207 066,95
		79 767		80 207

Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas

	79 766 823,79	1 583	80 207 066,95	1 577
--	---------------	--------------	---------------	--------------

Konsernin lainakanta 31.12., 1000€

= Vieras pääoma - pitkäaikainen ja lyhytaikainen koroton vieraspääoma

vieras pääoma	118 182 657,79		120 759 460,61	
pitkäaikainen koroton vieraspo	5 650 987,34		5 839 136,29	
lyhytaikainen koroton vieraspo	34 539 098,12	77 992 572,33	32 905 657,73	82 014 666,59
lainakanta = korollinen vieras pääoma ; tarkistus				
pitkäaikainen korollinen vieraspo	31 619 036,37		37 879 021,17	
lyhytaikainen korollinen vieraspo	46 373 535,96	77 992 572,33	44 135 645,42	82 014 666,59
		77 993		82 015

Lainakanta 31.12., €/asukas

	77 992 572,33	1 548	82 014 666,59	1 612
--	---------------	--------------	---------------	--------------

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

vieras pääoma	118 182 657,79	118 182 657,79	120 759 460,61	120 759 460,61
saadut ennakot	1 168 717,31		1 167 142,93	
ostovelat	11 094 645,65		10 997 198,45	
siirtovelat	17 094 773,85		15 930 828,59	
muut velat	10 831 948,65	40 190 085,46	10 649 624,05	38 744 794,02
vuokravastuut	8 789 492,57	8 789 492,57	8 113 179,17	8 113 179,17
		86 782 065		90 127 846

Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas

	86 782 064,90	1 722	90 127 845,76	1 772
--	---------------	--------------	---------------	--------------

Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Sijoitukset, muut lainasaamiset	4 636 151,20	4 636	4 652 275,05	4 652
---------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

5.2 Sisäiset tulot ja menot

Sisäiset tulot ja menot

Automaattinen talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta lukien muutti sisäisten kustannusten kohdistamista niin, että kaikkien tukipalvelujen kustannukset tulee kohdistaa täysimääräisesti varsinaisille palveluille. Tämä tarkoittaa sitä, että budjetoiduista euroista huolimatta, todelliset syntyneet kustannukset on kohdistettava edelleen varsinaisille palveluille mahdollisimman tarkasti. Laskentaa ohjaa Aura-käsikirja.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä sisäisiä tukipalvelujen ostoja (toimintatuotot) ja myyntejä (toimintakulut) on kirjattu yhteensä 39.469.277 euroa, joka on 137.153 euroa talousarviossa varattua vähemmin (tot% 99,65). Sisäisen laskutuksen laskutusperusteena on käytetty laskutuksesta riippuen työsuoritetta, tilasuoritetta, konemäärää tms. siltä osin, kun sisäinen laskutus ei ole vastannut syntyneitä menoja, on erotuksesta tehty tasauslaskutus Aura-käsikirjan ohjeiden mukaisesti. Tasauslaskutus on tehty sisäisten ostojen suhteessa, joko laskutettuja euroja vähentävänä tai lisäävänä eränä.

Edellisten lisäksi tukipalvelujen palveluina on vyörytetty 6.361.159 euroa, joka on 1.433.487 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vyörytystä käytetään silloin, kun sisäinen hinnoittelu ei ole mahdollista tai muutoin perusteltua. Muun muassa hallinto-, talous-, hankinta-, laki- ja henkilöstöpalvelujen sekä viestinnän ja toimialalautakuntien kustannukset jaetaan varsinaisille palveluille vyöryttämällä. Vuodesta 2025 alkaen vyörytettyä eränä on käsitelty myös työllisyys- ja varhaiskasvatuspalvelujen hallintojen kustannukset 1.427.011 euroa. Liikelaitos Salon veden osalta vyörytetyt erät ovat ulkoista toimistopalvelujen ostoa.

Yleishallinnon, talous- ja henkilöstöpalvelujen menoja on vyörytetty 4.141.830 euroa sekä muiden palvelualueiden lautakuntien ja hallinnon kuluja 2.219.330 euroa. Henkilöstökulujen vyörytysperusteena on käytetty prosenttiosuuksia henkilöstökuluista kirjaustunniste tasolla. Hankintojen osalta jakoperusteena on käytetty palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat prosenttiosuuksia kirjaustunniste tasolla. Muiden kulujen jakoperusteena ovat käyttökustannukset (ulkoiset toimintakulut + poistot). Vyörytyspohjissa eivät ole mukana kunnallisverotuksen, lomarahen jaksotuksen työterveyshuollon ja avustukset, kuntalisä ja kotihoidontuki -kustannuspaikat, toiminto kotikunnan maksuosuudet sekä tili kunnan rahoitusosuus työttömyystuista.

Sisäiset tulot

Tilapalvelut on laskuttanut sisäisiä vuokria yhteensä 18.150.749 euroa, joka on 592.749 euroa talousarviossa arvioitua enemmän (tot% 103,38). Sisäiset vuokrat, joka on sisäisen laskutuksen suurin erä (46 %), pitivät sisällään kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitokulut mukaan lukien poistot. Aura-käsikirjan mukaisesti pääomakorot ja tuottotavoitteen mukainen kate saavat olla mukana sisäisessä vuokrassa eikä niitä tarvitse oikaista. Nämä erät on kuitenkin eriytettävä omalle laskentatunnisteelle. Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelujen sisäinen myynti oli yhteensä 14.052.196 euroa (tot% 99,21). Liikennepalvelujen oppilas- ja ateriakuljetuksia on laskutettu 4.613.475 euroa (tot% 89,63). Vapaa-aikapalveluista lähinnä liikuntapalvelut on laskuttanut 166.786 euroa (tot% 121,94) tilojen ja uimahallin käytöstä sekä kerhojen järjestämisestä. Kaupunginhallituksen alaiset tehtäväalueet ovat laskuttaneet sisäisesti 2.328.684 euroa (tot% 96,48) lähinnä tietohallinnon palveluja yhteensä 2.175.943 euroa (tot% 95,93) sekä monistus ja vahtimestaripalveluja 136.373 euroa.

Sisäiset menot

Opetuslautakunnan sisäiset ostot ovat yhteensä 29.629.908 euroa (tot% 98,88). Määrä on 335.672 euroa talousarviota pienempi. Eri palveluihin varatuissa määrärahoissa tapahtui sekä ylityksiä että alituksia, mutta suurin yksittäinen ylitys oli tilapalvelujen ostoissa 258.674 euroa ja suurin alitus oppilaskuljetusten ostoissa 412.891 euroa.

Vapaa-aikalautakunnan sisäiset menot olivat 5.239.686 euroa, joka oli 168.186 euroa talousarviota enemmän (tot% 103,32). Ostot alittivat ict-palveluissa 39.735 euroa ja ylittyivät sekä puhtaanapitopalveluista 51.685 euroa että tilapalveluista 164.070 euroa.

Elinvoimajaoston sisäiset menot olivat 352.050 euroa, joka oli 41.610 euroa talousarviota enemmän (tot% 113,4). Suurimmat menoerät olivat puhtaanpito 79.651 euroa ja tilavuokrat 149.553 euroa.

Teknisen lautakunnan sisäiset menot olivat 1.439.340 euroa (tot% 95,57). Ravitsemispalvelujen osuus tästä oli 1.160.455 euroa. Aterioiden kuljetuksiin käytettiin 407.685 euroa ja tilavuokriin 678.286 euroa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan sisäiset menot olivat 120.052 euroa (tot% 94,52). Suurin menoerä oli tilojen käyttö 89.685 euroa.

Tarkastustoimen, vaalien, kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sisäiset ostot olivat yhteensä 2.688.242 euroa (tot% 102,4). Suurin erä on tyhjänä olevat kiinteistöt 1.792.899 euroa.

Liikelaitos Salon vedelle kaupungin sisäiset erät ovat ulkoista tuloa ja menoja. Liikelaitos Salon Veden myynti kaupungille oli 518.439 euroa (tot% 107,59), pääasiassa vesi- ja jätevesilaskutusta. Liikelaitos käytti kaupungin palveluja 304.827 eurolla (tot% 114,72). Suurimpina erinä olivat toimistopalvelujen ostot 165.402 euroa, ostot tilapalvelulta 76.159 euroa ja puhtaanapitopalvelulta 50.130 euroa. Liikelaitos Salon Vesi maksoi peruspääoman korvausta 4 prosenttia, yhteensä 1.562.805 euroa. Korvaus on ollut yhtä suuri vuodesta 2015 alkaen.

6 Luettelo kirjanpitokirjoista

Tilinpäätösasiakirjat

Luettelo kirjanpitokirjoista

Tasekirja, tilinpäätös ja toimintakertomus	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Talousarvion toteutumavertailut	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt ja saldosesivitykset	sähköinen arkistointi
Liitetietojen erittelyt	sähköinen arkistointi

Luettelo tositelajeista

Alkusaldot	ALKUSA
Talousarvio	BUD
Lisätalousarvio	BUDL
Kirjanpitoaineisto CPU	CPU
Muistiotositteet ulkoiset	MUIST1
Muistiotositteet er 1-3	MUISTK
Muistiotositteet sisäiset	MUISIS
Muistiotositteet Rondo ulkoiset	MUIRO2
Muistiotositteet Rondo sisäiset	MUIRS2
Tuotekoodin täydennys	TUOTET
Käyttöomaisuusositteet	KOMTOS
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI
Pankkien tiliotteet	PANKKI
Matkalaskut	MATKAT
Palkkatositteet	PALKAT
Myyntireskontra MR Laskulaji 10-99	MRP11-MRP88
Myyntireskontra MR hyvityslasku	MRPHYV
Myyntireskontra MR Manuaalisuoritukset	MRPMAN
Myyntireskontra MR Viitesuoritukset	MRPVII
Tileistä poisto MR	MRPK
Ostoreskontra maksut	ORPMAK
Ostolaskut	ORPRO
Sisäiset laskut Rondo	SISROP
Uimahalli, Pusatec	UIMA
TE-etuudet	TETUET

7 Allekirjoitukset ja merkinnät

Salossa 30.3.2026

Salon kaupunginhallitus

Simo Paasilta

Juhani Nummentalo

Timo Lehti

Anu Aaltonen

~~Jarkko Anttila~~ Marko Poikela

Maija Kymäläinen

Marjaana Mänkäri

Marja Ruokonen

~~Eetu Saarelma~~ Mia Blomqvist

~~Heikki Tamminen~~ Osmo Friberg

Tanja Valkonen

Jerina Wallius

Anna-Leena Yli-Jama

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Allekirjoitukset alkuperäisessä asiakirjassa (tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan mukainen erityinen henkilötieto)

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Salossa 6.5.2026

BDO Audiator Oy

Sari Isaksson
JHT, KHT

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa (tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan mukainen erityinen henkilötieto)